

RADA MINISTRÓW

**USTAWA BUDŻETOWA
NA ROK 2020**

UZASADNIENIE

Warszawa, grudzień 2019

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski, kierunki polityki fiskalnej oraz stabilizująca reguła wydatkowa	7
1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski	7
2. Kierunki polityki fiskalnej	16
3. Stabilizująca reguła wydatkowa	17
Rozdział II	
Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2019 r.	25
Rozdział III	
Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2020 r.	27
Rozdział IV	
Dochody budżetu państwa	29
1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2019 r.	29
2. Dochody budżetu państwa w 2020 r.	29
3. Dochody podatkowe	32
4. Dochody niepodatkowe	39
5. Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	43
Rozdział V	
Wydatki budżetu państwa w 2020 r.	45
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne	45
2. Grupy wydatków	50
3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych	81
Rozdział VI	
Programy wieloletnie	83
Rozdział VII	
Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne	137
1. Agencje wykonawcze	137
2. Instytucje gospodarki budżetowej	145
3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	150

Rozdział VIII	
Państwowe fundusze celowe	167
Rozdział IX	
Rozliczenia z Unią Europejską	191
Rozdział X	
Budżet środków europejskich	195
1. Dochody budżetu środków europejskich	195
2. Wydatki budżetu środków europejskich	195
Rozdział XI	
Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	205
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie	205
2. Przychody i rozchody budżetu państwa	207
Rozdział XII	
Należności Skarbu Państwa	211
Rozdział XIII	
Sektor finansów publicznych	219
1. Dochody, wydatki oraz saldo sektora finansów publicznych	219
2. Dług publiczny	221
Rozdział XIV	
Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2020	223
Spis tablic	235

Wstęp

Zgodnie z art. 141 ustawy o finansach publicznych w dniu 24 września 2019 roku został uchwalony przez Radę Ministrów projekt ustawy budżetowej na rok 2020 i następnie wraz z uzasadnieniem został przedłożony Sejmowi w ustawowym terminie.

W wyniku wyborów parlamentarnych i rozpoczęcia nowej kadencji Sejmu wobec wygaśnięcia, zgodnie z zasadą dyskontynuacji, projektu ustawy budżetowej przedłożonego we wrześniu br., nastąpiła konieczność uchwalenia przez nową Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej na rok 2020.

W stosunku do projektu ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 24 września 2019 r. wprowadzono korektę, zawierającą zmiany zarówno po stronie dochodowej jak i wydatkowej budżetu państwa. Dodatkowo w projekcie zostały dokonane przesunięcia środków w ramach części budżetowych oraz rezerw celowych, jak również zmiany o charakterze technicznym.

Bez zmian w stosunku do wrześniowego projektu ustawy budżetowej na rok 2020 pozostaje wynik budżet państwa, tj. budżet pozostaje zrównoważony, całość wydatków budżetu państwa pokrywana jest jego dochodami.

Rozdział I

Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski, kierunki polityki fiskalnej oraz stabilizująca reguła wydatkowa

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski

Otoczenie zewnętrzne

Ostatnie prognozy Komisji Europejskiej (KE) opublikowane na jesieni 2019 r. wskazują, że perspektywy dla światowego PKB w 2020 r., w porównaniu do prognoz wiosennych osłabiły się. Główną przyczyną są narastające obawy dotyczące skutków obserwowanych tendencji protekcjonistycznych w globalnym handlu. Ich negatywny wpływ, zgodnie z oczekiwaniami ekspertów KE, nie zostanie zrównoważony dobrą sytuacją na rynku pracy w krajach rozwiniętych, luźną polityką monetarną wielu banków centralnych czy wspomaganym wzrostem gospodarczym w Chinach. KE szacuje, że w 2020 r. realne tempo wzrostu światowego PKB nieznacznie przyspieszy do 3,0% wobec 2,9% wzrostu szacowanego dla 2019 r. Jeszcze w maju 2019r. oczekiwano tempa wzrostu światowego PKB na poziomie 3,8% w roku 2020, przy 3,6% w 2019. Zdaniem KE realne tempo wzrostu PKB w UE-27 w samym 2020 r. wyniesie 1,4%, czyli będzie wolniejsze niż oczekiwano w prognozie wiosennej (1,6%). W strefie euro tempo wzrostu na 2020 obniżono do 1,2% w porównaniu do prognoz wiosennych, kiedy szacowane było na 1,5%. Na rok 2019 szacunki wzrostu gospodarczego wynoszą 1,4% dla EU-27 i 1,1% dla strefy euro.

Produkt krajowy brutto

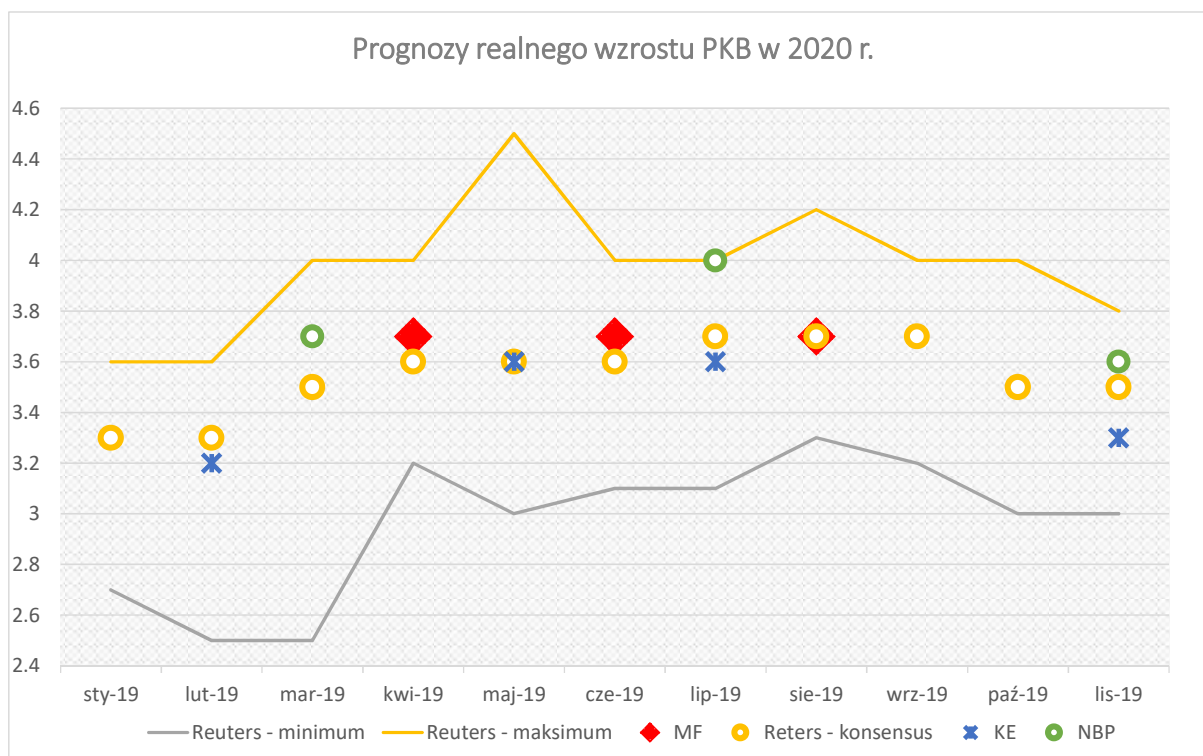
Od II kw. 2016 r. notowane są dodatnie tempa zmian realnego PKB¹, średnio na poziomie 1,2%. Zgodnie z danymi GUS w pierwszym kwartale br. realne tempo wzrostu PKB w ujęciu kwartalnym przyspieszyło do 1,5% wobec 0,5% wzrostu zanotowanego w IV kw. 2018 r. Głównym czynnikiem wzrostu pozostaje popyt krajowy, w tym popyt konsumpcyjny gospodarstw domowych, czemu sprzyja utrzymująca się bardzo dobra sytuacja na rynku pracy. Wspierana dużym popytem na pracę stopa bezrobocia rejestruje historyczne minima, czemu w 2018 r. towarzyszyło istotne przyspieszenie tempa wzrostu wynagrodzeń. W pierwszych trzech kwartałach 2019 r. tempo wzrostu nominalnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw utrzymywało się na podobnie wysokim poziomie jak średnio w roku 2018, podobna sytuacja ma miejsce w skali gospodarki narodowej. Dochody do dyspozycji gospodarstw domowych wspierały dodatkowo transfery związane z realizacją programu „Emerytura Plus”. W nadchodzących kwartałach obserwowane będą efekty rozszerzenia programu „Rodzina 500+”, których wpływ na wydatki konsumpcyjne

¹ Po oczyszczeniu ze zmian sezonowych w ujęciu kw./kw.

gospodarstw domowych zmaterializuje się w latach 2019-2020. Od 2017 r. notowane jest dodatnie realne tempo wzrostu nakładów brutto na środki trwałe. W III kw. 2019 r. tempo to wyniosło 4,7% r/r wobec wzrostu na poziomie 9,1% zanotowanego w II kw. 2019 r.

Przyjęto, że w 2019 r. realne tempo wzrostu PKB wyniesie 4,0%, a w roku 2020 wyniesie 3,7% r/r. Podstawowym czynnikiem wzrostu pozostanie popyt krajowy, w tym głównie spożycie prywatne z rosnącą rolą nakładów brutto na środki trwałe. Konsensus² rynkowy, podobnie jak też i Komisja Europejska, są bardziej optymistyczne dla 2019 r. (wzrost PKB o 4,4% realnie). W przypadku 2020 r. tempo wzrostu realnego PKB założone w uzasadnieniu mieści się w przedziale prognoz rynkowych oraz nie odbiega istotnie od konsensusu i prognoz KE i NBP, na co wskazuje poniższy wykres³.

Wykres 1. Porównanie prognoz realnego wzrostu PKB w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne

Analiza prognoz realnego tempa wzrostu PKB dla czterech kolejnych lat budżetowych poprzedzających opracowanie scenariusza makroekonomicznego na rok 2020 wskazuje na brak występowania znaczących odchyłeń prognoz makroekonomicznych przygotowywanych przez MF⁴. Prognozy przygotowywane dla lat budżetowych 2014-2019 w latach odpowiednio

² Mediana prognoz zbieranych przez Reuters, ostatnie prognozy z lipca 2019 r.

³ Wykres przedstawia porównanie prognoz realnego tempa wzrostu PKB przygotowanych przez Ministerstwo Finansów (MF) na poszczególnych etapach prac nad projektem ustawy budżetowej na 2020 r., tj. na etapie Programu konwergencji (kwiecień), Założeń projektu budżetu państwa (czerwiec) oraz projektu Ustawy budżetowej (sierpień) z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami rynkowymi.

⁴ Poza prognozą realnego tempa wzrostu PKB porównano również prognozy inflacji CPI.

2013-2018 mieściły się w przedziale wyznaczonym przez minimalne i maksymalne prognozy rynkowe. Były też bliskie konsensusowi rynkowemu i prognozom niezależnych instytucji (KE i NBP).

Analiza podstawowych składników zagregowanego popytu

Scenariusz przyjęty na potrzeby uzasadnienia ustawy budżetowej na 2020 r. zakłada, że w 2019 r. udział inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych w PKB wzrośnie do poziomu 4,7% wobec 4,6% w 2018 r. W 2020 r. udział ten zwiększy się o dodatkowe 0,1 pp., czemu sprzyjać będzie m. in. wydatkowanie funduszy unijnych z kończącej się perspektywy finansowej. W okresie prognozy będziemy również obserwować dodatnie tempo wzrostu inwestycji w sektorze rynkowym. Czynniki wspierającymi popyt inwestycyjny sektora prywatnego będą: konkurencyjność cenowa polskich produktów pozwalająca zwiększać udział produkcji krajowej na rynkach eksportowych, wysoki poziom aktywności gospodarczej w kraju, który sprzyja firmom w osiąganiu wysokich wskaźników rentowności ze sprzedaży, wysoki stopień wykorzystania mocy produkcyjnych oraz niskie stopy procentowe, co przekłada się na relatywnie niski koszt kapitału. Dodatkowo, czynnikiem wspierającym wzrost popytu inwestycyjnego sektora prywatnego będzie też implementacja działań nakierowanych na zwiększenie stopy inwestycji oraz wzrostu innowacyjności i produktywności polskiej gospodarki. W związku z tym oczekuje się, że w najbliższych latach udział inwestycji w PKB będzie rósł. Przyjęty scenariusz zakłada, że realne tempo wzrostu inwestycji ogółem w Polsce wyniesie 5,7% w 2019 r. i 5,6% w 2020 r.

Realne tempo wzrostu spożycia ogółem w 2019 r. wyniesie 4,3%. W przyszłym roku ukształtuje się ono na poziomie 3,5%. Zmiany spożycia ogółem są konsekwencją przyjętego scenariusza kształtowania się spożycia publicznego i spożycia prywatnego.

Realny wzrost spożycia publicznego uwarunkowany będzie działaniami Rządu ukierunkowanymi na przestrzeganie obowiązujących reguł fiskalnych i dążenie do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego. Przyjęto, że realne tempo wzrostu tej kategorii ekonomicznej wyniesie 5,3% w 2019 r. i 2,3% w 2020 r.

W przypadku spożycia prywatnego zakłada się, że w 2019 r. realny wzrost tej kategorii ekonomicznej wyniesie 4,0%. W kolejnym roku realne tempo wzrostu spożycia prywatnego wyniesie 3,8%. Wzrost spożycia prywatnego wspierać będzie istotna poprawa w obszarze dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych, m. in. w związku z zakładanym scenariuszem utrzymania się bardzo dobrej sytuacji na rynku pracy oraz rozszerzeniem pomocy państwa w ramach programu „Rodzina 500+”.

W ostatnich latach obserwujemy w Polsce systematyczny wzrost udziału eksportu w PKB. Zmiana struktury wzrostu gospodarczego wynika m. in. z utrzymującej się wysokiej konkurencyjności polskich przedsiębiorstw. Przyjęty scenariusz wzrostu gospodarczego

zakłada, że udział eksportu w PKB będzie nadal rósł, do 56,2% w 2019 r. i 56,5% w 2020 r. Realne tempo wzrostu eksportu dóbr i usług w Polsce w 2019 r. wyniesie 5,3%, a w roku kolejnym ukształtuje się na poziomie 4,8%. Oznacza to, że podobnie jak w latach ubiegłych, tempo wzrostu eksportu pozostanie wyższe niż tempo wzrostu rynków eksportowych i tempo wzrostu PKB.

W zakresie wkładu zmiany zapasów we wzrost gospodarczy przyjęto, że w roku 2019 będzie on minimalnie ujemny, na poziomie - 0,2 pp., a w roku następnym neutralny dla tempa wzrostu PKB.

Przedstawiony wyżej scenariusz kształtowania się podstawowych komponentów popytu krajowego oznacza, że w roku bieżącym realne tempo wzrostu tego agregatu makroekonomicznego wyniesie 4,2%, a w 2020 r. 3,8%. Realne tempo wzrostu importu w latach 2019-2020 wyniesie odpowiednio 6,0% i 5,1%, co oznacza, że wkład we wzrost PKB ze strony eksportu netto w 2019 r. będzie minimalnie ujemny, na poziomie - 0,1 pp., a w roku 2020 neutralny.

Bilans płatniczy

Istotna poprawa salda obrotów towarowych w ostatnich latach jest głównym czynnikiem odpowiadającym za bardzo niską w ujęciu historycznym nierównowagę zewnętrzną polskiej gospodarki. Oczekuje się, że w roku bieżącym relacja wyniku w rachunku obrotów bieżących do PKB będzie ujemna, na poziomie -1,2% wobec poziomu -0,6% zanotowanego w 2018 r. Głównym źródłem nierównowagi zewnętrznej pozostanie deficyt dochodów pierwotnych będący odzwierciedleniem ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto polskiej gospodarki. W kolejnym roku deficyt w rachunku bieżącym bilansu płatniczego wzrośnie do 1,4% PKB. Przyjęty scenariusz zakłada, że deficyt ten będzie z nadwyżką finansowany napływem kapitału długookresowego, tj. środkami klasyfikowanymi na rachunku kapitałowym (głównie europejskimi funduszami strukturalnymi) i zagranicznymi inwestycjami bezpośrednimi. Łączne saldo rachunku bieżącego i kapitałowego pozostanie dodatnie, na poziomie 0,6% PKB w 2019 r. i 0,6% PKB w 2020 r.

Rynek pracy

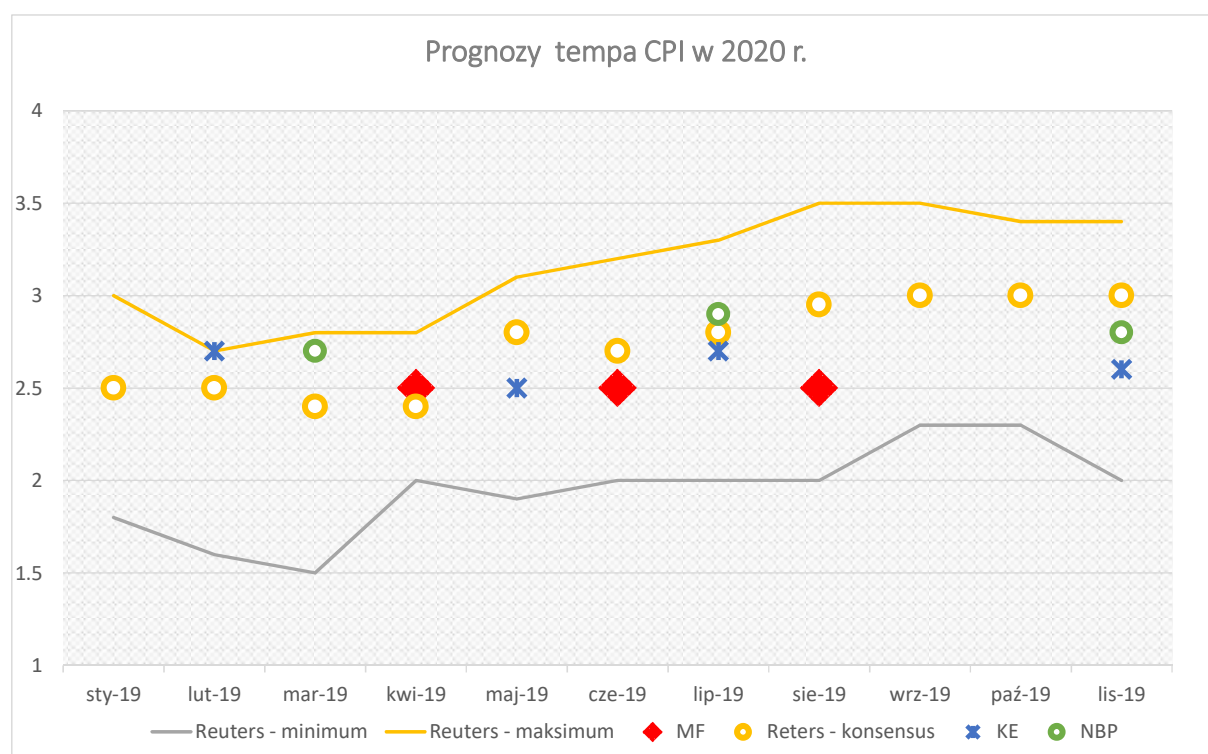
W ostatnich latach obserwujemy w Polsce systematyczną poprawę sytuacji na rynku pracy. Rośnie przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej, czemu towarzyszy spadek stopy bezrobocia. Tendencje te utrzymują się również w pierwszej połowie roku bieżącego i oczekuje się, że niska stopa bezrobocia będzie notowana również w latach kolejnych. Zakłada się, że przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej wzrośnie o 2,2% w 2019 r. i o 0,5% w 2020 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2019 r. wyniesie 5,5%, by z końcem 2020 r. obniżyć się do poziomu 5,1%, wobec 5,8% na koniec 2018 r.

W zakresie nominalnego tempa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przyjęto, że wyniesie ono 7,6% w 2019 r. oraz 6,0% w 2020 r.

Inflacja, stopy procentowe i kurs walutowy

Na potrzeby uzasadnienia ustawy budżetowej przyjęto scenariusz, który zakłada stopniowe podążanie średniorocznych zmian CPI w kierunku celu inflacyjnego NBP. Oczekuje się, że średnioroczny wskaźnik CPI na rok 2020 powinien ukształtować się na poziomie 2,5%. Scenariusz przyjęty dla 2019 r. jest niższy od konsensusu, podczas gdy założenia dla inflacji CPI na 2020 r. nie odbiegają istotnie od konsensusu, na co wskazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Porównanie prognoz tempa CPI w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne

Przyjęty scenariusz wzrostu gospodarczego oraz założenia dotyczące kształtowania się procesów inflacyjnych pozwalają oczekiwać, że w latach 2019-2020 stopa referencyjna NBP wyniesie średnio 1,5%.

Na potrzeby scenariusza makroekonomicznego przyjęto techniczną ścieżkę kształtowania się kursu złotego spójną z przyjętą na początku procesu prognostycznego (tj. z etapu prac nad *Wieloletnim Planem Finansowym Państwa na lata 2019-2022*). Ścieżka ta zakłada, że średnioroczny kurs złotego wobec euro wyniesie 4,3 w 2019 r. i 2020 r., a wobec dolara 3,8.

Lata 2021-2023

Przyjęty scenariusz wzrostu gospodarczego zakłada, że w kolejnych latach sytuacja ekonomiczna w otoczeniu zewnętrznym Polski pozostanie stabilna, co sprzyjać będzie stabilizacji tempa wzrostu PKB w Polsce na poziomie zbliżonym do potencjału. Zakłada się, że w latach 2021-2023 realne tempo wzrostu PKB wyniesie odpowiednio 3,4%, 3,3% oraz 3,1%. Luka produktowa zostanie domknięta z końcem 2023 roku. Głównym czynnikiem wzrostu będzie popyt krajowy, a w jego strukturze dominować będzie sektor prywatny. Wraz ze stabilizacją sytuacji w otoczeniu zewnętrznym w kolejnych latach utrzyma się wysoka dynamika inwestycji w sektorze rynkowym. Istotny wkład we wzrost gospodarczy będzie miało spożycie prywatne, którego realna roczna dynamika w omawianym okresie ukształtuje się średnio na poziomie 3,3%. Kształtowanie się popytu publicznego będzie z kolei podporządkowane limitom wynikającym z obowiązujących reguł fiskalnych i zobowiązań wynikających z członkostwa w UE.

Efektym utrzymania się relatywnie dobrej koniunktury gospodarczej w Polsce oraz niesłabnącego popytu inwestycyjnego będzie powolna stabilizacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego zacznie się stopniowo stabilizować i na koniec 2023 r. wyniesie 4,4%. Realne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej zbliżone będzie do poziomu długookresowego tempa wzrostu produktywności pracy.

W latach 2021-2023 polityka pieniężna NBP ukierunkowana będzie na osiągnięcie, a następnie stabilizację tempa wzrostu cen konsumpcyjnych na poziomie celu inflacyjnego wynoszącego 2,5%. Nierównowaga zewnętrzna powróci do lekkiej tendencji wzrostowej, jednak deficyt obrotów bieżących nie przekroczy 1,6% PKB.

Czynniki ryzyka dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego

Prezentowany wyżej scenariusz wzrostu gospodarczego w Polsce jest spójny z przyjętymi przez Radę Ministrów w czerwcu br. *Załoženiami projektu budżetu państwa na rok 2020*. Bieżące informacje dotyczące kształtowania się krótkookresowych wskaźników koniunktury gospodarczej wskazują na ryzyko odchylenia wyników dla wybranych kategorii makroekonomicznych względem przyjętego scenariusza. Dane dotyczące tempa i struktury wzrostu PKB w I kw. 2019 r. sugerują, że w tworzeniu PKB w roku bieżącym będziemy najprawdopodobniej obserwować większy od założonego udział nakładów brutto na środki trwałe. Ponadto samo realne tempo wzrostu PKB może okazać się wyższe niż przyjęto w uzasadnieniu. Ewentualne wskazane wyżej zmiany w strukturze i poziomie wzrostu gospodarczego stanowią pozytywne ryzyko dla wyniku finansów publicznych w roku bieżącym. Bieżące kształtowanie się kursu EUR/PLN oraz USD/PLN potwierdza założenia przyjęte w scenariuszu, jednak stabilne finanse publiczne i zrównoważony wzrost

gospodarczy na poziomie wyższym od oczekiwań powinny sprzyjać umocnieniu się złotego względem walut podstawowych w kolejnych latach.

Prezentowany scenariusz zakłada, że wzrost gospodarczy w UE, która jest największym partnerem handlowym Polski, będzie zgodny z aktualnie dostępnym scenariuszem zaprezentowanym przez KE latem 2019 r. Zdaniem ekspertów Komisji, bilans czynników ryzyka dla tej prognozy jest jednak negatywny. Wśród głównych czynników ryzyka KE wymienia skutki rosnącego protekcjonizmu w wymianie handlowej. Przedłużające się napięcia w handlu międzynarodowym mogą spowodować negatywne zmiany nastrojów na świecie i gwałtowne zaostrzenie globalnych warunków finansowych. Ponadto istnieją obawy dotyczące perspektyw wzrostu gospodarczego w Chinach w najbliższych latach. Istotnym źródłem ryzyka są konsekwencje wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej.

Przedstawiony w uzasadnieniu scenariusz wzrostu gospodarczego na lata 2019-2020 zakłada wykorzystywanie środków unijnych przyznanych Polsce w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. Z uwagi na brak decyzji w zakresie unijnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027, na obecnym etapie nie uwzględniono skutków z tego wynikających.

Optymistyczne nastroje konsumentów i dobra sytuacja na rynku pracy mogą owocować wyższym popytem konsumpcyjnym i w rezultacie szybszym wzrostem gospodarczym niż przyjęty w uzasadnieniu. Umiarkowane oczekiwania dotyczące wzrostu PKB w roku 2020 podyktowane są jednak koniecznością odpowiedzialnego planowania wydatków budżetowych i z tego względu umiarkowany optymizm wydaje się usprawiedliwiony zwłaszcza, że nie brakuje czynników ryzyka sugerujących szybsze ostudzenie koniunktury (np. wspomniany wyżej negatywny bilans ryzyka prognozy KE).

Szczególnym czynnikiem ryzyka związanym ze zmianami strukturalnymi zachodzącymi na rynku pracy w Polsce jest wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy. Duży popyt na pracę, również tę mniej wykwalifikowaną i gorzej opłacaną przy niskiej stopie zastąpienia przekłada się na wzrost aktywności zawodowej. Napływający pracownicy z Ukrainy również w istotny sposób zwiększają podaż pracy w kraju i pomagają zaspokoić rosnący popyt na nią. Zasoby podaży pracy nie są jednak nieograniczone, zważywszy, że konkurencyjne rynki pracy, np. niemiecki, stopniowo otwierają się na pracowników z Ukrainy. W przypadku pojawiających się braków po stronie podażowej można oczekiwać, że przestrzeń do zwiększania produkcji i ekspansji przedsiębiorstw będzie ograniczona, a konkurencja o pracownika za pomocą wyższych wynagrodzeń przekładać się będzie na wzrost inflacji bazowej. W rezultacie możliwe jest obniżenie tempa wzrostu PKB oraz szybszy wzrost cen niż w przyjętym scenariuszu.

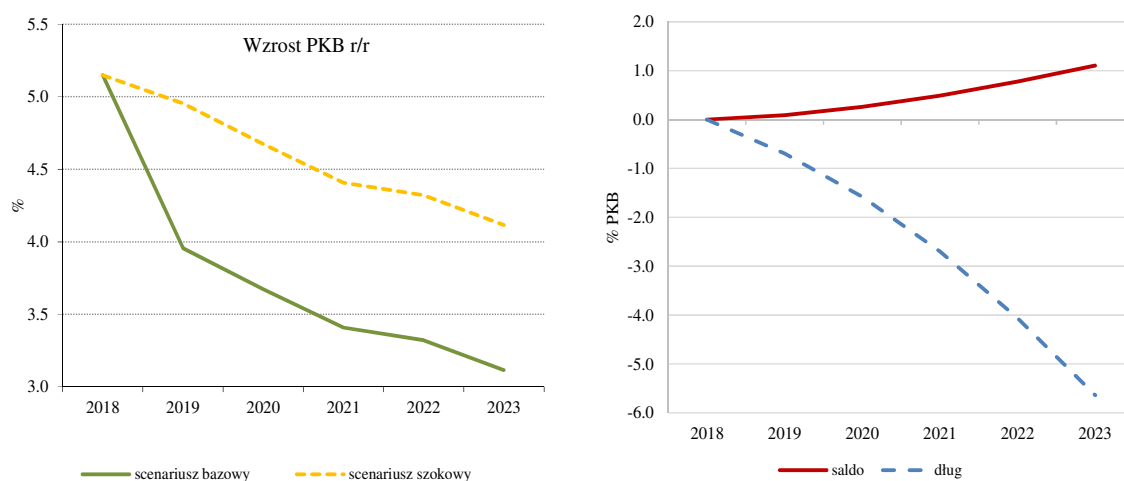
Czynnikiem ryzyka dla realizacji prognozy inflacji jest również możliwość innego niż założono kształtowania się cen na światowych rynkach surowców energetycznych i żywności, co bezpośrednio przełoży się na ścieżkę zmiany cen w Polsce. Zwłaszcza ceny energii, zależne

od rozwoju sytuacji na rynkach ropy naftowej oraz krajowych regulacji na rynku energii elektrycznej, są trudne do prognozowania.

Poniżej przedstawiono wrażliwość wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2019-2023 na wzrost krajowej stopy procentowej oraz przyspieszenie wzrostu gospodarczego w kraju (odchylenia od scenariusza bazowego).

W przypadku długu poziom odchylenia jest właściwy zarówno dla długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, jak też i dla państwowego długu publicznego. Analizy dokonano w oparciu o rozwijany w Ministerstwie Finansów ekonometryczny model finansów publicznych (eMPF). Wyniki symulacji bazują na historycznych elastycznościach oszacowanych dla przyjętych postaci równań behawioralnych.

Wykres 3. Szok na tempo wzrostu PKB r/r (lewy wykres) oraz reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na poprawę koniunktury (prawy wykres)

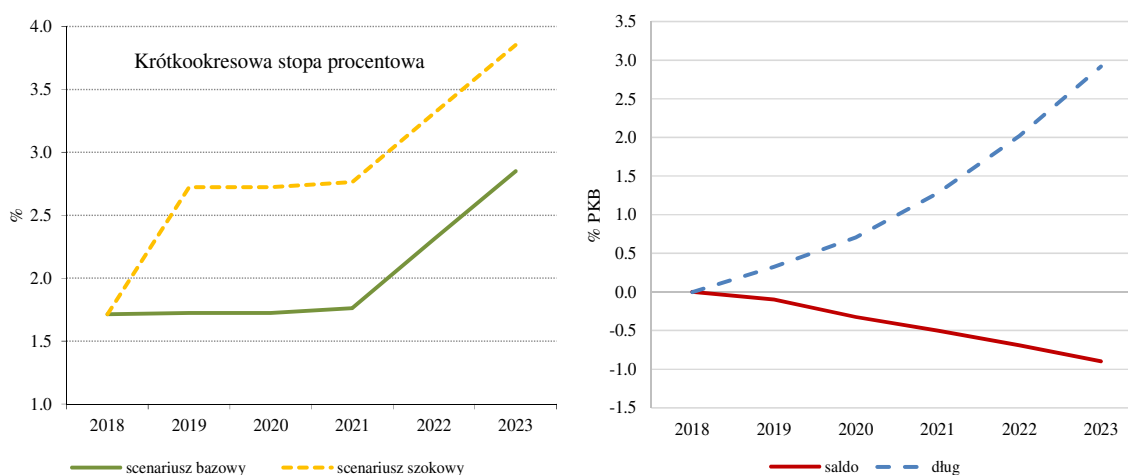

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Impuls poprawy koniunktury wprowadzony jest poprzez zwiększenie popytu z zagranicy na produkty wytwarzane na rodzimym rynku. Wzrost popytu zagranicznego zdefiniowano tak, aby wzrost PKB w pierwszym roku scenariusza szokowego wzrósł dokładnie o 1 pp. i w całym horyzoncie analizy podtrzymany był na poziomie średnio o 1 pp. wyższym niż w scenariuszu bazowym. Bezpośrednim efektem wzrostu popytu z zagranicy jest wzrost wolumenu eksportu. Ze względu na wysoką importochłonność eksportu, wzrostowi eksportu towarzyszy również wzrost importu. Wzrost popytu na polskie towary powoduje z kolei wzrost popytu wewnętrznego, co sprzyja poprawie sytuacji na rynku pracy, przekładającej się na wyższe dochody gospodarstw domowych oraz wydatki konsumpcyjne, pomimo obserwowanego w horyzoncie prognozy wzrostu stopy oszczędności. Wzrost popytu wpływa

korzystnie na przyspieszenie działalności inwestycyjnej, która sprzyja wzrostowi PKB w horyzoncie prognozy. Wyższy wzrost gospodarczy prowadzi również do wzrostu dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych, co ostatecznie prowadzi do poprawy wyniku sektora publicznego i w konsekwencji w scenariuszu szokowym dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. jest w relacji do PKB niższy niż w scenariuszu bazowym. Zmiana relacji długu do PKB w kolejnych okresach jest pochodną skumulowanej zmiany wyniku sektora rządowego i samorządowego i wyższego mianownika w relacji dług do PKB. Dodatkowo, poprawa koniunktury i szybsza akumulacja kapitału, wpływające na potencjalnie szybsze tempo rozwoju gospodarczego Polski, przyczyniają się aprecjacji złotego względem walut obcych.

Wykres 4. Krótkookresowa stopa procentowa (lewy wykres) oraz reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na zmianę krótkookresowej stopy procentowej (prawy wykres)

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Impuls stopy procentowej został zdefiniowany jako skokowy wzrost nominalnej krótkookresowej stopy procentowej o 1 pp. w całym horyzoncie objętym analizą.

Podwyżka krótkookresowych stóp procentowych pociąga za sobą wzrost stóp długookresowych i w rezultacie prowadzi do zwiększenia kosztu pozyskiwania kapitału, co skutkuje ograniczeniem poziomu inwestycji względem scenariusza bazowego oraz zwiększeniem kosztów finansowania długu. Na skutek przesunięcia konsumpcji w czasie w ramach międzyokresowej substytucji oraz zaostrzenia warunków udzielania kredytów zmniejsza się też poziom spożycia prywatnego. W rezultacie impuls interpretowany jako wzrost restrykcyjności polityki monetarnej prowadzi do obniżenia wolumenu PKB w horyzoncie prognozy. Wraz z rosnącymi kosztami obsługi długu oraz relatywnie niższym poziomem PKB wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB pogarsza się, rośnie też udział długu sektora do PKB względem relacji ze scenariusza bazowego.

2. Kierunki polityki budżetowej 2020

Priorytetowy cel rządu stanowi wspieranie inkluzywnego wzrostu gospodarczego. Polityka budżetowa przyjazna wzrostowi, wspierająca ożywienie gospodarcze, lecz bez zagrożeń dla stabilności finansów publicznych, jest zalecana przez Radę Europejską. W celu utrzymania stabilności finansów publicznych oraz stabilnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego rozwiązania w obszarze polityki społeczno-gospodarczej powinny być implementowane zgodnie z przepisami prawa. Dotyczy to w szczególności respektowania stabilizującej reguły wydatkowej, która określa limit wielkości wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych. Przestrzeganie reguł fiskalnych, w tym stabilizującej reguły wydatkowej, stworzy również przestrzeń dla amortyzacji potencjalnych szoków zewnętrznych (Brexit) czy spowolnienia w gospodarce światowej.

Ponadto, Polska jako państwo członkowskie UE jest zobowiązana m.in. do osiągnięcia w określonym tempie tzw. średniookresowego celu budżetowego (MTO; dla Polski deficyt strukturalny w wysokości 1% PKB). Przestrzeganie MTO pozwala nawet przy pogorszeniu sytuacji gospodarczej zapobiec wzrostowi deficytu nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych powyżej 3% PKB. Wymagany wysiłek fiskalny niezbędny do osiągnięcia MTO wynosi co do zasady 0,5% PKB rocznie. Komisja Europejska każdego roku ocenia postęp w tym obszarze. Wiodącym narzędziem oceny jest wyznaczany przez Komisję Europejską benchmark wydatkowy, czyli nominalne roczne tempo wzrostu wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych z uwzględnieniem działań dyskrejonalnych po stronie dochodowej.

Rada Ecofin wystosowała 8 lipca br. wobec Polski zalecenie dotyczące ograniczenia nominalnego tempa wzrostu wydatków do 4,4% w 2020 r. Realizacja tempa wzrostu wydatków zgodnie z zaleconym benchmarkiem pozwoliłaby na poprawę wyniku strukturalnego w 2020 r. o 0,6% PKB. Dla uniknięcia znaczącego odchylenia od ścieżki osiągania MTO niezbędne są więc kontrola wydatków i ich długookresowe planowanie w sytuacji zwiększenia agregatu prawnie zdeterminowanych wydatków budżetu państwa. Wymagana przez Pakt Stabilności i Wzrostu standardowa redukcja deficytu jest wbudowana w mechanizm korygujący stabilizującej reguły wydatkowej. Wymaga on obniżenia tempa wzrostu wydatków o 1,5 pp. w sytuacji, gdy państwowy dług publiczny przekracza 43% PKB, co odpowiada wymaganemu wysiłkowi fiskalnemu na poziomie 0,6 pp. Reguła sprzyja konsolidacji fiskalnej w sposób niezagrażający średniookresowym perspektywom rozwoju kraju.

Kontynuowane będą działania mające na celu uszczelnienie systemu podatkowego.

W 2020 r. obejmą one m.in.:

- zastąpienie obecnych szczególnych rozwiązań rozliczania podatku VAT w postaci odwrotnego obciążenia oraz odpowiedzialności solidarnej stosowanym obligatoryjnie

mechanizmem podzielonej płatności. Dodatkowo, z uwagi na zdiagnozowane nieprawidłowości, obowiązkiem stosowania mechanizmu podzielonej płatności objęte będą wybrane transakcje,

- wdrażanie Systemu Teleinformatycznego Izby Rozliczeniowej ograniczającego możliwości wykorzystywania sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych,
- wprowadzenie obowiązku przekazywania organom podatkowym informacji o schematach podatkowych i automatycznej wymiany informacji o schematach transgranicznych oraz zmiany dotyczącej kwalifikacji struktur hybrydowych.

Równocześnie oczekiwane jest zmniejszenie wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wskutek dalszej redukcji klina podatkowego.

Zakładane jest ponadto podjęcie działań wzmacniających system składek na ubezpieczenie społeczne i uszczelnienie opłaty recyklingowej. Na dochody budżetu państwa będą też oddziaływały Pracownicze Programy Kapitałowe i działania o charakterze jednorazowym.

3. Stabilizująca reguła wydatkowa

Projekt ustawy budżetowej na rok 2020 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej, wprowadzonej do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1646, z późn. zm.), z uwzględnieniem działań po stronie dochodowej planowanych na rok 2020.

Zakresem stabilizującej reguły wydatkowej objęte są wydatki:

- 1) organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów,
- 2) jednostek samorządu terytorialnego i ich związków,
- 3) związków metropolitalnych,
- 4) jednostek budżetowych,
- 5) funduszy zarządzanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 6) Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 7) Funduszu Pracy,
- 8) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- 9) funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego,

z wyłączeniem:

wydatków finansowanych z budżetu środków europejskich i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000 i 1366).

Aktualna kwota planowanych wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000 i 1366), na rok 2020 wynosi 898.255.083 tys. zł. Kwota ta została ustalona w oparciu o:

- 1) kwotę wydatków na rok 2019, określoną w ustawie budżetowej na rok 2019, która wynosi 847.773.421 tys. zł skorygowaną o wydatki UKNF zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. z 2018 r. poz. 2243) oraz ustawą z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 875),
- 2) ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dnia 16 kwietnia 2019 r. zgodnie z art. 38b pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych łączną dynamikę wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych za lata 2013 – 2018 oraz prognozy wzrostu gospodarczego na lata 2019-2020 wykorzystane do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2020,
- 3) wartość korekty, o której mowa w art. 112aa ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wynoszącą w 2019 r. - 1,5 pp., ponieważ relacja państwowego długu publicznego przeliczonego zgodnie z art. 38a ustawy o finansach publicznych do PKB w 2018 r. (Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 27 maja 2019 r., Monitor Polski z 2019 r. poz. 468) kształtuje się poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 48% PKB, ale przekracza wartość wynoszącą 43% PKB,
- 4) prognozowaną wartość ogółem działań dyskrecyjnych.

Zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych działania dyskrecyjne w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne są uwzględniane w formule stabilizującej reguły wydatkowej, o ile wartość każdego z nich przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto, prognozowanej w przedłożonym Sejmowi projekcie ustawy budżetowej na dany rok. W związku z tym, w kwocie wydatków na rok 2020 uwzględniono następujące działania dyskrecyjne:

- 1) skutki ograniczenia luki podatkowej w związku z wyłudzeniami VAT i zapobiegania unikaniu płacenia tego podatku szacowane na 7.864.131 tys. zł, na które składają się następujące czynności:
 - wdrożenie systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR) i mechanizmu analizy ryzyka wykorzystywania działalności banków i SKOK ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania

- wykorzystywaniu sektora finansowego dla wyłudzeń skarbowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2491),
- wprowadzenie tzw. mechanizmu podzielonej płatności ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62),
 - wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751), o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw,
 - wprowadzenie kas on-line ustawą z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach (Dz.U. z 2019 r. poz. 675),
 - wprowadzenie tzw. wirtualnych kas rejestrujących mających postać oprogramowania projektowanym rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie wymagań technicznych dla kas rejestrujących mających postać oprogramowania oraz sposobu ich używania (numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów: 990),
 - wprowadzenie dalszych zmian nakierowanych na uszczelnienie systemu VAT zgodnie z ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1520);
- 2) skutek planowanej przebudowy modelu funkcjonowania OFE w wysokości 3.334.368 tys. zł zgodnie z projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne (przyjęty przez Radę Ministrów w dn. 26 listopada 2019 r.),
- 3) skutek projektowanej ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją wyborów prozdrowotnych konsumentów (numer w wykazie prac Rady Ministrów: UD32) w wysokości 2.731.513 tys. zł,
- 4) skutek projektowanej ustawy o zmianie ustawy o odpadach i innych ustaw (numer w wykazie prac Rady Ministrów: UD33) w wysokości 2.523.100 tys. zł,
- 5) skutek indeksacji stawki podatku akcyzowego na napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy, wyroby nowatorskie w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk sejmowy nr 15) w wysokości 1.702.600 tys. zł,
- 6) skutki działań w zakresie rozwoju systemu monitorowania przewozu drogowego i kolejowego towarów na podstawie:
- ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów (Dz. U. z 2018 r. poz. 2332),
 - rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego przewozu towarów (Dz. U. z 2017 r. poz. 1178),

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2018 r. w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1427),
- ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1556),
- rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów (Dz.U. 2019 r. poz. 1585),

wynoszący łącznie 1.652.202 tys. zł,

- 7) skutek działań w zakresie automatycznej wymiany informacji o schematach podatkowych transgranicznych na podstawie projektowanej ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw w wysokości 1.622.980 tys. zł (numer w wykazie prac Rady Ministrów: UC11),
- 8) skutek uszczelnienia opłaty recyklingowej ustawą z dn. 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) w wysokości 1.494.118 tys. zł,
- 9) aktualizacja uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2018 i 2019 skutków ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2175) w wysokości 1.371.288 tys. zł,
- 10) aktualizacja uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2019 skutków ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2193) w wysokości 1.314.392 tys. zł,
- 11) skutek daniny solidarnościowej wprowadzonej ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 2192) w wysokości 1.150.000 tys. zł,
- 12) aktualizacja uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2019 ujemnych skutków ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1162) ze skutkiem w wysokości 1.078.554 tys. zł,
- 13) skutki działań w zakresie uszczelnienia ściągальności składek, na które składają się: wprowadzenie e-Składki i innych działań prowadzących do odzyskiwania zaległych składek rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek (Dz.U. z 2017 r. poz. 1831) oraz wprowadzenie e-ZLA (elektronicznych zwolnień)

i innych zmian ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 645), których skutki wynoszą łącznie 754.988 tys. zł,

- 14) skutek podatku od sprzedaży detalicznej wprowadzonego ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1155), w przypadku którego w związku z toczącym się postępowaniem w drugiej instancji przed Trybunałem Sprawiedliwości UE ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej zawieszono stosowanie przepisów ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej na okres 6 miesięcy, tj. do dnia 30 czerwca 2020 r., w wysokości 536.814 tys. zł,
- 15) skutek poszerzenia rozwiązań tzw. Małego ZUS-u ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej w wysokości - 1.096.333 tys. zł,
- 16) wycofanie uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2019 skutków opłaty recyklingowej wprowadzonej ustawą o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 2056) w wysokości - 1.207.352 tys. zł,
- 17) skutek nieuwzględnionego w ustawie budżetowej na rok 2019 obniżenia w 2019 r. akcyzy na energię na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2538) w wysokości - 1.940.350 tys. zł,
- 18) skutki nieuwzględnionego w ustawie budżetowej na rok 2019 obniżenia w 2019 r. opłaty przejściowej w cenach energii na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2538) w wysokości - 2.345.594 tys. zł,
- 19) skutki działań w zakresie rozwiązań podatkowych obniżających klin podatkowy i wprowadzających zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób do 26 roku życia z uwzględnieniem efektów kompensacyjnych pomiędzy tymi działaniami wprowadzonych:
 - ustawą z dnia 4 lipca 2019 o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1394) oraz
 - ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1835),wynoszące łącznie - 11.756.414 tys. zł.

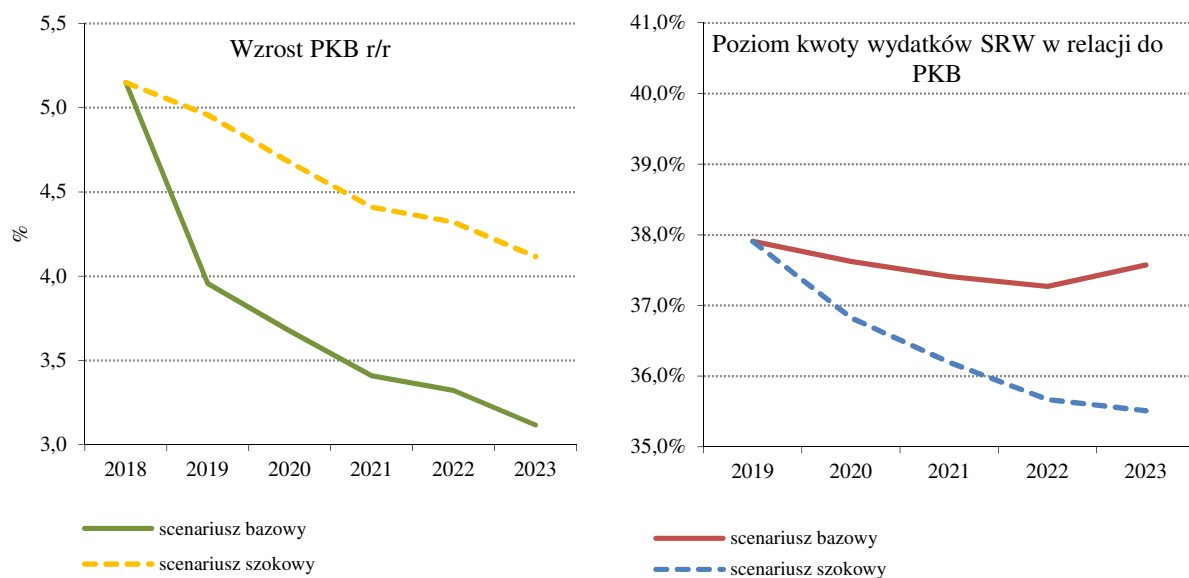
Kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w roku 2020 wynosi 670.000.001 tys. zł. Kwota ta została wyznaczona w oparciu o:

- 1) planowaną kwotę wydatków,
- 2) prognozowany na 2020 rok poziom skonsolidowanych:
 - a) wydatków jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz samorządowych jednostek budżetowych z uwzględnieniem m. in. realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków w ostatnich latach oraz przewidywanego wykonania roku 2019,
 - b) planowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
 - c) planowanych kosztów Narodowego Funduszu Zdrowia wyliczonych na podstawie planu finansowego NFZ,
 - d) planowanych wydatków Bankowego Funduszu Gwarancyjnego określonych w planie finansowym Funduszu.
- 3) kwotę prognozowanych na 2020 rok działań jednorazowych i tymczasowych po stronie dochodów, uwzględniających dochody z dodatkowej sprzedaży niewykorzystanych w ramach aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w okresie 2013-2019; dochody z rozdysponowania zasobów częstotliwości z pasma 3,7 GHz oraz dochody z tytułu tzw. opłaty przekształceniowej w związku z przebudową modelu funkcjonowania OFE.

Szacunkowe kwoty wydatków na lata 2021-2023 wynoszą odpowiednio: 945.601.116 tys. zł, 999.000.624 tys. zł oraz 1.062.989.111 tys. zł. Kwoty te uwzględniają skutki działań dyskrejonalnych w zakresie: ograniczenia luki VAT (dzięki wdrożeniu systemu teleinformatycznego STIR, wprowadzeniu tzw. mechanizmu podzielonej płatności, kas on-line oraz wirtualnych kas rejestrujących), poboru podatku u źródła, opłaty recyklingowej, podatku od sprzedaży detalicznej, działań związanych z promocją wyborów prozdrowotnych konsumentów oraz przywrócenia stawek VAT w wysokości 22% i 7%.

Poniższy wykres przedstawia analizę wrażliwości kwoty wydatków w latach 2020-2023 na przyspieszenie wzrostu gospodarczego w Polsce (por. rozdział I.1) w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. 2018 poz. 1366). Wyniki symulacji wskazują, że w scenariuszu szokowym udział wydatków podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową w PKB byłby w latach 2020-23 niższy niż w scenariuszu bazowym, ze względu na szybszy wzrost PKB od uwzględnianego w formule SRW 8-letniego indykatora wzrostu. Z uwagi na statyczny charakter symulacji poniższe wyniki należy interpretować z ostrożnością.

Wykres 1. Wzrost PKB r/r (lewy wykres) oraz reakcja poziomu kwoty wydatków na poprawę koniunktury (prawy wykres)

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Rozdział II

Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2019 r.

W ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 387.734.520 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 416.234.520 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na dzień 31 grudnia 2019 r. na kwotę nie większą niż 28.500.000 tys. zł.

Przedmiotowa ustawa określa także dla budżetu środków europejskich:

- łączną kwotę dochodów w wysokości 69.716.396 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków w wysokości 85.281.687 tys. zł oraz
- deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 15.565.291 tys. zł.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2019 r. jest zdeterminowane dobrą sytuacją gospodarczą. W 2019 r. obserwujemy wyższe, niż pierwotnie przewidywane w ustawie budżetowej na 2019 r., tempo wzrostu gospodarczego, w tym szybszy wzrost konsumpcji oraz bardzo dobrą sytuację na rynku pracy, zarówno pod względem wzrostu zatrudnienia jak i płac.

Obserwowany wzrost dochodów budżetu państwa jest obok dobrej sytuacji makroekonomicznej, również wynikiem wprowadzania szeregu działań mających na celu zwiększenie stopnia przestrzegania przepisów podatkowych.

Prognozuje się, że dochody budżetu państwa w 2019 r. będą wyższe niż pierwotnie zaplanowano w ustawie budżetowej o ponad 14 mld zł, w tym dochody podatkowe będą wyższe o ok. 8 mld zł. Spodziewane przekroczenie prognozy z ustawy budżetowej na 2019 r. wynika głównie z wyższych prognozowanych dochodów podatkowych – głównie z podatków dochodowych oraz z VAT.

Dochody niepodatkowe budżetu państwa będą wyższe niż planowano w ustawie budżetowej na 2019 r. o ok. 6 mld zł, co wynika między innymi z wyższych dochodów z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂.

Przewiduje się, że w 2019 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 12.576,3 mln zł wobec kwoty 45.991,3 mln zł przyjętej w ustawie budżetowej.

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na

poziomie 26.283,8 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 13.707,4 mln zł.

Dokładne omówienie potrzeb pożyczkowych zostało przedstawione w rozdziale XI.

Rozdział III

Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2020 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2020 rok w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- dochody budżetu państwa na kwotę 435.340.000 tys. zł,
- wydatki budżetu państwa na kwotę 435.340.000 tys. zł,
- kwotę planowych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 ustawy o finansach publicznych w wysokości 898.255.081 tys. zł,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o której mowa w art. 112aa ust.3 ustawy o finansach publicznych w wysokości 670.000.001 tys. zł,

Zakłada się, że wydatki budżetu państwa zostaną w całości zbilansowane dochodami, co oznacza, że w roku 2020 nie wystąpi deficyt budżetu państwa.

Przedkładany projekt ustawy budżetowej na 2020 rok uwzględnia budżet środków europejskich, w którym zaplanowano:

- dochody w wysokości 71.448.652 tys. zł,
- wydatki w wysokości 88.402.533 tys. zł,
- ujemny wynik budżetu środków europejskich w wysokości 16.953.881 tys. zł.

Dochody

Prognozowany wzrost dochodów budżetu państwa w 2020 r. z jednej strony będzie generowany przez wzrost gospodarczy przy jednoczesnym powrocie umiarkowanej inflacji, a z drugiej strony będzie efektem wdrożonych już i aktualnie przygotowywanych zmian systemowych. Uwarunkowania prognozy dochodów budżetu państwa szczegółowo zostały opisane w rozdziale IV – Dochody budżetu państwa.

Rozwój sytuacji gospodarczej zdeterminowany jest przede wszystkim szacunkiem następujących czynników makroekonomicznych: wzrostem PKB (3,7% w ujęciu realnym), średniorocznym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych (2,5%), nominalnym wzrostem wynagrodzeń w gospodarce narodowej (6,3%) oraz wzrostem spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,4%).

W 2020 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 49,93% w 2019 r. do 50,01% w 2020 r.

¹ Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2019 r., tj. 22,86%.

W 2020 r. planuje się wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego w wysokości 7.162.810 tys. zł.

Uwarunkowania prognozy dochodów budżetu państwa szczegółowo zostały opisane w rozdziale IV – Dochody budżetu państwa.

Wydatki

Polska polityka budżetowa jest prowadzona z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w przepisach prawa krajowego i unijnego, obejmujących m.in. górny limit wydatków budżetu państwa ustalany na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej zapisanej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 869). Tym samym, projekt budżetu państwa na rok 2020 zostanie opracowany z uwzględnieniem ww. nieprzekraczalnego limitu wydatków dla budżetu państwa oraz przy zabezpieczeniu skutków finansowych wynikających z przyjętych przez Radę Ministrów nowych priorytetów w zakresie m.in. rozszerzenia programu „Rodzina 500+” na pierwsze dziecko, zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych czy też przywrócenia lokalnych połączeń autobusowych.

Stabilizująca reguła wydatkowa została omówiona szczegółowo w rozdziale I.

W kwocie wydatków budżetu państwa zaplanowano również środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (w ramach funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną), a także środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Deficyt

Przewidziano, że w 2020 r. nie wystąpi deficyt budżetu państwa, natomiast zakłada się deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 16.953.881 tys. zł.

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2019 r.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2019 r. jest zdeterminowane dobrą sytuacją gospodarczą. W szczególności w 2019 r. obserwujemy wyższe niż pierwotnie przewidywane w ustawie budżetowej na 2019 r., tempo wzrostu gospodarczego, w tym szybszy wzrost konsumpcji oraz bardzo dobrą sytuację na rynku pracy, zarówno pod względem wzrostu zatrudnienia jak i płac.

Obserwowany wzrost dochodów budżetu państwa jest obok dobrej sytuacji makroekonomicznej, również wynikiem wprowadzania szeregu działań mających na celu zwiększenie stopnia przestrzegania przepisów podatkowych.

Prognozuje się, że dochody budżetu państwa w 2019 r. będą wyższe niż pierwotnie zaplanowano w ustawie budżetowej o ponad 14 mld zł, w tym dochody podatkowe będą wyższe o ok. 8 mld zł. Spodziewane przekroczenie prognozy z ustawy budżetowej na 2019 r. wynika głównie z wyższych prognozowanych dochodów podatkowych – głównie z podatków dochodowych oraz z VAT.

Dochody niepodatkowe budżetu państwa będą wyższe niż planowano w ustawie budżetowej na 2019 r. o ok. 6 mld zł, co wynika między innymi z wyższych dochodów z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂.

2. Dochody budżetu państwa w 2020 r.

Prognozowany wzrost dochodów budżetu państwa w 2020 r. z jednej strony będzie generowany przez wzrost gospodarczy przy jednoczesnym przewidywanym wzroście inflacji, a z drugiej strony będzie efektem już wdrożonych i aktualnie przygotowywanych zmian systemowych.

Wskaźnikami makroekonomicznymi, które w głównym stopniu determinują prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,7%, nominalnym o 6,1%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (2,5%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz emerytur i rent (nominalnie o 6,3%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,4%).

Na poziom dochodów podatkowych w 2020 r. oprócz sytuacji makroekonomicznej wpływ będzie miała kontynuacja oraz wprowadzenie nowych działań mających na celu dalsze uszczelnienie systemu podatkowego jak również działań mających na celu zmniejszenie obciążenia podatkowego podatkiem PIT.

Wśród działań mających na celu dalszą poprawę ściągальności podatkowej należy wymienić:

- wdrożenie systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR) i mechanizmu analizy ryzyka wykorzystywania działalności banków i SKOK ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego dla wyłudzeń skarbowych,
- dalsze efekty wprowadzenia tzw. mechanizmu podzielonej płatności oraz wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności, który będzie stosowany co do zasady w odniesieniu do dostaw towarów i świadczenia usług, które objęte są obecnie reżimem odwrotnego obciążenia lub odpowiedzialności solidarnej,
- wprowadzenie kas on-line oraz tzw. wirtualnych kas rejestrujących,
- zmiany w zakresie poboru podatku u źródła w CIT,
- wprowadzenie automatycznej wymiany informacji o schematach podatkowych transgranicznych,
- działania w zakresie rozwoju systemu monitorowania przewozu drogowego i kolejowego towarów.

W prognozie dochodów budżetu państwa uwzględniono również:

- zmiany stawek akcyzy na używki – tj. alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane, wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy, płyn do papierosów elektronicznych oraz wyroby nowatorskie,
- efekt wprowadzenia Pracowniczych Planów Kapitałowych,
- efekt rozszerzenia Małego ZUS.

W roku 2019 wdrażanych jest również szereg działań, mających na celu zmniejszenie obciążenia podatkowego osób fizycznych, które będą miały wpływ na dochody budżetowe w 2020 r., w szczególności:

- zwolnienie z podatku przychodów z pracy i umów zlecenia osób poniżej 26 roku życia do kwoty 85.528 zł (od sierpnia 2019 r.),
- obniżenie stawki podatkowej dla pierwszego progu podatkowego na skali podatkowej z 18 do 17 procent (od października 2019 r.),
- podwyższenie pracowniczych kosztów uzyskania przychodu (od października 2019 r.).

W 2020 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 49,93% w 2019 r. do 50,01% w 2020 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2019 r., tj. 22,86%.

Z uwagi na uchwalenie w dniu 11 września 2019 r. *ustawy o uchyleniu ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, w horyzoncie prognozy nie przewiduje się wpływów ze specjalnego podatku węglowodorowego.

Dochody budżetu państwa w latach 2018-2020 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2018	2019 PW	2020 Prognoza
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Dochody budżetu państwa	tys. zł	380.048.140	401.827.697	435.340.000
Dynamika nominalna	%	108,5	105,7	108,3
Dynamika realna	%	106,7	103,9	105,7
W relacji do PKB	%	18,0	18,0	18,3

¹ Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

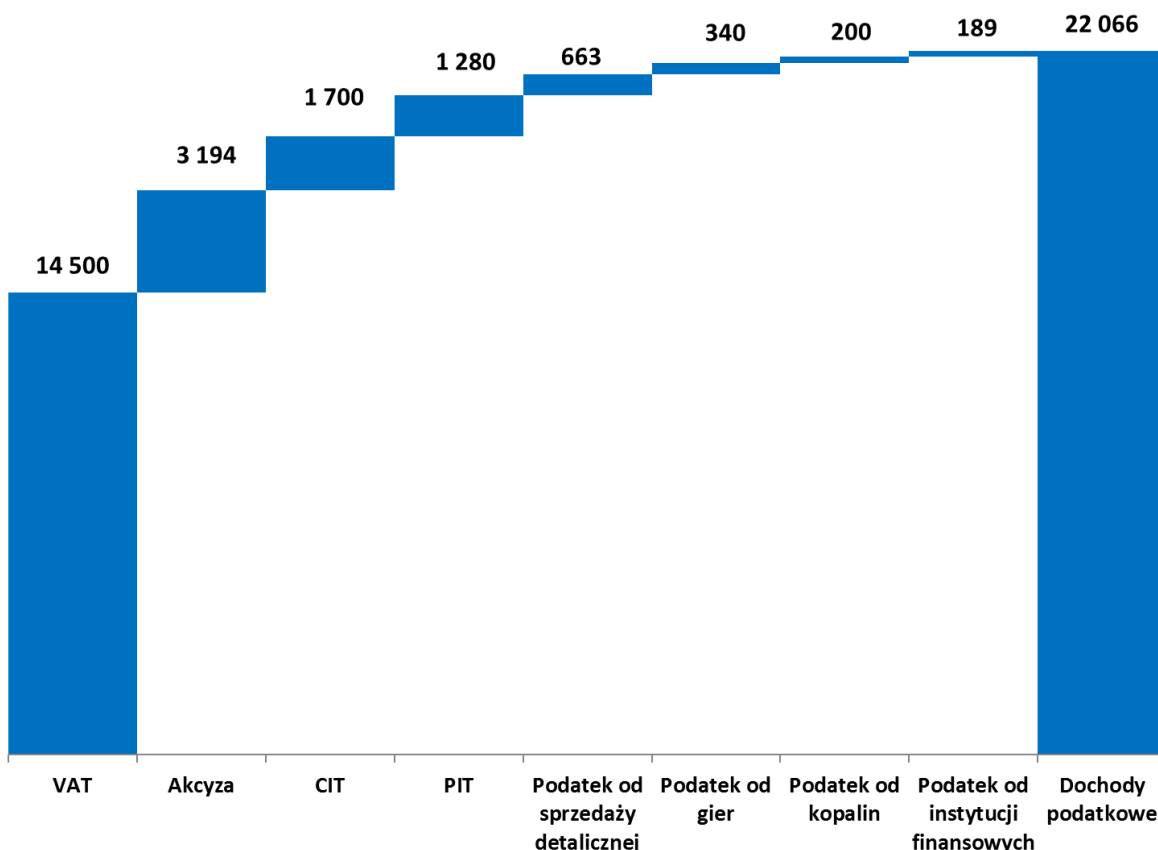
3. Dochody podatkowe

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2018-2020 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2018	2019 PW	2020 Prognoza
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Dochody podatkowe	tys. zł	349.353.843	367.973.000	390.038.733
z tego:				
Podatek od towarów i usług		174.947.071	182.000.000	196.500.000
Podatek akcyzowy		72.108.486	71.889.000	75.083.000
Podatek od gier		1.901.915	2.320.000	2.660.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		34.640.853	40.300.000	42.000.000
Podatek dochodowy od osób fizycznych		59.558.738	65.275.000	66.555.000
Podatek od wydobycia niektórych kopalin		1.689.121	1.500.000	1.700.000
Podatek od niektórych instytucji finansowych		4.507.386	4.689.000	4.878.000
Podatek od sprzedaży detalicznej		0	0	662.733
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	110,8	105,3	106,0
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	109,1	103,5	103,4
W relacji do PKB	%	16,5	16,5	16,4

Prognozowany wzrost dochodów podatkowych w 2020 r. w porównaniu do prognozowanego wykonania w 2019 r. w podziale na poszczególne podatki prezentuje poniższy wykres.

Główne źródła wzrostu dochodów podatkowych budżetu państwa w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. (w mln zł)

3.1. Podatek od towarów i usług

Makroekonomiczne warunki gromadzenia dochodów w 2020 r. będą korzystne dla podatku VAT. Wzrost gospodarczy będzie determinowany głównie wzrostem popytu krajowego. Przewidywane jest również nieznaczne przyspieszenie inflacji co będzie pozytywnie oddziaływać na nominalną wielkość konsumpcji prywatnej, która jest głównym elementem makroekonomicznej bazy VAT. W szczególności przewiduje się, że spożycie prywatne wzrośnie w ujęciu nominalnym w 2020 r. o 6,4%, przy czym wzrost będzie wyższy niż w 2019 r.

W 2020 r. wysokość stawek podatku VAT pozostanie na obecnym poziomie. W celu zapewnienia podatnikom większego bezpieczeństwa związanego ze stosowaniem odpowiednich stawek VAT, w 2019 r. wprowadzona zostanie tzw. nowa matryca stawek, która uporządkuje kwestie przypisania stawek VAT do towarów i usług – przepisy nowej

matrycy stawek będą stosowane od 1 kwietnia 2020 r. (z wyjątkiem stawek podatku VAT dla wydawnictw książkowych i prasowych, dla których obniżone stawki są stosowane już od 1 listopada 2019 r.) .

Na prognozowany poziom dochodów z VAT w 2020 r. będą miały również istotny wpływ efekty już wdrożonych oraz planowanych działań mających na celu wzrost efektywności poboru podatku oraz walkę z oszustwami i szarą strefą w tym obszarze. W szczególności:

- wprowadzenie kas on–line oraz kas wirtualnych,
- dalsze efekty wdrożonego w 2018 r, systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR) i mechanizmu analizy ryzyka wykorzystywania działalności banków i SKOK ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego dla wyłudzeń skarbowych,
- dalsze efekty wprowadzenia tzw. mechanizmu podzielonej płatności,
- wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności, który będzie stosowany co do zasady w odniesieniu do dostaw towarów i świadczenia usług, które objęte są obecnie reżimem odwrotnego obciążenia lub odpowiedzialności solidarnej,
- zmianę ustawy o odpadach,
- dalsze zmiany oraz modyfikacje istniejących rozwiązań, nakierowane na uszczelnienie system podatku VAT.

3.2. Podatek akcyzowy

W 2020 r. obowiązywać będzie stawka akcyzy na energię elektryczną w wysokości 5 zł/MWh, co wynika z przepisów ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U poz. 2538, z późn. zm).

Ponadto, na mocy przepisów ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 1123), na lata 2020-2021 przedłużono obowiązywanie czasowego obniżenia stawki akcyzy dla paliw silnikowych z jednoczesną podwyżką opłaty paliwowej o tę samą kwotę. W zależności od rodzaju paliwa obniżka ta w latach 2020-2021 będzie wynosić 28,00 zł/1000 litrów, 28,00 zł/1000 kilogramów albo 0,56 zł/1 gigadżul (GJ). W efekcie obniżeniu ulegną wpływy budżetu z tytułu podatku akcyzowego od paliw silnikowych, które zwiększą wpływy z tytułu opłaty paliwowej, a tym samym nastąpi zwiększenie finansowania Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Kolejowego oraz Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

W 2020 r. planowane są dodatkowe, w stosunku do powyższych, zmiany dotyczące czasowego obniżenia stawki akcyzy dla paliw silnikowych z jednoczesną podwyżką opłaty paliwowej o tę samą kwotę. Zmiany w ustawie z dnia 27 października 1997 r. o autostradach

płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym polegają na przesunięciu środków z podatku akcyzowego od paliw silnikowych na opłatę paliwową w wysokości 17 zł za 1000/l lub 17 zł/1000 kg albo 0,34 zł/GJ (w zależności od rodzaju paliwa). W wyniku projektowanego rozwiązania nastąpi zwiększenie wpływów z opłaty paliwowej i zwiększenie środków Krajowego Funduszu Drogowego oraz Funduszu Kolejowego, co pozwoli na zrealizowanie większej liczby inwestycji.

Równocześnie na 2020 r. przewiduje się indeksację o 10% stawek podatku akcyzowego na wyroby akcyzowe będące używkami tj. alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane, wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy, płyn do papierosów elektronicznych oraz wyroby nowatorskie.

Ponadto w 2020 r. planowane jest dalsze wdrażanie działań uszczelniających system podatku akcyzowego. W dniu 1 listopada 2019 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1520) uszczelniające system podatkowy w zakresie obrotu wyrobami akcyzowymi niewymienionymi w załączniku nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym, opodatkowanymi stawką akcyzy inną niż stawka zerowa (w szczególności olejami smarowymi), jak również przepisy mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w opodatkowaniu akcyzą olejów smarowych, które często są klasyfikowane jako preparaty smarowe, co skutkuje nieprawidłowym zastosowaniem dla nich zerowej stawki akcyzy (w ustawie przewidziano opodatkowanie akcyzą preparatów smarowych taką samą stawką akcyzy jak oleje smarowe). Na 2020 r. projektowane jest wejście w życie pakietu kolejnych zmian ustawowych o charakterze uszczelniającym mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w obszarze opodatkowania akcyzą wyrobów akcyzowych i samochodów osobowych.

3.3. Podatek od gier

Prognoza dochodów z podatku od gier na 2020 r. uwzględnia m.in. skutki finansowe wprowadzonego, ustawą z 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, rozszerzenia zakresu dopuszczalnej działalności w zakresie gier hazardowych organizowanej w formie monopolu państwa. Na podstawie nowych przepisów dopuszczono urządzenie gier na automatach w salonach gier na automatach, które systematycznie uruchamiano począwszy od II połowy 2018 r. Dodatkowo wprowadzono możliwość oferowania gier liczbowych i loterii pieniężnych przez sieć Internet oraz zarządzania innymi grami hazardowymi przez sieć Internet. Świadczenie ww. gier hazardowych przez sieć Internet uruchomiono 5 grudnia 2018 r.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Podstawowym indykatorem bazy podatkowej podatku dochodowego od osób prawnych jest wzrost gospodarczy i jego struktura. Na dochody podatkowe rejestrowane w danym roku wpływają również takie elementy systemu podatkowego jak preferencje podatkowe polegające na możliwości rozliczania strat z lat ubiegłych¹ oraz istnienie kilku metod opłacania zaliczek na podatek, w tym formy uproszczone.

Prognozując dochody z podatku dochodowego od osób prawnych uwzględniono również m.in. wpływ zmian w przepisach prawnych.

- zmiana systemu poboru podatku u źródła, w szczególności zmieniono stosowane dotychczas podejścia przyznające prawo do stosowania preferencji podatkowej już w momencie dokonania wypłaty przez płatnika [tzw. relief at source] na mechanizm przyznawania tej preferencji po uprzednim pobraniu podatku przez płatnika i po weryfikacji uprawnienia odbiorcy należności do skorzystania z danej preferencji (tzw. refund on request). Zmiana procedury obejmuje wypłaty podlegające podatkowi u źródła powyżej 2 mln zł rocznie od jednego płatnika na rzecz tego samego płatnika,
- podwyższenie limitu przychodów z bieżącego roku podatkowego uprawniających podatników do stosowania obniżonej 9% stawki podatku CIT. Aktualnie limit ten wynosi 1,2 mln euro i zakłada się, że zostanie on zwiększony do 2 mln euro,
- wprowadzenie do porządku prawnego przepisów regulujących cztery kategorie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych, co jest dopełnieniem transpozycji dyrektywy Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich (tzw. „dyrektywa ATAD 2”) oraz dyrektywy Rady (UE) 2018/8222 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (tzw. dyrektywa MDR). Proponowane zmiany polegają na wprowadzeniu do porządku prawnego przepisów regulujących cztery kategorie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych:
 - wynikających z płatności dokonanych z tytułu instrumentu finansowego,
 - będące konsekwencją różnic w przydziale płatności dokonanych na rzecz podmiotu hybrydowego lub stałego zakładu, w tym w wyniku płatności na rzecz pominiętego stałego zakładu,

¹ Zgodnie z regulacjami ustawowymi okres rozliczania strat ograniczony jest do 5 lat, a w jednym roku nie można rozliczyć więcej niż 50% strat z ostatnich 5-ciu lat.

- wynikające z płatności dokonanych przez podmiot hybrydowy na rzecz właściciela lub hipotetycznych płatności między siedzibą główną a stałym zakładem lub pomiędzy co najmniej dwoma stałymi zakładami,
- sytuacje podwójnego odliczenia wynikające z płatności dokonanych przez podmiot hybrydowy lub stały zakład.

Na wykonanie dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych wpłyną również:

- wprowadzenie Pracowniczych Programów Kapitałowych,
- wprowadzenie 9% stawki CIT,
- wprowadzenie zachęty do pozostawiania w spółkach kapitału na rozwój poprzez zwiększenie podatkowej atrakcyjności finansowania własnego (NID) (skutek od 2020 r.),
- nowa forma rozliczania przez podatników wykorzystywania samochodów osobowych w prowadzonej działalności,
- nowy mechanizm udzielania przedsiębiorcom wsparcia w procesie realizacji nowych inwestycji,
- obowiązek raportowania schematów podatkowych.

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Na potrzeby prognozy dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2020 r. przyjęto, jako indykatory bazy podatkowej, m.in. prognozy następujących wielkości makroekonomicznych:

- nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 6,0%,
- nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych 4,7%; nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty rolników indywidualnych o 4,1%²,
- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej o 0,5%,
- wzrost liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 1,2%; spadek liczby emerytów i rencistów rolników indywidualnych o 2,6%,
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 2,5%.

Największą część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią wpływy z podatku rozliczanego według skali podatkowej, które w horyzoncie prognozy będą determinowane przez wprowadzone działania ukierunkowane na ograniczanie klina podatkowego:

² wzrosty podano w ujęciu nieuwzględniającym w 2019 r. jednorazowego świadczenia tzw. 13-tej emerytury

- od sierpnia 2019 r. wprowadzono ulgę podatkową dla osób poniżej 26 roku życia,
- od października 2019 r. obniżono pierwszą stawkę podatkową na skali podatkowej z 18 do 17 procent,
- od października 2019 r. podwyższono koszty uzyskania przychodów.

Na wzrost wpływów z podatku rozliczanego według skali podatkowej wpłyną z kolei następujące działania:

- wprowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych,
- rozszerzenie Małego ZUS.

Istotna część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskiwana jest od dochodu osób prowadzących działalność gospodarczą. Wpływy z tego tytułu są determinowane głównie bieżącą sytuacją gospodarczą oraz mechanizmami takimi jak rozliczenie roczne, odliczanie strat z lat poprzednich i możliwość stosowania uproszczonych form opłacania zaliczek na podatek.

W 2020 r. zmianie ulegnie wysokość udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, wynikającą ze zmiany wysokości udziału gmin (wzrost z 38,08% do 38,16%).

3.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin

Prognoza dochodów z tytułu tego podatku w 2020 r. została sporządzona przy uwzględnieniu zmian legislacyjnych wprowadzonych w obszarze podatku od wydobycia niektórych kopalin tj. obniżenie o 15% stawki podatku dla miedzi i srebra od 1 lipca 2019 r. oraz obowiązujący od 1 listopada 2019 r. pobór tego podatku w zakresie ropy naftowej i gazu ziemnego.

W prognozie wpływów z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin uwzględniono następujące czynniki wpływające na stawkę podatku w odniesieniu do miedzi i srebra: kurs dolara amerykańskiego i cenę tych metali na giełdach referencyjnych w Londynie, jak również średnie wydobycie tych kruszców w kraju.

W przypadku prognozowanych dochodów z tego podatku w zakresie ropy naftowej uwzględniono kurs dolara amerykańskiego, cenę ustaloną przez *Organization of the Petroleum Exporting Countries* oraz wydobycie w kraju, natomiast w przypadku gazu ziemnego wzięto pod uwagę ceny na Towarowej Giełdzie Energii S.A. i wydobycie w kraju.

3.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych

Prognoza na 2020 r. zakłada realizację tempa wzrostu poszczególnych składowych tego podatku na poziomie 4%, co przyjęto w oparciu o analizę danych historycznych

w tym zakresie oraz założenie jego utrzymania, czemu sprzyjać ma korzystna sytuacja w sektorze finansowym.

3.8. Podatek od sprzedaży detalicznej

W projekcie uwzględniono dochody z podatku od sprzedaży detalicznej. Podatek od sprzedaży detalicznej wprowadzono ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1155). W związku z toczącym się postępowaniem w drugiej instancji przed Trybunałem Sprawiedliwości UE ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej kontynuuje się zawieszenie stosowania przepisów ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej na okres dalszych 6 miesięcy, tj. do dnia 30 czerwca 2020 r.

4. Dochody niepodatkowe

Dochody niepodatkowe w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2018	2019 PW	2020 Prognoza
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Dochody niepodatkowe	tys. zł	28.887.911	31.768.066	42.959.551
z tego:				
Cło		4.034.596	4.488.000	4.680.000
Dywidendy i wpłaty z zysku		2.792.216	3.517.136	1.545.637
Wpłaty z zysku NBP		0	0	7.162.810
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe		19.801.635	21.169.605	26.632.692
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		2.259.465	2.593.326	2.938.412
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	85,8	110,0	135,2
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	84,4	108,0	131,9
W relacji do PKB	%	1,4	1,4	1,8

4.1. Dywidendy i wpłaty z zysku

Wysoki spadek dochodów z tytułu dywidend i wpłat z zysku wynika między innymi z wprowadzanych zmian zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, przez które powołany został Fundusz Inwestycji Kapitałowych. Od 2020 r. przychodami Funduszu są m.in.: wpłaty z zysku spółek, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa oraz środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, z akcji należących do Skarbu Państwa.

4.2. Cło

Do opracowania prognozy dochodów z cła w 2020 r. wykorzystano następujące wielkości makroekonomiczne:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej – 108.958 mln euro,
- stawkę celną na poziomie 1,0%,
- średni kurs złotego – 4,2955 PLN/EUR.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2018 r. wynik finansowy Narodowego Banku Polskiego wyniósł 0 zł, co skutkowało brakiem wpłaty do budżetu Państwa w 2019 r.

W 2020 r. przewiduje się wpłatę do budżetu państwa pochodzącą z wpłaty z zysku NBP w wysokości 7.162.810 tys. zł. Prognoza została przygotowana w oparciu o bieżące dane dotyczące wyniku finansowego banku.

Należy jednak przy tym zaznaczyć, że wykonanie wyniku finansowego NBP charakteryzuje duża niepewność, ze względu na wrażliwość poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat na zmiany czynników pozostających poza kontrolą banku centralnego, w tym w szczególności kursu złotego do walut obcych, w których utrzymywane są rezerwy dewizowe, stóp procentowych na światowych rynkach finansowych, a także płynności sektora bankowego.

4.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe

Należy zauważyć, że w prognozie dochodów na 2020 r. w dochodach jednostek budżetowych, uwzględniono wpływy z opłaty recyklingowej.

Istotniejsze dochody uzyskiwane są w działach:

- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są głównie dochody z:

- opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego,
 - wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych,
 - środków pozyskanych z opłat za publikację ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a także za wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia przez oddział Krajowego Rejestru Sądowego lub ekspozyturę Centralnej Informacji o Zastawach Rejestrowych,
 - wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych,
- Obsługa długu publicznego, którego głównymi dochodami są:
 - dochody zagraniczne, na które składają się: odsetki i opłaty od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych,
 - dochody krajowe, na które składają się głównie wpływy ze sprzedaży i przedterminowego wykupu obligacji skarbowych, odsetki od środków na rachunku sum depozytowych CSA (Credit Support Annex), odsetki od środków znajdujących się na depozytach Ministra Finansów prowadzonych przez agentów emisji, odsetki od pożyczek udzielonych z budżetu państwa, wpływy wynikające z zawartych umów gwarancji,
 - Gospodarka mieszkaniowa, w którym największym źródłem dochodów są dochody z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
 - Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z wpływów z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z opłat za koncesje i licencje,
 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym wpływy z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂.

4.4.1. Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych

W ramach łącznej kwoty dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych, ujętych w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. zaplanowane zostały również wpływy związane z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2020 r. planowane jest wypracowanie przedmiotowych wpływów przez wojewodów między innymi w następujących działach:

- w dziale 855 – Rodzina, dochody dotyczą przede wszystkim ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych,
- w dziale 852 – Pomoc społeczna, dochody dotyczą przede wszystkim odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodkach wsparcia oraz odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, dochody dotyczą przede wszystkim opłaty za wydanie karty parkingowej przez przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności,
- w dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, dotyczą realizowanych przez komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej wpływów głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa,
- w dziale 750 – Administracja publiczna, dochody dotyczą przede wszystkim opłat za udostępnienie danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych,
- w dziale 600 – Transport i łączność, głównie z tytułu wpływów z opłat za wydanie zaświadczeń ADR lub ich wtórników,
- w dziale 630 – Turystyka, dochody dotyczą przede wszystkim opłat związanych z zaszeregowaniem obiektów hotelarskich do określonego rodzaju i kategorii oraz opłat za przeprowadzone egzaminy językowe dla pilotów wycieczek i przewodników turystycznych,
- w dziale 710 – Działalność usługowa, głównie z tytułu grzywien nakładanych przez organy nadzoru budowlanego,
- w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w tym m.in. wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa do własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w tym ze sprzedaży nieruchomości rolnych) w związku z realizacją pozwolenia na odstrzał redukcyjny dzików na terenach Skarbu Państwa,
- w dziale 100 – Górnictwo i kopalnictwo, w tym m.in. z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, zgodnie ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, w tym m.in. z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe” przedstawiony jest w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Wzrost wpłat jednostek samorządu terytorialnego spowodowany jest zróżnicowanym wzrostem dochodów podatkowych, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, w poszczególnych jednostkach danej grupy. Wysokość wpłat zależy od relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw), w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek.

5. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi

Prognozuje się, że w 2020 r. dochody w tytule środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi wyniosą 2.341.716 tys. zł, co oznacza 12,2% wzrost w stosunku do prognozowanego wykonania w 2019 r. Relacja dochodów z tego tytułu do PKB w 2020 r. wyniesie 0,1%, pozostając na poziomie relacji z 2019 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na realizację projektów pomocy technicznej, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz innych programów w ramach perspektywy finansowej UE 2014-2020, w tym przede wszystkim w zakresie projektów pomocy technicznej, w wysokości 1.752.782 tys. zł,
- programów realizowanych z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w wysokości 35.070 tys. zł,
- pozostałych programów finansowanych z udziałem środków UE w wysokości 393.520 tys. zł,
- wspólnej polityki rolnej w wysokości 160.344 tys. zł.

Rozdział V

Wydatki budżetu państwa w 2020 r.

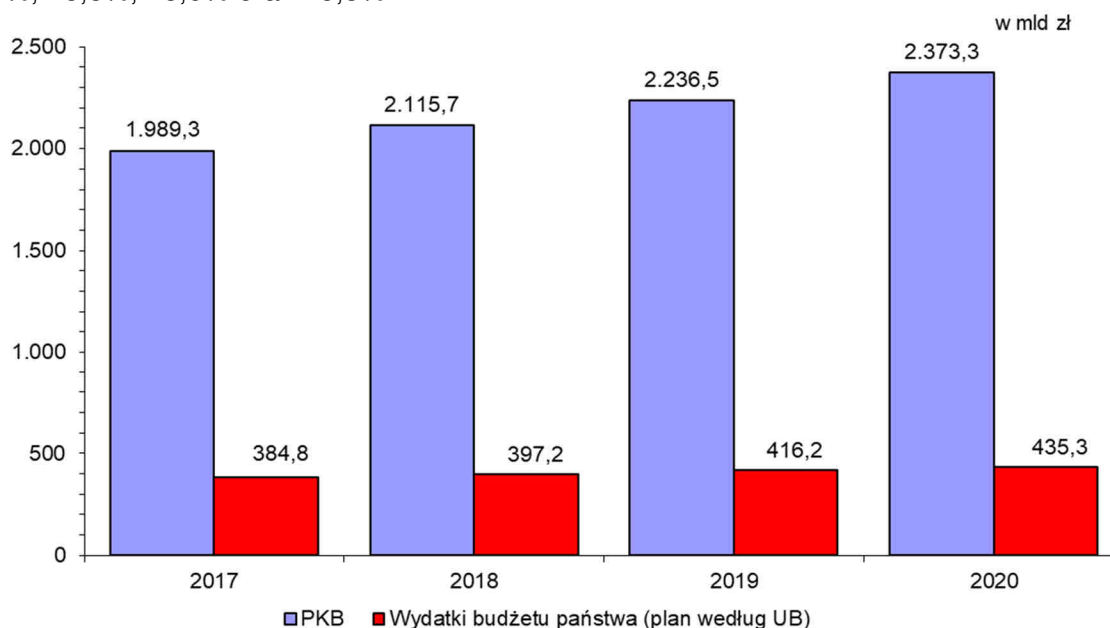
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 110 określa konstrukcję budżetu państwa. Główne składowe to podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa, planowane wydatki budżetu państwa, kwota planowanych wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 oraz kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3, planowany deficyt budżetu państwa wraz z informacją dotyczącą źródeł jego pokrycia. W ustawie budżetowej prezentowane są także prognozowane dochody oraz planowane wydatki budżetu środków europejskich, jak również wynik budżetu środków europejskich.

Ustalony w projekcie ustawy budżetowej limit wydatków, o którym mowa w art. 52 ustawy o finansach publicznych na rok 2020 wynosi 435.340.000 i jest wyższy od zaplanowanego w ustawie budżetowej na 2019 r. o 19.105.480 tys. zł, tj. o 4,6%.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w 2020 r. wyniesie 18,3% wobec 18,6% w roku 2019, co oznacza spadek o 0,3 punktu procentowego przy jednoczesnym nominalnym wzroście wydatków oraz PKB.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2017 – 2020 wynosi odpowiednio 19,3%, 18,8%, 18,6% oraz 18,3%.

Prezentowana kwota wydatków na lata 2017 - 2020 nie obejmuje wydatków zawartych w budżecie środków europejskich.

W ramach projektu ustawy budżetowej na rok 2020 zapewniono niezbędne środki finansowe zarówno na kontynuację dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej, jak również na realizację nowych zadań przy niższych kosztach do roku planowanych kosztach obsługi długu Skarbu Państwa. Możliwe to było m.in. dzięki odbudowie strumienia dochodów podatkowych oraz uszczelnieniu systemu podatkowego.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 zapewniono niezbędne środki m.in. na:

- 1) finansowanie rozszerzonego Programu „Rodzina 500+”, który od 1 lipca 2019 r. obejmuje wszystkie dzieci do 18. roku życia bez kryterium dochodowego (w tym dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej).
W 2020 r. na realizację ww. programu zostanie przeznaczony 39,2 mld zł,
- 2) finansowanie ze środków Funduszu Solidarnościowego świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji jak również dodatkowego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. trzynastki) oraz renty socjalnej,
- 3) realizację świadczeń rodzinnych zakładającą podwyższenie wysokości zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2019 r. (II etap) oraz podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2020 r., a także wzrost kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 1 października 2019 r. Ponadto, zakłada się wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł wraz z kosztami obsługi, zgodnie z art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W 2020 r. z powyższych tytułów dla świadczeniobiorców zostanie przeznaczony około 12,8 mld zł,
- 4) wypłatę uzupełniającego świadczenia rodzicielskiego dla osób, które wychowały co najmniej 4 dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się potomstwem nie wypracowały emerytury w wysokości odpowiadającej co najmniej kwocie najniższej emerytury,
- 5) realizację rządowego programu „Dobry start”. Jego celem jest wsparcie finansowe w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym. W 2020 r. na realizację ww. programu zostanie przeznaczony 1,4 mld zł,
- 6) waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2020 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 103,24% wraz z gwarantowaną minimalną podwyżką świadczenia na poziomie 70 zł oraz podwyższenie najniższej emerytury i renty do 1200 zł (szacowany łączny koszt wynosi ok. 8,7 mld zł),

- 7) dofinansowanie do bezpłatnych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych dla osób, które ukończyły 75 rok życia. W 2020 roku zabezpieczono ponad 0,8 mld zł, tj. więcej o 12% w porównaniu do roku 2019,
- 8) realizację programu wieloletniego "Senior+",
- 9) zwiększenie limitu wydatków na obronę narodową, tj. zaplanowano o około 5 mld zł środków więcej w stosunku do roku 2019,
- 10) finansowanie Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020,
- 11) finansowanie Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2017-2020,
- 12) wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w związku z przyjęciem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń, co do zasady, na poziomie 106%,
- 13) zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
- 14) realizację dopłat do paliwa rolniczego na zwiększonym już w 2019 r. poziomie,
- 15) finansowanie zadań w obszarze mieszkalnictwa,
- 16) zadania w zakresie transportu lądowego: infrastruktury kolejowej oraz drogowej, w tym na szczeblu samorządowym poprzez Fundusz Dróg Samorządowych,
- 17) realizację zadań przeciwdziałających wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości poprzez wsparcie finansowe z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej,
- 18) realizację Rządowego Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów,
- 19) realizację programów wieloletnich w obszarze gospodarki morskiej, w tym inwestycyjnego – Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską,
- 20) skutki wprowadzenia tzw. „małego ZUS” dla przedsiębiorców uzyskujących przychód w wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku kalendarzowego 30-krotności minimalnego wynagrodzenia.

Ponadto, w projekcie budżetu zapewniono również kontynuację finansowania innych zadań rozpoczętych w latach ubiegłych takich jak: obniżenie wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet oraz 65 lat dla mężczyzn, zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, finansowanie regulacji z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, realizację programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia, restrukturyzacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego, czy też ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wydatki budżetu państwa realizowane są przez kierowników urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministrów i kierowników

urzędów centralnych, wojewodów oraz prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych. Każdy wydatek budżetu państwa przypisany jest do określonego dysponenta części budżetowej, ponadto określony jest jego charakter ekonomiczny (tj. czy jest to dotacja, subwencja, świadczenie na rzecz osób fizycznych, wydatek bieżący jednostek budżetowych, wydatek majątkowy, wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, środki własne Unii Europejskiej, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej). W ten sposób wydatki prezentowane są w załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej. Niektóre wydatki uszczegółowione są dodatkowo w pozostałych załącznikach do ustawy budżetowej:

- załącznik nr 6 – prezentowane są kwoty wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,
- załącznik nr 7 – zawiera zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
- załącznik nr 8 – zawiera wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji,
- załącznik nr 9 – zawiera zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych,
- załącznik nr 10 – zawiera zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
- załącznik nr 11 – zawiera plany finansowe agencji wykonawczych,
- załącznik nr 12 – zawiera plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej,
- załącznik nr 13 – zawiera plany finansowe państwowych funduszy celowych,
- załącznik nr 14 – zawiera plany finansowe państwowych osób prawnych.

Wydatki według grup ekonomicznych

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa 2019	Projekt ustawy budżetowej 2020	Różnica (3-2)	Wskaźnik (3/2)	Struktura	
					2019 r.	2020 r.
	w tys. zł				%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	416.234.520	435.340.000	19.105.480	104,6	100,0	100,0
w tym:						
1. Dotacje i subwencje	222.579.619	235.817.006	13.237.387	105,9	53,5	54,2
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	28.476.092	26.272.157	-2.203.935	92,3	6,8	6,0
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	81.440.065	87.735.258	6.295.193	107,7	19,6	20,2
4. Wydatki majątkowe	21.783.880	24.112.347	2.328.467	110,7	5,2	5,5
5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa	29.199.900	27.599.900	-1.600.000	94,5	7,0	6,3
6. Środki własne Unii Europejskiej	22.207.223	23.327.650	1.120.427	105,0	5,3	5,4
7. Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	10.547.741	10.475.682	-72.059	99,3	2,5	2,4

Podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w wydatkach ogółem będą stanowić dotacje i subwencje (54,2%), następnie wydatki bieżące jednostek budżetowych (20,2%), a także wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa (6,3%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (6%).

Zasadniczy podział poszczególnych wydatków określają działy klasyfikacji budżetowej, takie jak na przykład: rodzina, transport i łączność, szkolnictwo wyższe i nauka, obrona narodowa, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia, pomoc społeczna.

Należy podkreślić, iż wydatki zaplanowane w danym dziale budżetu państwa nie odzwierciedlają wszystkich nakładów zaplanowanych do poniesienia na realizację zadań z zakresu określonej dziedziny działalności państwa. Nakłady te ponoszone są także z budżetu środków europejskich oraz w ramach planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych: agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych.

Opis wydatków zaplanowanych na realizację zadań publicznych wraz z celami oraz wartościami mierników przedstawia budżet w układzie zadaniowym.

2. Grupy wydatków

2.1. Subwencje i dotacje do jednostek samorządu terytorialnego

2.1.1. Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego

Planowana na 2020 r. subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego została ustalona według zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.).

Na 2020 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 66.597.426 tys. zł, tj. na poziomie wyższym o 9,6% niż zaplanowano w ustawie budżetowej na 2019 r.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego składa się z:

- części oświatowej dla gmin, powiatów i województw,
- części wyrównawczej dla gmin, powiatów i województw,
- części równoważącej dla gmin i powiatów,
- części regionalnej dla województw.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego została zaplanowana na rok 2020 w wysokości 49.735.775 tys. zł i jest o 8,3% wyższa od kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określonej w ustawie budżetowej na rok 2019 (45.907.494 tys. zł).

Ta część subwencji ogólnej ustalona została zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w świetle którego kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

W kwocie części oświatowej subwencji ogólnej planowanej na rok 2020 zostały uwzględnione m.in. skutki przechodzące na 2020 r. podwyżki wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego od dnia 1 września 2019 r. oraz skutki finansowe zmiany liczby etatów nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w 2020 r.

Planowane na 2020 r. środki na zadania oświatowe, ujęte w części oświatowej subwencji ogólnej, uwzględniają zmniejszenie o kwotę 12.225 tys. zł. Zmniejszenie to wynika z przekazania przez jednostki samorządu terytorialnego, w drodze porozumienia, szkół do prowadzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Środki w tej wysokości zostały przesunięte do części 32 – Rolnictwo, której dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (5.116 tys. zł) oraz do części 24 – Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego, której dysponentem jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego (7.109 tys. zł).

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin zaplanowana na 2020 r. w wysokości 8.989.955 tys. zł jest wyższa o 9,8% od kwoty tej części subwencji zaplanowanej na 2019 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Podstawę do ustalenia wysokości kwoty podstawowej na 2020 r. stanowiły dane ze sprawozdań z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2018 r. oraz dane o liczbie mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., ustalonej przez Główny Urząd Statystyczny.

Kwotę podstawową otrzymują gminy, w których dochody podatkowe na 1 mieszkańca są niższe od 92% średnich dochodów podatkowych wszystkich gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju.

Wysokość kwoty uzupełniającej uzależniona jest od gęstości zaludnienia w gminie, w relacji do średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochodu gminy na 1 mieszkańca.

Kwotę uzupełniającą otrzymują tylko te gminy, w których gęstość zaludnienia, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy jest nie wyższy niż 150% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów zaplanowana na 2020 r. w kwocie 2.719.230 tys. zł, jest o 16,1% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2019 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, w których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na 1 mieszkańca w powiecie jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów.

Wyrównaniu podlega 90% różnicy między średnim dochodem podatkowym na 1 mieszkańca kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca powiatu.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania na 1 mieszkańca i liczby mieszkańców danego powiatu.

Kwota uzupełniająca zależy od wskaźnika bezrobocia w danym powiecie i przeznaczona jest dla tych powiatów, w których wskaźnik bezrobocia – liczony jako iloraz stopy bezrobocia w powiecie i stopy bezrobocia w kraju – jest wyższy od 1,10. Im wyższy jest wskaźnik bezrobocia w powiecie, tym wyższa jest ta kwota.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw zaplanowana na 2020 r. w kwocie 1.576.055 tys. zł, jest o 13,2% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2019 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwota podstawowa jest przeznaczona dla tych województw, w których wskaźnik dochodów podatkowych na 1 mieszkańca z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych CIT jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Wyrównaniu podlega 72% różnicy między średnim dochodem podatkowym województw na 1 mieszkańca w kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca województwa.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania i liczby mieszkańców w danym województwie.

Kwota uzupełniająca uzależniona jest od liczby mieszkańców w województwie.

Kwotę tę otrzymują województwa, w których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie jest niższy od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw, a więc te, które nie dokonują wpłat i w których liczba mieszkańców nie przekracza 3 milionów. Podstawę do jej wyliczenia stanowi przeliczeniowa liczba mieszkańców województwa ustalana w sposób określony ustawowo.

Wysokość kwoty uzupełniającej należnej danemu województwu stanowi iloczyn przeliczeniowej liczby mieszkańców i 9% średniego dochodu podatkowego województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin na 2020 r. została zaplanowana w wysokości 780.176 tys. zł, tj. na poziomie o 11,5% wyższym od zaplanowanego na 2019 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między gminy według następujących, określonych ustawowo, kryteriów:

- 1) 50% – między gminy miejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 80% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin miejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 2) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 3) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których suma dochodów za rok poprzedzający rok bazowy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i z podatku leśnego, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, jest niższa od 80% średnich dochodów z tych samych tytułów za rok poprzedzający rok bazowy we wszystkich gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów na 2020 r. została zaplanowana w wysokości 1.565.639 tys. zł, tj. o 13,1% wyższej niż zaplanowana na 2019 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między powiaty według następujących kryteriów określonych w ustawie:

- 1) 9% – między powiaty, które w roku poprzedzającym rok bazowy nie dokonywały wpłat do budżetu państwa i powiaty, które dokonały wpłaty do budżetu państwa w kwocie niższej niż 1.000.000 zł, w zależności od wysokości wydatków na rodziny zastępcze poniesionych w roku poprzedzającym rok bazowy,
- 2) 7% – między powiaty, ustalone przez ministra właściwego do spraw pracy, w których nie działa powiatowy urząd pracy, a zadania tej jednostki realizowane są przez inny powiat,
- 3) 30% – między powiaty, w których długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju,
- 4) 30% – między miasta na prawach powiatu w zależności od długości dróg wojewódzkich i krajowych, znajdujących się w granicach miast na prawach powiatu,

- 5) 24% – między powiaty, w których kwota planowanych dochodów powiatu na rok budżetowy jest niższa od kwoty planowanych dochodów powiatu na rok bazowy.

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw na 2020 r. została zaplanowana w wysokości 592.597 tys. zł, tj. o 16,3% wyższej niż zaplanowano na 2019 r.

Kwotę części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, których dochody podatkowe (udział w PIT i CIT), powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, są niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Kwota tej części subwencji jest rozdzielana między województwa według następujących kryteriów:

- 1) 52% – między województwa, w których stopa bezrobocia jest wyższa niż 110% średniej stopy bezrobocia w kraju, proporcjonalnie do przeliczeniowej liczby bezrobotnych ustalonej dla danego województwa z uwzględnieniem liczby bezrobotnych w przedziałach wiekowych,
- 2) 48% – między województwa, w których dochody podatkowe za rok poprzedzający rok bazowy, powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej i kwotę części regionalnej subwencji ogólnej, wyliczoną z zastosowaniem przeliczeniowej liczby bezrobotnych, o której mowa w pkt 1, będą niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Województwa dokonujące wpłat nie otrzymują części regionalnej subwencji ogólnej.

Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

W części 82 budżetu państwa zaplanowano na 2020 r. środki na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w łącznej wysokości 637.999 tys. zł, tj. o 89,9% więcej niż zaplanowano na 2019 r., z czego:

- 335.999 tys. zł, tj. w tej samej wysokości jak zaplanowano na 2019 r., zostanie przeznaczone na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, utrzymanie rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu, a także na remont, utrzymanie, ochronę i zarządzanie drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu,
- 302.000 tys. zł zostanie przeznaczone dla województw na dofinansowanie budowy i przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi. Środki te zostaną podzielone według ustawowych kryteriów.

2.1.2. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Na rok 2020 dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, na dofinansowanie ich zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień zaplanowano dotacje w wysokości 62.329.497 tys. zł, z tego na zadania bieżące zaplanowano 62.269.338 tys. zł, a zadania majątkowe 60.159 tys. zł.

W powyższej kwocie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego nie są ujęte dotacje na współfinansowanie oraz finansowanie (wydatki podlegające refundacji) programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a także w rezerwach celowych.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane są przez ministrów, wojewodów oraz innych dysponentów części budżetowych.

Dotacje wg części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
<i>w tys. zł</i>			
Dotacje ogółem	62.329.497	62.269.338	60.159
Krajowe Biuro Wyborcze	7.650	7.650	
Obrona narodowa	27.947	7.947	20.000
Oświata i wychowanie	764	764	
Rolnictwo	300	300	
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	123	123	
Zabezpieczenie społeczne	5.300	5.300	
Sprawy zagraniczne	900	900	
Główny Urząd Statystyczny	70.509	70.509	
Województwa	62.216.004	62.175.845	40.159

Jak wynika z powyższego zestawienia 99,8% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowane jest w budżetach wojewodów. Natomiast dotacje w pozostałych 8 częściach stanowią 0,2% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego.

Należy podkreślić, że w trakcie wykonywania budżetu poziom dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego ulega zwiększeniu, głównie ze środków ujętych w rezerwach

celowych. Dotyczy to m.in. rezerw celowych na zadania określone w ustawach o: pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto źródłem sfinansowania programu wieloletniego pod nazwą „Oświęcimski strategiczny program rządowy Etap V 2016-2020” będą również środki ujęte w rezerwach celowych.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego wg działów przedstawia zestawienie.

Wyszczególnienie		Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
			bieżących	majątkowych
		w tys. zł		
	Dotacje ogółem	62.329.497	62.269.338	60.159
010	Rolnictwo i łowiectwo	13.986	12.986	1.000
020	Leśnictwo	484	484	
050	Rybołówstwo i rybactwo	233	233	
100	Górnictwo i kopalnictwo	763	763	
600	Transport i łączność	649.264	649.264	
630	Turystyka	3.038	3.038	
700	Gospodarka mieszkaniowa	97.098	96.626	472
710	Działalność usługowa	344.706	343.703	1.003
750	Administracja publiczna	576.108	576.108	
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7.650	7.650	
752	Obrona narodowa	29.569	9.569	20.000
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.669.669	2.632.294	37.375
755	Wymiar sprawiedliwości	100.518	100.518	
758	Różne rozliczenia	70.677	70.677	
801	Oświata i wychowanie	77.214	77.214	
851	Ochrona zdrowia	579.216	579.216	
852	Pomoc społeczna	3.984.539	3.984.405	134
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	88.825	88.825	
855	Rodzina	53.011.346	53.011.346	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4.421	4 396	25
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	387	387	
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	19.786	19.636	150

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane będą w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 22 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczane są na zadania: rodziny, pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, transportu i łączności. Dotacje przekazywane

na zadania w tych działach wynoszą łącznie 60.894.034 tys. zł, co stanowi 97,7% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Strukturę dotacji wg. ich rodzajów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Kwota dotacji ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	majątkowe
<i>w tys. zł</i>			
Dotacje na zadania	62.329.497	62.269.338	60.159
- własne *	3.275.687	3.255.537	20.150
- z zakresu administracji rządowej	58.971.043	58.931.034	40.009
- realizowane na podstawie porozumień	82.767	82.767	

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych

Najwyższą kwotę stanowiącą 94,6% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane są do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Kwota dotacji ogółem	z tego na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
<i>w tys. zł</i>			
Ogółem	62.329.497	62.269.338	60.159
- Gminy *	56.129.849	56.129.765	84
- Powiaty	5.419.145	5.359.245	59.900
- Samorzady województw	780.503	780.328	175

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych

Dotacje w wysokości 56.129.849 tys. zł, tj. 90,1% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane jest do gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 53.746.062 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 19.658 tys. zł, własne – 2.364.129 tys. zł.

Dotacje dla gmin przeznaczane są głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu rodziny – 52.624.338 tys. zł (całość stanowią wydatki bieżące), co stanowi 93,8% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego całość planowana jest na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki na:

- realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa dotyczy wypłaty świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na dziecko – 38.875.982 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie), świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów oraz na koszty ich obsługi, a także na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów – 12.316.702 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- realizację świadczenia dobry start w wysokości 300 zł na dziecko z przeznaczeniem na wydatki związane z edukacją szkolną – 1.332.316 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 2.891.080 tys. zł (z tego na zadania bieżące 2.890.996 tys. zł i zadania inwestycyjne 84 tys. zł), co stanowi 5,2% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 603.246 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 3.050 tys. zł, własne – 2.284.784 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - wypłaty zasiłków stałych oraz gwarantowanej z budżetu państwa części zasiłków okresowych – 1.407.246 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków pomocy społecznej – 444.539 tys. zł (zadania własne – 433.258 tys. zł oraz z zakresu administracji rządowej – 11.281 tys. zł),
 - realizację zadań w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 350.000 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 478.526 tys. zł, z tego na zadania bieżące 478.442 tys. zł, zadania inwestycyjne 84 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej).
- finansowanie zadań administracji publicznej – 505.520 tys. zł (tylko zadania bieżące), z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 504.832 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 688 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, zadania związane z ewidencją działalności gospodarczej oraz na zadania związane z realizacją Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 r.

Powiaty otrzymują z budżetu państwa dotacje w wysokości 5.419.145 tys. zł, co stanowi 8,7% łącznej kwoty dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 4.504.193 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 35.452 tys. zł, własne – 879.500 tys. zł.

Dotacje dla powiatów przeznaczone są głównie na:

- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 2.667.181 tys. zł (z tego na zadania bieżące 2.629.806 tys. zł i zadania inwestycyjne 37.375 tys. zł), co stanowi 49,2% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje w powyższej kwocie przeznaczone są na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w tym głównie:
 - dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 2.665.716 tys. zł, z tego na zadania bieżące 2.628.341 tys. zł, zadania inwestycyjne 37.375 tys. zł,
 - zadania obrony cywilnej – 1.104 tys. zł.
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu rodziny, pomocy społecznej i innych zadań w zakresie polityki społecznej – 1.532.797 tys. zł (z tego na zadania bieżące 1.532.747 tys. zł i zadania inwestycyjne 50 tys. zł), co stanowi 28,3% dotacji zaplanowanych dla powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 685.645 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.150 tys. zł, własne – 845.002 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób przyjętych na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte do domów ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem – 845.002 tys. zł (bieżące zadania własne),
 - realizację świadczenia dobry start w wysokości 300 zł na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej lub osobę uczącą się będącą osobą usamodzielnioną z przeznaczaniem na wydatki związane z edukacją szkolną – 16.688 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - realizację dodatku wychowawczego na każde umieszczone dziecko w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka, dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego, a także dodatku do zryczałtowanej kwoty na każde umieszczone dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej (w wysokości 500 zł) – 337.970 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 220.431 tys. zł, z tego na zadania bieżące 220.381 tys. zł, zadania inwestycyjne 50 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności – 88.748 tys. zł (bieżące zadania z zakresu administracji rządowej).
- ochronę zdrowia – 575.445 tys. zł (tylko zadania bieżące), co stanowi 10,6% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Całość stanowią dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i przeznaczone są głównie na opłacanie składek na ubezpieczenie

zdrowotne za dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze lub w domach pomocy społecznej oraz uczniów i słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli jeżeli nie posiadają uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, a także za bezrobotnych bez prawa do zasiłku lub stypendium.

Dotacje z budżetu państwa przewidziane do przekazania dla samorządów województw wynoszą – 780.503 tys. zł, co stanowi 1,2% dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 720.788 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 27.657 tys. zł, własne – 32.058 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- transport i łączność – 647.645 tys. zł, co stanowi 83% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota przeznaczona zostanie na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. na dopłaty dla przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg – 644.915 tys. zł oraz na zadania realizowane przez samorząd województwa na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (m. in. wydawanie zaświadczeń ADR) – 2.730 tys. zł,
- oświatę i wychowanie - 34.559 tys. zł, co stanowi 4,4% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota zostanie przeznaczona głównie na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na terenie województwa,
- rodzina – 32.011 tys. zł, co stanowi 4,1% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Powyższa kwota przeznaczona zostanie na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. prowadzenie ośrodków adopcyjnych (w tym prowadzące adopcje zagraniczne), o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2.2. Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej na rok 2020 wydatki majątkowe zaplanowane zostały w wysokości 24.112.347 tys. zł, w następującej szczegółowości:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa 2019	Projekt ustawy budżetowej 2020	3:2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Ogółem	21.783.880	24.112.347	110,7
Wydatki na zadania inwestycyjne jednostek budżetowych	14.847.721	16.914.643	113,9
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	3.788.270	2.114.204	55,8
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	2.336.732	3.173.597	135,8
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	451.453	1.540.541	341,2
Wydatki na zadania inwestycyjne pozostałych jednostek	155.032	136.051	87,8
Wydatki na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i UE	4.000	4.000	100,0
Dotacje/wydatki dotyczące zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych	96.133	130.652	135,9
- dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	42.877	67.219	156,8
- dla jednostek budżetowych	53.256	63.433	119,1
Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	79.039	60.159	76,1
- dotacje dla gmin	743	84	11,3
- dotacje dla powiatów	77.696	59.900	77,1
- dotacje dla samorządów województw	600	175	29,2
Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa	25.500	38.500	151,0

W ramach wydatków majątkowych kwota 22.002.574 tys. zł ujęta została w budżetach dysponentów, a kwota 2.109.773 tys. zł w rezerwach celowych budżetu państwa.

Największy udział (99,92 %) w kwocie wydatków majątkowych ujętych w budżetach dysponentów stanowią wydatki zaplanowane na zadania realizowane w ramach niżej wymienionych 12 obszarów:

- **Obrona narodowa** – 13.920.177 tys. zł, w tym głównie wydatki na modernizację techniczną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej m.in. na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wydatki na inwestycje budowlane na potrzeby wojska, na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych dotyczących Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP) oraz na realizację zadań w ramach programu wieloletniego „Zabezpieczenie transportu najważniejszych osób w państwie (VIP)”,
- **Transport i łączność** – 3.415.721 tys. zł, w tym głównie na inwestycje związane z rozwojem infrastruktury drogowej realizowane w ramach programów wieloletnich pn. „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)” oraz „Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku”, a także na zadania inwestycyjne na potrzeby urzędów morskich (w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”), przejść granicznych, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Inspekcji Transportu Drogowego,
- **Ochrona zdrowia** – 1.153.520 tys. zł, głównie na:
 - inwestycje szpitali ogólnych i klinicznych, w tym 8 programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia, tj.:
 - „Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego”,
 - „Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”,
 - „Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”,
 - „Wieloletni program medyczny – rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr. Jana Bizuela w Bydgoszczy”,
 - „Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – etap I”,
 - „Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi”,
 - „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
 - „Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie”,
 - inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby SP ZOZ podległych ministerstwom: obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji,

- realizację programów polityki zdrowotnej, w tym głównie programów wieloletnich pn.: „Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych” oraz „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej”,
- **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – 797.615 tys. zł, w szczególności na inwestycje na potrzeby muzeów, centrów kultury i sztuki, archiwów oraz pozostałych instytucji kultury, w tym zadania realizowane w ramach programów wieloletnich:
 - „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”,
 - „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”,
 oraz dotacje na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych i zakupów inwestycyjnych w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- **Szkolnictwo wyższe i nauka** – 772.023 tys. zł, w szczególności na inwestycje budowlane związane z działalnością dydaktyczną i badawczą szkół wyższych, w tym zadania realizowane w ramach programów wieloletnich:
 - „Uniwersytet Warszawski 2016-2025”,
 - „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
 zadania inwestycyjne związane z działalnością badawczą jednostek naukowych (w tym głównie zakup, wytworzenie lub rozbudowa aparatury naukowo-badawczej, modernizację lub przebudowę infrastruktury badawczej i laboratoryjnej, kontynuację finansowania udziału w przedsięwzięciu inwestycyjnym realizowanym na podstawie umowy międzynarodowej: „Budowa Ośrodka Badań Antyprotonami i Jonami w Europie” (FAIR)) oraz na zadania inwestycyjne uczelni wojskowych,
- **Administracja publiczna i urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – 533.274 tys. zł, w tym głównie wydatki inwestycyjne na potrzeby urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz ministerstw i urzędów centralnych organów administracji rządowej, a także izb skarbowych i urzędów skarbowych, urzędów wojewódzkich oraz placówek zagranicznych,
- **Wymiar sprawiedliwości** – 508.791 tys. zł, w tym głównie na zadania inwestycyjne jednostek sądownictwa powszechnego, więziennictwa, jednostek powszechnych prokuratury oraz centralnych administracyjnych jednostek wymiaru sprawiedliwości i prokuratury,
- **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – 467.424 tys. zł, w tym głównie na inwestycje budowlane i zakupy wyposażenia formacji w zakresie sprzętu transportowego, uzbrojenia i techniki specjalnej oraz informatyki i łączności w związku

z realizacją "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020", zakup sprzętu transportowego i ratowniczego na potrzeby jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, a także inwestycje i zakupy inwestycyjne na potrzeby Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

- **Przetwórstwo przemysłowe** – 172.066 tys. zł, w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2023”, jak również na zadania realizowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz zadania związane z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną,
- **Rolnictwo i łowiectwo oraz rybołówstwo i rybactwo** – 128.917 tys. zł, głównie na zakupy inwestycyjne na potrzeby Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej,
- **Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza** – 86.704 tys. zł, w tym głównie na inwestycje budowlane na potrzeby szkół artystycznych, Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie (zadania związane z kompleksową modernizacją placówek szkolnictwa artystycznego), szkół rolniczych i leśnych, Zespołu Szkół Morskich w Świnoujściu, Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu oraz internatów i burs szkolnych,
- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – 29.164 tys. zł, w tym głównie na realizację programu wieloletniego „Program Ochrony Brzegów Morskich”, zakupy inwestycyjne na potrzeby Głównego i Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska,

Wydatki majątkowe zostały zaplanowane również w rezerwach celowych w wysokości 2.109.773 tys. zł, które zostaną przeznaczone na:

- dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych – 600.170 tys. zł,
- uzupełnienie wydatków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych RP, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięć: sprzęt transportowy, uzbrojenia i techniki specjalnej, informatyki i łączności w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020 – 402.972 tys. zł,
- realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020 – 334.458 tys. zł,

- dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz na zadania realizowane na podstawie art. 20b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – 161.000 tys. zł,
- przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 137.977 tys. zł,
- modernizację Służby Więziennej – 92.665 tys. zł,
- zadania w obszarze zdrowia – 81.381 tys. zł,
- dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 64.806 tys. zł,
- zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2019 r. – 56.800 tys. zł,
- uzupełnienie środków na realizację programu wieloletniego pn. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – 50.420 tys. zł,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 31.234 tys. zł,
- budowę, modernizację przejść granicznych – 31.147 tys. zł,
- zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – 22.800 tys. zł,
- wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych – 12.100 tys. zł,
- realizację Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego – Etap V 2016-2020 – 10.604 tys. zł,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego – 10.209 tys. zł,
- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – 8.000 tys. zł,
- finansowanie przez Krajowe Biuro Wyborcze ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów – 1.030 tys. zł.

2.3. Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2020 r. na wydatki w grupie ekonomicznej - obsługa długu Skarbu Państwa¹ zaplanowano łącznie kwotę 27.599.900 tys. zł, tj. o 5,5% niższą niż w ustawie budżetowej na 2019 r.

Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 20.342.332 tys. zł,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 7.257.568.tys. zł.

Wyszczególnienie	Ustawa 2019 r.	Projekt budżetu na 2020 r.	3/2
	tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa	29.199.900	27.599.900	94,5
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	20.767.327	20.342.332	98,0
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	8.432.573	7.257.568	86,1

Część 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2020 r. na wydatki z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa zaplanowano kwotę 27.600.000 tys. zł, tj. o 5,5% niższą niż w ustawie budżetowej na rok 2019. Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych,
- rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa.

¹ Grupa ta nie obejmuje rozliczeń z tytułu poręczeń krajowych udzielonych przez Skarb Państwa dotyczących kosztów prowadzonych postępowań sądowych związanych z poręczeniami SP w wysokości 100 tys. zł, które są planowane i ewidencjonowane w cz. 79 bp – Obsługa długu Skarbu Państwa, w grupie ekonomicznej - wydatki bieżące jednostek budżetowych.

Wyszczególnienie	Ustawa 2019 r.	Projekt budżetu na 2020 r.	3/2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa – cz. 79 bp	29.200.000	27.600.000	94,5
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	20.767.327	20.342.332	98,0
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	8.432.573	7.257.568	86,1
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	100	100	100,0

2.3.1. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym zaplanowano kwotę 20.342.332 tys. zł, tj. o 2,0% niższą niż w ustawie budżetowej na rok 2019.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w łącznej wysokości 19.472.227 tys. zł,
- b) odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów w wysokości 762.308 tys. zł,
- c) odsetki od pożyczek bankowych w wysokości 576 tys. zł,
- d) odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA w wysokości 1.500 tys. zł,
- e) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 105.721 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym

Planowane na 2020 r. wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 19.472.227 tys. zł, dotyczą:

- 1) dyskonta od wykupywanych w 2020 r. bonów skarbowych w wysokości 31.650 tys. zł. Wydatki te będą dotyczyć bonów skarbowych emitowanych w 2020 roku,
- 2) dyskonta i odsetek od obligacji rynkowych z uwzględnieniem transakcji swap w wysokości 18.620.492 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji:

- stałoprocentowych w wysokości 14.327.381 tys. zł,
- zmiennoprocentowych w wysokości 4.156.302 tys. zł,
- indeksowanych w wysokości 136.809 tys. zł.

W 2020 r. obsługiwane będą obligacje hurtowe emitowane od 2002 r.

3) odsetek i dyskonta od obligacji oszczędnościowych w wysokości 820.085 tys. zł.

Wydatki te obejmują obsługę obligacji oszczędnościowych:

- krótkookresowych w wysokości 9.321 tys. zł,
- trzymiesięcznych o oprocentowaniu stałym OTS w wysokości 15.560 tys. zł,
- dwuletnich o oprocentowaniu stałym DOS w wysokości 150.542 tys. zł,
- trzyletnich o zmiennej stopie procentowej TOZ w wysokości 9.482 tys. zł,
- czteroletnich indeksowanych COI w wysokości 346.731 tys. zł,
- emerytalnych dziesięcioletnich EDO w wysokości 288.414 tys. zł,
- rodzinnych sześcioletnich ROS i dziesięcioletnich ROD w wysokości 35 tys. zł.

W 2020 r. obsługiwane będą obligacje oszczędnościowe emitowane od 2010 r.

Odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów

Wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych szacowane są w 2020 r. na kwotę 762.308 tys. zł.

Odsetki od pożyczek bankowych

Wydatki na odsetki od pożyczek krótkoterminowych na rynku międzybankowym w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa w 2020 r. szacuje się w wysokości 576 tys. zł.

Odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA

Wydatki na odsetki należne kontrahentowi od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA (Credit Support Annex) szacuje się w 2020 r. na kwotę 1.500 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na koszty emisji krajowych spw oraz inne opłaty i prowizje szacuje się w 2020 r. na 105.721 tys. zł. Obejmują one głównie wynagrodzenie agenta emisji obligacji detalicznych (PKO BP), opłaty i wynagrodzenie agenta (BGK) związane z przyjmowaniem środków przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie od niektórych jednostek sektora finansów

publicznych, a także depozytów sądowych oraz opłaty za usługi rozliczeniowo-depozytowe (KDPW) i prawne.

2.3.2. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych zaplanowano kwotę 7.257.568 tys. zł, tj. o 13,9% niższą niż w ustawie budżetowej na 2019 r.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi – 6.799.766 tys. zł,
- b) odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek – 422.929 tys. zł,
- c) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje – 34.873 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz przepływy związane z innymi instrumentami finansowymi

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi zaplanowano na 2020 r. w wysokości 6.799.766 tys. zł. Płatności dotyczą obligacji emitowanych od 2004 r. na rynku euro, dolara amerykańskiego, jena japońskiego i franka szwajcarskiego.

Odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek

Wydatki z tytułu odsetek i opłat od kredytów i pożyczek zaplanowane na 2020 r. w wysokości 422.929 tys. zł będą realizowane na rzecz:

- Europejskiego Banku Inwestycyjnego - w wysokości 342.335 tys. zł. Dotyczą one głównie kredytów na: infrastrukturę drogową, modernizację sieci kolejowych oraz na projekty związane z nauką i szkolnictwem wyższym, projekty z obszaru gospodarki morskiej, medycyny i zdrowia, a także związane ze współfinansowaniem wkładu z budżetu państwa do wybranych programów/priorytetów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 i 2014-2020,
- Banku Światowego – w wysokości 76.196 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki i opłaty od zaciągniętych kredytów, głównie na usuwanie skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły oraz wsparcie reform strukturalnych polskiej gospodarki,

- Banku Rozwoju Rady Europy – w wysokości 4.398 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych kredytów, głównie na projekty usuwania skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji spw na rynkach zagranicznych oraz innych opłat i prowizji zaplanowano na 2020 r. w wysokości 34.873 tys. zł. Koszty zaplanowane w tej pozycji dotyczą głównie wydatków związanych z przygotowaniem emisji obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych, opłat za ratingi, prowizji dla BGK i NBP z tytułu zawartych umów agencyjnych oraz innych kosztów za usługi prawne i bankowe.

2.3.3. Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych udzielonych przez Skarb Państwa zaplanowano na 2020 r. w wysokości 100 tys. zł, tj. 100% kwoty planu na 2019 r. Kwota ta obejmuje wydatki związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi dotyczącymi udzielonych poręczeń Skarbu Państwa.

2.4. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 zaplanowano wydatki budżetu państwa, nieuwzględnione w budżecie środków europejskich, na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 10.475.682 tys. zł, w tym na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
- finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich,
- finansowanie projektów pomocy technicznej,
- finansowanie rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE,
- finansowanie wspólnej polityki rolnej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 6.204.048 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane m. in. w ramach:

- 1) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, w tym na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020,
 - Europejską Współpracę Terytorialną 2014-2020,
 - Europejski Instrument Sąsiedztwa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę",
- 2) Wspólnej polityki rolnej,
- 3) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,
- 4) innych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich.

Pozostała część wydatków na realizację projektów unijnych, w tym na wynagrodzenia, została zaplanowana w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 8 – z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej – w kwocie 4.271.634 tys. zł.

Zaplanowanie rezerwy wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziały klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa poz. 8 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto, różny stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki – w poszczególnych częściach budżetowych – dotyczą następujących programów:

- 1) Krajowych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach tych programów zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w kwocie 2.310.125 tys. zł, z tego na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 kwotę 922.717 tys. zł,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 kwotę 632.766 tys. zł,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 kwotę 404.604 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 kwotę 145.853 tys. zł,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 kwotę 145.374 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 kwotę 58.811 tys. zł,
- 2) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.412.348 tys. zł,

- 3) Instrumentu "Łącząc Europę" – w częściach budżetowych na 2020 r. zaplanowano kwotę 450.313 tys. zł,
- 4) Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 – wydatki na 2020 rok w ramach programu zaplanowano w wysokości – 98.848 tys. zł,
- 5) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 – w ramach tych programów zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 70.120 tys. zł,
- 6) Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 32.381 tys. zł,
- 7) Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiej Współpracy Terytorialnej w częściach budżetowych zaplanowano na 2020 rok wydatki w wysokości 29.252 tys. zł,
- 8) Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w częściach budżetowych zaplanowano na 2020 rok wydatki w wysokości 23.079 tys. zł,
- 9) Pozostałych programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, nieujętych w budżecie środków europejskich – w ramach tych programów zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 105.316 tys. zł,
- 10) Wspólnej polityki rolnej – w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.672.266 tys. zł.
Z wydatków budżetu państwa finansowane będą następujące zadania:
współfinansowanie płatności Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), działań interwencyjnych, przejściowe wsparcie krajowe, a także finansowanie wyprzedzające PROW.

2.5. Wydatki budżetu państwa według działów

Dział		Projekt budżetu państwa na rok 2020
		w tys. zł
1		2
Razem		435.340.000
010	Rolnictwo i łowiectwo	5.609.137
020	Leśnictwo	9.029
050	Rybołówstwo i rybactwo	123.800
100	Górnictwo i kopalnictwo	695.479
150	Przetwórstwo przemysłowe	818.225
500	Handel	441.474
550	Hotele i restauracje	21.000
600	Transport i łączność	13.822.948
630	Turystyka	58.458
700	Gospodarka mieszkaniowa	741.233
710	Działalność usługowa	499.310
720	Informatyka	23.781
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	24.808.355
750	Administracja publiczna	15.930.575
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.010.942
752	Obrona narodowa	40.956.841
753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	78.490.033
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	17.034.922
755	Wymiar sprawiedliwości	15.088.214
757	Obsługa długu publicznego	27.600.000
758	Różne rozliczenia	111.801.565
801	Oświata i wychowanie	2.276.373
851	Ochrona zdrowia	8.495.667
852	Pomoc społeczna	4.077.373
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1.279.025
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	140.748
855	Rodzina	56.803.078
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.151.072
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3.144.119
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	113.902
926	Kultura fizyczna	273.322

2.6. Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i sądy powszechne

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego i Państwowej Inspekcji Pracy.

Poniższa tabela przedstawia wydatki dla tych jednostek zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020:

Nr części	Nazwa części	Ustawa budżetowa na rok 2019	Projekt ustawy budżetowej na rok 2020	4:3 %
1	2	3	4	5
01	Kancelaria Prezydenta RP	199.882	199.582	99,8
02	Kancelaria Sejmu	575.563	575.619	100,0
03	Kancelaria Senatu	220.232	229.545	104,2
04	Sąd Najwyższy	158.171	178.833	113,1
05	Naczelny Sąd Administracyjny	524.788	575.757	109,7
06	Trybunał Konstytucyjny	37.100	39.750	107,1
07	Najwyższa Izba Kontroli	288.676	307.033	106,4
08	Rzecznik Praw Obywatelskich	40.883	59.787	146,2
09	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	48.069	72.185	150,2
10	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	31.985	40.111	125,4
11	Krajowe Biuro Wyborcze	76.579	80.608	105,3
12	Państwowa Inspekcja Pracy	338.863	374.946	110,6
13	Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	342.143	423.177	123,7
14	Rzecznik Praw Dziecka	11.585	17.471	150,8
15	Sądy powszechne	8.128.345	9.253.086	113,8
52	Krajowa Rada Sądownictwa	16.099	16.914	105,1
		11.038.963	12.444.404	112,7

Ustalono na 2020 rok wydatki urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wynoszą 12.444.404 tys. zł, tj. o 12,7% więcej niż w ustawie budżetowej na rok 2019. Ze środków tych na wydatki bieżące zaplanowano 11.945.458 tys. zł (113,0% planu na 2019 r.), a na majątkowe 498.946 tys. zł (106,1% planu na rok 2019).

W ramach wyżej wymienionych wydatków finansowane będą:

- koszty utrzymania i funkcjonowania urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 3.010.942 tys. zł, w tym świadczenia na rzecz osób fizycznych – 137.762 tys. zł, wydatki bieżące – 2.575.849 tys. zł, (w tym na wynagrodzenia i pochodne m.in. dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, pracowników orzecznictwa, uposażenia parlamentarzystów – 1.891.554 tys. zł), dotacje celowe – 118.550 tys. zł, wydatki majątkowe – 178.767 tys. zł,
- uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne – 641.457 tys. zł,
- nakłady na funkcjonowanie sądów powszechnych (rejonowych, okręgowych i apelacyjnych) – 8.740.765 tys. zł,
- dotacja dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 30.000 tys. zł; środki te przeznaczone będą na realizację programów rewaloryzacji zespołów zabytkowych Krakowa,
- środki na działalność związaną z ochroną pamięci walk i męczeństwa – 21.240 tys. zł.

Ponadto zaplanowano rezerwę celową na finansowanie przez Krajowe Biuro Wyborcze ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum przeznaczoną m.in. na wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz ewentualne referendum ogólnokrajowe w wysokości 534.950 tys. zł.

2.7. Obrona narodowa

Wydatki na obronę narodową na 2020 rok zaplanowano w łącznej wysokości 49.996.909 tys. zł, co wypełnia wymogi zawarte w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższa kwota obejmuje wydatki budżetowe: w części 29. Obrona narodowa i w dziale 752 – Obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa, a także wydatki Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego przeznaczane na inwestycje internatowe i mieszkaniowe. W ramach tej kwoty środki w wysokości 14.846.198 tys. zł zaplanowano na wydatki majątkowe, co stanowi 29,7 % wydatków obronnych i gwarantuje realizację postanowień ww. ustawy. Natomiast na badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie obronności przeznaczone zostały środki w wysokości 1.246.047 tys. zł, kwota ta stanowi 2,5% wydatków obronnych, zgodnie z zapisami ww. ustawy.

W ramach wydatków obronnych zaplanowano:

- 49.015.371 tys. zł w budżecie części obrona narodowa,
- 785.593 tys. zł w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa.

Ponadto na wydatki Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego przeznaczane na inwestycje internatowe i mieszkaniowe ujęto kwotę 195.945 tys. zł.

W części obrona narodowa w ramach zaplanowanej kwoty sfinansowane będą:

- wydatki majątkowe przeznaczone głównie na realizację inwestycji i zakupy inwestycyjne resortu obrony narodowej oraz na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO – 14.353.424 tys. zł,
- wydatki osobowe, tj. uposażenia żołnierzy i funkcjonariuszy oraz świadczenia pieniężne relacjonowane do uposażeń oraz wynagrodzenia pracowników cywilnych wraz z pochodnymi – 12.196.998 tys. zł,
- wydatki na zakup usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i pozostałych oraz na zakup materiałów i wyposażenia, sprzętu i uzbrojenia, energii oraz środków żywności – 9.705.019 tys. zł,
- emerytury i renty dla byłych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy – 7.305.050 tys. zł,
- pozostałe wydatki bieżące – 1.909.667 tys. zł,
- dotacje na zadania związane z obronnością – 1.975.770 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1.569.443 tys. zł.

Środki zaplanowane w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa przeznaczone zostaną na sfinansowanie:

- projektów badawczych i celowych w dziedzinie obronności,

- „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych”,
- działalności jednostek organizacyjnych prokuratury powszechnej właściwych w sprawach wojskowych,
- zadań wynikających z „Programu Mobilizacji Gospodarki”,
- zadań wynikających z programu zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie,
- innych zadań wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

2.8. Środki własne Unii Europejskiej

Część budżetowa 84 – Środki własne Unii Europejskiej, została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu ogólnego UE (tzw. środków własnych UE). Wpłata ta wynika z konieczności wypełnienia traktatowego zobowiązania Polski wobec UE.

Kalkulacja wysokości środków własnych na kolejny rok budżetowy została oparta na projekcie budżetu UE na 2020 r. W zakresie lat 2021-2022 prognoza oparta jest w szczególności na założeniach dotyczących zmian w systemie środków własnych UE związanych z aktualnie trwającymi negocjacjami wieloletnich ram finansowych na lata 2021-2027, których elementem jest reforma strony dochodowej budżetu UE.

Należy przy tym zauważyć, że ostateczna wielkość wpłat poszczególnych państw członkowskich z tytułu środków własnych UE jest znana dopiero po zakończeniu procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski i Radę UE, co z reguły następuje w grudniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Ponadto poziom wydatków budżetu ogólnego UE może zostać zmieniony w trakcie roku budżetowego na podstawie nowelizacji budżetu, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych państw członkowskich.

W ustawie budżetowej na 2020 rok w limicie części 84 zostały zaplanowane wydatki w kwocie 21.327.650 tys. zł. Dodatkowo, biorąc pod uwagę zmienność wysokości składki członkowskiej związanej przede wszystkim z przyjmowaniem w ciągu roku korekt do budżetu UE, w celu zapewnienia optymalnego zarządzania ich skutkami finansowymi, podjęto decyzję o umieszczeniu części środków w kwocie 2.000.000 tys. zł w rezerwie celowej.

Wyższa niż w 2019 r. składka wynika przede wszystkim ze zwiększonego poziomu płatności w projekcie budżetu UE na 2020 r. w efekcie przewidywanego przyspieszenia implementacji funduszy UE we wszystkich państwach członkowskich, wysokiego tempa rozwoju Polski w porównaniu do pozostałych państw członkowskich UE oraz zwiększeniem podstawy VAT w wyniku wzrostu wpływów z tego podatku.

Całkowitą kwotę płatności do budżetu UE na 2020 rok szacuje się na poziomie 23.327.650 tys. zł, natomiast limit części 84 zostaje określony w kwocie 21.327.650 tys. zł, w tym:

- wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (DNB) – 12.922.615 tys. zł,
- wpłata obliczona, zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 3.421.631 tys. zł,
- wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych – 3.615.744 tys. zł,

- wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego – 1.214.189 tys. zł,
- wpłata z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB – 153.471 tys. zł.

3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych dla pracowników objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2288, z późn. zm.) zostały ustalone bez rezerw celowych w wysokości 40.571.697 tys. zł (bez składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy) i w porównaniu do roku 2019 (bez rezerw celowych – 35.291.883 tys. zł) wzrosły per saldo o kwotę 5.279.814 tys. zł, co stanowi ok. 15%.

Dane w zakresie państwowych jednostek budżetowych objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., dotyczące kwot wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń prezentowane są w załączniku nr 6 do projektu ustawy budżetowej na rok 2020 w podziale na poszczególne grupy pracownicze, części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków.

Prezentowane kwoty w 2020 r. obejmują wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom.

Zmiany wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych (bez rezerw celowych) w 2020 r., w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2019, wynikają m. in. z następujących tytułów:

- 1) wzrostu wynagrodzeń osobowych pracowników oraz uposażeń funkcjonariuszy i żołnierzy, w tym w związku z przyjęciem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń na poziomie 106,0%,
- 2) podwyżek wynagrodzeń sędziów, prokuratorów i asesorów prokuratorskich,
- 3) skutków przechodzących związanych z rozdysponowaniem rezerw celowych z roku 2019,
- 4) wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- 5) wzrostu funduszu wynagrodzeń w obronie narodowej w związku ze zwiększeniem zatrudnienia,
- 6) wzrostu funduszu uposażeń w Służbie Ochrony Państwa w związku ze zwiększeniem zatrudnienia.

Rozdział VI

Programy wieloletnie

W rozdziale zaprezentowano omówienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym, które będą realizowane w 2020 r. Zestawienie programów wieloletnich w formie tabelarycznej, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zamieszczone zostało w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej, opracowanym w szczególności określonej w art. 122 ust. 2. Dla każdego z ujętych w nim programów wieloletnich wskazano podstawę prawną oraz określono: jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, okres jego realizacji, łączne nakłady (w tym z budżetu państwa) na realizację programu, wysokość wydatków budżetowych w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach budżetowych, a także mierniki określające stopień realizacji celu.

W układzie zadaniowym, programy wieloletnie wykazywane są zasadniczo w ramach jednej podziałki zadaniowego układu wydatków. W uzasadnionych przypadkach dysponenci mogą ująć dany program wieloletni w ramach więcej, niż jednego zadania/podzadania/działania dla danego programu wieloletniego (uwzględniając podział programu na obszary działalności państwa, odpowiednio do właściwości podmiotów realizujących daną część programu), z zachowaniem zasady ciągłości ujęcia programu w układzie zadaniowym w latach poprzednich. Niektóre programy zostały więc wykazane w więcej, niż w jednym zadaniu/podzadaniu/działaniu (np. program wieloletni pn. "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa").

W 2020 r. realizowanych będzie 47 programów wieloletnich, na które zaplanowano łączne wydatki budżetowe w wysokości 16.266.406 tys. zł, w tym 1.359.644 tys. zł z rezerw celowych, natomiast 14.906.762 tys. zł z poszczególnych części budżetowych.

W uzasadnieniu zamieszczonym poniżej zawarto dodatkowo omówienie jakie działania/prace przewiduje się wykonać w szczególności w 2020 r. w ramach realizacji każdego z opisanych programów.

1. Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030

Wieloletni „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1.W *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.4. *Wsparcie projektów inwestycyjnych*, działania 6.1.4.1. o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. z późn. zm.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Minister Rozwoju.

Celem Programu jest wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki, poprzez wspieranie dotacjami z budżetu państwa nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy spełniające kryteria określone Programem. Wspierane są inwestycje określone w sektorach kwalifikowanych jako sektory wysokiej technologii (hi-tech). Sektory te generują najwyższą wartość dodaną, najsilniej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz wzmacniają jej przewagę konkurencyjną. Zakłada się, że w wyniku realizacji inwestycji objętych Programem zostanie utworzonych w Polsce co najmniej 30 tys. miejsc pracy oraz zostaną zrealizowane projekty o wartości przekraczającej 20 mld zł.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2030 wynoszą 2.583.400 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 213.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki	Ministerstwo Rozwoju	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w danym roku dzięki systemowi wsparcia inwestorów	3.350

W 2020 r. w związku z nowelizacją zasad przyznawania wsparcia na podstawie Programu i włączeniem do systemu jakościowej oceny projektów, wsparciem będą obejmowane przede wszystkim inwestycje z sektorów/branż o wysokim potencjale rozwoju oraz dużej innowacyjności (wysokich i średnio – wysokich technologii oraz usług biznesowych opartych na zaawansowanej wiedzy).

2. Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021

Program wieloletni „*Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021*” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1.W *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.2.W *Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw*, działania 6.1.2.1. *Wspieranie współpracy w systemie innowacji*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 17/2015 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2015 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) sprawuje Minister Rozwoju.

Celem programu jest zapewnienie finansowania wkładu własnego czterech polskich konsorcjów wchodzących w skład sieci Enterprise Europe Network, wybranych przez Komisję Europejską w drodze konkursu (finansowanego w 60% przez Komisję Europejską w ramach programu COSME), a także sfinansowanie działalności Krajowego Punktu Kontaktowego ds. instrumentów finansowych programów ramowych UE.

Dzięki realizacji Programu przedsiębiorcy mają zapewniony dostęp do bezpłatnych, kompleksowych usług informacyjnych i doradczych oferowanych przez 30 polskich ośrodków Enterprise Europe Network, usług z zakresu innowacji i transferu technologii, pomocy w poszukiwaniu partnerów technologicznych i handlowych. Ośrodki organizują także seminaria informacyjne, konferencje, panele konsultacyjne i imprezy kooperacyjne (targi i misje).

Ponadto przedsiębiorcy i instytucje finansowe mają zapewniony w jednym miejscu dostęp do informacji na temat instrumentów finansowych programów Unii Europejskiej takich jak: COSME, Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji, program Kreatywna Europa na rzecz sektorów kultury i kreatywnych oraz Program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych („EaSI”), udzielanych przez Krajowy Punkt Kontaktowy ds. instrumentów finansowych programów UE działający przy Związku Banków Polskich.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2021 wynoszą 164.045 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 10.035 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie udziału polskich podmiotów w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz wykorzystanie dla poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw instrumentów finansowych oferowanych w ramach programów unijnych	Ministerstwo Rozwoju	Ogólna liczba odbiorców działań realizowanych przez instytucje wspierane w ramach Programu (w os.)	30.000

W 2020 r. zostaną zawarte z PARP – realizatorem programu – umowy wykonawcze do umów ramowych zawartych w roku 2015. Na ich podstawie przekazane zostaną środki na kontynuowanie zadań realizowanych w ramach Programu.

3. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Wieloletni „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” realizowany będzie w 2020 r. na poziomie działania w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.1.W System ochrony środowiska i informacji o środowisku, podzadania 12.1.6.W Gospodarka odpadami, działania 12.1.6.2. *Przedsięwzięcia w zakresie gospodarowania odpadami*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. z późn. zm.

Koordynatorem realizacji Programu jest Ministerstwo Rozwoju.

W ramach Programu realizowane są działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczania kraju z azbestu.

Do głównych efektów realizacji Programu należą: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest oraz minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Całkowite koszty Programu w latach 2009-2032 wynoszą 40.400.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 2.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Rozwoju	Liczba gmin, na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest	2.478

W 2020 r. planowane są następujące działania:

- utrzymanie i rozwój Bazy Azbestowej,
- prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest i ich bezpiecznego użytkowania,
- wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego na działania edukacyjno-informacyjne oraz inwentaryzację wyrobów zawierających azbest.

4. Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich w latach 2019-2021

Program wieloletni „Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich w latach 2019-2021” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.3. *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą*, działania 6.1.3.1. *Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 146/2018 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. sprawuje Minister Rozwoju.

Celem głównym Programu jest zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju. Cele szczegółowe to: przygotowanie wysokiej jakości Pawilonu i ekspozycji wewnętrznej promującej Polskę i jej osiągnięcia w wybranym obszarze tematycznym, zrealizowanie atrakcyjnego programu promocyjnego obejmującego w szczególności promocję gospodarczą, ale także promocję turystyki, polskiej kultury, regionów. Expo 2020 w Dubaju ma służyć jako katalizator łączący umysły z całego świata oraz inspirować uczestników do mobilizacji wokół wspólnych wyzwań o zasięgu globalnym. Działania będą grupowały się w ramach 3 podtematów: *Możliwość, Mobilność, Zrównoważony Rozwój*.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2021 wynoszą 82.970 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 33.500 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju	Ministerstwo Rozwoju, Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.	Liczba odwiedzin w Pawilonie Polski (w mln os.)	0,8

W 2020 r. planuje się realizację następujących działań:

- realizacja prac budowlano-montażowych Pawilonu Polski oraz jego wyposażenie i przygotowanie do otwarcia,
- zapewnienie personelu obsługującego Pawilon,
- przygotowanie wydarzeń towarzyszących udziałowi w EXPO 2020,
- uroczyste otwarcie Pawilonu Polski w dniu 20 października 2020 r. i rozpoczęcie realizacji działań promocyjnych i wydarzeń towarzyszących.

5. Program ochrony brzegów morskich

Wieloletni „*Program ochrony brzegów morskich*” na lata 2004-2023 realizowany będzie w 2020 r. na poziomie działania w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.3. *Ochrona brzegów i ograniczenie oddziaływania na środowisko morskie*, działania 19.3.3.1. *Ochrona brzegów morskich*.

Program został przyjęty ustawą z dnia 28 marca 2003 r. *o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich”* (Dz.U. z 2016 r., poz. 678).

Nadzór nad realizacją Programu przez Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie sprawuje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W ramach Programu podejmuje się zadania dotyczące:

- budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwania uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich,
- zapewnienia stabilizacji linii brzegowej i zapobiegania zanikowi plaż,
- monitorowania brzegów morskich, a także wykonywania czynności, prac i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegów morskich, mających na celu wskazanie koniecznych i niezbędnych działań zmierzających do ratowania brzegów morskich, zapewnienia położenia brzegu morskiego po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego.

Całkowite koszty Programu w latach 2004-2023 wynoszą 911.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 34.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz jego położenia po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego	Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie	Długość linii brzegowej zabezpieczonej w ciągu roku przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza (w km)	10,74

W 2020 r. planuje się realizację zadań związanych z wykonaniem:

- umocnienia brzegowego Kąty Rybackie – Krynica Morska,
- umocnienia brzegowego Rewa,
- remontu umocnienia brzegowego w Jastrzębiej Górze,
- sztucznego zasilania brzegu w rejonie Władysławowo – Jurata,
- odbudowy zespołu ostróg drewnianych zlokalizowanych na wschód od Portu Darłowo,
- przebudowy opasek brzegowych Ustronie Morskie,
- monitoringu – skanowania laserowego brzegu morskiego,
- budowy opaski brzegowej w Pogorzeliczy.

6. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską

Program wieloletni „*Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską*” na lata 2016-2022, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.1. *Pogłębienie i utrzymanie torów wodnych i podejściowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 57/2016 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2016 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Gdyni sprawuje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Celem programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- budowy kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowy toru wodnego od Zatoki Gdańskiej do wybranej lokalizacji kanału,
- modernizacji wejścia do portu Elbląg.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2022 wynoszą 1.987.466 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 285.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie bezpieczeństwa regionu oraz umożliwienie wzrostu społeczno-gospodarczego poprzez ustanowienie drogi wodnej, umożliwiającej swobodny i całoroczny dostęp statków morskich wszystkich bander do Elbląga jako morskiego portu Unii Europejskiej	Urząd Morski w Gdyni	Długość toru podejściowego wraz z infrastrukturą (w %)	5,7

W 2020 r. kontynuowane będą prace budowlane rozpoczęte w 2019 roku: port osłonowy część wschodnia i zachodnia, kanał żeglugowy, śluza, budynek obsługi kanału, mosty obrotowe, budowa sztucznej wyspy na Zalewie Wiślanym.

7. Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028

Program wieloletni „*Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028*”, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.1. *Pogłębienie i utrzymanie torów wodnych i podejściowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 204/2017 Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2017 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Szczecinie sprawuje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Celem programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- przywrócenia parametrów, a następnie corocznego pogłębienia konserwacyjnego toru wodnego prowadzącego z reddy portu morskiego w Świnoujściu do akwenów portowych i ze Świnoujścia przez Zalew Szczeciński i Odrę do Szczecina,
- zapewnienia trwałości projektu realizowanego poza programem wieloletnim pn. „Modernizacja toru wodnego Świnoujście – Szczecin do 12,5 m” po okresie jego realizacji,
- modernizacji i utrzymania pól refulacyjnych służących do odkładu urobku z prac pogłębiarskich,
- zapewnienia bezawaryjnego działania systemów bezpieczeństwa żeglugi wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów w Świnoujściu i Szczecinie.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 237.967 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 15.110 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Trwałe utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry	Urząd Morski w Szczecinie	Kubatura urobku pochodząca z wybudowanych, przebudowanych oraz wyremontowanych torów wodnych w ciągu roku (w m ³)	350.000

W 2020 r. planowane są prace związane z:

- utrzymaniem toru wodnego prowadzącego z reddy portu morskiego w Świnoujściu do akwenów portowych (obejmujących również port zewnętrzny w Świnoujściu z terminalem LNG),
- przywróceniem parametrów, a następnie corocznym pogłębianiem konserwacyjnym toru wodnego Świnoujście – Szczecin prowadzącego ze Świnoujścia przez Zalew Szczeciński i Odrę do Szczecina (z odgałęzieniem do portu w Policach),
- modernizacją i utrzymaniem pól refulacyjnych służących do odkładu urobku z prac pogłębiarskich.

8. Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Program wieloletni „*Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie*” na lata 2016-2021 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.2. *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum Historii Polski w Warszawie sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Muzeum Historii Polski w Warszawie będzie prezentować najważniejsze wątki polskiej historii - państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności – tradycji polskiego parlamentaryzmu, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Stała ekspozycja Muzeum będzie ukazywać najważniejsze wątki z dziejów Polski od X do XXI wieku. Centralne miejsce znajdzie w niej historia wolności w Polsce (dzieje parlamentaryzmu, ruchów niepodległościowych i obywatelskich) od czasów republiki szlacheckiej w XVI wieku aż po „Solidarność”. Wystawa będzie dokumentować i prezentować również inne wątki historii politycznej, społecznej, kultury i obyczajów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2021 wynoszą 757.270 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 280.687 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Stworzenie nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała przedstawiająca historię Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum Historii Polski w Warszawie	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów (w m ²)	44.856

W 2020 r. planuje się przede wszystkim:

- kontynuację robót budowlanych nowego budynku,
- wybór wykonawcy i rozpoczęcie prac przy wystawie stałej,
- gromadzenie eksponatów, ich wybór i przygotowanie konserwatorskie do ekspozycji na wystawie stałej.

9. „Niepodległa” na lata 2017-2022

Program wieloletni „*Niepodległa*” na lata 2017-2022 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.9.W *Upamiętnianie wydarzeń historycznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 81/2017 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2017 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, minister właściwy do spraw wewnętrznych i administracji oraz wojewodowie. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Pełnomocnik Rządu do spraw Stulecia Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem głównym Programu jest wzmocnienie wspólnoty obywatelskiej Polaków, co przekłada się na rezultaty takie jak: zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych upamiętniających stulecie oraz zwiększenie liczby uczestników wydarzeń kulturalnych. Planuje się w ramach Programu łącznie 1.656 przedsięwzięć kulturalnych, w których udział weźmie 900.000 uczestników.

W ramach programu wieloletniego planuje się organizację szeregu wydarzeń kulturalnych upamiętniających stulecie odzyskania niepodległości, realizację projektów lokalnych oraz

międzynarodowych. Będą to głównie wystawy, koncerty, festiwale, jak również różnego rodzaju działania animacyjne.

W ramach Programu Minister Edukacji Narodowej realizuje edukacyjny program „Godność, wolność, niepodległość” na lata 2018-2020, w ramach którego wspiera szkoły i placówki w kształtowaniu postaw patriotycznych i obywatelskich przez włączanie uczniów, wychowanków i nauczycieli we wspólne świętowanie obchodów 100-lecia polskiej niepodległości.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2022 wynoszą 242.922 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 34.140 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wzmocnienie poczucia wspólnoty obywatelskiej Polaków	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewodowie	Odsetek osób, które uważają, że Polaków więcej łączy niż dzieli oraz osób, które uważają, że Polaków tyle samo dzieli co łączy (w %)	76

W 2020 r. planowana jest przede wszystkim:

- organizacja konkursów dotacyjnych,
- realizacja programu zagranicznego obchodów, za który odpowiada Instytut Adama Mickiewicza,
- opracowanie koncepcji merytorycznej i funkcjonalnej aplikacji mobilnej służącej do odbywania wirtualnych wycieczek do miejsc związanych z polską kulturą i historią.

10. Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029

Program wieloletni „*Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029*”, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.5.W *Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego*, podzadania 16.5.2. *Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, działania 16.5.2.2. *Inicjatywy i projekty w zakresie społeczeństwa informacyjnego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 43 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r.

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Cyfryzacji.

Celem głównym Programu jest zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego

i merytorycznego. Wspiera działania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wyżej wymienionym zakresie.

Oczekuje się, że dodatkowym długofalowym celem Programu będzie wzmocnienie grupy specjalistów ICT na rynku pracy, zdolnych rozwiązywać złożone problemy informatyczne z pomocą zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności algorytmiczno-programistycznych i precyzyjnego modelowania matematycznego, jak również specjalistów branży gamingowej, którzy będą w stanie konkurować na światowym rynku gier komputerowych.

Program powinien przyczynić się także do wzmocnienia wizerunku Polski jako kraju talentów informatycznych, w którym warto inwestować w rozwój zaawansowanego technologicznie oprogramowania.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2029 wynoszą 82.800 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 4.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego.	Ministerstwo Cyfryzacji	Liczba uczniów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	200
		Liczba studentów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	0
		Liczba nauczycieli/wykładowców, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje metodyczne i merytoryczne w wyniku uczestnictwa w Programie	30

Program będzie realizowany w dwóch ścieżkach tematycznych: *Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu*, *Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych*.

W 2020 r. realizowane będą następujące działania:

- 1) „*Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu*” dla 50 grup uczniowskich ze szkół ponadpodstawowych oraz 50 grup studenckich reprezentujących uczelnie.
Powyższe przedsięwzięcia obejmą: wyjazdy edukacyjne dla nauczycieli i uczniów, przygotowanie do zawodów, sparingi programistyczne w formie tradycyjnej lub e-learningowej, zajęcia tradycyjne, zespołowe zawody algorytmiczno-programistyczne.
- 2) „*Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych*” dla 25 grup uczniowskich ze szkół ponadpodstawowych oraz 25 grup studenckich reprezentujących uczelnie.

Powyższe przedsięwzięcia obejmą: wyjazdy edukacyjne dla uczniów, przygotowanie projektów gier komputerowych (zajęcia e-learningowe, zajęcia tradycyjne), prezentację projektów gier.

11. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – V etap

Program wieloletni „*Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy*” – V etap na lata 2020-2022 realizowany będzie w 2020 r. w ramach dwóch działań w zakresie:

- funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.2. *Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom*, podzadania 10.2.1. *Wspieranie badań stosowanych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R*, działania 10.2.1.2. *Finansowanie badań stosowanych*,
- funkcji **14. Rynek pracy**, zadania 14.2. *Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy*, podzadania 14.2.1. *Tworzenie ram prawnych stosunków i warunków pracy oraz współpraca międzynarodowa*, działania 14.2.1.2. *Promocja i poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 80/2019 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. Nadzór nad realizacją i wdrażaniem wyników Programu sprawuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przy współpracy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Celem programu jest opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych. W ramach Programu zostaną podjęte działania polegające w szczególności na:

- stworzeniu podstaw spełnienia wymagań wynikających z nowych dokumentów strategicznych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz postanowień dyrektyw Unii Europejskiej,
- opracowywaniu i doskonaleniu rozwiązań umożliwiających rozwój i zachowanie zdolności do pracy w celu zapobiegania wykluczeniu z rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych wiekiem i osób niepełnosprawnych,
- rozwoju metod i narzędzi do zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego w środowisku pracy związanego z dynamicznym rozwojem technologii i procesów pracy,
- poszerzeniu stanu wiedzy o przyczynach oraz skutkach wypadków przy pracy i chorób związanych z pracą oraz o opłacalności ekonomicznej działań prewencyjnych na poziomie państwa i przedsiębiorstwa,
- kształtowaniu i promocji kultury bezpieczeństwa przez doskonalenie zarządzania

bezpieczeństwem i higieną pracy oraz rozwoju nowoczesnego systemu edukacji i informacji społeczeństwa w powiązaniu z całym cyklem życia.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2022 wynoszą 101.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 34.500 tys. zł, z tego w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka w kwocie 12.500 tys. zł oraz w części 31 – Praca w kwocie 22.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Liczba produktów (rozwiązań prewencji organizacyjnej i technicznej) programu wieloletniego w części B	26
	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej	Liczba produktów (rozwiązań prewencji organizacyjnej i technicznej) programu wieloletniego w części A	128

W 2020 r. planowana jest realizacja zadań w zakresie służb państwowych w 4 grupach tematycznych:

- ustalanie normatywów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- rozwój metod i narzędzi do zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego w środowisku pracy,
- rozwój systemu badań maszyn i innych urządzeń technicznych, narzędzi oraz środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
- rozwój systemu edukacji, informacji i promocji w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Ponadto planowana jest realizacja projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w 4 przedsięwzięciach:

- zachowanie zdolności do pracy,
- nowe i narastające czynniki ryzyka związane z nowymi technologiami i procesami pracy,
- inżynieria materiałowa i zaawansowane technologie na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- kształtowanie kultury bezpieczeństwa.

12. Uniwersytet Warszawski 2016-2025

Program wieloletni „*Uniwersytet Warszawski 2016-2025*”, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 209/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm. Nadzór nad realizacją Programu przez Uniwersytet Warszawski sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Celem Programu wieloletniego jest ożywienie potencjału nauk humanistycznych i społecznych oraz włączenie ich do innowacyjnych, eksperymentalnych programów, a także wzmacnianie międzynarodowej pozycji Uniwersytetu Warszawskiego oraz zwiększenie roli uczelni w animowaniu przemian społecznych i gospodarczych.

W ramach programu wieloletniego planuje się:

- rozwój transdyscyplinarnych centrów badawczych poprzez poprawę i rozbudowę infrastruktury dla nauk humanistycznych i społecznych,
- wdrożenie zmian wspierających umiędzynarodowienie poprzez m.in. rozbudowę i modernizację domów studenckich,
- rozwój nowoczesnego programu uczenia się przez całe życie elastycznie odpowiadającego na potrzeby społeczeństwa i gospodarki poprzez adaptację, modernizację i rozbudowę infrastruktury w tym obszarze,
- wsparcie innowacyjności i przedsiębiorczości akademickiej poprzez rozbudowę infrastruktury,
- rozwój innowacji w kształceniu poprzez stworzenie eksperymentalnego centrum,
- podnoszenie jakości życia publicznego poprzez realizację m.in. Programu udostępniania uniwersyteckich zasobów wiedzy i narzędzi badawczych szerokiemu gronu odbiorców.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2025 wynoszą 970.111 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 87.783 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu Warszawskiego	Uniwersytet Warszawski	Wskaźnik przyrostu powierzchni całkowitej budynków w ramach programu wieloletniego (narastająco w m ²)	8.400

W 2020 r. planuje się realizację zadań związanych z:

- rozwojem transdyscyplinarnych centrów badawczych,
- zmianami wspierającymi umiędzynarodowienie,
- eksperymentalnym centrum innowacji w kształceniu,
- programami podnoszącymi jakość życia publicznego,
- rozpoczęciem kolejnych inwestycji dotyczących rozwoju infrastruktury socjalno-bytowej, sportowej i naukowo-dydaktycznej.

13. Zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie (VIP)

Program wieloletni „Zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie (VIP)” na lata 2016-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji

11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic, zadania 11.1. *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP*, podzadania 11.1.4. *Zdolność do zabezpieczenia logistycznego działań*, działania 11.1.4.6. *Transport i ruch wojsk*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 73/2016 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2016 r. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Obrony Narodowej.

Celem Programu jest zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie, w tym lotów oznaczonych statusem HEAD, w ramach zadań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zarówno w obszarze europejskim, jak też i międzykontynentalnym (w tym loty transatlantyckie) – poprzez uzupełnienie wyposażenia Sił Zbrojnych RP o dwa samoloty „małe” i trzy samoloty „średnie”. Umożliwi to realizację zadań lotniczych na rzecz Kancelarii: Prezydenta RP, Sejmu, Senatu oraz Prezesa Rady Ministrów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wyniosą 3.052.041 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 649.890 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Realizacja zabezpieczenia transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie, w szczególności lotów oznaczonych statusem HEAD, w ramach zadań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	Ministerstwo Obrony Narodowej	Liczba pozyskanych w ramach programu statków powietrznych do transportu najważniejszych osób w państwie	2

W 2020 r. zakłada się:

- odbiór 2 samolotów B 737 BBJ2 (samolotów „nowych”),
- dostawa pakietów logistycznych dla 2 samolotów „nowych”,
- kontynuacja szkolenia personelu latającego, technicznego i pokładowego dla samolotów „nowych”.

14. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program wieloletni „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.3.W Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego, podzadania 21.3.1.W Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt, działania 21.3.1.5. *Badania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego.*

Program został ustanowiony uchwałą Nr 116/2018 Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem programu jest realizacja zadań badawczych ujętych w 3 grupach tematycznych:

- kontrola występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach,
- ocena występowania chorób odzwierzęcych,
- ocena stanu występowania chorób zakaźnych zwierząt hodowlanych i wolno żyjących oraz poprzez realizację panelu szkoleniowego dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej.

Program stanowi zbiór zadań komplementarnych do działań realizowanych poprzez wdrażane programy zwalczania chorób zwierząt. Uwzględnia aktualną europejską i światową sytuację epizootyczną, rezultaty badań prowadzonych w poprzednich edycjach programu wieloletniego oraz zadania określone przepisami Unii Europejskiej. Zasadniczym celem tych badań jest tworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 69.867 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 15.430 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz	Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Planowana liczba przeprowadzonych badań w ramach poszczególnych zadań Programu	46.398

W 2020 r. planuje się realizację 45 zadań m.in. w zakresie:

- oceny zawartości promieniotwórczych izotopów cezu w żywności pochodzenia

- zwierzęcego,
- oceny wyników badań kontrolnych pasz w kierunku obecności organizmów genetycznie modyfikowanych,
 - badania nad występowaniem enterotoksyn gronkowcowych w żywności pochodzenia zwierzęcego,
 - oceny występowania gruźlicy bydłowej i mykobakterioz u zwierząt dzikich w różnych regionach Polski,
 - oceny sytuacji epidemiologicznej zakażeń Salmonellą u zwierząt,
 - monitoringu występowania włośni u typowych wektorów na obszarach zwiększonego ryzyka występowania włośnicy,
 - analizy epidemiologicznej zakażeń lentiwirusami małych przeżuwaczy u owiec,
 - monitorowania stanu zdrowotnego i strat rodzin pszczelich w krajowych pasiekach,
 - analizy zużycia środków przeciwdrobnoustrojowych u wybranych gatunków zwierząt gospodarskich w Polsce,
 - panelu szkoleniowego – przeszkolenie 1.395 pracowników Inspekcji Weterynaryjnej, w obszarze bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych i unijnych.

15. Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego

Program wieloletni „*Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego*” na lata 2015-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.1.W *Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania 21.1.3.W *Ochrona roślin i nasiennictwo*, działania 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 105/2015 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program wieloletni ma na celu stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarstw ogrodniczych, zapewniających bezpieczeństwo żywnościowe kraju oraz ochronę środowiska naturalnego. Cel programu jest realizowany poprzez działania w kierunku tworzenia postępu biologicznego w produkcji ogrodniczej, ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, zwiększania populacji pszczoły miodnej i dzikich owadów zapylających. Zostaną opracowane i wdrożone systemy oraz nowe

technologie wytwarzania produktów ogrodniczych o wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów. Realizowany będzie transfer wiedzy i technologii wytworzonych w ramach Programu do producentów oraz przetwórców owoców i warzyw poprzez prowadzenie warsztatów i szkoleń, a także publikację materiałów informacyjnych i instrukcji wdrożeniowych. Dla zagadnień związanych z bieżącą produkcją, jak ochrona przed chorobami i szkodnikami, nawożenie roślin czy też planowanie nawodnień, zaprojektowane będą skomputeryzowane Systemy Wspomagania Decyzji udostępnione on-line. Prowadzona będzie także akcja promocyjna mająca na celu upowszechnienie zasad zdrowego żywienia i znaczenia diety bogatej w warzywa i owoce dla zdrowia konsumentów.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2020 wynoszą 57.987 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 9.541 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarstw ogrodniczych, zapewniających bezpieczeństwo żywnościowe kraju i ochronę środowiska naturalnego	Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach	Liczba publikacji	253

W 2020 r. planuje się kontynuację zadań w ramach następujących obszarów badawczych programu: postęp biologiczny, bezpieczeństwo żywności i ochrona środowiska, rozwój zrównoważonych metod produkcji ogrodniczej, działania na rzecz rozwoju pszczelarstwa w warunkach zmieniającego się środowiska, upowszechnianie i wdrażanie wiedzy na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego.

16. Tworzenie naukowych podstaw postępu biologicznego i ochrona roślinnych zasobów genowych źródłem innowacji i wsparcia zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego kraju

Program wieloletni „*Tworzenie naukowych podstaw postępu biologicznego i ochrona roślinnych zasobów genowych źródłem innowacji i wsparcia zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego kraju*” na lata 2015-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.1.W *Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania 21.1.3.W *Ochrona roślin i nasiennictwo*, działania 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 104/2015 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. z późn. zm. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin –

Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie oraz Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Głównym celem programu jest zapewnienie warunków do produkcji odmian roślin w celu wytwarzania bezpiecznej żywności i paszy, kształtowania jakości surowców roślinnych oraz zwiększania konkurencyjności rolnictwa w obszarach wiejskich. Wskazany cel główny realizowany będzie w ramach pięciu obszarów badawczych, które obejmują m.in. ochronę zasobów genowych roślin użytkowych, zwiększanie wartości użytkowej roślin poprzez poszerzanie ich puli genetycznej i wdrażanie postępu biologicznego, monitoring zmian zdolności chorobotwórczych populacji organizmów szkodliwych i kwarantannowych roślin uprawnych (wyniki badań i obserwacji przekazywane są służbom PIORIN), zachowanie czystości produkcji i bezpieczeństwa żywności wobec obecności w systemach rolniczych produktów genetycznie zmodyfikowanych oraz upowszechnianie wiedzy o hodowli roślin, nasiennictwie i nowych technologiach dla zrównoważonego rolnictwa. Efekty Programu upowszechniane są za pośrednictwem publikacji naukowych, popularnonaukowych, ulotek oraz przez stronę internetową uruchomioną wyłącznie na potrzeby programu.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2020 wynoszą 79.005 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 13.576 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie warunków do produkcji odmian roślin w celu wytwarzania bezpiecznej żywności i paszy, kształtowania jakości surowców roślinnych, a także zwiększania konkurencyjności rolnictwa na obszarach wiejskich	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach	Liczba opracowań, publikacji i działań propagujących piśmiennictwo w zakresie wdrażania postępu biologicznego w produkcji roślinnej	421

W 2020 r. planuje się kontynuację zadań w ramach następujących obszarów badawczych Programu:

- ochrona Zasobów Genowych Roślin Użytkowych,
- zwiększanie wartości użytkowej roślin poprzez poszerzanie ich puli genetycznej i wdrażanie postępu biologicznego z przeznaczeniem na różne cele,
- monitoring zmian zdolności chorobotwórczych populacji organizmów szkodliwych i kwarantannowych roślin uprawnych,
- zachowanie czystości produkcji i bezpieczeństwa żywności wobec obecności w systemach rolniczych produktów genetycznie zmodyfikowanych,
- upowszechnianie wiedzy o rynku nasiennym, hodowli roślin, zmianach w przepisach ISTA i nowych technologiach dla zrównoważonego rolnictwa.

17. Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce oraz kształtowania jakości surowców roślinnych na lata 2016-2020

Program wieloletni „Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce oraz kształtowania jakości surowców roślinnych na lata 2016-2020” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.1. *W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania 21.1.3. *W Ochrona roślin i nasiennictwo*, działania 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został przyjęty uchwałą nr 223/2015 Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem głównym programu jest wsparcie dla działań w zakresie ochrony, racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ograniczenia niekorzystnego oddziaływania rolnictwa na środowisko oraz kształtowania jakości surowców roślinnych z uwzględnieniem zasad WPR i zmian klimatu. Realizowane w ramach programu działania nakierowane są na ocenę skutków WPR, polityki klimatyczno-energetycznej, a także na wspieranie działań mających na celu ograniczanie degradacji środowiska przyrodniczego (ochrona gleb, wód, powietrza). Tematyka uwzględnia problemy kształtowania jakości surowców roślinnych, wiążące się z oczekiwaniami społeczeństwa, ma również na celu zapobieganie degradacji środowiska rolniczego i kształtowanie jakości produkcji poprzez stosowanie różnych instrumentów i dostosowywanie produkcji rolniczej do nowych wyzwań i uwarunkowań (m. in. prawnych), uwzględnia również nowe wyzwania dla polskiego rolnictwa, takie jak: przewidywane zmiany klimatyczne, dążenie do zachowania bioróżnorodności biologicznej i zabezpieczenia zapotrzebowania na żywność i paszę oraz pokrycie zapotrzebowania na biomasę do produkcji energii odnawialnej, racjonalne nawożenie i ograniczanie emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększanie sekwestracji CO₂ w glebach, nawozowe wykorzystanie produktów pofermentacyjnych z biogazowni rolniczych na środowisko przyrodnicze.

Cele szczegółowe programu skupiają się na prowadzeniu i wzbogacaniu systemu informacji o przestrzeni rolniczej oraz opracowywaniu analiz przestrzennych, ocenie i prognozowaniu skutków produkcyjnych i środowiskowych WPR, doskonaleniu technologii produkcji roślinnej mające na celu uzyskiwanie ziemiopłodów o pożądaney jakości w sposób bezpieczny dla środowiska z uwzględnieniem zasad WPR i przewidywanych zmian klimatu oraz doskonaleniu i upowszechnianiu postępu technologicznego w celu zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności produkcji roślinnej (rolniczej) w Polsce.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 38.423 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 8.438 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ograniczanie niekorzystnego wpływu rolnictwa na środowisko oraz kształtowanie jakości surowców roślinnych z uwzględnieniem zasad WPR i zmian klimatu	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Liczba publikacji, która stanowi sumę liczby publikacji z tzw. listy filadelfijskiej z kat. A oraz pozostałych publikacji z kat. B i inne	393

W 2020 r. planuje się kontynuację realizacji zadań w zakresie:

- dostosowywania rolnictwa do zmian klimatycznych w zakresie ochrony gleb, gospodarki wodnej i pokrycia zapotrzebowania na bioenergię,
- analizy wpływu WPR i innych czynników kształtujących wykorzystanie przestrzeni rolniczej na środowisko,
- wspierania działań w zakresie zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa i jakości żywności,
- doskonalenia metod upowszechniania wiedzy przez doradztwo rolnicze.

18. Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska

Wieloletni program „*Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska*” na lata 2016-2020, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.1.W *Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania 21.1.3.W *Ochrona roślin i nasiennictwo*, działania 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został przyjęty uchwałą nr 225/2015 Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem głównym Programu jest ochrona roślin uprawnych, z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska. Cele szczegółowe Programu to opracowanie metodyk i programów integrowanej ochrony roślin uprawnych oraz poradników sygnalizatora (prognozowanie

i sygnalizacja terminów zabiegów ochrony roślin), wykonywanie analiz na rzecz urzędowej kontroli pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych i w wodach oraz kontroli jakości środków ochrony roślin, analizowanie wyników badania statystycznego dotyczącego sprzedaży i zużycia środków ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, opracowanie analiz ryzyka dla organizmów szkodliwych dla roślin oraz opracowanie sposobów ich ograniczania, udoskonalanie systemu transferu wiedzy, który zwiększy świadomość i podniesie poziom oraz kompetencje producentów rolnych, doradców rolnych oraz inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa w zakresie ochrony roślin. Powyższe cele będą wypełniały w szczególności zobowiązania kraju wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej. Cały program będzie praktycznym wsparciem polskiego rolnictwa w zakresie ochrony roślin. Odbiorcą wyników zadań realizowanych w ramach programu będzie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz inne urzędy administracji państwowej i samorządowej na szczeblach centralnych i regionalnych, a także jednostki doradztwa rolniczego oraz producenci rolni. Wszystkie opracowania wynikające z programu będą miały charakter praktyczny i będą udostępniane na stronie internetowej Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu, przez publikacje popularnonaukowe, broszury oraz podczas szkoleń, warsztatów i konferencji tematycznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 34.722 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 7.920 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Ochrona roślin uprawnych, z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska	Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu	Liczba publikacji	91

W 2020 r. planuje się kontynuację realizacji zadań zgodnie z harmonogramem w ramach obszarów badawczych programu dotyczących integrowanej ochrony roślin oraz ograniczania zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin dla ludzi, zwierząt i środowiska oraz ochrony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed przedostawaniem, rozprzestrzenianiem się organizmów kwarantannowych i innych organizmów stanowiących szczególne zagrożenie.

19. Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju

Wieloletni program „Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju” na lata 2016-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.1.W *Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania 21.1.3.W *Ochrona roślin i nasiennictwo*, działania 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został przyjęty uchwałą nr 222/2015 Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem głównym Programu jest stworzenie możliwości do zwiększania bezpieczeństwa białkowego kraju na cele paszowe i żywnościowe w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe Programu obejmują opracowanie nowych metod i technik uwzględniających ulepszanie procesów fizjologicznych roślin wpływających na cechy plonotwórcze, jakość nasion oraz zwiększających efektywność hodowli odmian oraz opracowanie dla praktyki rolniczej naukowych podstaw z zakresu agrotechniki roślin strączkowych, opartych na nowych technologiach uprawy, wpływających na większe wykorzystanie potencjału biologicznego roślin strączkowych, opłacalność uprawy, a w konsekwencji sprzyjających zwiększeniu powierzchni uprawy w kraju i prowadzącego do ograniczenia importu poekstrakcyjnej śruty sojowej. W ramach Programu realizowane są badania w kierunku zwiększenia wykorzystania krajowego białka paszowego dla drobiu i świń poprzez właściwe skarmianie i uzyskanie produktów zwierzęcych wysokiej jakości. Prowadzone są również działania mające na celu doskonalenie i rozwój systemu rynkowego obrotu surowcami rodzimych roślin białkowych poprzez komercjalizację produktów, wykreowanie modelowej, stymulującej rozwój popytu na rodzime rośliny białkowe, strategii biznesowej kreatora rynku, a także monitorowanie i prognozowanie skutków ekonomiczno-finansowych podmiotów uczestniczących w rynku rodzimych roślin białkowych. Program obejmuje swoim zasięgiem również zwiększenie wykorzystania potencjału paszowego trwałych użytków zielonych w produkcji białka poprzez ich renowację. Wiedza uzyskana w trakcie realizacji Programu, służąca m.in. wdrażaniu do praktyki rolniczej, jest upowszechniana poprzez publikacje i materiały informacyjne. Wyniki programu udostępniane są na stronie internetowej programu, dodatkowo prowadzony jest, skierowany do szerokiego grona odbiorców, cykl

szkoleniowy realizowany w ośrodkach doradztwa rolniczego oraz szkołach rolniczych.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 30.826 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 6.813 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Stworzenie możliwości do zwiększenia bezpieczeństwa białkowego kraju na cele paszowe i żywnościowe w warunkach zrównoważonego rozwoju	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach	Liczba opracowań, publikacji i działań propagujących piśmiennictwo o możliwościach wykorzystania rodzimych roślin strączkowych i źródeł białka roślinnego	18

W 2020 r. planuje się kontynuację realizacji zadań zgodnie z harmonogramem w ramach obszarów badawczych programu dotyczących:

- koordynacji zadań realizowanych w ramach obszarów badawczych objętych Programem,
- nowych metod i technik dla ulepszenia wartości odmian roślin strączkowych,
- agrotechnicznych sposobów zwiększenia wykorzystania potencjału biologicznego roślin strączkowych w aspekcie efektów produkcyjnych, środowiskowych i ekonomicznych,
- zwiększenia wykorzystania krajowego białka paszowego dla drobiu i świń poprzez właściwe skarmianie i uzyskanie produktów zwierzęcych wysokiej jakości,
- doskonalenia i rozwoju systemu rynkowego obrotu surowcami rodzimych roślin białkowych poprzez komercjalizację produktów, wykreowanie modelowej, stymulującej rozwój popytu na rodzime rośliny białkowe, strategii biznesowej kreatora rynku, a także monitorowanie i prognozowanie skutków ekonomiczno-finansowych podmiotów uczestniczących w rynku rodzimych roślin białkowych,
- zwiększenia wykorzystania potencjału paszowego trwałych użytków zielonych w produkcji białka poprzez ich renowację.

20. Ochrona i zarządzanie krajowymi zasobami genetycznymi zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego użytkowania

Program wieloletni „Ochrona i zarządzanie krajowymi zasobami genetycznymi zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego użytkowania” na lata 2016-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.2. *Rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej*, podzadania 21.2.1. *Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej*, działania 21.2.1.5. *Badania w zakresie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 224/2015 Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2015 r. z późn. zm. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie, sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W ramach programu realizowane są 22 zadania ujęte w 4 obszarach tematycznych: zrównoważone użytkowanie i ochrona bioróżnorodności zwierząt gospodarskich, genomowe i biotechnologiczne podstawy hodowli zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej, ocena warunków utrzymania zwierząt gospodarskich i jakości pasz w zrównoważonym użytkowaniu, kształcenie kadr i upowszechnianie wiedzy w zakresie zrównoważonej produkcji zwierzęcej.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 56.383 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 13.773 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie postępu biologicznego w hodowli zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej przez tworzenie warunków do prowadzenia oraz powszechnego dostępu i korzystania z wyników oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt gospodarskich oraz biologicznych, technologicznych i środowiskowych uwarunkowań rozwoju produkcji zwierzęcej, a także informacji o wartości pokarmowej środków żywienia tych zwierząt i ich jakości, z uwzględnieniem racjonalnego sposobu korzystania ze środowiska przy zachowaniu bogatej bioróżnorodności zwierząt gospodarskich	Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie	Procentowy udział zwierząt gospodarskich poddanych ocenie, w tym metodami cytogenetycznymi i molekularnymi DNA, w stosunku do zwierząt hodowlanych zgłoszonych do badań, na przykładzie bydła i świń (w %)	100

W 2020 r. planuje się m.in. następujące działania:

- koordynacja oraz realizacja programów ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich, w tym metodami ex situ,

- definiowanie nowych cech funkcjonalnych i ich implementacja w selekcji zapewniającej zrównoważone użytkowanie zwierząt gospodarskich, w szczególności bydła ras mlecznych,
- działania w celu przygotowania podstaw umożliwiających opracowanie funkcjonowania selekcji genomowej świń,
- realizacja działań umożliwiających upowszechnianie najnowszych osiągnięć wyników badań z zakresu hodowli i produkcji zwierzęcej, rozrodu i bioróżnorodności zwierząt gospodarskich, żywienia i paszoznawstwa, warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich i dobrostanu zwierząt.

21. Przedsięwzięcia technologiczno-przyrodnicze na rzecz innowacyjnej, efektywnej i niskoemisyjnej gospodarki na obszarach wiejskich

Wieloletni program „*Przedsięwzięcia technologiczno-przyrodnicze na rzecz innowacyjnej, efektywnej i niskoemisyjnej gospodarki na obszarach wiejskich*” na lata 2016-2020, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.5.W *Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności*, podzadania 21.5.9.W *Wsparcie infrastruktury wsi*, działania 21.5.9.3. *Badania i ekspertyzy w zakresie wsparcia infrastruktury wsi*.

Program został przyjęty uchwałą nr 154/2016 Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2016 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Realizacja Programu wpłynie korzystnie w szczególności na: poprawę stanu wiedzy o możliwościach wykorzystania biomasy pochodzenia rolniczego do celów energetycznych, ustalenie technologicznych uwarunkowań i ekonomicznych skutków redukcji gazów cieplarnianych oraz innych gazów szkodliwych dla atmosfery, rozpoznanie skuteczności podejmowanych działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej, usystematyzowanie wiedzy o obiektach małej retencji oraz urządzeniach melioracji wodnych, zwiększenie możliwości ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, poprawę stanu wiedzy na temat efektywności przydomowych oczyszczalni ścieków oraz udoskonalenie konstrukcji dróg rolniczych. Systematyczne badania stanu wód, powietrza, gleb, czy zasobów biomasy do celów energetycznych, pozwolą nie tylko na diagnozę ich stanu, ale dzięki ustaleniu prawidłowości i trendów zmian umożliwią prognozy zagrożeń środowiskowych na obszarach wiejskich.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 25.167 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 6.192 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zwiększenie innowacyjności i efektywności działań na rzecz kształtowania, ochrony i użytkowania odnawialnych źródeł energii oraz doboru i użytkowania technicznych środków produkcji roślinnej i zwierzęcej, uzupełnianie bazy danych w zakresie różnorodności biologicznej, zasobów wody i klimatu	Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach	Analityczne opracowania oraz rekomendacje	14

W 2020 r. planuje się m.in. następujące działania:

- przygotowanie katalogu substratów do stosowania w biogazowni rolniczej z uwzględnieniem produktów ubocznych,
- bieżąca aktualizacja bazy danych dotycząca technologii i rolniczych praktyk produkcyjnych w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i amoniaku, NO_x, NMLZO, pyłu PM_{2.5} w rolnictwie w aspekcie ich technologicznych, praktycznych i ekonomicznych uwarunkowań.

22. Odbudowa i zrównoważony rozwój produkcji oraz przetwórstwa naturalnych surowców włóknistych dla potrzeb rolnictwa i gospodarki

Wieloletni program „*Odbudowa i zrównoważony rozwój produkcji oraz przetwórstwa naturalnych surowców włóknistych dla potrzeb rolnictwa i gospodarki*” na lata 2017-2020, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.1.W *Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania 21.1.3.W *Ochrona roślin i nasiennictwo*, działania 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został przyjęty uchwałą nr 171/2017 Rady Ministrów z dnia 26 października 2017 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Głównym celem Programu jest stworzenie możliwości do odtworzenia produkcji i przetwórstwa krajowych naturalnych surowców włókienniczych. Cele szczegółowe Programu to: przeprowadzenie metodami tradycyjnymi i biotechnologicznymi prac przedhodowlanych (prebreeding) lnu i konopi włóknistych, mających na celu wyselekcjonowanie genotypów do dalszych prac oraz opracowanie nowych i udoskonalenie

dotychczasowych technologii agrotechniki lnu i konopi włóknistych dostosowanych do nowych kierunków wykorzystania plonu, z uwzględnieniem programów ochrony plantacji zgodnych z integrowanymi metodami ochrony roślin, opracowanie nowych technologii pozyskiwania i przetwarzania włókna oraz szerszego wykorzystania włókien i biomasy z uprawy rodzimych roślin włóknistych, odbudowa potencjału produkcji włókien białkowych, ich przetwórstwa i wykorzystania, a także upowszechnianie wiedzy i wprowadzanie do praktyki rolniczej wyników badań uzyskanych w trakcie realizacji Programu.

Odbiorcą wyników zadań realizowanych w ramach programu jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jednostki doradztwa rolniczego oraz producenci rolni, a także producenci tekstyliów, producenci kompozytów, pasz, produktów spożywczych, suplementów diety, farmaceutyków, kosmetyków, jak również firmy z branży paliwowej o zasięgu lokalnym, przedsiębiorstwa kosmetyczne, zielarskie i rolno-spożywcze. Opracowania wynikające z programu mają charakter praktyczny i są upowszechniane do praktyki rolniczej przez publikacje popularnonaukowe, broszury i ulotki, publikacje recenzowane oraz podczas szkoleń, warsztatów, kursów i konferencji tematycznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2020 wynoszą 12.839 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 4.023 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Stworzenie możliwości do odtworzenia produkcji i przetwórstwa krajowych naturalnych surowców włókienniczych	Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu	Liczba opracowań, publikacji i działań propagujących tematykę produkcji i przetwórstwa krajowych naturalnych surowców włókienniczych	5

W 2020 r. planuje się kontynuację realizacji zadań zgodnie z harmonogramem w ramach obszarów badawczych programu dotyczących:

- wzrostu konkurencyjności upraw lnu i konopi włóknistych poprzez wykorzystanie postępu biologicznego i innowacji technologicznych,
- rozwoju zrównoważonych technologii pozyskiwania, przetwarzania i wielokierunkowego wykorzystania rolniczych surowców włóknistych,
- odbudowy potencjału produkcji włókien białkowych, ich przetwórstwa i wykorzystania.

23. Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów – PProGeO

Program wieloletni „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów – PProGeO” na lata 2017 – 2033 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi*, podzadania 12.4.1.W *Gospodarcze wykorzystanie zasobów i struktur geologicznych oraz badania geologiczne*, działania 12.4.1.3.W *Badania geologiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 113/2017 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2017 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister Klimatu działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego Polski, dzięki zwiększeniu bazy zasobowej złóż kopalin, poprzez badanie dna oceanicznego, będącego w jurysdykcji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM), szczególnie metali strategicznych oraz pierwiastków ziem rzadkich. Odbywa się to na podstawie Umowy w sprawie eksploracji siarczków polimetalicznych między MŚ a MODM. Pierwszy etap prac, zaplanowany na lata 2018-2022, obejmuje wykonanie dwóch rejsów naukowo-badawczych na Oceanie Atlantyckim. W ramach badania zostaną zebrane dane środowiskowe i oceanograficzne oraz zlokalizowane złoża siarczków polimetalicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2033 wynoszą 530.583 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 53 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zwiększenie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju poprzez podjęcie działań zmierzających do zwiększenia bazy zasobowej złóż kopalin, a docelowo eksploatacji dna oceanicznego	Ministerstwo Klimatu, Główny Geolog Kraju	Liczba planów pracy na eksplorację zasobów dna oceanicznego, zatwierdzonych przez MODM w formie kontraktów	3

W 2020 r. w ramach realizacji programu planuje się w szczególności:

- opracowanie i integrację danych zebranych podczas prac terenowych na morzu (podczas rejsu naukowo-badawczego),
- badania laboratoryjne,
- kompilację danych batymetrycznych do sporządzenia map batymetrycznych,
- kontynuację prac badawczo-rozwojowych w zakresie technologii wydobywczej, przerobu metalurgicznego oraz badań oceanograficznych i środowiskowych,
- współpracę międzynarodową.

24. Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej

Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej” na lata 2011-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadania 20.4.1.W o tej samej nazwie, działania 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej* oraz zadania 20.1.W *System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej*, podzadania 20.1.4.W *Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych*, działania 20.1.4.7. *Świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie programów polityki zdrowotnej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 164/2010 Rady Ministrów z dnia 12 października 2010 r. z późn. zm.

Za realizację Programu odpowiedzialny jest Minister Zdrowia.

Najważniejszym celem realizacji Programu jest zwiększenie dostępności do leczenia przeszczepieniem narządów, tkanek i komórek. Realizacja działań odbywa się w ramach różnorodnych kierunków interwencji określonych dla następujących priorytetów:

- promocja transplantologii i idei transplantacji komórek, tkanek i narządów,
- wsparcie procesu leczenia przeszczepieniem komórek, tkanek lub narządów,
- wsparcie struktur organizacyjnych dedykowanych transplantologii,
- edukacja personelu medycznego.

Program obejmuje zadania o charakterze inwestycyjnym, mające na celu poprawę infrastruktury i unowocześnienie ośrodków przeszczepiających narządy, komórki i tkanki, banków tkanek i komórek oraz medycznych laboratoriów diagnostycznych testujących komórki, tkanki lub narządy, funkcjonujących w systemie medycyny transplantacyjnej w Polsce. Na powyższe składać się będą zadania w zakresie prac budowlano-remontowych, jak również wyposażenia i doposażenia w wysokospecjalistyczny sprzęt ośrodków transplantacyjnych narządów i szpiku, banków tkanek i komórek oraz medycznych laboratoriów diagnostycznych. Ponadto w ramach Programu planowane są działania na rzecz rozwoju i doskonalenia oraz modernizacji ustawowych rejestrów transplantacyjnych, w zakresie umożliwiającym monitorowanie jakości świadczeń w transplantologii.

Finansowane będą również:

- działalność koordynatorów pobierania i przeszczepiania tkanek, komórek i narządów,
- działania edukacyjno-promocyjne w zakresie zwiększania liczby przeszczepień nerki od żywych dawców,
- innowacyjne metody w zakresie przeszczepiania komórek, tkanek i narządów,
- szkolenie personelu medycznego.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2020 wynoszą 480.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 55.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Rozwój medycyny transplantacyjnej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba przeszczepień narządowych (odpowiednio dla dawców żywych i zmarłych) w przeliczeniu na 1 mln mieszkańców	35-37

W ramach Programu w 2020 r. planuje się następujące działania:

- 1) przez Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „Poltransplant”:
 - realizację procedur medycznych w zakresie programu monitorowania biorców wysokozimmunizowanych (przeszczep nerki),
 - działalność koordynatorów pobierania i przeszczepiania komórek, tkanek i narządów oraz szkolenia nowych koordynatorów i szkolenia ustawiczne (na zasadach ETPOD), zespołów konsultacyjnych z koordynatorami pobierania i przeszczepiania od żywego dawcy,
 - wprowadzenie nowych metod diagnostyki procesów immunologicznych warunkujących powodzenie przeszczepienia,
 - badania potencjalnych niespokrewnionych dawców szpiku (typowanie wstępne i dotypowanie),
- 2) przez Krajowe Centrum Bankowania Tkanek i Komórek:
 - realizację procedur medycznych w ramach programu monitorowania biorców wysokozimmunizowanych (przeszczep rogówki), leczenie choroby przeszczep przeciw gospodarzowi, nowe rodzaje przeszczepienia (przygotowanie do przeszczepienia hodowanych komórek naskórka, konserwowanych naczyń krwionośnych, świeżych i konserwowanych przeszczepów chrzęstno–kostnych i innych),
 - przechowywanie komórek krwiotwórczych krwi pępowinowej dla biorcy niespokrewnionego,
 - szkolenie osób wykonujących czynności bezpośrednio związane z pobieraniem, testowaniem, przetwarzaniem, przechowywaniem i przeszczepianiem komórek i tkanek,
 - budowę ogólnopolskiego systemu dystrybucji pobranych tkanek do banków w celu przygotowania przeszczepów tkankowych,
- 3) przez Ministra Zdrowia:
 - finansowanie procedur medycznych – nowe rodzaje przeszczepienia,
 - akcje promocyjne i edukacyjne (kampanie medialne),
 - działania zwiększające zaangażowanie w tworzenie programów promocji transplantologii w poszczególnych regionach kraju,

- szkolenie personelu medycznego w zakresie umiejętności komunikacji dotyczącej pobierania narządów do przeszczepienia.

Ponadto będą realizowane zadania inwestycyjne: prace remontowo-budowlane oraz zakupy sprzętu i aparatury, zakup zasobów, w tym informatycznych, umożliwiających śledzenie losów komórek i tkanek, rozwój i doskonalenie oraz modernizacja ustawowych rejestrów transplantacyjnych, w tym w zakresie umożliwiającym monitorowanie jakości świadczeń w transplantologii.

25. Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie

Program wieloletni „*Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie*” na lata 2018 – 2023 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji 20. **Zdrowie**, w zadaniu 20.2.W *Ratownictwo medyczne*, podzadaniu 20.2.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.2.1.1. *Działalność lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 12/2018 Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje Minister Zdrowia.

Celem Programu jest poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz przez samolotowy zespół transportowy przez zapobieżenie negatywnym skutkom niedoboru kadrowego pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz przez modernizację samolotowego zespołu transportowego. Zakup dwóch nowych, jednosilnikowych śmigłowców szkoleniowych (czterooosobowych, lądowych), trzech nowych jednosilnikowych samolotów szkoleniowych (dwuosobowych, tłokowych, lądowych) oraz wykorzystując zakupiony sprzęt w okresie trwania Programu, przygotowanie do zatrudnienia 32 pilotów śmigłowcowych na stanowisku dowódcy śmigłowca EC 135 w operacjach HEMS, w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym (LPR). Ponadto wymiana floty EMS oraz działania polegające na wyposażeniu nowych samolotów w kabiny medyczne odpowiadające obecnym wymogom wraz z zakupem nowoczesnego wyposażenia medycznego, umożliwiające utrzymanie ciągłej, 24-godzinnej gotowości operacyjnej EMS oraz minimalizację ograniczeń medycznych oraz budowa bazy HEMS.

Całkowite koszty Programu w latach 2018-2023 wynoszą 136.341 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 57.345 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz samolotowy zespół transportowy przez zapobieżenie negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowiec Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego	Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Warszawie	1) Liczba wyszkolonych pilotów(w os.)	1) 12
		2) Skuteczność zakupu samolotów (w %)	2) 55
		3) Skuteczność budowy bazy HEMS wraz z lotniskiem w Kokotowie (w %)	3) 100

W 2020 r. przewiduje się:

- 1) zakup 2 samolotów z zabudowaną kabiną medyczną i sprzętem medycznym,
- 2) budowę bazy HEMS,
- 3) kontynuację szkolenia pilotów do przygotowania do zatrudnienia na stanowisko dowódcy śmigłowca EC135 32 pilotów śmigłowcowych.

26. Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia

W ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadania 20.4.1.W o tej samej nazwie, działania 20.4.1.1.W *Inwestycje budowlane w obiektach związanych z ochroną zdrowia z wyłączeniem programów polityki zdrowotnej* w 2020 r. realizowanych będzie osiem programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia.

Program wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia składa się z następujących programów:

- 1) *„Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego”*, który został uchwalony uchwałą Nr 66/2015 Rady Ministrów z dnia 12 maja 2015 r. z późn. zm.,
- 2) *„Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 72/2011 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2011 r. z późn. zm.,
- 3) *„Przebudowa i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”*, który został uchwalony uchwałą Nr 197/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.,

- 4) „*Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 202/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r.,
- 5) „*Wieloletni program medyczny - rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Biziela w Bydgoszczy*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 203/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r.,
- 6) „*Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno – Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 85/2018 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2018 r.,
- 7) „*Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Centrum Onkologii - Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – etap I*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 95/2019 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.,
- 8) „*Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych*”, który został ustanowiony uchwałą Nr 58/2019 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2019 r.

„*Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych*” będzie realizowana także w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Nadzór nad realizacją programów sprawuje Minister Zdrowia.

Celem wszystkich Programów jest racjonalny rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia, w tym przede wszystkim dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów i przewidywanych potrzeb zdrowotnych. Programy obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych, których realizacja przyczyni się do poprawy dostępności do specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych, podniesienia jakości udzielanych świadczeń, dostosowania obiektów do obsługi osób niepełnosprawnych.

Łączne całkowite koszty realizacji ośmiu Programów wynoszą 3.555.370 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 460.645 tys. zł.

Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Ministerstwo Zdrowia	1), 3) – 7) Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	1) 95
		2) 100
		3) 34
	2) Zaawansowanie realizacji inwestycji (w %)	4) 34
		5) 31
		6) 37
	8) Udział realizowanego zakresu rzeczowego (w %)	7) 5
		8) 2

W 2020 r. planowana jest kontynuacja prac w zakresie poszczególnych inwestycji, których efektem będzie postęp w realizacji zakresu rzeczowego uwidoczniiony w powyższej tabeli.

27. Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych

Program wieloletni „Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych” na lata 2016-2024 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej* oraz w zadaniu 20.5.W *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny*, podzadaniu 20.5.1.W *Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowego trybu życia*, w działaniu 20.5.1.4. *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia w ramach programów polityki zdrowotnej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 208/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje wykonawca Programu – Minister Zdrowia.

Program obejmuje szereg działań w ramach 5 priorytetów Programu, tj.:

- 1) promocję zdrowia i profilaktykę nowotworów – główne działania to promowanie aktywnego trybu życia, zdrowego odżywiania, działań na rzecz ograniczenia palenia tytoniu, ograniczenia spożywania alkoholu, profilaktyki nowotworów złośliwych skóry (w szczególności czerniaka złośliwego), na rzecz zwiększenia zgłaszalności na badania przesiewowe oraz działania promujące karmienie piersią,
- 2) profilaktykę wtórną, diagnostykę oraz wykrywanie nowotworów – główne działania to badania przesiewowe w kierunku wykrywania: raka jelita grubego, raka piersi, raka szyjki macicy, opieka nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe oraz badania w kierunku wczesnego wykrywania raka płuca. Dokonywany będzie zarówno zakup, jak i wymiana sprzętu diagnostycznego do wczesnego wykrywania nowotworów,
- 3) wsparcie procesu leczenia nowotworów – główne działania to zakup i wymiana sprzętu

- do leczenia nowotworów, zakup endoprotez onkologicznych dla dzieci oraz zintegrowana opieka nad pacjentami onkologicznymi i ich bliskimi,
- 4) edukację onkologiczną – prowadzone będą działania mające na celu poprawę stanu wiedzy i umiejętności personelu medycznego oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia – z zakresu diagnostyki onkologicznej (ze szczególnym uwzględnieniem programów przesiewowych i postępowania terapeutycznego),
 - 5) wspomaganie systemu rejestracji nowotworów – prowadzone będą działania na rzecz poprawy funkcjonowania obecnego systemu gromadzenia danych o chorobach nowotworowych w Polsce oraz jakości publikowanych danych.

Realizacja zadań inwestycyjnych przewidziana jest w ramach priorytetów Profilaktyka wtórna, diagnostyka oraz wykrywanie nowotworów oraz Wsparcie procesu leczenia nowotworów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2024 wynoszą 2.250.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 250.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Dążenie do przybliżenia się do wskaźników europejskich w zakresie 5-letnich przeżyć chorych na nowotwory mające największy udział w strukturze zgonów na nowotwory w Polsce	Ministerstwo Zdrowia	Liczba osób przypadająca na 1 akcelerator w kraju i w poszczególnych województwach (w tys.)	225-220

W 2020 r. przewiduje się:

- 1) zakup sprzętu specjalistycznego dla potrzeb profilaktyki wtórnej, diagnostyki oraz wykrywania nowotworów,
- 2) wsparcie procesu leczenia nowotworów,
- 3) szkolenie personelu medycznego uczestniczącego w profilaktyce i leczeniu nowotworów,
- 4) poprawę świadomości społeczeństwa na temat profilaktyki nowotworowej.

28. Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021

Wieloletni „Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.2. *Rezerwy strategiczne oraz zapasy agencyjne ropy naftowej i paliw*, działania 6.2.2.1. *Rezerwy strategiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 160/2017 Rady Ministrów z dnia 10 października

2017 r. Koordynację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Aktywów Państwowych.

Celem realizacji Programu wieloletniego jest:

- 1) zakup asortymentu w celu utworzenia rezerw strategicznych,
- 2) przechowywanie rezerw strategicznych, w tym ich magazynowanie, wymiana, zamiana i konserwacja,
- 3) poddanie odzyskowi lub unieszkodliwieniu zlikwidowanych rezerw strategicznych,
- 4) dofinansowanie inwestycji Agencji Rezerw Materiałowych związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2021 wynoszą 1.551.702 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 255.619 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane (lub likwidowane) w poszczególnych latach jego obowiązywania	Ministerstwo Aktywów Państwowych	Procent realizacji wielkości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący (w %)	nie mniej niż 80

W ramach Programu w **2020 r.** będą realizowane zadania polegające na:

- 1) tworzeniu rezerw strategicznych,
- 2) udostępnianiu rezerw strategicznych, w tym przeznaczeniu rezerw strategicznych na rzecz określonego organu, w określonym asortymencie i ilości oraz wydaniu ich w celu użycia lub wykorzystania,
- 3) zakupie i utrzymywaniu zapasów państwowych, tj. ropy naftowej i produktów naftowych na zasadach określonych w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych.

29. Program polskiej energetyki jądrowej

Wieloletni „Program polskiej energetyki jądrowej” na lata 2014-2030 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.1. *W Rynki paliw i energii*, działania 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 15/2014 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. W 2020 r. Program realizowany będzie przez Ministra Aktywów Państwowych i Państwową Agencję Atomistyki.

Głównym celem Programu jest realizacja zadań związanych z:

- 1) uchwaleniem ram prawnych dla budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

- 2) wdrożeniem aktów prawnych, których wprowadzenie lub nowelizacja jest niezbędne dla umożliwienia budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej i związanej z tym infrastruktury oraz zapewnienia najwyższego poziomu bezpieczeństwa jądrowego,
- 3) przeprowadzaniem postępowań dotyczących odpadów promieniotwórczych,
- 4) znalezieniem nowej lokalizacji oraz budowa nowego składowiska odpadów promieniotwórczych, przygotowanie i wprowadzenie racjonalnej pod względem technicznym i ekonomicznym oraz społecznie akceptowalnej gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym,
- 5) kształceniem i szkoleniem kadr dla instytucji i przedsiębiorstw związanych z energetyką jądrową - przygotowanie kadr dla polskiej energetyki jądrowej, zarówno na potrzeby przygotowania i rozwoju infrastruktury, jak również eksploatacji energetyki jądrowej,
- 6) działaniami informacyjno-edukacyjnymi,
- 7) przedstawieniem społeczeństwu wiarygodnej i rzetelnej informacji na temat energetyki jądrowej oraz przez działania edukacyjne, podniesienie w społeczeństwie wiedzy w tym zakresie,
- 8) utworzeniem odpowiedniego zaplecza naukowo-badawczego pracującego na potrzeby energetyki jądrowej, co jest niezbędne dla wieloaspektowego, pełnego wykorzystania przez Polskę szans i możliwości związanych z wprowadzeniem energetyki jądrowej,
- 9) udziałem polskiego przemysłu w Programie Polskiej Energetyki Jądrowej – zapewnienie jak największego udziału polskiego przemysłu w dostawach urządzeń i realizacji usług dla energetyki jądrowej.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2030 wynoszą 265.043 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 1.961 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej, co przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska	Ministerstwo Aktywów Państwowych, Państwowa Agencja Atomistyki	Poziom akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (w %)	50

W 2020 r. w ramach Programu zaplanowano m.in.:

- 1) działania informacyjne, w szczególności publikacje, materiały informacyjne, publikacje raportów tematycznych oraz pikniki naukowe,
- 2) działania edukacyjne, m.in. organizacja „szkoły” energetyki jądrowej oraz edukacyjnego

- forum energetyki jądrowej, szkolenia dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów szkół ponadpodstawowych,
- 3) działania informacyjne i edukacyjne na rzecz wzrostu udziału polskiego przemysłu w realizacji PPEJ, w tym materiały informacyjne dla przedsiębiorców, organizacja szkoleń, konferencji, seminariów branżowych, publikacje kolejnych specjalistycznych opracowań oraz rozpowszechnianie wiedzy technicznej w prasie branżowej,
 - 4) analizy dotyczące możliwości wykorzystania uranu ze źródeł niekonwencjonalnych na potrzeby energetyki jądrowej oraz na potrzeby aktualizacji PPEJ,
 - 5) zwiększenie kompetencji regulatora (PAA).

30. Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020

Wieloletni „*Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020*” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.2.W *Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych*, podzadania 16.2.1.W o tej samej nazwie, działania 16.2.1.1.W *Działania krajowe i współpraca międzynarodowa na rzecz społeczności romskiej*.

Program został przyjęty uchwałą nr 202/2014 Rady Ministrów z dnia 7 października 2014 r.

Wykonawcą Programu jest *minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych*, który jednocześnie koordynuje i nadzoruje jego realizację.

Program stanowi kontynuację działań państwa polskiego, podejmowanych w ramach pilotażowego Programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003 oraz Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce, realizowanego w latach 2004-2013.

Celem głównym programu jest zwiększenie poziomu integracji społecznej Romów w Polsce, rozumianej jako niezbędna aktywność państwa na rzecz poprawy ważnych aspektów życia społecznego osób należących do romskiej mniejszości etnicznej (w szczególności warunków bytowych oraz dostępu do systemu oświaty, rynku pracy, systemu ubezpieczenia społecznego, a także opieki zdrowotnej poprzez działania w obszarze edukacji, aktywizacji zawodowej, ochrony zdrowia oraz poprawy sytuacji mieszkaniowej). Celem programu nie jest doraźna pomoc w trudnej sytuacji, w jakiej znalazła się społeczność romska, ale wypracowanie takich mechanizmów, które pozwoliłyby na osiągnięcie nakreślonych w Programie celów.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2020 wynosi 74.580 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 11.400 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zwiększenie integracji społeczności romskiej w Polsce poprzez działania w obszarze edukacji, aktywizacji zawodowej, ochrony zdrowia oraz poprawy sytuacji mieszkaniowej	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Liczba Romów uczestniczących w Programie integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020 w stosunku do liczby osób deklarujących przynależność do romskiej mniejszości etnicznej (w %)	75
Doprowadzenie do pełnego uczestnictwa Romów w życiu społeczeństwa obywatelskiego	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Liczba uczniów objętych działaniami programu na rzecz edukacji uczniów romskich do ogólnej liczby uczniów romskich objętych zwiększoną subwencją oświatową (w %)	78

W 2020 r. realizacja Programu będzie obejmować następujące dziedziny: edukacja, praca, mieszkalnictwo oraz zdrowie.

Planuje się finansowanie działań edukacyjnych na rzecz uczniów należących do społeczności romskiej, w tym m.in.:

- 1) zakup tzw. wyprawek szkolnych i podręczników,
- 2) dofinansowanie programów stypendialnych,
- 3) wsparcie dla asystentów edukacji romskiej,
- 4) wsparcie finansowe funkcjonowania świetlic integracyjnych,
- 5) opłacenie ubezpieczenia szkolnego,
- 6) dofinansowanie wypoczynku letniego uczniów.

31. Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

*Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1.W Oświata i wychowanie, podzadania 3.1.7.W Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej, działania 3.1.7.6.W Realizacja działań edukacyjnych, w tym wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz funkcji*

13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny, zadania 13.1.W Pomoc i integracja społeczna, podzadania 13.1.2.W Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, działania 13.1.2.6.W Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych.

Program został przyjęty uchwałą nr 140/2018 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Wykonawcami Programu są Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Minister Edukacji Narodowej, którzy monitorują realizację Programu za pośrednictwem Wojewodów.

Celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 3.886.941 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 550.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole	Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewodowie	Liczba szkół publicznych, która została objęta programem (w tys.)	0,5
Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba osób objętych programem (w mln)	1,2

W 2020 r. w ramach Programu zaplanowano ocenę wniosków, podzielenie środków budżetu państwa zaplanowanych na rok budżetowy 2020 i wsparcie finansowe gmin.

32. Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020–2022

Program wieloletni „*Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020–2022*” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym**, zadania 4.1. *W Realizacja należności budżetu państwa*, podzadania: 4.1.1. *W Pobór podatków, ceł i niepodatkowych należności budżetu państwa*, 4.1.2. *Kontrola celno-skarbowa oraz kontrola podatkowa*, 4.1.3. *Zwalczanie przestępczości ekonomicznej* oraz funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic**

zadania 11.4.W *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*, podzadania: 11.4.2.W *Pozamilitarne przygotowania obronne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 44/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Krajowa Administracja Skarbowa.

Podstawowym celem Programu wieloletniego „*Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020-2022*” jest zapewnienie stabilnego finansowania, w perspektywie średniookresowej, służącego efektywnej realizacji zadań oraz rozwojowi Krajowej Administracji Skarbowej, zgodnie z założeniami Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030) stanowiącej kluczowy dokument w obszarze średnio i długofalowej polityki gospodarczej. W Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju – w ramach realizacji celu III „Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi...” – przewidziano „Uszczelnienie systemu poboru podatków”, w tym m.in. utworzenie KAS jako jednolitej i wyspecjalizowanej administracji rządowej wykonującej zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającej obsługę i wsparcie w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych i celnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2022 wynoszą 1.900.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 880.689 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Rozwój Krajowej Administracji Skarbowej zgodnie z założeniami strategii państwa, wykonującej zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej a także zapewniającej obsługę i wsparcie w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych i celnych	Krajowa Administracja Skarbowa	Wskaźnik wzrostu wpływów z dodatkowych ustaleń (wydanych decyzji, wyników kontroli, korekt złożonych w trakcie postępowań prowadzonych przez organy KAS, wymierzonych przez organy KAS grzywien, kar, opłat itp.) podatków, należności celnych, niepodatkowych należności budżetowych z odsetkami za zwłokę w zapłacie (w tym zmniejszenia: nadpłat i zwrotów podatków)	9%

W 2020 r. w ramach Programu Modernizacji KAS zakłada się: zakup nowoczesnego sprzętu do kontroli celno-skarbowej, zwiększenie bazy sprzętowej, transportowej oraz składników indywidualnego wyposażenia pracowników i funkcjonariuszy, zapewnienie właściwych standardów powierzchni biurowej dla każdego zatrudnionego, z uwzględnieniem dostępu do

sieci i urządzeń komputerowych, a także – obniżenie kosztów bieżącej działalności wskutek rezygnacji z najmu biur zlokalizowanych w dużych ośrodkach miejskich oraz zastosowanie motywujących narzędzi regulacji wynagrodzeń i uposażeń oraz wzrost konkurencyjności zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych KAS.

33. Program wieloletni „Senior+” na lata 2015-2020

Program wieloletni „Senior+” na lata 2015-2020 realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1.W *Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.4.W *Wspieranie aktywnego starzenia się*, działania 13.1.4.1.W o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 34/2015 Rady Ministrów z dnia 17 marca 2015 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Wojewodami.

Celem strategicznym Programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie liczby miejsc w placówkach „Senior+”. Dofinansowywane są działania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”. Udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie ich w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- 1) wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań własnych określonych w ustawie o pomocy społecznej (art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 19 pkt 11 oraz art. 21 pkt 5),
- 2) poprawy jakości życia seniorów w środowisku lokalnym,
- 3) zapewnienia seniorom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego, integracji społecznej środowiska seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych,
- 4) zwiększenia zaangażowania seniorów w życie społeczności lokalnych,
- 5) promowania aktywnego starzenia się.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2020 wynoszą 340.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 80.000 tys. zł .

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych w ramach programu	962

W 2020 r. przewidziano w szczególności:

- 1) ogłoszenie konkursu oraz wyników konkursu – podział środków zgodnie z przesłanymi wynikami w województwach,
- 2) monitorowanie we współpracy z Wojewodami działania istniejących placówek,
- 3) promowanie powstawania placówek wsparcia.

34. Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap V 2016-2020

Wieloletni Program „*Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap V 2016-2020*” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.7.W *Opieka nad miejscami pamięci narodowej oraz grobami i cmentarzami wojennymi*.

Program został przyjęty uchwałą nr 146/2015 Rady Ministrów z dnia 18 sierpnia 2015 r., z późn. zm.

Wykonanie zadań przez Wojewodę Małopolskiego w ramach Programu koordynuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podmiotami bezpośrednio realizującymi Program są: Województwo Małopolskie, Powiat Oświęcimski, Gmina Miejska Oświęcim, Gmina Oświęcim, Gmina Brzeszcze, Gmina Chełmek oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu.

Priorytety programu wieloletniego zakładają: uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawę dostępności komunikacyjnej Oświęcimia, rozwój działalności edukacyjnej, poprawę atrakcyjności turystycznej miasta oraz poprawę dostępności i zagospodarowanie otoczenia obiektów byłych podobozów KL Auschwitz-Birkenau. Oczekiwany efektem realizacji programu jest stworzenie właściwych warunków dla lepszego udostępnienia zwiedzającym największego w Europie i na świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 67.041 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 10.664 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zapewnienie pokoju społecznego wokół byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, głównie poprzez wsparcie działań jednostek samorządu terytorialnego Ziemi Oświęcimskiej na rzecz zagwarantowania godnych warunków upamiętnienia (ofiar) masowej zagłady, odpowiedniej dostępności miejsc pamięci i bezkonfliktowego funkcjonowania Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, przy jednoczesnym tworzeniu warunków dla harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych wspólnot samorządowych	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Liczba wykonanych zadań Programu do końca roku (w szt. narastająco)	30

W 2020 r. w ramach Programu zaplanowano m.in.:

- 1) budowę nowej drogi dojazdowej do „Judenrampe” i „Ziemniaczarek” (przedłużenie ul. Kombatantów) łączącej ulicę Ofiar Faszyzmu z ulicą Piwniczną w Brzezince,
- 2) przebudowę ulicy Wierzbowej w Brzezince,
- 3) opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Oświęcim – rejon sołectw Brzezinka, Harmęże, Pławy,
- 4) przebudowę ulicy Prusa i ulicy Orzeszkowej,
- 5) utrzymanie terenów Skarbu Państwa,
- 6) przebudowę ulicy Tysiąclecia od ulicy Słowackiego do ulicy Chemików w Oświęcimiu,
- 7) przebudowę ulicy Zaborskiej – od ronda ulicy Królowej Jadwigi do ulicy Jagiełły,
- 8) budowę ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz-Birkenau.

35. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Program wieloletni „*Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa*” na lata 2016-2020, realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2. *Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy*, podzadania 9.2.1. o tej samej nazwie, działania 9.2.1.6. *Wspieranie i promowanie literatury i czytelnictwa* oraz w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1.W *Oświata i wychowanie*, podzadania 3.1.2.W *Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne*, działania 3.1.2.2.W *Wsparcie dostępu do książek, podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 180/2015 Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. z późn. zm.

Program realizuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem: Biblioteki Narodowej w Priorytecie 1, Instytutu Książki w Krakowie w Priorytecie 2 oraz Minister

Edukacji Narodowej w Priorytecie 3.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawowym celem Programu jest poprawa stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmocnienie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. Cel ten realizowany jest przez finansowe wsparcie modernizacji, budowy oraz przebudowy placówek bibliotecznych w mniejszych miejscowościach, a także bieżące uzupełnianie zbiorów bibliotek publicznych i szkolnych w nowości wydawnicze, ze szczególnym uwzględnieniem literatury dla dzieci i młodzieży. Zadaniem biblioteki szkolnej jest wspieranie realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych placówki. Pożądanym jest model biblioteki rozumianej jako ośrodek społeczno-kulturalny, zintegrowany z życiem szkoły, dysponujący niezbędnym warsztatem dla całej społeczności szkolnej, gdzie w dowolnym czasie można korzystać z Internetu oraz urządzeń IT. Szkoła ma umożliwić uczniom i nauczycielom dostęp i swobodę w zdobywaniu oraz przetwarzaniu informacji. Działania prowadzone w bibliotece szkolnej, wspólnie przez wszystkich nauczycieli, współpracujących z biblioteką pedagogiczną (zgodnie z podstawą programową), pozwalają na odejście od encyklopedycznego przekazu wiadomości na rzecz integracji wiedzy i umiejętności. Powyższe działania powinny wpłynąć również na poprawę ogólnego stanu czytelnictwa w Polsce.

W ramach Programu dokonywany jest zakup książek niebędących podręcznikami do bibliotek szkolnych i bibliotek pedagogicznych. Dopuszczenie bibliotek w atrakcyjne dla czytelników książki jest narzędziem do osiągnięcia głównego celu programu jakim jest wzmocnienie zainteresowań i aktywności czytelniczej uczniów. Zrealizowaniu celu Programu służyć mają także działania promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 696.083 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 97.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
1) Wzmocnienie potencjału i roli bibliotek 2) Uatrakcyjnienie księgozbiorów bibliotek publicznych	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteka Narodowa, Instytut Książki	1) Liczba nowych, zmodernizowanych, wyremontowanych i wyposażonych obiektów bibliotecznych (narastająco) 2) Liczba zakupionych nowości wydawniczych (w mln egzemplarzy)	1) 265 2) 6
3) Wzmocnienie potencjału i roli bibliotek szkolnych i pedagogicznych poprzez zakup nowości wydawniczych	Ministerstwo Edukacji Narodowej	3) Odsetek uczniów korzystających z zakupionych nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej (w %)	3) 60

W ramach realizacji Programu w 2020 r. planuje się następujące działania:

- 1) dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych do bibliotek publicznych,
- 2) dostosowanie bazy infrastrukturalnej bibliotek publicznych do zmieniających się potrzeb i standardów,
- 3) zwiększenie poziomu atrakcyjności usług bibliotecznych między innymi poprzez odpowiednie wyposażenie bibliotek,
- 4) stworzenie warunków lokalowych do rozwijania nowych funkcji bibliotek publicznych, w tym tych służących podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców,
- 5) dokonanie zmian w infrastrukturze bibliotek dostosowanej do obsługi osób niepełnosprawnych,
- 6) rozwój partnerstwa publiczno-społecznego.

36. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)

Wieloletni „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)” realizowany będzie w 2020 r. jednocześnie w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju** oraz funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, w zadaniach: 1) zadanie 17.2.W *Koordinacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych*, podzadanie 17.2.1.W *Koordinacja realizacji, zarządzanie i wdrażanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE* (działanie 17.2.1.1.W *Wsparcie zarządzania i realizacji programów*), 2) zadanie 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadanie 19.1.3. *Zarządzanie siecią dróg krajowych* (działanie 19.1.3.1. o tej samej nazwie), a także w podzadaniu 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych* (działanie 19.1.4.1. *Utrzymanie dróg krajowych*, działanie 19.1.4.2. *Remonty i przebudowy dróg krajowych*, działanie 19.1.4.3. *Budowa autostrad i dróg ekspresowych* oraz działanie 19.1.4.5. *Budowa pozostałych dróg krajowych*).

Program został ustanowiony uchwałą Nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. z późn. zm. Nadzór nad realizacją Programu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem realizacji Programu jest budowa spójnego i nowoczesnego systemu dróg krajowych, zapewniającego efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego. Rozbudowa sieci połączeń przyczyni się także do znacznej poprawy gęstości i przepustowości głównych arterii komunikacyjnych kraju, co powinno wpłynąć na gospodarczy rozwój regionów i całego kraju. Zakłada się, że poprzez realizację inwestycji ujętych w Programie wieloletnim osiągnie się: zwiększenie gęstości dróg ekspresowych z 3,9 km/1.000 km² do 12 km/1.000 km² oraz zwiększenie gęstości autostrad i dróg ekspresowych z 8,7 km/1.000 km² do 17,5 km/1.000 km².

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2023 wynosi 203.404.653 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 5.100.081 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)	56,5

W ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich Generalny Dyrektor Dróg Krajowych jako wykonawca programu wieloletniego wykonuje działania wskazane w uchwale Rady Ministrów Nr 105/2017 z dnia 12 lipca 2017 roku, a w szczególności ogłasza i prowadzi postępowania przetargowe oraz nadzoruje przebieg procesu inwestycyjnego dla zadań wskazanych do realizacji przez Ministra Infrastruktury. Działania planowane do realizacji **w 2020 roku** przez GDDKiA wynikają z zaawansowania procesu przygotowania i realizacji poszczególnych projektów.

37. Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku

Program wieloletni "*Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku*" (KPK) realizowany będzie w 2020 r. w ramach działania: 19.2.4.2. *Budowa, modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych* (w podzadaniu 19.2.4. *Rozwój infrastruktury kolejowej*, w zadaniu 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, ujętych w funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**).

Program został ustanowiony uchwałą Nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. sprawuje Minister Infrastruktury.

KPK jest dokumentem określającym zadania inwestycyjne w zakresie rozwoju infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania – przewiduje inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji oraz budowy infrastruktury kolejowej. KPK stanowi kontynuację programu wieloletniego pod nazwą Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015, z perspektywą do roku 2020.

Całkowite koszty realizacji zadań Programu w latach 2014-2023 wynoszą 75.697.924 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 2.970.198 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zwiększenie długości przebudowanych linii kolejowych	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (w km toru)	1.440,9

W ramach Programu KPK w 2020 r. przewiduje się inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji i budowy infrastruktury kolejowej. W ramach KPK realizowane będą projekty liniowe i tzw. multilokalizacyjne (np. przebudowa przejazdów kolejowych, obiektów inżynierskich, zabudowa ERTMS, zasilanie trakcyjne).

38. Pomoc w zakresie finansowania kosztów zarządzania infrastrukturą kolejową, w tym jej utrzymania i remontów do 2023 roku

Wieloletni Program „Pomoc w zakresie finansowania kosztów zarządzania infrastrukturą kolejową, w tym jej utrzymania i remontów do 2023 roku” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.3. *Efektywne wykorzystanie infrastruktury kolejowej*, działań: 19.2.3.1. *Utrzymanie i remonty infrastruktury kolejowej (z wyłączeniem linii o znaczeniu obronnym)*, 19.2.3.2. *Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania infrastruktury kolejowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 7/2018 Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 2018 r. Koordynację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem realizacji Programu wieloletniego jest poprawa stanu infrastruktury kolejowej w zakresie jej charakterystyk wpływających na istotne z punktu widzenia użytkowników (przewoźników) parametry, przede wszystkim czas przejazdu i dopuszczalne naciski osi taboru oraz uwarunkowania eksploatacyjne m.in. w zakresie przepustowości. Program określa ramy finansowe oraz warunki realizacji zamierzeń państwa dotyczące infrastruktury kolejowej w zakresie zarządzania nią, w tym działalności utrzymaniowo-remontowej, przewidywane do wykonania do końca 2023 roku. Program obejmuje zagwarantowanie wieloletniego finansowania ze środków budżetowych infrastruktury kolejowej w zakresie kosztów zarządzania nią ponoszonych przez zarządców infrastruktury, którzy udostępniają

infrastrukturę kolejową, kalkulują oraz pobierają opłaty za korzystanie z niej w sposób zgodny z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. po tzw. koszcie bezpośrednim).

Proces utrzymania infrastruktury prowadzony jest przez zarządców na całej zarządzanej sieci kolejowej w sposób nieprzerwany. Jego realizacja ma na celu zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury, w oparciu o ustalone normy i rygory i obejmuje obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy planowe, konserwację oraz naprawy awaryjne. Ważnym kierunkiem działań w tym obszarze jest dążenie do utrzymywania infrastruktury w stanie nie pogorszonej oraz poprawy stanu w lokalizacjach ważnych dla przewoźników z punktu widzenia prowadzenia przez nich działalności przewozowej oraz dla korzystających z infrastruktury kolejowej obywateli – w lokalizacjach niespełniających ich oczekiwań odnośnie do funkcji użytkowych.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 23.809.300 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2020 r. zaplanowano w kwocie 3.686.400 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Wzmocnienie roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju poprzez zahamowanie, a następnie odwrócenie tendencji spadkowej udziału transportu kolejowego w przewozach. Cel jest ukierunkowany na realizację działań w zakresie utrzymania i remontów istniejącej sieci kolejowej	Zarządcy infrastruktury kolejowej	Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)	83,3

Działania w 2020 r. jak i w kolejnych latach obowiązywania Programu obejmują w szczególności: obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy planowe, konserwację, naprawy awaryjne, poprawę stanu technicznego oraz funkcjonalności infrastruktury pasażerskiej. Proces utrzymania stanowi zespół wszystkich działań prowadzonych w oparciu o ustalone rygory techniczne, organizacyjne, prawne, gospodarcze i finansowe, mających na celu zapewnienie stanu infrastruktury kolejowej umożliwiającego wypełnianie przypisanej jej funkcji.

39. Rządowy Program Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów

Program wieloletni „Rządowy Program Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji

19. Transport i infrastruktura transportowa, zadania 19.1.W Transport drogowy

i infrastruktura drogowa, podzadania 19.1.4.W Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych, działania 19.1.4.6.W Pozostałe drogi publiczne.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 93/2018 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2018 r. Wykonawcą Programu jest właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewodowie.

Celem Programu jest uzupełnienie lokalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządzaniu JST, a przez to poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów Polski przy wsparciu z budżetu państwa. Program ma na celu wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego dla uzupełnienia istniejącej sieci drogowej w zakresie:

- 1) przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji pozwalających na realizację inwestycji,
- 2) budowy brakujących przepraw mostowych.

Zakres wsparcia dotyczy realizacji inwestycji na drogach publicznych gminnych, powiatowych lub wojewódzkich.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2025 wynoszą 2.868.750 tys. zł, z czego w 2020 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 20.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Poprawienie wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów poprzez uzupełnienie lokalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządzaniu JST	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodowie	Liczba zadań, dla których przyznano środki na opracowanie dokumentacji (szt. narastająco)	17

W 2020 r. przewiduje się wykonać zadania polegające na przeprowadzeniu procedury służącej przyznaniu środków na opracowanie dokumentacji dotyczącej budowy przepraw mostowych wraz z niezbędną towarzyszącą infrastrukturą, które pozwolą na wykonanie miernika na zaplanowanym poziomie.

40. Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019 - 2024

Program wieloletni „Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019 – 2024” realizowany będzie w 2020 r. w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju**, zadania 17.1.W *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju*, podzadania 17.1.2. *Wsparcie rozwoju województw w ramach programów krajowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r. Koordynatorem Programu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a jednostką realizującą Wojewoda Pomorski.

Program ma na celu zwiększanie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju. W ramach Programu wsparcie mogą otrzymać zadania polegające na realizacji inwestycji w czterech obszarach mających kluczowy wpływ dla rozwoju lokalnego:

- infrastruktura drogowa oraz inwestycje towarzyszące na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- infrastruktura społeczna;
- infrastruktura czasu wolnego oraz infrastruktura turystyczna;
- racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2024 wynoszą 165.000 tys. zł, z czego w 2020 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 10.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2020 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Pomorski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowaniu zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	8

W 2020 r w ramach Programu przewiduje się dofinansowanie z budżetu państwa zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia polityki rozwoju. Realizowane będą w związku z tym następujące działania:

- nabór wniosków o dofinansowanie zadań przez Wojewodę Pomorskiego,
- weryfikacja wniosków o dofinansowanie zadań przez Wojewodę Pomorskiego,
- wydanie opinii przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w trybie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- zawarcie umów o dotację celową przez Wojewodę Pomorskiego z wnioskodawcami.

Rozdział VII

Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne

1. Agencje wykonawcze

Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy sporządzony także w ujęciu kasowym, tj. dochody i wydatki ujmowane są w terminie ich zapłaty. Plany finansowe agencji wykonawczych wymienione są w załączniku 11 do projektu ustawy budżetowej na rok 2020.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 zamieszczono plany finansowe następujących agencji wykonawczych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,

Ministra Rozwoju

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Polska Agencja Kosmiczna,

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
- Narodowe Centrum Nauki,

Ministra Obrony Narodowej

- Agencja Mienia Wojskowego,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych,

Ministra Aktywów Państwowych

- Agencja Rezerw Materiałowych.

W 2020 r. planuje się łączne przychody agencji wykonawczych na kwotę 9.864.429 tys. zł, w tym 6.143.822 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa, co stanowi 62,3% przychodów ogółem.

Planowane na 2020 r. przez agencje wykonawcze koszty ogółem wyniosą 9.990.816 tys. zł. Suma wyników finansowych brutto agencji wykonawczych będzie ujemna i wyniesie -126.387 tys. zł.

Wśród wymienionych wyżej agencji wykonawczych w trzech z nich dotacje z budżetu państwa stanowią 92,2% ich przychodów (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Agencja Rezerw Materiałowych).

Najważniejsze zadania realizowane przez agencje wykonawcze w 2020 r.:

- **Polska Agencja Kosmiczna (PAK)** działa na podstawie ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu badań i rozwoju techniki kosmicznej, w tym inżynierii satelitarnej oraz ich zastosowania dla celów użytkowych, gospodarczych, obronnych, bezpieczeństwa państwa oraz naukowych.

Do zadań Agencji należy m. in.:

- 1) inicjowanie, przygotowywanie oraz wdrażanie założeń, głównych kierunków badań i programów rozwoju o istotnym znaczeniu dla interesu narodowego i gospodarki państwa w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 2) zapewnianie spójności polskiej polityki kosmicznej realizowanej w ramach programów narodowych i międzynarodowych, w tym programów Unii Europejskiej,
- 3) reprezentowanie polskiego interesu gospodarczego i naukowego w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej na arenie międzynarodowej, w szczególności w ramach uczestnictwa w programach Unii Europejskiej, Europejskiej Agencji Kosmicznej, Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT) i Europejskiej Agencji Obrony (EDA),
- 4) sprawowanie doradztwa w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 5) przygotowywanie analiz i raportów z zakresu badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej oraz ich wykorzystywania w różnych sektorach gospodarki, a także w obszarach obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 6) podejmowanie oraz wspieranie działań na arenie międzynarodowej na rzecz promocji polskiej gospodarki i myśli naukowej w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 7) prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej,
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej, a także wspieranie organizacji i przedsięwzięć promujących sprzyjające

warunki dla podejmowania działań rozwojowo-badawczych w dziedzinie użytkowania przestrzeni kosmicznej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Kosmicznej w 2020 r. zaplanowano w kwocie 16.697 tys. zł.

- **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW)** realizuje zadania na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań Instytutu należy m.in.

- 1) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego,
- 2) podtrzymywanie i upowszechnianie kultury oraz zakorzenionej w chrześcijańskim dziedzictwie tradycji narodowej i lokalnej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej, a także solidarności i wrażliwości społecznej,
- 3) promocja poszanowania i ochrony praw człowieka i praw obywatelskich,
- 4) edukacja obywatelska i kształtowanie postaw obywatelskich oraz wspieranie zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w realizację zadań z zakresu edukacji formalnej i nieformalnej,
- 5) wspieranie ochrony środowiska oraz praw zwierząt,
- 6) upowszechnianie informacji w środowisku organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego planowanych i ogłaszanych konkursach,
- 7) udział w realizacji międzynarodowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych.

Przychody NIW zaplanowano w kwocie 184.039 tys. zł, koszty natomiast 184.279 tys. zł.

- **Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)** realizuje zadania z zakresu administracji rządowej, które zostały określone dla niej w programach rozwoju gospodarki, w szczególności w zakresie:

- 1) wspierania przedsiębiorców, w szczególności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą,
- 2) eksportu,
- 3) rozwoju regionalnego,
- 4) działalności innowacyjnej,

5) tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich.

PARP uczestniczy również w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju; w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020.

PARP realizuje zadania, w szczególności przez świadczenie usług doradczych, organizowanie szkoleń i seminariów, organizowanie przedsięwzięć informacyjnych, promocyjnych w kraju i za granicą, świadczenie usług eksperckich, udzielanie pomocy finansowej przeznaczonej m.in. na wzmocnienie potencjału podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego, innowacyjności, zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich lub potencjału adaptacyjnego przedsiębiorców.

Przychody Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zaplanowano w 2020 r. w wysokości 276.077 tys. zł, koszty zostały określone również na kwotę 276.077 tys. zł.

- **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)** działa na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa. Centrum wspiera tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technologii poprzez finansowanie projektów badawczych. Ponadto NCBiR uczestniczy we wdrażaniu programów operacyjnych.

Przychody Centrum w 2020 r. zaplanowano w wysokości 1.628.987 tys. zł. Podstawowym źródłem przychodów będą dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 1.426.737 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań (w tym na projekty finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej) oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju może pozyskiwać również przychody z innych źródeł, w tym z budżetu Unii Europejskiej, międzynarodowych programów badawczych, z komercjalizacji wyników prowadzonych badań.

Planowane na 2020 r. koszty NCBiR zostały określone na kwotę 1.628.987 tys. zł, z czego na finansowanie zadań przewidziano 1.470.257 tys. zł. Środki te przeznaczone zostaną przede wszystkim na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

- **Narodowe Centrum Nauki (NCN)** funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki jako agencja wykonawcza powołana do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Przychody Centrum w 2020 r. zaplanowano w wysokości 1.292.866 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 1.282.774 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Narodowe Centrum Nauki może uzyskiwać również środki z innych źródeł, w tym przekazywane przez krajowe i zagraniczne podmioty finansujące programy badawcze.

Planowane na 2020 r. koszty Narodowego Centrum Nauki zostały określone na kwotę 1.292.851 tys. zł, z tego na realizację zadań badawczych planuje się kwotę 1.244.091 tys. zł.

- **Agencja Mienia Wojskowego (AMW)** realizuje zadania własne i zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie:
 - 1) gospodarowania powierzonym i użyczonym mieniem Skarbu Państwa,
 - 2) obrotu mieniem, w tym sprzedaży lokali mieszkalnych i innych nieruchomości oraz infrastruktury, a także przejmowania i nabywania mienia,
 - 3) zbywania podmiotom mienia ruchomego przekazanego Agencji przez Ministra Obrony Narodowej,
 - 4) działalności gospodarczej wynikającej z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - 5) obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, w tym współpracy z przedsiębiorcami w tym zakresie,
 - 6) budowy domów mieszkalnych, a także remontów budynków i lokali mieszkalnych, użytkowych i internatów oraz związanej z nimi infrastruktury, wynikających z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - 7) wypłacania osobom uprawnionym świadczeń pieniężnych, na które Agencja otrzymuje dotację budżetową,
 - 8) wydawania żołnierzom zawodowym decyzji o przydziale lokali mieszkalnych znajdujących się w dyspozycji Agencji.

Przychody Agencji Mienia Wojskowego zaplanowano w 2020 r. w wysokości 1.275.595 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.252.296 tys. zł.

- głównym zadaniem **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)**, są dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych.

Ponadto ARiMR posiada status unijnej agencji płatniczej, w związku z powyższym oprócz kosztów realizacji zadań zawartych w planie finansowym przekazuje również transfery

środków europejskich w ramach współfinansowania z budżetu państwa i finansowania z budżetu środków europejskich.

Przychody Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaplanowano w 2020 r. w wysokości 2.598.741 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 2.624.127 tys. zł.

Agencja przychody przeznacza m.in. na:

- 1) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych,
 - 2) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód,
 - 3) finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnię lub konie,
 - 4) dopłaty krajowe do materiału siewnego,
 - 5) finansowanie zalesiania gruntów rolnych.
- **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR)** funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Przychody Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w 2020 r. zaplanowano w kwocie 686.639 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa – 156.490 tys. zł., natomiast koszty zaplanowano w kwocie 655.105 tys. zł.

Do głównych zadań Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa należą:

- 1) gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa przejętym po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, które stanowią **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**,
- 2) działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych,
- 3) wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą,
- 4) wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie,
- 5) wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym,
- 6) restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

Przychody Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa zaplanowano w 2020 r. w wysokości 1.495.350 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.692.250 tys. zł.

- w **Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU)** realizowane są zadania związane z prowadzeniem badań urzędowych, w zakresie badania i rejestracji odmian roślin, porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego oraz ochrony prawnej odmian roślin.

Przychody Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych zaplanowano w 2020 r. w wysokości 115.587 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 113.828 tys. zł.

- **Agencja Rezerw Materiałowych (ARM)** realizuje zadania w zakresie gospodarowania rezerwami strategicznymi, jak również utrzymuje agencyjne zapasy ropy naftowej i produktów naftowych oraz nadzoruje zapasy obowiązkowe ropy naftowej i paliw, w tym m.in.:

- 1) u trzymywanie rezerw strategicznych, w tym ich przechowywanie, dokonywanie wymiany lub zamiany oraz przeprowadzanie konserwacji przechowywanych rezerw strategicznych,
- 2) prowadzenie inwestycji związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych,
- 3) zakup i utrzymywanie zapasów agencyjnych ropy naftowej i produktów naftowych na zasadach określonych w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych oraz wykonywanie innych obowiązków wynikających z tej ustawy,
- 4) przeprowadzanie kontroli u podmiotów, którym oddano na przechowanie rezerwy strategiczne na podstawie umowy przechowania,
- 5) sporządzanie planów, informacji, procedur i sprawozdań oraz innych dokumentów w zakresie określonym w ustawie.

Przychody Agencji Rezerw Materiałowych w 2020 r. zaplanowano w kwocie 293.851 tys. zł, natomiast koszty w wysokości 254.319 tys. zł.

Zaplanowane w 2020 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto agencji wykonawczych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym dotacja z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
	<i>w tys. zł</i>			
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Polska Agencja Kosmiczna	16.697	12.066	16.697	0
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	184.039	97.326	184.279	-240
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	276.077	177.115	276.077	0
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1.628.987	1.426.737	1.628.987	0
Narodowe Centrum Nauki	1.292.866	1.282.774	1.292.851	15
Agencja Mienia Wojskowego	1.275.595	881.097	1.252.296	23.299
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	2.598.741	1.818.351	2.624.127	-25.386
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	686.639	156.490	655.105	31.534
Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	1.495.350	0	1.692.250	-196.900
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	115.587	36.247	113.828	1.759
Agencja Rezerw Materiałowych	293.851	255.619	254.319	39.532
Razem	9.864.429	6.143.822	9.990.816	-126.387

2. Instytucje Gospodarki Budżetowej

Instytucje gospodarki budżetowej wymienione są w załączniku 12 do projektu ustawy budżetowej na rok 2020.

W przedłożonym projekcie zamieszczono plany finansowe następujących instytucji gospodarki budżetowej utworzonych przez:

Szefa Kancelarii Prezydenta RP

- Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP,

Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie

- Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej,

Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

- Centrum Obsługi Administracji Rządowej,

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- Centralny Ośrodek Informatyki,

- Centrum Usług Logistycznych,

Ministra Sportu

- Centralny Ośrodek Sportu,

Ministra Obrony Narodowej

- Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,

Ministra Sprawiedliwości

- Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”,

Ministra Zdrowia

- Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie,

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego

- Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS.

W 2020 r. planuje się łączne przychody instytucji gospodarki budżetowej na kwotę 1.350.872 tys. zł, w tym 326.301 tys. zł pochodzić będzie z dotacji budżetu państwa (dla: Centralnego Ośrodka Sportu oraz Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego), co stanowi 24,2% przychodów ogółem. Planowane przez instytucje gospodarki budżetowej koszty ogółem na 2020 r. wyniosą 1.357.962 tys. zł, natomiast wynik finansowy brutto ogółem będzie ujemny i wyniesie -7.090 tys. zł.

Najważniejsze zadania realizowane przez poszczególne instytucje gospodarki budżetowej w 2020 r. wskazano poniżej:

- **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP** – w ramach prowadzonej działalności realizuje zadania publiczne na rzecz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kancelarii Prezydenta RP, w szczególności w zakresie obsługi gospodarczej, techniczno-remontowej, przeciwpożarowej, teleinformatycznej, inwestycyjnej, porządkowej, usług wydawniczych i poligraficznych oraz obsługi recepcyjnej, transportowej, hotelarskiej, gastronomicznej, rekreacyjnej, gospodarki magazynowej i zaopatrzenia.

Przychody Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP zaplanowano w 2020 r. w wysokości 64.672 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 63.572 tys. zł.

- **Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej** – pełniąc funkcję centralnego zamawiającego dokonuje centralnych zakupów w kategoriach wyposażenia i materiałów oraz usług dla jednostek sądownictwa powszechnego. Ponadto Instytucja zajmuje się sprzedażą usług kwaterunkowych, głównie dla pracowników resortu sprawiedliwości oraz członków ich rodzin, a także udostępnia sale szkoleniowe na potrzeby wewnętrzne sądownictwa.

Przychody Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej zaplanowano w 2020 r. w wysokości 7.482 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 7.401 tys. zł.

- **Centrum Obsługi Administracji Rządowej (COAR)** – wykonuje zadania na rzecz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz prowadzi sprzedaż wyrobów i usług dla odbiorców zewnętrznych. Zapewnia techniczne, w tym teleinformatyczne warunki pracy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prowadzi remonty obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń oraz inwestycje w obiektach budowlanych, administruje przydzielonymi składnikami majątkowymi, świadczy usługi konferencyjne dla Rządu RP i administracji rządowej.

Przychody COAR zaplanowano w 2020 r. w wysokości 56.148 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 61.006 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Informatyki (COI)** – przedmiotem podstawowej działalności Ośrodka jest odpłatne wykonywanie usług na rzecz Ministra Cyfryzacji: udostępnianie danych krajowych i zagranicznych z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców oraz prowadzenie ewidencji lub rejestrów państwowych, w szczególności Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego oraz innych rejestrów wchodzących w skład Systemu Rejestrów Państwowych, jak również budowa, rozwój, utrzymanie, serwis

i eksploatacja systemów informatycznych i teleinformatycznych prowadzonych przez Ministra Cyfryzacji.

Przychody Centralnego Ośrodka Informatyki zaplanowano w 2020 r. w wysokości 163.454 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 163.354 tys. zł.

- **Centrum Usług Logistycznych (CUL)** – stanowi logistyczne i techniczne wsparcie dla działań Policji oraz pozostałych jednostek resortu spraw wewnętrznych i administracji. Instytucja realizuje zadania polegające m.in. na: organizacji i obsłudze szkoleń, w tym z zakresu bezpieczeństwa, zakwaterowaniu osób, dystrybucji paliw, zabezpieczeniu funkcjonowania lotniska Warszawa – Babice dla potrzeb lotnictwa służb porządku publicznego, lotnictwa cywilnego oraz utrzymywanie gotowości lotniska do realizacji zadań dodatkowych.

Przychody Centrum Usług Logistycznych zaplanowano w 2020 r. w wysokości 54.590 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 53.980 tys. zł.

- **Centralny Ośrodek Sportu (COS)** – realizuje zadania publiczne w zakresie kultury fizycznej poprzez tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym zapewnienie zaplecza materialno-technicznego dla potrzeb szkolenia.

Przychody Centralnego Ośrodka Sportu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 127.406 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 24.171 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 135.422 tys. zł.

- **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego** – realizuje zobowiązania strony polskiej wynikające z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Programie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP: NATO Security Investment Programme). Program ten stworzono w celu zapewnienia wspólnego finansowania projektów inwestycyjnych w krajach członkowskich NATO. Obejmuje on wyłącznie zadania zgrupowane w pakietach inwestycyjnych, których wykonanie zapewnia osiągnięcie podstawowych zdolności operacyjnych. Pakiety realizowane w ramach Programu NSIP obejmują następujące kategorie infrastruktury wojskowej: lotniska, bazy morskie, systemy łączności, stanowiska dowodzenia obroną powietrzną, radary dalekiego zasięgu obrony powietrznej, instalacje paliwowe.

Przychody Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego zaplanowano w 2020 r. w wysokości 459.785 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 302.130 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 459.731 tys. zł.

- **Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA” (MIGB Mazovia)** - zajmuje się szerokim spektrum prac związanych z produkcją i usługami m.in. z zakresu budownictwa czy drobnej wytwórczości mających na celu aktywizację zawodową więźniów.

Przychody MIGB Mazovia zaplanowano w 2020 r. w wysokości 409.880 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 406.086 tys. zł.

- **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie** – statutową działalnością instytucji jest rehabilitacja połączona z pobytem – turnusy (częściowo refundowane ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Narodowego Funduszu Zdrowia). Profilaktyczny Dom Zdrowia osiąga przychody także z wynajmu gościom komercyjnym pokoi hotelowych wraz z wyżywieniem (bez rehabilitacji). Pozostałe przychody osiągane są z wynajmu oraz organizacji konferencji i szkoleń. Działalność PDZ jest sezonowa, większość przychodów jest osiągana w miesiącach letnich.

Przychody Profilaktycznego Domu Zdrowia w Juracie zaplanowano w 2020 r. w wysokości 1.620 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.600 tys. zł.

- **Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS** – przedmiotem działalności podstawowej jest wykonywanie zadań w zakresie badawczym, edukacyjnym i popularyzatorskim na rzecz statystyki publicznej oraz jednostek spoza resortu statystyki publicznej. Źródłami przychodów Centrum są przychody z działalności z tytułu realizacji zadań naukowo-badawczych, szkoleniowych, konferencji, seminariów oraz wspomagającej edukację na rzecz sektora publicznego i niepublicznego.

Przychody Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS zaplanowano w 2020 r. w wysokości 5.835 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 5.810 tys. zł.

Zaplanowane na 2020 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz wyników finansowych brutto instytucji gospodarki budżetowych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacja z budżetu	Koszty	Wynik finansowy brutto
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP	64.672		63.572	1.100
Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej	7.482		7.401	81
Centrum Obsługi Administracji Rządowej	56.148		61.006	-4.858
Centralny Ośrodek Informatyki	163.454		163.354	100
Centrum Usług Logistycznych	54.590		53.980	610
Centralny Ośrodek Sportu	127.406	24.171	135.422	-8.016
Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego	459.785	302.130	459.731	54
Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”	409.880		406.086	3.794
Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie	1.620		1.600	20
Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS	5.835		5.810	25
Razem	1.350.872	326.301	1.357.962	-7.090

3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Jednostki sektora finansów publicznych, których plany finansowe wymienione są w załączniku 14 do projektu ustawy budżetowej na rok 2020 są tworzone, jako państwowe osoby prawne, na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego. W przedłożonym projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 zamieszczono plany finansowe następujących państwowych osób prawnych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
- Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego,
- Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka,
- Instytut Europy Środkowej,
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego,
- Polski Instytut Ekonomiczny,

Ministra Rozwoju

- Krajowy Zasób Nieruchomości,
- Urząd Dozoru Technicznego,
- Polskie Centrum Akredytacji,
- Polska Organizacja Turystyczna,

Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Polski Instytut Sztuki Filmowej,
- Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia,

Ministra Sportu

- Polska Agencja Antydopingowa,
- Polskie Laboratorium Antydopingowe,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Polski Klub Wyścigów Konnych,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego,

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej,
- Centrum Łukasiewicz,

Ministra Infrastruktury

- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej,
- Transportowy Dozór Techniczny,

Ministra Klimatu

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 23 parki narodowe (Babiogórski, Białowiecki, Biebrzański, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Drawieński, Gorczański, Góry Stołowe, Kampinoski, Karkonoski, Magurski, Narwiański, Ojcowski, Pieniński, Poleski, Roztoczański, Słowiński, Świętokrzyski, Tatrzański, Ujście Warty, Wielkopolski, Wigierski, Woliński),

Ministra Spraw Zagranicznych

- Polski Instytut Spraw Międzynarodowych,

Ministra Zdrowia

- Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji,
- Agencja Badań Medycznych,

Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

Ministra Finansów

- Polska Agencja Nadzoru Audytowego

oraz

- Rzecznik Finansowy.

W 2020 r. planuje się łączne przychody państwowych osób prawnych na kwotę 12.736.680 tys. zł, w tym 1.292.868 tys. zł pochodzić będzie z dotacji i subwencji z budżetu państwa, co stanowi 10,2% przychodów ogółem.

Planowane na 2020 r. przez państwowe osoby prawne koszty ogółem wyniosą 15.075.846 tys. zł.

Wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych ogółem będzie ujemny i wyniesie -2.339.166 tys. zł.

Do głównych zadań realizowanych przez ww. jednostki w 2020 r. należą:

- **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia** zajmuje się gromadzeniem, opracowywaniem oraz udostępnianiem organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych na obszarze Europy Środkowej, Europy Wschodniej, Rosji, Półwyspu Bałkańskiego oraz Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, a w przypadkach uzasadnionych strategicznymi interesami politycznymi lub gospodarczymi Rzeczypospolitej Polskiej również na innych obszarach. Do jego zadań należy wykonywanie ekspertyz, analiz i studiów prognostycznych dotyczących sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej oraz rozwoju stosunków międzynarodowych, a także współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Przychody Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia w 2020 r. zaplanowano w kwocie 9.910 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 9.891 tys. zł.

- **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego** jest państwową jednostką organizacyjną z siedzibą w Poznaniu, działającą na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2015 r. o Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego.

Do zadań Instytutu należy m.in:

- gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych w zakresie stosunków polsko-niemieckich, przemian politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych w Niemczech, roli Niemiec w Europie i świecie, roli Europy w stosunkach międzynarodowych, w tym w zakresie ładu oraz bezpieczeństwa międzynarodowego oraz procesów związanych z kształtowaniem się pamięci zbiorowej i polityki historycznej oraz prowadzeniem polityki polonijnej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych w ww. zakresie,
- organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie prowadzonej tematyki,
- gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej, a także prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej i działalności wydawniczej,

- współpraca z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi i stowarzyszeniami.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego w 2020 r. zaplanowano w kwocie 4.060 tys. zł.

- **Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka.

Do zadań Instytutu należy:

- przekazywanie młodym pokoleniom znaczenia tradycji polsko-węgierskiej,
- wzmacnianie współpracy i nawiązywanie kontaktów między przedstawicielami młodego pokolenia, w szczególności w dziedzinie kultury i sportu,
- wspieranie współpracy naukowej, inicjatyw oraz projektów naukowych i oświatowych mających na celu wzajemne poznanie języka, kultury, historii i polityki obu państw,
- wspieranie wzajemnej myśli innowacyjnej polsko-węgierskich organizacji kulturalnych, gospodarczych i politycznych w celu wzmacniania konkurencyjności obu państw,
- finansowanie lub dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz współpracy polsko-węgierskiej,
- analiza przemian politycznych, gospodarczych i społecznych w Europie, wpływających na bezpieczeństwo i rozwój Rzeczypospolitej Polskiej i Węgier.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka w 2020 r. zaplanowano w kwocie 6.000 tys. zł.

- **Instytut Europy Środkowej** - został utworzony na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o Instytucie Europy Środkowej.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- prowadzenie działalności analitycznej wspierającej działania polityczne na rzecz budowania współpracy z państwami Europy Środkowej i Europy Środkowo-Wschodniej,
- współpraca z zagranicznymi podmiotami zajmującymi się stosunkami międzynarodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów mających siedzibę w państwach Europy Środkowej i Europy Środkowo-Wschodniej,
- prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków międzynarodowych, polityki zagranicznej

oraz planowanych projektów współpracy międzynarodowej i transgranicznej w Europie Środkowej i Europie Środkowo-Wschodniej.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu Europy Środkowej w 2020 r. zaplanowano w kwocie 4.000 tys. zł.

- **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)**, na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku jest od dnia 1 stycznia 2019 r. państwową osobą prawną. Zadaniem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego jest zapewnienie obsługi Komisji Nadzoru Finansowego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Nadzór nad działalnością Urzędu Komisji sprawuje Prezes Rady Ministrów. Plan finansowy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego na rok 2020 został przygotowany w wysokości uwzględniającej potrzeby wydatkowe wynikające z rozszerzenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego sprawowanego przez KNF nadzoru w ostatnich latach. Koszty funkcjonowania oraz przychody służące finansowaniu tych kosztów zaplanowano odpowiednio w kwotach: 390.612 tys. zł oraz 407.695 tys. zł.
- **Polski Instytut Ekonomiczny** powstał w miejsce zlikwidowanego Instytutu Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur – Państwowego Instytutu Badawczego. Został on utworzony na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów progностycznych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych,
- współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpraca z jednostkami akademickimi i naukowymi, w tym zagranicznymi, w realizacji badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych.

Przychody Polskiego Instytutu Ekonomicznego w 2020 r. zaplanowano w kwocie 12.046 tys. zł, natomiast koszty w kwocie 11.792 tys. zł.

- **Krajowy Zasób Nieruchomości (KZN)** utworzony został na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, będzie gospodarował nieruchomościami Skarbu Państwa, przeznaczając je pod budowę mieszkań w formule najmu lub najmu z opcją dojścia do własności.

Przychody KZN, które na 2020 rok zaplanowano w wysokości 28.600 tys. zł – będą pochodziły w głównej mierze ze środków od innych jednostek sektora finansów publicznych oraz działalności w zakresie gospodarowania Zasobem. Koszty KZN na 2020 rok zostały określone na kwotę 28.497 tys. zł, w tym kwota 15.000 tys. zł zostanie przeznaczona na realizację zadań, a 13.497 tys. zł na pokrycie kosztów funkcjonowania KZN.

- **Urząd Dozoru Technicznego** uzyskuje przychody przede wszystkim z tytułu opłat uzyskiwanych za badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym i opłat pobieranych za świadczenie usług w zakresie dozoru technicznego. Koszty zaś związane są z działalnością statutową nakierowaną na wspieranie państwa i obywateli w zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania urządzeń technicznych.

Przychody Urzędu Dozoru Technicznego zaplanowano w 2020 r. w wysokości 511.365 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 432.086 tys. zł.

- **Polskie Centrum Akredytacji** jest krajową jednostką upoważnioną do akredytacji jednostek certyfikujących, kontrolujących, laboratoriów badawczych i wzorcujących oraz innych podmiotów prowadzących oceny zgodności i weryfikacje. Przychodami Polskiego Centrum Akredytacji są w głównej mierze przychody z prowadzonej działalności akredytacyjnej, w tym szkoleniowej, które całkowicie pokrywają koszty działalności tej państwowej osoby prawnej.

Przychody Polskiego Centrum Akredytacji zaplanowano w 2020 r. w wysokości 25.500 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 25.465 tys. zł.

- Zadania **Polskiej Organizacji Turystycznej (POT)** nakierowane są na promocję Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Organizacji Turystycznej zaplanowano w 2020 r. w wysokości 51.717 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla Polskiej Organizacji Turystycznej stanowią 95,7% przychodów. Koszty funkcjonowania POT wyniosą w 2020 r. 11.204 tys. zł (co stanowi 21,7% kosztów ogółem). Pozostałe środki są przeznaczone głównie na realizację projektów wynikających z zadań statutowych Polskiej Organizacji Turystycznej, tj. na wsparcie i promocję turystyki.

- **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP)** utworzone zostało na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jako państwowa osoba prawna. PGW WP realizuje od 1 stycznia 2018 r. zadania w zakresie gospodarki wodnej.

PGW WP tworzą: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 11 regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gliwice, Kraków, Lublin, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław), zarządy zlewni i nadzory wodne.

Przychodami Wód Polskich będą głównie: wpływy z opłat za usługi wodne, wpływy z tytułu należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń stanowiących własność Skarbu Państwa, wpływy z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania wód lub urządzeń wodnych, wpływy z tytułu opłat za udzielenie zgody wodnoprawnej, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, dotacje celowe z budżetu państwa, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych. Na koszty działalności składają się głównie koszty funkcjonowania oraz wydatki majątkowe.

Przychody PGW WP zaplanowano na 2020 r. w wysokości 1.224.655 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.568.215 tys. zł.

- **Polski Instytut Sztuki Filmowej** realizuje zadania z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez:
 - tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej,
 - inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, w szczególności filmów artystycznych, w tym przygotowanie projektów filmowych, produkcji filmów i rozpowszechniania filmów,
 - wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej,
 - wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych,
 - promocję polskiej twórczości filmowej,
 - dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne,
 - świadczenie usług eksperckich organom administracji publicznej,
 - wspieranie utrzymywania archiwów filmowych,
 - wspieranie rozwoju potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorców działających w kinematografii,
 - wspieranie produkcji audiowizualnej na zasadach określonych w ustawie o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej,

- nadawanie każdemu filmowi wyświetlanemu w kinie indywidualnego identyfikatora publikowanego na stronie podmiotowej Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w 2020 r. zaplanowano w kwocie 309.207 tys. zł.

- Podstawowym celem **Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia** jest inicjowanie, wspieranie i podejmowanie działań w Rzeczypospolitej Polskiej i Federacji Rosyjskiej na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach polsko-rosyjskich. W ramach podejmowanych działań są m.in.: prowadzone badania naukowe, organizowane konferencje, spotkania, prowadzona jest działalność edukacyjna i wydawnicza, organizowana jest wymiana młodzieży i studentów.

Zarówno przychody jak i koszty Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w 2020 r. zaplanowano w kwocie 6.498 tys. zł.

- Zadania **Polskiej Agencji Antydopingowej (POLADA)** nakierowane są na realizację szeroko zakrojonego programu antydopingowego, zgodnego ze Światowym Programem Antydopingowym Światowej Agencji Antydopingowej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Antydopingowej zaplanowano na 2020 r. w wysokości 8.020 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla POLADA stanowią 98,5% przychodów. Koszty funkcjonowania POLADA stanowią 97,3% kosztów ogółem.

- Zadania **Polskiego Laboratorium Antydopingowego (PLAD)** nakierowane są przede wszystkim na prowadzenie działań niezbędnych do utrzymania akredytacji Światowej Agencji Antydopingowej oraz krajowej jednostki akredytującej na zgodność z normą ISO obowiązującą w laboratoriach badawczych, prowadzenie analiz antydopingowych próbek fizjologicznych zawodników i zwierząt, realizację projektów badawczych w zakresie zwalczania dopingu w sporcie oraz inne zadania wynikające ze standardów międzynarodowych Światowej Agencji Antydopingowej.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Laboratorium Antydopingowego zaplanowano na 2020 r. w wysokości 13.310 tys. zł. Dotacje z budżetu państwa dla PLAD stanowią 31,6% przychodów. Koszty funkcjonowania PLAD stanowią 88% kosztów ogółem.

- Podstawowym przedmiotem działalności **Polskiego Klubu Wyścigów Konnych (PKWK)** jest nadzór nad zasadami organizowania wyścigów konnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działanie na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni oraz na rzecz rozwoju wyścigów konnych.

Przychody Polskiego Klubu Wyścigów Konnych zaplanowano w 2020 r. w wysokości 6.167 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 6.070 tys. zł.

- **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie** realizuje zadania z zakresu doradztwa rolniczego mającego na celu poprawę dochodów rolniczych, podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Przychody Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie zaplanowano w 2020 r. w wysokości 37.523 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 37.493 tys. zł.

- **Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego** realizują zadania z zakresu doradztwa rolniczego, polegające m. in. na prowadzeniu szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, podnoszeniu ich kwalifikacji zawodowych, prowadzą działalność informacyjną wspierającą rozwój produkcji rolniczej, upowszechniają metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska, prowadzą analizy rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzą i upowszechniają informacje rynkowe w tym zakresie.

Łączne przychody wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego zaplanowano w 2020 r. w wysokości 314.989 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa w kwocie 207.299 tys. zł. Łączne koszty zostały określone na kwotę 314.622 tys. zł.

- **Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA)** jest państwową osobą prawną działającą na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Celem Agencji jest realizacja zadań z zakresu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki, w tym:

- inicjowanie i realizowanie działań wspierających międzynarodową wymianę akademicką oraz proces umiędzynarodowienia podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki,
- upowszechnianie informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki,
- upowszechnianie języka polskiego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- prowadzenie spraw z zakresu uznawalności wyższego wykształcenia oraz stopni naukowych,
- zapewnianie obsługi administracyjnej i finansowej Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,
- uwierzytelnianie dokumentów dotyczących ukończenia studiów, dyplomów doktoranckich i habilitacyjnych.

Przychody Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej zaplanowano w 2020 r. w wysokości 165.544 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje z budżetu państwa w kwocie 102.473 tys. zł.

Planowane na 2020 r. koszty NAWA zostały określone na kwotę 165.524 tys. zł, w tym na finansowanie zadań przewidziano 142.861 tys. zł.

- **Centrum Łukasiewicz** jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Celem Centrum jest planowanie i koordynowanie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez instytuty Sieci Łukasiewicz, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju oraz dla realizacji polityki naukowej państwa.

Do zadań Centrum Łukasiewicz należy:

- zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć,
- zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci,
- realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci,
- komercjalizacja wyników badań,
- współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

Przychody Centrum w 2020 r. zaplanowano w wysokości 16.700 tys. zł. Źródłem przychodów będą przede wszystkim subwencje i dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 16.500 tys. zł. Planowane na 2020 r. koszty Centrum Łukasiewicz zostały określone na kwotę 21.980 tys. zł.

- **Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP)** realizuje zadania związane z zarządzaniem ruchem lotniczym, a w szczególności kontrolą ruchu lotniczego, służbą informacji powietrznej, służbą alarmową, planowaniem przepływu ruchu lotniczego nad Polską, koordynacją zajętości przestrzeni powietrznej, prowadzeniem biur odpraw załóg oraz aktualizacją i wydawaniem publikacji lotniczych. Przychody Agencji pochodzą głównie z opłat nawigacyjnych (trasowych i terminalowych) wnoszonych przez przewoźników i innych użytkowników przestrzeni powietrznej. PAŻP prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, z budżetu państwa otrzymuje wyłącznie dotację celową na sfinansowanie wydatków związanych z zapewnieniem służb nawigacyjnych w przypadku lotów zwolnionych z tych opłat.

Przychody Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej zaplanowano w 2020 r. w wysokości 1.259.204 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 1.135.161 tys. zł.

- Działalność statutowa **Transportowego Dozoru Technicznego (TDT)** dotyczy głównie wykonywania zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym czy żeglugi śródlądowej, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska. TDT realizuje zadania związane z działalnością dozorową, odbiorczą, certyfikacyjną, notyfikacyjną i laboratoryjną oraz z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych (m.in. w zakresie wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów przewożących materiały niebezpieczne czy przeprowadzania egzaminów, w tym dla kandydatów na doradców do spraw przewozu towarów niebezpiecznych). Dodatkowo działalność TDT obejmuje zadania z zakresu homologacji pojazdów, a także certyfikacji m.in. określonych systemów zarządzania, wyrobów, zakładowej kontroli produkcji, procesów i osób.

Przychody pochodzą z opłat za wykonywanie czynności, głównie realizowanych w ramach działalności dozorowej.

Przychody Transportu Dozoru Technicznego zaplanowano w 2020 r. w wysokości 64.968 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 64.178 tys. zł.

- **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w 2020 r. będzie prowadził działalność nakierowaną przede wszystkim na pełne wykorzystanie bezzwrotnej pomocy europejskiej dla przedsięwzięć współfinansowanych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020 oraz Programu Life. Wysoki udział we współfinansowaniu środków europejskich osiągną zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz wsparcia przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki. Znaczne środki zostaną przeznaczone również na realizację przedsięwzięć związanych z realizacją programu „Czyste powietrze”, odnawialnymi źródłami energii, których dofinansowanie będzie pochodzić z wpływów wynikających z ustawy Prawo energetyczne i z ustawy o efektywności energetycznej. Wspierane finansowo będą również zadania związane z zarządzaniem energią w budynkach podmiotów sektora finansów publicznych (m.in. termomodernizacja), ochroną obszarów cennych przyrodniczo, działalnością monitoringu środowiska, przeciwdziałaniem zagrożeniom środowiska i likwidacją ich skutków, geologią i górnictwem oraz edukacją ekologiczną.

Przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaplanowano w 2020 r. w wysokości 2.733.970 tys. zł, a koszty zostały określone na kwotę 4.205.000 tys. zł.

- **Parki narodowe** tworzy się na obszarach wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody, odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Najważniejszym celem działania parku jest ochrona przyrody. Na jego obszarze ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste, charakterystyczne dla każdego regionu walory krajobrazowe. Aktualnie w Polsce funkcjonują 23 parki narodowe, które zajmują powierzchnię 316.748 ha, co stanowi ok. 1% powierzchni kraju. Wszystkie polskie parki narodowe włączono do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Łączne przychody parków narodowych zaplanowano w 2020 r. w wysokości 298.134 tys. zł, a łączne koszty zostały określone na kwotę 308.319 tys. zł.

- **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM)** jest instytucją analityczną i ekspercką, utworzoną w 1996 r. na mocy ustawy o PISM. Jego zadaniem jest pogłębianie i upowszechnianie wiedzy o współczesnych sprawach międzynarodowych. PISM utrzymuje kontakty z ośrodkami akademickimi, naukowymi i politycznymi w Polsce i za granicą. Prowadzi szkolenia dla kadr wykonujących zadania związane ze stosunkami międzynarodowymi i polityką zagraniczną RP. Ponadto gromadzi i udostępnia specjalistyczny księgozbiór (około 165 tys. woluminów), a także publikuje książki, czasopisma i dokumenty dyplomatyczne.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w 2020 r. zaplanowano w kwocie 14.084 tys. zł.

- Do zadań **Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT)** należy m.in.: realizacja zadań związanych z oceną świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie opracowywania raportów w sprawie oceny świadczeń opieki zdrowotnej i opracowywania analiz weryfikacyjnych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, ustalanie taryfy świadczeń, opiniowanie projektów programów polityki zdrowotnej oraz realizacja innych zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Przychody AOTMiT pochodzą będą przede wszystkim z odpisu otrzymanego z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz opłat za analizy weryfikacyjne.

Przychody Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji zaplanowano w 2020 r. w wysokości 54.889 tys. zł, natomiast koszty zostały określone na kwotę 54.825 tys. zł.

- **Agencja Badań Medycznych (ABM)** – do zadań ABM należy m.in.: dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych wyłonionych w drodze konkursu ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych; wydawanie opinii

i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej lub innych podmiotów w wyniku realizacji zawartych umów; inicjowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu; inicjowanie i realizacja własnych badań naukowych i prac rozwojowych. Przychody ABM pochodzą przede wszystkim z odpisu otrzymanego z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz dotacji z budżetu państwa.

Przychody Agencji Badań Medycznych zaplanowano w 2020 r. w wysokości 365.100 tys. zł, koszty również zostały określone na kwotę 365.100 tys. zł.

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)** jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, która gromadzi składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne obywateli oraz dystrybuje świadczenia (np. emerytury, renty, zasiłki chorobowe lub macierzyńskie) w wysokości i na zasadach ustalonych w przepisach powszechnie obowiązujących. Łączne przychody ZUS na 2020 r. planuje się w kwocie 4.730.333 tys. zł.

Źródłem przychodów Zakładu będą środki finansowe pochodzące z:

- odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność ZUS w kwocie 3.865.499 tys. zł,
- odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych na finansowanie przez ZUS emerytur pomostowych w kwocie 3.512 tys. zł,
- tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 248.470 tys. zł,
- tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych ZUS do wypłaty w wysokości 312.833 tys. zł,
- przychodów finansowych w wysokości 24.500 tys. zł,
- pozostałych przychodów w kwocie 275.519 tys. zł.

Ogółem koszty ZUS na rok 2020 zaplanowano w kwocie 5.461.628 tys. zł. Największą pozycję w kosztach stanowią wynagrodzenia, które na rok 2020 zaplanowano w kwocie 3.123.530 tys. zł, w tym na wynagrodzenia osobowe zaplanowano kwotę 3.086.415 tys. zł.

W ramach funduszu wynagrodzeń na 2020 r. założony został wzrost płac dla pracowników Zakładu o 9% w stosunku do planu na rok 2019, co umożliwi prowadzenie Zakładowi racjonalnej polityki zatrudnieniowej i wynagrodzeniowej gwarantującej sprawne realizowanie wszystkich zadań ustawowych, zapobieżenie zjawisku odejść z pracy w Zakładzie z powodu zbyt niskich zarobków oraz pozyskanie pracowników o kluczowych dla Zakładu kompetencjach. Ponadto wzrost funduszu

wynagrodzeń na 2020 r. podyktowany jest koniecznością zatrudnienia dodatkowych lekarzy orzeczników oraz lekarzy członków komisji lekarskich do realizacji przez Zakład nowego zadania związanego z obsługą procesu orzekania dla celów świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Zatrudnienie łącznie 400 dodatkowych lekarzy orzekających (300 lekarzy orzeczników oraz około 100 lekarzy członków komisji lekarskich) wymaga zabezpieczenia w planie na 2020 r. środków na wynagrodzenia w kwocie 57.150 tys. zł. Szacuje się, że w ciągu roku może wpłynąć do Zakładu 600 wniosków wymagających wydania orzeczenia dla celów ww. świadczenia. Drugą co do wielkości pozycję kosztów ZUS stanowią koszty usług obcych (usługi pocztowe i bankowe, usługi telekomunikacyjne, usługi związane z przetwarzaniem danych, pozostałe) oszacowane w 2020 r. na łączną kwotę 1.122.445 tys. zł, tj. o 2,1% mniej od kosztów zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2019 rok.

W ramach planu finansowego Zakładu zabezpieczono także zwiększone środki na zakup dodatkowych badań, opinii i konsultacji medycznych przeprowadzanych w ramach orzecznictwa lekarskiego, jak również koszty zatrudnienia stażystów i wykładowców szkoleń.

Wydatki ZUS na finansowanie działalności inwestycyjnej w roku 2020 zostały zaplanowane na kwotę 446.133 tys. zł.

- **Polska Agencja Nadzoru Audytowego** została utworzona na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw. Agencja jako organ nadzoru publicznego działa na rzecz wzmocnienia jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie (w tym usług związanych z transakcjami na rynku kapitałowym). Agencja sprawuje niezależny nadzór nad biegłymi rewidentami, firmami audytorskimi i samorządem zawodowym biegłych rewidentów. Do głównych zadań Agencji należy m.in. przeprowadzanie kontroli w zakresie badań ustawowych sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego (JZP) i pozostałych jednostek niebędących JZP; przeprowadzanie kontroli tematycznych i doraźnych; prowadzenie postępowań administracyjnych (w tym postępowań wynikających z kontroli) oraz postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów; podejmowanie działań mających na celu rozwój rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz jego konkurencyjności a także działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Koszty działalności Agencji pokrywane będą z opłat wnoszonych przez firmy audytorskie. Zarówno przychody, jak i koszty Agencji w 2020 r. zaplanowano w kwocie 21.437 tys. zł.

- **Rzecznik Finansowy** działa na rzecz ochrony klientów podmiotu rynku finansowego (ryнку ubezpieczeniowego i emerytalnego – krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, rynku bankowego oraz kapitałowego – banków krajowych, banków zagranicznych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych, instytucji finansowych, instytucji płatniczych, małych instytucji płatniczych, dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku, dostawców świadczących wyłącznie usługi dostępu do informacji o rachunku, biuro usług płatniczych, instytucji pieniądza elektronicznego, oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, zarządzających ASI i alternatywnych spółek inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, firm inwestycyjnych, instytucji pożyczkowych i pośredników kredytów hipotecznych). Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura ponoszone będą przez podmioty rynku finansowego. Zarówno przychody, jak i koszty Rzecznika Finansowego w 2020 r. zaplanowano w kwocie 31.055 tys. zł.

Zaplanowane na 2020 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji i subwencji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacje i subwencje z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
1	2	3	4	5
Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia	9.910	9.757	9.891	19
Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego	4.060	3.710	4.060	0
Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka	6.000	6.000	6.000	0
Instytut Europy Środkowej	4.000	4.000	4.000	0
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF)	407.695		390.612	17.083
Polski Instytut Ekonomiczny	12.046	9.841	11.792	254
Krajowy Zasób Nieruchomości	28.600		28.497	103
Urząd Dozoru Technicznego	511.365		432.086	79.279
Polskie Centrum Akredytacji	25.500		25.465	35
Polska Organizacja Turystyczna	51.717	49.505	51.717	0
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	1.224.655	438.739	1.568.215	-343.560
Polski Instytut Sztuki Filmowej	309.207	127.390	309.207	0
Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia	6.498	6.295	6.498	0
Polska Agencja Antydopingowa	8.020	7.900	8.020	0
Polskie Laboratorium Antydopingowe	13.310	4.200	13.310	0
Polski Klub Wyścigów Konnych	6.167	444	6.070	97
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	37.523	34.107	37.493	30
Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego	314.989	207.299	314.622	367
Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	165.544	102.473	165.524	20
Centrum Łukasiewicz	16.700	16.500	21.980	-5.280
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	1.259.204	15.544	1.135.161	124.043
Transportowy Dozór Techniczny	64.968		64.178	790
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2.733.970	59.240	4.205.000	-1.471.030
23 parki narodowe	298.134	91.789	308.319	-10.185
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	14.084	12.584	14.084	0
Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji	54.889	467	54.825	64
Agencja Badań Medycznych	365.100	85.084	365.100	0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	4.730.333		5.461.628	-731.295
Polska Agencja Nadzoru Audytorstwa	21.437		21.437	0
Rzecznik Finansowy	31.055		31.055	0
Razem	12.736.680	1.292.868	15.075.846	-2.339.166

Rozdział VIII

Państwowe fundusze celowe

Zgodnie z art. 9 ustawy o finansach publicznych państwowe fundusze celowe zaliczane są do sektora finansów publicznych. Każdy państwowy fundusz celowy tworzony jest na podstawie odrębnej ustawy.

Podstawą gospodarki finansowej państwowego funduszu celowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody i koszty na cele wskazane w ustawie powołującej fundusz oraz stany na początek i na koniec roku.

Łączne przychody funduszy prezentowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 w załączniku nr 13 Plany finansowe państwowych funduszy celowych zaplanowano w wysokości 317.253.761 tys. zł. Natomiast planowane łączne koszty realizacji zadań funduszy wyniosą 333.660.074 tys. zł.

Zestawienie poszczególnych funduszy zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu	
w tys. zł			
1	2	3	4
Razem	317 253 761	54 212 361	333 660 074
I Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi	283 210 073	51 907 361	282 722 581
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	262 181 352	33 522 023	261 395 518
Fundusz Emerytalno - Rentowy	19 175 438	17 627 638	19 193 108
Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	43 853	10 324	44 953
Fundusz Administracyjny	741 893		740 697
Fundusz Emerytur Pomostowych	1 067 537	747 376	1 348 305
II Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa	23 513 922	705 000	36 483 908
Fundusz Pracy	13 226 755		9 100 000
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	5 962 971	700 000	6 332 497
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	513 431		555 530
Fundusz Solidarnościowy	3 759 200		20 441 300
Fundusz Dostępności	51 565	5 000	54 581
III Fundusze związane z prywatyzacją	188 350	0	1 350 700
Fundusz Reprywatyzacji	70 000		940 700
Fundusz Rekompensacyjny	118 350		410 000

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:		Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu		
	w tys. zł			
1	2	3	4	
IV Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju	1 780 816	0		2 095 356
Fundusz Zapasów Interwencyjnych	1 177 569			1 153 196
Fundusz Wsparcia Policji	58 921			58 921
Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego	10 070			11 084
Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	151 259			405 198
Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszonych Zakładów Pracy	150 000			215 000
Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	158 916			175 352
Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	1 546			1 546
Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	72 535			75 059
V Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną	1 106 640	0		1 237 936
Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów	18 050			28 870
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	856 800			963 625
Fundusz Promocji Kultury	229 790			243 500
Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków	2 000			1 941
VI Pozostałe fundusze	7 453 960	1 600 000		9 769 593
Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	6 589			7 389
Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	257 551			351 262
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	11 795			28 073
Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego	90			20
Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	44 730			83 223
Fundusz Niskoemisyjnego Transportu	366 200			313 677
Fundusz Dróg Samorządowych	3 254 000	1 600 000		7 203 991
Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej	800 005			800 005
Fundusz Inwestycji Kapitałowych	939 033			1
Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny	0			91 952
Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji	1 773 967			890 000

1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi

Do zadań realizowanych przez tę grupę funduszy należy m. in. realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno – rentowego, obsługa zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników, finansowanie emerytur pomostowych.

W 2020 r. przychody tych funduszy zaplanowano w łącznej wysokości 283.210.073 tys. zł. Natomiast koszty na realizację zadań szacuje się na łączną kwotę 282.722.581 tys. zł.

1.1 Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Zadaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jako państwowego funduszu celowego, jest zapewnienie finansowania wydatków związanych z powszechnymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym).

Głównym źródłem przychodów Funduszu są wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne. Ponadto na przychody Funduszu składają się m.in. takie tytuły jak: dotacja z budżetu państwa, wpłaty z OFE oraz inne przychody. W 2020 r. nie przewiduje się wykorzystania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych.

Niedobór środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo zostanie sfinansowany dotacją z budżetu państwa, nie przewidziano natomiast pożyczki z budżetu na ten cel.

Łączne przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostały zaplanowane na kwotę 262.181.352 tys. zł.

Przychody Funduszu ze składek na ubezpieczenie społeczne (przypis) zaplanowano na 209.456.514 tys. zł. Planuje się, iż przychody obejmujące wpłaty z OFE wyniosą 17.571.670 tys. zł, a pozostałe przychody (przypis) Funduszu wyniosą łącznie 1.631.136 tys. zł.

Ponadto przyjęto następujące założenia:

- od 1 marca 2020 r. nastąpi waloryzacja emerytur i rent. Świadczenia będą waloryzowane wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonym o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym wraz z gwarantowaną minimalną podwyżką świadczenia na poziomie co do zasady 70 zł. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla celów ustalenia wskaźnika waloryzacji stanowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w zależności od tego, którego wartość jest wyższa,
- wskaźnik ściągłości składek ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pozostanie na poziomie roku 2019 i wyniesie 3.865.499 tys. zł,
- niedobór FUS na wypłaty świadczeń będzie sfinansowany dotacją z budżetu państwa.

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w 2020 r. oszacowano na kwotę 261.395.518 tys. zł.

Podstawową pozycję kosztów Funduszu w kwocie 255.689.501 tys. zł (tj. 97,8% ogółu kosztów) stanowią wypłaty świadczeń na rzecz ludności (emerytury, renty, dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie, zasiłki: chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe, itp.).

W ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyodrębnione są cztery fundusze, w podziale na które dokonywana jest wypłata świadczeń i realizacja innych wydatków:

- fundusz emerytalny, z którego finansowane są wypłaty emerytur, emerytury kapitałowe, środki gwarantowane oraz jednorazowe wypłaty ustalane ze składek zewidencjonowanych na subkoncie – 177.424.085 tys. zł,
- fundusz rentowy, z którego finansowane są wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych i zasiłków pogrzebowych, wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy oraz finansowane są zadania w zakresie prewencji rentowej – 48.858.207 tys. zł,
- fundusz chorobowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub macierzyństwem – 24.519.716 tys. zł,
- fundusz wypadkowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wraz z prewencją wypadkową – 5.219.940 tys. zł.

W granicach określonych w ustawie budżetowej Fundusz może otrzymywać z budżetu państwa dotacje i nieoprocentowane pożyczki z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody FUS oraz środki zgromadzone na funduszu rezerwowym nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów Funduszu.

Biorąc pod uwagę planowane w 2020 r. przychody Funduszu ze składek, wpłaty z OFE, pozostałe przychody oraz przewidywany koszt świadczeń oraz koszty bieżące Funduszu, w roku 2020 dotacja z budżetu państwa została zaplanowana w wysokości 33.522.023 tys. zł.

W planie Funduszu na 2020 r. przyjęto, iż Fundusz nie będzie posiadał zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa.

1.2 Fundusz Emerytalno-Rentowy

Fundusz Emerytalno-Rentowy zabezpiecza ubezpieczenia społeczne dla rolników. Dysponentem Funduszu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, która prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Głównym zadaniem Funduszu jest finansowanie gwarantowanych przez państwo świadczeń wypłacanych rolnikom z zakresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, a także finansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego wypłacanych łącznie ze świadczeniami

z ubezpieczenia emerytalno-rentowego wraz z dodatkami, ubezpieczeń zdrowotnych rolników i ich domowników oraz refundacji określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli przepisy emerytalne przewidują taką refundację.

Łączne przychody Funduszu w 2020 r. zostały zaplanowane na kwotę 20.534.157 tys. zł, a łączne koszty w wysokości 20.551.827 tys. zł. Po stronie przychodów i kosztów ujęto transfer środków na świadczenia zbiegowe (1.358.719 tys. zł), który przeznaczony jest na sfinansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wraz z dodatkami oraz refundację określonych kosztów FUS.

Fundusz finansowany jest przede wszystkim z dotacji budżetowej, bowiem składka płacona przez rolników pokrywa tylko nieznaczną część wydatków. W roku 2020 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 17.627.638 tys. zł.

Przy konstrukcji planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego na rok 2020 przyjęto następujące założenia:

- przeciętna emerytura rolnicza wyniesie 1.218 zł (łącznie z dodatkami), a renta rolnicza 1.168 zł (łącznie z dodatkami),
- wskaźnik ściągalsności składek od rolników ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na Fundusz Administracyjny wyniesie 625.845 tys. zł.

1.3 Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji przeznaczony jest na finansowanie kosztów rzeczowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego związanych z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników oraz działań na rzecz pomocy ubezpieczonym osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującym jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w kwocie 43.853 tys. zł, podstawowym przychodem jest odpis z Funduszu Składkowego, który wyniesie 33.484 tys. zł. W roku 2020 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 10.324 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowano w wysokości 44.953 tys. zł. Większość kosztów ogółem stanowić będą koszty własne Funduszu, które w szczególności przeznaczone zostaną na sfinansowanie rehabilitacji leczniczej rolników oraz turnusów rehabilitacyjnych dzieci rolników w okresie wakacji. Ponadto zaplanowano także koszty inwestycyjne w wysokości 4.020 tys. zł.

1.4 Fundusz Administracyjny

Fundusz Administracyjny przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników i kosztów obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Podstawowym przychodem Funduszu w 2020 r. będzie odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 625.845 tys. zł, który stanowi de facto dotację z budżetu państwa. Łącznie z odpisem z Funduszu Składowego oraz z uwzględnieniem pozostałych przychodów, przychody Funduszu Administracyjnego wyniosą razem 741.893 tys. zł.

Biorąc pod uwagę katalog zadań finansowanych ze środków Funduszu, koszty ogółem zaplanowano w wysokości 740.697 tys. zł. Większość kosztów ogółem w 2020 r. stanowić będą koszty własne Funduszu, przeznaczone w szczególności na:

- wypłaty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Kasy,
- zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług remontowych, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz różne opłaty i składki,
- koszty przekazywania świadczeń (opłaty pocztowe, wydatki na usługi bankowe).

1.5 Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych, jako państwowy fundusz celowy, powołany został w celu finansowania emerytur pomostowych. W początkowych latach istnienia Funduszu przychody przewyższały ponoszone wydatki, a nadwyżki były lokowane m.in. w obligacjach skarbu państwa. Przewiduje się, iż w roku 2020 i latach następnych konieczne będzie zasilanie Funduszu o dodatkowe środki w postaci coraz wyższej dotacji z budżetu państwa na pokrycie wypłat emerytur pomostowych w wyniku stale rosnącej liczby osób pobierających emerytury pomostowe.

Przychody Funduszu Emerytur Pomostowych pochodzą głównie ze składek, finansowanych przez płatników w wysokości 1,5% podstawy wymiaru oraz z dotacji z budżetu państwa.

Przychody na rok 2020 zaplanowano w wysokości 1.067.537 tys. zł, z tego:

- dotacja z budżetu państwa – 747.376 tys. zł,
- składki – 314.886 tys. zł,
- pozostałe przychody i pozostałe zwiększenia – 5.275 tys. zł.

Koszty Funduszu w wysokości 1.348.305 tys. zł stanowią głównie emerytury pomostowe – 1.342.188 tys. zł i odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – 3.512 tys. zł.

Przewiduje się, iż przeciętna liczba osób pobierających emerytury pomostowe w 2020 r. ukształtuje się na poziomie 34,2 tys. osób.

2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa

Zadania realizowane przez te fundusze to m. in.: finansowanie zasiłków dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, realizacja szkoleń dla bezrobotnych, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych, refundacja części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności, finansowanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz finansowanie zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Łączne przychody dla tej grupy funduszy w 2020 r. wyniosą 23.513.922 tys. zł, a łączne koszty realizacji zadań przewiduje się na poziomie 36.483.908 tys. zł.

2.1 Fundusz Pracy

Głównym zadaniem Funduszu Pracy jest przeciwdziałanie bezrobociu oraz wypłata zasiłków dla osób bezrobotnych.

Plan Funduszu Pracy na 2020 r. został ustalony przy założeniu, że wysokość obowiązkowych składek na Fundusz Pracy wynosić będzie 2,0% podstawy ich wymiaru.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 13.226.755 tys. zł.

Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki wnoszone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz odsetki od środków Funduszu Pracy znajdujących się na rachunkach bankowych.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowano w wysokości 9.100.000 tys. zł. Z Funduszu Pracy finansowane będą, m. in.:

- zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków (przyjęto, że wypłaconych zostanie średniomiesięcznie ok. 131,7 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość zasiłku wyniesie 749,5 zł (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne 955,8 zł), zasiłki i świadczenia przedemerytalne, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, Pracownicze Plany Kapitałowe,
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, głównie na: programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dofinansowanie

pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, Krajowy Fundusz Szkoleniowy, koszty związane z realizacją zadań w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, koszty związane ze specjalizacją oraz realizacją staży podyplomowych lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych,

- wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

Plan Funduszu Pracy na 2020 r. uwzględnia rozwiązania wynikające z ustawy o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw, uchwalonej przez Sejm RP w dniu 20 grudnia 2019 r.

2.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest państwowym funduszem celowym, którego środki przeznaczane są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 5.962.971 tys. zł. Na przychody składają się głównie: dotacje z budżetu państwa – z przeznaczeniem na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (673.000 tys. zł) oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych (27.000 tys. zł), środki otrzymane z Unii Europejskiej, wpłaty pracodawców.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 6.332.497 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych, refundację części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, a także niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników, programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON, zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym, przelewy redystrybucyjne (środki na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe oraz koszty obsługi tych zadań),
- wydatki bieżące własne Biura i Oddziałów Funduszu oraz wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne.

2.3 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz jest państwowym funduszem celowym działającym na podstawie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 513.431 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w 2020 r. w wysokości 555.530 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- wynagrodzenia i składki za młodocianych pracowników,
- zaspokajanie podstawowych roszczeń pracowniczych przysługujących w ramach powszechnie obowiązującego prawa pracy.

Wypłacane świadczenia z tytułu zaspokajania podstawowych roszczeń pracowniczych powiększają należności Funduszu i podlegają zwrotowi z majątku niewypłacalnego pracodawcy. Dysponent Funduszu - minister właściwy do spraw pracy, może określić warunki zwrotu należności, w szczególności odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, jeżeli ich zwrot jest w całości lub w znacznej części niemożliwy. Dysponent Funduszu może również umarzać należności na zasadach określonych w ustawie.

2.4 Fundusz Solidarnościowy

Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Przychody Funduszu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 3.759.200 tys. zł. Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki wnoszone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz danina solidarnościowa.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 20.441.300 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji wraz z kosztami obsługi,
- dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi,
- rentę socjalną i zasiłek pogrzebowy wraz z kosztami obsługi,
- programy rządowe i resortowe, w tym obejmujące realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych,

– odpis na Fundusz Dostępności.

Plan Funduszu na 2020 r. uwzględnia rozwiązania wynikające z ustawy o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw, uchwalonej przez Sejm RP w dniu 20 grudnia 2019 r., oraz rządowego projektu ustawy o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów.

2.5 Fundusz Dostępności

Fundusz Dostępności został powołany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 51.565 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim środki Funduszu Solidarnościowego, środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa oraz środki ze spłat pożyczek udzielonych w ramach inżynierii finansowej wdrażanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2020 r. zaplanowane w wysokości 54.581 tys. zł mają być przeznaczone na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

3. Fundusze związane z prywatyzacją

Wydatki tych Funduszy przeznaczone są na: zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku 2020 przychody dla tych funduszy zaplanowano na poziomie 188.350 tys. zł, a koszty realizacji zadań ustalono w wysokości 1.350.700 tys. zł.

3.1 Fundusz Reprywatyzacji

Dysponentem Funduszu Reprywatyzacji jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Na rok 2020 przychody Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 70.000 tys. zł. Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane zostały na kwotę 940.700 tys. zł.

Na rachunku Funduszu gromadzone są środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji, dochody uzyskane z tytułu posiadania akcji oraz odsetki od tych środków, z przeznaczeniem na cele związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa. Środki przeznaczone są na:

- wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych, wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie uznania za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,
- realizację porozumień zawieranych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz jednostki samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na dofinansowanie zaspokajania przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, w szczególności przez wydanie rzeczy lub wypłatę świadczeń wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- pokrycie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego, w tym wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzanie ekspertyz, których koszty w wyroku ponosi pozwany – Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów zastępstwa procesowego w sprawach prowadzonych poza granicami kraju,
- pokrycie kosztów wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów cywilnoprawnych w zakresie specjalistycznych opinii i analiz, w ramach realizacji celów,
- sfinansowanie nabycia lub objęcia przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów, akcji w spółkach,
- udzielanie przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów pożyczek na rzecz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, w których ponad połowa akcji lub udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych oraz na rzecz przedsiębiorców, w stosunku do których osoby, o których mowa wyżej są przedsiębiorcami dominującymi.

3.2 Fundusz Rekompensacyjny

Fundusz Rekompensacyjny przeznaczony jest na finansowanie wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu rekompensat za mienie pozostawione poza obecnymi granicami RP oraz na obsługę wypłat z tytułu tych świadczeń, realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W 2020 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 118.350 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się:

- środki z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazywane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie zaliczek kwartalnych w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału,
- odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie, oszacowane w oparciu o oprocentowanie wolnych środków przekazywanych w zarządzanie Ministrowi Finansów.

W roku 2020 planowane są koszty Funduszu w wysokości 410.000 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się:

- wypłaty rekompensat dla osób uprawnionych w kwocie 407.000 tys. zł (kwota ta oszacowana została przy założeniu realizacji ok. 4.200 wypłat rekompensat w ciągu roku oraz przeciętnej wysokości wypłacanej rekompensaty wynoszącej 96,6 tys. zł oraz prognozowanej stopie procentowej 0,4%),
- wypłata prowizji zmiennej i stałej dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu powierzenia Bankowi wypłaty rekompensat, zapłata wynagrodzenia za usługę wsparcia technicznego aplikacji Systemu Informatycznego Rejestrów (SIR) oraz wydatki związane z dzierżawą serwerów, licencji oraz oprogramowania w łącznej kwocie 3.000 tys. zł.

4. Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju

Do zadań realizowanych przez te fundusze należą: przebudowa i modernizacja techniczna Sił Zbrojnych, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo pojazdów i ich właścicieli, modernizacja jednostek organizacyjnych Policji, utrzymanie i funkcjonowanie jednostek organizacyjnych Straży Granicznej oraz Państwowej Straży Pożarnej, udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym, resocjalizację osób pozbawionych wolności jak również modernizację przywieziennych zakładów pracy oraz zabezpieczenie ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym.

W roku 2020 łączne przychody dla tych funduszy zaplanowano na poziomie 1.780.816 tys. zł, a koszty realizacji zadań tych funduszy ustalono w łącznej wysokości 2.095.356 tys. zł.

4.1 Fundusz Zapasów Interwencyjnych

Fundusz Zapasów Interwencyjnych został powołany w celu zabezpieczenia ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym. Dysponentem Funduszu jest Prezes Agencji Rezerw Materiałowych.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 1.177.569 tys. zł. Ich źródłem będą głównie środki pochodzące ze składek opłaty zapasowej wnoszonej przez producentów

wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przetwarzania paliw oraz handlowców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw. Podstawą obliczenia składki opłaty zapasowej będzie ilość paliw przywiezionych lub wyprodukowanych w danym miesiącu kalendarzowym.

W 2020 r. koszty Funduszu, które zaplanowano w kwocie 1.153.196 tys. zł, obejmą realizację następujących zadań:

- zakupy paliw na zapasy agencyjne,
- utrzymywanie zapasów agencyjnych,
- finansowanie kosztów działalności Agencji Rezerw Materiałowych związane z wykonywaniem zadań w zakresie zapasów interwencyjnych,
- finansowanie innych kosztów realizacji zadań ustawowych.

4.2 Fundusz Wsparcia Policji

Fundusz Wsparcia Policji współfinansuje m.in. wydatki na zakup sprzętu i uzbrojenia dla jednostek organizacyjnych Policji.

Źródłem przychodów Funduszu w 2020 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Policję na podstawie umów i porozumień zawieranych przez dysponentów Funduszu, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji.

Zaplanowane w 2020 r. przychody Funduszu w kwocie 58.921 tys. zł, pochodzą m.in. z wpłat od jednostek na państwowy fundusz celowy, w tym na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych oraz odsetek od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie.

Koszty w 2020 r. zaplanowano w wysokości 58.921 tys. zł, przeznaczone zostaną na: rekompensaty za ponadnormatywny czas służby oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla funkcjonariuszy służby prewencyjnej, zakup usług remontowych, zakup sprzętu łączności, informatyki oraz specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej. Ponadto będą realizowane inwestycje dotyczące przede wszystkim zakupu samochodów służbowych, motocykli, sprzętu informatycznego, sprzętu łączności i specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz współfinansowania budowy i rozbudowy budynków komend wojewódzkich, powiatowych i komisariatów Policji.

4.3 Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego przeznacza uzyskane środki na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia jednostek organizacyjnych resortu, w szczególności Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 10.070 tys. zł. Źródłem przychodów będą wpłaty dokonywane przez Agencję Mienia Wojskowego oraz odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie.

Koszty zaplanowane w 2020 r. w wysokości 11.084 tys. zł, będą przeznaczone na pokrycie kosztów własnych tj. opłat bankowych oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań inwestycyjnych.

4.4 Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców gromadzi i aktualizuje dane zawierające informacje o pojazdach zarejestrowanych w Polsce i kierowcach posiadających polskie prawo jazdy.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 151.259 tys. zł.

Źródłem przychodów Funduszu będą przede wszystkim wpływy z opłat ewidencyjnych oraz przychody z opłat pobieranych za udostępnianie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 405.198 tys. zł, z przeznaczeniem w szczególności na: zakup usług związanych z utrzymaniem, serwisowaniem, eksploatacją, modernizacją i rozwojem Systemu Informatycznego CEPiK/CEPIK 2.0, usługi w obszarze wykonywania czynności materialno-technicznych związane z przygotowaniem odpowiedzi na wnioski i zapytania, utrzymanie Centrum Zapasowego w Bydgoszczy, zakup usług na wykonanie ekspertyz, analiz i opinii z zakresu działania systemu oraz realizację zadań związanych z informatyzacją.

4.5 Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy

Przychodami Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy są wpłaty od przywieszennych zakładów pracy z tytułu zwolnień uzyskanych przez te podmioty oraz wpłaty z tytułu potrąceń z wynagrodzeń skazanych. Dysponentem Funduszu jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w kwocie 150.000 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowane w kwocie 215.000 tys. zł przeznacza się na m.in. finansowanie działań w zakresie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, w szczególności na ochronę i tworzenie miejsc pracy dla skazanych, modernizację przywieszennych zakładów pracy i ich produkcji oraz organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności. Przedsiębiorcy zatrudniający osadzonych otrzymują ze środków Funduszu Aktywizacji ryczałt w wysokości 35% wartości wynagrodzeń, przysługujących

zatrudnionym osobom pozbawionym wolności. Ze środków Funduszu mogą być również przyznawane pożyczki i dotacje podmiotom zatrudniającym osoby pozbawione wolności.

Ze środków Funduszu będą również finansowane wydatki związane z „Programem modernizacji Służby Więziennej w latach 2017-2020”.

4.6 Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

Dysponentem Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych jest Minister Obrony Narodowej.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w kwocie 158.916 tys. zł. Źródłami przychodów będą m.in. odszkodowania i kary umowne, wpływy z usług świadczonych przez Siły Zbrojne RP wojskom obcym oraz wpłaty Agencji Mienia Wojskowego.

Koszty Funduszu planowane są w 2020 r. w kwocie 175.352 tys. zł i przeznaczone zostaną na zakup nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

4.7 Fundusz Wsparcia Straży Granicznej

Źródłem przychodów Funduszu w 2020 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Straż Graniczną na podstawie umów zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi, które określają przeznaczenie przekazywanych środków.

Przychody Funduszu Wsparcia Straży Granicznej w 2020 r. zaplanowano w wysokości 1.546 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowane w wysokości 1.546 tys. zł, przeznaczone będą na pokrycie kosztów własnych, głównie na zakup materiałów i wyposażenia, w tym m.in. zakup paliwa i części zamiennych do pojazdów służbowych, odzieży ochronnej i roboczej do poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy, materiałów biurowych, tonerów do drukarek i sprzętu komputerowego, a także sprzętu szkoleniowego oraz na pokrycie kosztów inwestycyjnych, tj. w szczególności zakup: sprzętu do przeprowadzania szkoleń, sprzętu transportowego i wyposażenia do warsztatów samochodowych.

4.8 Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej

Zadaniem Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej jest współfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 72.535 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu są środki finansowe uzyskane na podstawie umów lub porozumień zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, jak również organizatorami imprez masowych, osobami prawnymi

lub fizycznymi, opłaty za szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej oraz opłaty za przeprowadzenie egzaminu potwierdzającego przygotowanie do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Koszty zaplanowane w wysokości 75.059 tys. zł, przeznaczone będą na realizację zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych, koszty utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych PSP, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług oraz na cele statutowe szkół PSP, jak również rekompensatę pieniężną za wydłużony czas służby strażaka, a także wydatków związanych z przeprowadzeniem egzaminów dla osób ubiegających się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz związanych z organizacją i przeprowadzeniem szkoleń dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

Środki będą wydatkowane m.in. na:

- zakup umundurowania, środków ochrony osobistej strażaków, paliwa, oleju opałowego, usługi remontowe i pozostałe usługi.
- dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów operacyjnych i specjalnych, zakupu sprzętu ratowniczo-gaśniczego, a także budowy i modernizacji obiektów.

5. Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną

Fundusze te realizują zadania w zakresie: dofinansowania inwestycji obiektów sportowych, promowania przedsięwzięć artystycznych, ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, dofinansowania zajęć sportowych.

Łączne przychody dla tej grupy funduszy w 2020 r. wyniosą 1.106.640 tys. zł, koszty natomiast przewiduje się na poziomie 1.237.936 tys. zł.

5.1 Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w kwocie 18.050 tys. zł. Źródłem przychodów są wpływy z opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi, których przedmiotem jest reklama napojów alkoholowych.

Planowane na 2020 r. koszty realizacji zadań Funduszu zostały określone w wysokości 28.870 tys. zł i przeznaczone zostaną na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów oraz na zadania z zakresu zdrowia publicznego.

5.2 Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej działa na podstawie ustawy o grach hazardowych. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Źródłem przychodów jest 75% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa. Na rok 2020 zaplanowano przychody w kwocie 856.800 tys. zł.

Planowane koszty Funduszu wyniosą w 2020 r. 963.625 tys. zł i zostaną poniesione na realizację zadań związanych z przebudową, remontami i dofinansowaniem inwestycji obiektów sportowych, rozwijaniem sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych oraz na zadania z zakresu zdrowia publicznego, a także na rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa.

5.3 Fundusz Promocji Kultury

Fundusz Promocji Kultury działa na podstawie ustawy o grach hazardowych. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu jest 20% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa. Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w kwocie 229.790 tys. zł.

Planowane koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2020 r. 243.500 tys. zł i zostaną poniesione na wspieranie oraz promowanie określonych w ustawie o grach hazardowych zadań z dziedziny kultury, w tym również zadań o charakterze inwestycyjnym, jak i zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej oraz zadania polegające na dofinansowaniu wypłaty wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych. Ze środków Funduszu pokrywane będą także koszty obsługi Funduszu.

5.4 Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków

Zadaniem Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków jest dofinansowanie nakładów na wykonywanie prac konserwatorskich przy zabytkach. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu są wpływy z administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych przez organy ochrony zabytków na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz nawiązek orzekanych w związku z popełnieniem przestępstwa zniszczenia lub uszkodzenia zabytku. Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w kwocie 2.000 tys. zł.

Planowane koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2020 r. 1.941 tys. zł i zostaną przeznaczone na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac

konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Ze środków Funduszu pokrywane będą także koszty obsługi Funduszu.

6. Pozostałe Fundusze

Przychody pozostałych funduszy celowych zaplanowano w 2020 r. w wysokości 7.453.960 tys. zł, a łączną kwotę kosztów realizacji ich zadań ustalono na poziomie 9.769.593 tys. zł.

6.1 Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Głównym zadaniem Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym jest gromadzenie, utrzymywanie w gotowości użytkowej, aktualizacja, uzupełnianie, udostępnianie oraz zabezpieczenie centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Przychody Funduszu zostały zaplanowane w 2020 r. w wysokości 6.589 tys. zł. Przychody Funduszu stanowiąc będą głównie: wpływy z opłat za udostępnianie zbiorów danych oraz innych materiałów z centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu, przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 7.389 tys. zł, głównie na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz na finansowanie kosztów przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii.

6.2 Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej

Dysponentem Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej jest Minister Sprawiedliwości.

Planowane w 2020 r. przychody Funduszu w kwocie 257.551 tys. zł to środki pieniężne pochodzące z orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych, potrąceń w wysokości 7% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej oraz wykonania kar dyscyplinarnych poprzez obniżenie przypadającej skazanemu części wynagrodzenia za pracę, nie więcej niż o 25%, na okres do 3 miesięcy, spadków, zapisów i darowizn, dotacji, zbiorów i innych źródeł.

Koszty Funduszu w planowanej wysokości 351.262 tys. zł przeznacza się na udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin, a także na udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin, a także na przeciwdziałanie przyczynom przestępczości.

Ze środków funduszu będą również finansowane wydatki związane z „Programem modernizacji Służby Więziennej w latach 2017-2020”.

6.3 Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych

Źródłem przychodów Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych jest 1% wpływów z dopłat z gier objętych monopolem państwa. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 11.795 tys. zł. W 2020 r. koszty Funduszu wyniosą 28.073 tys. zł i zostaną przeznaczone na realizację następujących zadań:

- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i opracowywanie specjalistycznych ekspertyz, raportów, sprawozdań dotyczących problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- udzielanie finansowej pomocy instytucjom i stowarzyszeniom realizującym zadania związane z rozwiązywaniem problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym sporządzanie oceny rozpowszechnienia i zagrożeń patologicznym hazardem,
- prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych, a także zwiększanie kompetencji zawodowych osób zajmujących się leczeniem w celu zwiększenia skuteczności oraz dostępności leczenia uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla osób uzależnionych i ich bliskich,
- zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym.

6.4 Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Podstawowym celem Funduszu jest wzmocnienie potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans.

Na rok 2020 zaplanowano przychody Funduszu w wysokości 90 tys. zł, a koszty realizacji zadań w wysokości 20 tys. zł.

Przychodami Funduszu są środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych:

- wykorzystane przez organizacje pożytku publicznego niezgodnie z przeznaczeniem,
- przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, nieuwzględnionej w wykazie prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- niewydatkowane przez organizacje, które utraciły status organizacji pożytku publicznego.

6.5 Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Fundusz został utworzony z dniem 1 kwietnia 2017 r. na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw. Celem Funduszu jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 44.730 tys. zł. Źródłem przychodów Funduszu są dopłaty do stawek w grach hazardowych.

Koszty Funduszu zaplanowano w 2020 r. w wysokości 83.223 tys. zł, z przeznaczeniem wyłącznie na:

- działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk),
- wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego,
- wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego,
- rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją.

6.6 Fundusz Niskoemisyjnego Transportu

Fundusz Niskoemisyjnego Transportu został powołany do zapewnienia finansowego wsparcia projektów związanych z rozbudową infrastruktury umożliwiającej stosowanie paliw alternatywnych w celu zmniejszenia stosowania oleju napędowego i benzyn silnikowych w transporcie.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 366.200 tys. zł. Ich źródłem będą środki przekazywane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w wysokości 0,1% uzasadnionego zwrotu z kapitału zaangażowanego w wykonywaną

działalność gospodarczą w zakresie przesyłania energii elektrycznej, wpływy z tytułu opłaty zastępczej oraz wpływy z tytułu opłaty emisyjnej, w części przypadającej Funduszowi Niskoemisyjnego Transportu, oraz inne przychody.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 313.677 tys. zł mają być przeznaczone w szczególności na:

- finansowanie rozbudowy infrastruktury umożliwiającej stosowanie paliw alternatywnych, tj. biokomponentów, biopaliw ciekłych, innych paliw odnawialnych, energii elektrycznej, wodoru, sprężonego gazu ziemnego (CNG) i skroplonego gazu ziemnego (LNG) w transporcie,
- wsparcie publicznego transportu zbiorowego wykorzystującego paliwa alternatywne,
- pomoc dla wytwórców paliw alternatywnych,
- działania edukacyjne, badawcze i promocyjne związane z rozwojem transportu niskoemisyjnego,
- obsługę Funduszu.

6.7 Fundusz Dróg Samorządowych

Fundusz stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, która stanowi ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczynia się do poprawy poziomu życia obywateli.

Źródła finansowania Funduszu Dróg Samorządowych:

- wpłaty z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- dotacja celowa z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej,
- dotacja celowa z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest Minister Infrastruktury,
- wpłaty Dyrekcji Generalnej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- wpłaty z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie akcje (udziały) są własnością Skarbu Państwa.

Ponadto Fundusz może zostać zasilony środkami pochodzącymi z przekazania skarbowych papierów wartościowych, a także dobrowolnymi wpłatami wpłat na rzecz Funduszu np. przez spółki, w których udziały albo akcje posiada Skarb Państwa.

W 2020 r. planowane przychody Funduszu wynoszą 3.254.000 tys. zł

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2020 roku zaplanowane w wysokości 7.203.991 tys. zł mają być przeznaczone w szczególności na:

- dofinansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg powiatowych i dróg gminnych,
- dofinansowania budowy mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
- finansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu obronnym.

W planie finansowym Funduszu na 2020 r. uwzględniono wysokość nowopowstałych zobowiązań, dotyczących zadań wieloletnich gminnych i powiatowych określonych na poziomie przewidywanej wielkości zawartych przez Wojewodów lub Ministra Infrastruktury umów na dofinansowanie tych zadań.

6.8 Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej

Celem Funduszu jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego, co ma zapobiec wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości. Dofinansowanie otrzymują organizatorzy publicznego transportu zbiorowego jako wsparcie do realizacji zadań własnych w powyższym zakresie.

Środki Funduszu w 2020 r. pochodzą z:

- opłaty emisyjnej,
- opłaty paliwowej,
- przychodów z opłat i zezwoleń oraz kar pieniężnych i grzywnien pobieranych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego i Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego,
- budżetu państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu,
- odsetek bankowych.

Przychody Funduszu w 2020 r. wynoszą odpowiednio 800.005 tys. zł., z czego 800.000 tys. zł będzie wydatkowane do jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, natomiast 5 tys. zł przewidziane jest na koszty usług bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

6.9 Fundusz Inwestycji Kapitałowych

Fundusz Inwestycji Kapitałowych został utworzony w 2019 r. w celu zapewnienia źródła finansowania zadania Prezesa Rady Ministrów, polegającego na nabywaniu i obejmowaniu akcji lub udziałów spółek przez Skarb Państwa.

W 2020 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 939.033 tys. zł, w tym:

- wpłaty z zysku spółek, o których mowa w art. 1 ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa,
- środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, z akcji należących do Skarbu Państwa,
- środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej lub wsparcia niebędącego pomocą publiczną, udzielonych przedsiębiorcom z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, wraz z należnościami ubocznymi,
- odsetki od wolnych środków Funduszu, przekazanych w zarządzanie zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku 2020 planowane są koszty Funduszu w wysokości 1 tys. zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową Funduszu.

Zakłada się, że pierwsze umowy na zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa zawierane będą w 2021 r.

6.10 Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny

Na mocy ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw powołany został Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny. Celem Funduszu jest finansowanie utraconego przychodu spółek energetycznych w 2019 r., w związku z przepisami art. 5 oraz art. 6 ww. ustawy.

W 2020 r. Fundusz nie planuje uzyskiwania przychodów. Ostatnia z aukcji, z której dochód ma zasilić Fundusz odbędzie się w grudniu 2019 r.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 91.952 tys. zł mają być przeznaczone w szczególności na dokonywanie wypłat kwot różnic cen, kwot rekompensat finansowych oraz kwot dofinansowań oraz korekt tych wypłat.

6.11 Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji

Na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych powołany został Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji.

Przychody Funduszu w 2020 r. zaplanowano w wysokości 1.773.967 tys. zł. Ich źródłem będą środki ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji, o których mowa w art. 49 ust. 2c ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym Funduszu.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane w wysokości 890.000 tys. zł mają być przeznaczone na wypłatę rekompensat z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych.

Rozdział IX

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w UE związane jest z włączeniem Polski w system finansowy UE, obejmujący przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władze budżetowe UE (Radę UE i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej (posiadającej wyłączną kompetencję przygotowania projektu budżetu UE), mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE (tzw. wieloletnie ramy finansowe – WRF). Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w WRF, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE.

Wieloletnie Ramy Finansowe UE na lata 2014-2020*

(mln EUR – w cenach bieżących)

ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ogółem 2014-2020
1. Inteligentny wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu	52.756	77.986	69.304	73.512	76.420	79.924	83.661	513.563
w tym: spójność społeczna, gospodarcza i terytorialna	36.196	60.320	50.837	53.587	55.181	56.842	58.470	371.433
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	49.857	64.692	64.262	60.191	60.267	60.344	60.421	420.034
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	43.779	44.190	43.951	44.146	44.163	43.881	43.888	307.998
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	1.737	2.456	2.546	2.578	2.656	2.801	2.951	17.725
4. Globalny wymiar Europy	8.335	8.749	9.143	9.432	9.825	10.268	10.510	66.262
5. Administracja	8.721	9.076	9.483	9.918	10.346	10.786	11.254	69.584
6. Wyrównania	29	0	0	0	0	0	0	29
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	121.435	162.959	154.738	155.631	159.514	164.123	168.797	1.087.197
jako procent DNB	0,90%	1,17%	1,05%	1,04%	1,02%	1,00%	0,99%	1,02%
ŚRODKI NA PŁATNOŚCI OGÓŁEM	135.762	140.719	130.694	126.492	154.355	166.709	172.420	1.027.151
jako procent DNB	1,01%	1,01%	0,88%	0,84%	0,98%	1,01%	1,01%	0,96%
Dostępny margines	0,22%	0,22%	0,35%	0,39%	0,22%	0,19%	0,19%	0,26%
Paup zasobów własnych jako procent DNB	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,20%	1,20%	1,20%	1,22%

* DNB oparte na ESA 2010 począwszy od 2018 r.

Źródło: Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 16.05.2019 r, COM(2019)310 final

Znaczna część środków budżetu UE nie jest przekazywana do państw członkowskich.

Wydatki wspólnotowe można podzielić na następujące grupy:

1. Wydatki skierowane do podmiotów znajdujących się poza Unią Europejską.

W skład tych wydatków można włączyć przede wszystkim środki znajdujące się w dziale 4 budżetu UE „Globalny wymiar Europy”, m.in. na finansowanie projektów realizowanych w ramach pomocy rozwojowej w krajach rozwijających się, a także środki w ramach funduszy przedakcesyjnych (również dział 4 budżetu UE), skierowane do krajów kandydujących do UE. Dodatkowo wydatki w dziale 1a budżetu UE „Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia” są w pewnej części kierowane do państw spoza UE.

2. Alokacje przeznaczone na funkcjonowanie UE (przede wszystkim dział 5 budżetu UE „Administracja”) oraz projekty realizowane w skali ponadnarodowej (głównie dział 1a), których nie da się przypisać konkretnie do żadnego z krajów członkowskich.

3. Środki, które służą finansowaniu projektów (fundusze strukturalne i Fundusz Spójności itp.) bądź polityk (wspólna polityka rolna – WPR) w konkretnych państwach członkowskich i które są alokowane dla konkretnych państw (zarządzanie zdecentralizowane wykonywane przez administracje państw członkowskich, beneficjentów tych środków).

4. Środki dostępne podmiotom z państw członkowskich, ale ich podział następuje w drodze konkursowej (zarządzanie scentralizowane wykonywane przez Komisję Europejską lub agencje UE).

Transfery otrzymywane z budżetu UE przez Polskę sklasyfikowane są przede wszystkim w ww. trzeciej grupie wydatków z niewielkim udziałem grupy czwartej.

Składka wpłacana przez Polskę do budżetu UE, w całkowitej planowanej wysokości 23.327.650 tys. zł, w całości jest przekazywana z budżetu państwa i służy finansowaniu wszystkich ww. wydatków¹.

¹ Mając na uwadze występujące w ostatnich latach znaczące zmiany w wysokości składki oraz w celu optymalnego zarządzania skutkami uchwalanych w 2020 r. korekt budżetowych podjęto decyzję o umieszczeniu części środków na zapłatę składki do UE w rezerwie celowej w kwocie 2.000.000 tys. zł. Natomiast limit wydatków dla części 84 - Środki własne UE został określony na poziomie 21.327.650 tys. zł.

Prognozowane saldo przepływów finansowych w roku 2020 pomiędzy Polską a Unią Europejską i państwami członkowskimi EFTA przedstawia poniższe zestawienie.

Treść	Kwota
	w tys. zł
<i>1</i>	<i>2</i>
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UE i państwa EFTA	71.810.553
Zadania wynikające ze wspólnej polityki rolnej	20.418.322
Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych i EFR	50.625.114
Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021	373.597
Pozostałe	393.520
II. ŚRODKI WYDATKOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA	
Środki własne UE (składka do budżetu UE)	23.327.650
III. RÓŻNICA (I-II)	48.482.903

Rozdział X

Budżet środków europejskich

Budżet środków europejskich, stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., obejmuje dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej.

1. Dochody budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020, w części Dochody budżetu środków europejskich, zaplanowane zostały dochody budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 71.448.652 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach:

- Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 w wysokości 20.482.819 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w wysokości 18.251.368 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w wysokości 2.821.075 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w wysokości 991.554 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w wysokości 4.367.586 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w wysokości 1.827.378 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 w wysokości 415.901 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w wysokości 268.254 tys. zł,
- Instrumentu „Łącząc Europę” w wysokości 1.156.760 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 w wysokości 233.023 tys. zł,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 w wysokości 140.574 tys. zł,
- Wspólnej polityki rolnej w wysokości 20.492.360 tys. zł.

2. Wydatki budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 88.402.533 tys. zł z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 54.429.343 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane w ramach:

- 1) Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, tj. na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę" (CEF),
- 2) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,
- 3) Wspólnej polityki rolnej.

Pozostała część wydatków została zaplanowana w rezerwie celowej poz. 98 z przeznaczeniem na finansowanie programów z budżetu środków europejskich w kwocie 33.942.705 tys. zł oraz w rezerwie celowej poz. 99 z przeznaczeniem na finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich w kwocie 30.485 tys. zł.

Zaplanowanie rezerw wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa celowa poz. 98 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane wydatki w budżecie środków europejskich, w częściach poszczególnych dysponentów, obejmują przede wszystkim następujące programy:

2.1 Perspektywa Finansowa 2014-2020

W ramach Perspektywy Finansowej na lata 2014-2020 planowane są do realizacji Krajowe Programy Operacyjne oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020.

2.1.1 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020

W ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 15.329.363 tys. zł.

Celem 16 Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 jest dalsze zwiększanie konkurencyjności regionów oraz poprawy jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionalnych i niwelowanie barier rozwojowych. Szczególny nacisk położony będzie przede wszystkim na wspieranie przedsiębiorczości, edukacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, technologii informacyjno-komunikacyjnych, infrastruktury ochrony środowiska, energetyki oraz transportu. Dodatkowo w ramach RPO bezpośrednią pomoc uzyskują osoby pozostające bez pracy, wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym chcące podnieść swoje kwalifikacje.

W latach 2014-2020 samorzady województw zarządzają około 40% funduszy polityki spójności. W ramach tych środków zawarte są również dodatkowe fundusze pochodzące z podziału rezerwy programowej, czyli środki na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz inne Obszary Strategicznej Interwencji (OSI).

RPO realizowane w latach 2014-2020 są programami dwufunduszowymi, tj. finansowanymi z udziałem środków EFRR oraz EFS, z czego 15 z nich realizowanych jest w województwach zaliczanych do kategorii „słabiej rozwinięte”, jedynie RPO w województwie mazowieckim zostało sklasyfikowane jako region „lepiej rozwinięty”.

W ramach RPO realizowane są projekty z zakresu następujących celów tematycznych:

- wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK,
- wzmacnianie konkurencyjności MŚP,
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
- promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania odpadami,
- promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników,

- promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,
- inwestowanie w kształcenie, szkolenia oraz szkolenia zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

2.1.2 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

W ramach POIiŚ 2014-2020 zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 13.529.180 tys. zł.

PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Główne obszary, na które przekazywane są środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program realizuje założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

W ramach programu realizowanych jest 10 osi priorytetowych:

- Zmniejszenie emisyjności gospodarki,
- Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu,
- Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego,
- Infrastruktura drogowa dla miast,
- Rozwój transportu kolejowego w Polsce,
- Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach,
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury,
- Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR i FS.

2.1.3 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.768.867 tys. zł.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, adaptacyjności, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane są też innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych dziedzinach. Ponadto, w ramach PO WER realizowane są projekty w ramach Rządowego programu Dostępność Plus.

W ramach programu realizowanych jest 6 osi priorytetowych:

- Osoby młode na rynku pracy,
- Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy gospodarki i edukacji,
- Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
- Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa,
- Wsparcie dla obszaru zdrowia,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFS oraz szczególnego instrumentu wsparcia skierowanego do młodych bezrobotnych – Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

2.1.4 Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 742.968 tys. zł.

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, jako dodatkowy element wsparcia z funduszy strukturalnych oraz wzmocnienie działań innych programów na obszarze Polski Wschodniej, tj. województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Celem głównym interwencji PO PW w latach 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację działań programu na wsparciu tworzenia warunków sprzyjających powstawaniu MŚP w Polsce Wschodniej, wsparciu konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności poprzez internacjonalizację, wsparciu w zakresie poprawy efektywności układów transportowych miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych oraz wsparciu w zakresie zwiększenia spójności wewnętrznej makroregionu w zakresie infrastruktury transportowej.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Przedsiębiorcza Polska Wschodnia,
- Nowoczesna infrastruktura transportowa,
- Ponadregionalna infrastruktura kolejowa,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR.

2.1.5 Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 4.424.420 tys. zł.

PO Inteligentny Rozwój to drugi pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Celem głównym PO IR jest wspieranie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, wyrażające się głównie zwiększeniem nakładów na B+R w szczególności poprzez wsparcie przedsiębiorstw w obszarach innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej, podniesienie jakości i interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych oraz zwiększenie stopnia ich komercjalizacji oraz umiędzynarodowienia.

Cel ten zostanie osiągnięty przez koncentrację działań programu na wzmacnianiu powiązań między nauką i potrzebami rynku oraz przedsiębiorstwami, w tym wzmacnianiu roli inicjatyw klastrowych w celu budowy tych powiązań, rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw, wspieraniu tworzenia inicjatyw gospodarczych (w tym zwłaszcza MŚP oraz spin-out, opartych o implementację innowacji wykorzystujących Kluczowe Technologie Prorozwojowe, podniesieniu jakości prac B+R oraz pozycji krajowych jednostek naukowych w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz wsparciu działań odpowiadających na potrzebę pogodzenia wzrostu gospodarczego i poprawy wyników ekonomicznych przy jednoczesnym ograniczeniu wykorzystania zasobów (w tym także energii, wody i surowców mineralnych) i zmniejszeniu presji na środowisko.

Program umożliwia skuteczne przejście „od pomysłu do przemysłu”. Założeniem PO IR jest bowiem wsparcie realizacji całego procesu powstawania innowacji: od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac badawczo-rozwojowych, w tym przygotowanie prototypu, aż po komercjalizację wyników prac B+R. Mając na uwadze zróżnicowany poziom ryzyka realizacji projektu na ww. etapach, przewiduje się wykorzystanie instrumentów wsparcia o charakterze dotacyjnym oraz zwrotnym.

W ramach programu realizowanych jest 5 osi priorytetowych:

- Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa,
- Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I,
- Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach,
- Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami EFRR.

2.1.6 Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.343.053 tys. zł.

Celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla rozwoju kraju. Fundamenty te to szeroki dostęp do szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Powszechny dostęp do szybkiego Internetu,
- E-administracja i otwarty rząd,
- Cyfrowe kompetencje społeczeństwa,
- Pomoc techniczna.

Program będzie współfinansowany środkami EFRR.

2.1.7 Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 222.908 tys. zł.

Program ten zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). EFMR zastąpił Europejski Fundusz Rybacki, wdrażany w latach 2007-2013.

Program Operacyjny „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020 zakłada realizację sześciu priorytetów:

- Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa,
- Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury (chów i hodowla organizmów wodnych),
- Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa,
- Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich,
- Wspieranie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury,
- Zintegrowana polityka morska oraz Pomoc techniczna.

2.1.8 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 122.309 tys. zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

PO PŻ obejmuje zakup i dystrybucję żywności oraz obligatoryjne działania towarzyszące, przyczyniające się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących oraz realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

2.1.9 Instrument „Łącząc Europę” (CEF)

W ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 3.200.360 tys. zł.

Connecting Europe Facility – Instrument „Łącząc Europę” (CEF) to fundusz rozbudowy infrastrukturalnej, ściśle związany z polityką spójności, który wspiera przedsięwzięcia o kluczowym znaczeniu dla Europy. Ideą CEF jest wzmocnienie sieci transportowo-komunikacyjnej, poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej, połączeń energetycznych oraz rozwiązań z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. CEF jest zarządzany centralnie przez Komisję Europejską.

2.2. Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) 2014-2021 i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2014-2021

W ramach tych programów zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 209.862 tys. zł., w tym na:

- Norweski Mechanizm Finansowy 2014 – 2021 w wysokości 140.987 tys. zł,
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 w wysokości 68.875 tys. zł.

Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2014-2021 jest kontynuacją Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014.

Głównymi celami funduszy norweskich i funduszy EOG są: przyczynianie się do zmniejszenia różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami – darczyńcami a państwami – beneficjentami.

2.3 Wspólna polityka rolna (WPR)

W ramach budżetu środków europejskich na realizację WPR zaplanowano na 2020 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 12.536.053 tys. zł.

Środki z tytułu WPR przekazywane przez KE do państw członkowskich mają charakter refundacyjny. Warunkiem ich otrzymania jest wcześniejsze poniesienie określonych wydatków przez agencję płatniczą. Udokumentowane wydatki tej agencji są zwracane ze środków budżetu unijnego, w terminach wynikających z prawa UE.

W roku 2020 będą realizowane płatności w ramach I filaru WPR, w tym płatności bezpośrednie oraz działania interwencyjne na wspólnotowych rynkach rolnych, a także płatności z tytułu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW).

W ramach PROW realizowane są następujące priorytety wyznaczone dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

Przewiduje się, że w 2019 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 12.576,3 mln zł wobec kwoty 45.991,3 mln zł przyjętej w ustawie budżetowej.

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 26.283,8 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 13.707,4 mln zł.

Na finansowanie krajowe w wysokości 26.283,8 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 21.422,2 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 4.861,6 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 13.978,8 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 22.396,8 mln zł,
 - ujemnego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 8.418,0 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 7.443,3 mln zł.

Na ujemne finansowanie zagraniczne w wysokości 13.707,4 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 16.789,7 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 5.056,6 mln zł,
- c) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 8.138,9 mln zł.

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2020 r. zakładany jest zerowy wynik budżetu państwa, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 16.953,9 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 6.564,2 mln zł. W rezultacie planowane w 2020 r. potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 23.518,1 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2019 r. 12.576,3 mln zł (w ustawie budżetowej na 2019 r. 45.991,3 mln zł). Planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu przy

przyjętych założeniach odnośnie do sprzedaży skarbowych papierów wartościowych w 2019 r.) wynosi 141.662,3 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2019 r. 135.922,5 mln zł (w ustawie budżetowej na 2019 r. 163.705,3 mln zł).

	PW 2019	2020	3:2
	mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	12.576,3	23.518,1	187,0
– deficyt budżetu państwa	14.406,8	0,0	0,0
– deficyt budżetu środków europejskich	6.683,5	16.953,9	253,7
– kredyty i pożyczki udzielone	890,8	1.888,9	212,0
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	-104,3	-75,5	72,4
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	195,5	716,2	366,3
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	-14.000,0	4.000,0	-
– zarządzanie środkami europejskimi	5.754,2	56,3	1,0
– pozostałe przychody i rozchody	-1.250,2	-21,7	1,7
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	12.576,3	23.518,1	187,0
1. Finansowanie krajowe	26.283,8	46.385,5	176,5
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	21.422,2	46.210,3	215,7
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	4.861,6	175,3	3,6
2. Finansowanie zagraniczne	-13.707,4	-22.867,5	166,8
2.1 Obligacje skarbowe	-16.789,7	-14.790,0	88,1
2.2 Kredyty otrzymane	-5.056,6	-1.230,3	24,3
2.3 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	8.138,9	-6.847,1	-

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 46.385,5 mln zł, a finansowanie zagraniczne będzie ujemne i wyniesie 22.867,5 mln zł.

Na finansowanie krajowe złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 46.210,3 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 175,3 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 39.447,5 mln zł będące wynikiem:

- dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 15.483,7 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 23.557,6 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach indeksowanych w wysokości 406,2 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 6.762,7 mln zł.

Na ujemne finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 22.867,5 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 14.790,0 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 1.230,3 mln zł,
- c) ujemne saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 6.847,1 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych oraz zagranicznych), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym oraz operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, wynoszą odpowiednio 316.956,7 mln zł oraz 300.002,9 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a *ustawy o finansach publicznych* rozchody z tego rodzaju zobowiązań oraz operacji nie są zaliczane do limitu rozchodów. Na kwotę rozchodów nieobjętych limitem w 2020 r. składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 17.895,4 mln zł,
- przepływy z tytułu obligacji oszczędnościowych sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku na kwotę 2.997,0 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych zawiązanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 3.817.645,8 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych na kwotę 887,9 mln zł,
- przepływy na rachunku walutowym w wysokości 77.367,4 mln zł.

Po uwzględnieniu tych wielkości planowana łączna kwota przychodów wynosi 4.233.750,3 mln zł, a rozchodów 4.216.796,4 mln zł.

2.1 Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 212.035,1 mln zł oraz 170.527,0 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 87.486,8 mln zł, z czego z tytułu:
 - obligacji rynkowych – 73.821,8 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 52.473,5 mln zł, obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 20.942,1 mln zł oraz obligacji indeksowanych w wysokości 406,2 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 13.665,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – przychody w wysokości 91,6 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
 - jednostki samorządu terytorialnego (37,5 mln zł),
 - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (54,1 mln zł).
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody w wysokości 216,1 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 64.931,5 mln zł,
- e) pozostałe przychody w wysokości 50.133,8 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (50.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów zamiany obligacji zapadających w 2021 r.). Pozostała część przepływów w tej pozycji wynika z wpływów z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (18,9 mln zł), depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (112,1 mln zł) oraz z przychodów z prywatyzacji (2,8 mln zł),
- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 9.175,3 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2019 r.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 41.276,5 mln zł związane z wykupem:

- obligacji rynkowych – 34.374,3 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 28.915,9 mln zł oraz obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 5.458,4 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 6.902,3 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 1.066,3 mln zł wynikające z założonego udzielenia pożyczek dla:
- jednostek samorządu terytorialnego (250,0 mln zł),
 - Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (33,0 mln zł),
 - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (783,3 mln zł).
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 140,6 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 68.931,5 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 50.112,1 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (50.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne rozchody z tytułu zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto lub wykupu długu, w szczególności na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2021 r. Pozostała kwota wynika z przepływów z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (112,1 mln zł) oraz z rozdysponowania przychodów z prywatyzacji (0,05 mln zł),
- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 9.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2020 r.

2.2 Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 104.921,7 mln zł oraz 129.475,8 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 7.987,4 mln zł,
- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 5.435,5 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
 - Europejski Bank Inwestycyjny (4.295,5 mln zł) - m.in. na projekty refinansujące wydatki poniesione przez budżet państwa na zadania inwestycyjne w obszarach, w ramach których realizowana jest umowa (np. obszar nauki i szkolnictwa wyższego, ochrony zdrowia, wkład krajowy do funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-20),

- Bank Światowy (748,7 mln zł) - na dwa projekty ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły,
 - Bank Rozwoju Rady Europy (391,2 mln zł) - na dwa projekty ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły,
- c) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 71.392,4 mln zł wynikające z wpływów środków z Komisji Europejskiej,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - przychody w wysokości 106,4 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- e) przychody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększenia finansowania zagranicznego.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 22.777,4 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,
- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 6.665,8 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (5.271,7 mln zł),
 - Banku Światowego (1.338,8 mln zł),
 - Banku Rozwoju Rady Europy (55,3 mln zł),
- c) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 71.448,7 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - rozchody w wysokości 1.020,6 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- e) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 716,2 mln zł,
- f) pozostałe rozchody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym oraz pozostałych przepływów w finansowaniu zagranicznym,
- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – rozchody w wysokości 6.847,1 mln zł wynikające z wyższej kwoty wpływów walutowych niż wykorzystania środków walutowych (ujemne saldo przepływów na rachunku walutowym).

Rozdział XII

Należności Skarbu Państwa

Stan należności Skarbu Państwa (SP) na koniec 2018 r. oraz prognozę tej wielkości na koniec lat 2019 i 2020 przedstawia tabela.

Wyszczególnienie	Stan na:			Zmiana	
	31 XII 2018	31 XII 2019	31 XII 2020	XII'2020 – XII'2019	
	w mln zł				
1	2	3	4	5	6
Razem	147.151,7	155.713,8	169.974,2	14.260,5	9,2
1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty	137.797,4	145.511,9	158.932,9	13.420,9	9,2
1) Należności podatkowe, w tym:	111.794,6	119.092,6	131.883,8	12.791,2	10,7
1.1) Podatki pośrednie	99.350,8	103.666,8	115.197,6	11.530,8	11,1
1.2) Podatek dochodowy od osób prawnych	4.920,3	5.466,0	6.064,2	598,2	10,9
1.3) Podatek dochodowy od osób fizycznych	7.516,0	9.954,8	10.618,5	663,7	6,7
1.4) Podatek od wydobycia niektórych kopalin	0,0	0,0	0,0	0,0	-
1.5) Podatek od niektórych instytucji finansowych	2,5	0,0	0,0	0,0	-
1.6) Podatki zniesione	5,1	5,0	3,4	-1,5	-30,8
2) Należności niepodatkowe, w tym:	26.002,8	26.419,3	27.049,1	629,8	2,4
2.1) Wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych oraz spółek SP	1,8	7,0	4,0	-3,0	-42,9
2.2) Cło	275,2	223,9	201,9	-22,0	-9,8
2.3) Pozostałe dochody ¹⁾	25.725,7	26.188,5	26.843,2	654,7	2,5
2. Należności z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych	647,3	388,0	197,0	-191,0	-49,2
3. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa:	1.424,3	1.484,2	1.573,1	88,8	6,0
1) Pożyczki na prefinansowanie dla jednostek sektora finansów publicznych	183,2	78,9	3,4	-75,5	-95,7
2) Pożyczki udzielane sędziom i prokuratorom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych	292,4	307,6	322,7	15,1	4,9
3) Pożyczka dla KUKK ²⁾	391,3	376,0	313,9	-62,1	-16,5
4) Pożyczki udzielone jednostkom samorządu terytorialnego	545,9	721,8	933,1	211,3	29,3
4. Należności bieżące i zaległe z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych ³⁾	6.602,7	7.683,1	8.612,3	929,2	12,1
5. Należności z tytułu gwarancji i poręczeń SP, w tym:	265,7	230,9	242,4	11,4	5,0
1) z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych	254,3	219,2	230,3	11,1	5,1
2) z tytułu gwarancji zagranicznych	11,4	11,7	12,0	0,3	2,6
6. Inne należności	413,8	413,7	413,7	0,0	0,0

¹⁾ Obejmują należności z tytułu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych JST oraz zaległości z tytułu opłat, grzywien, kar i różnych innych dochodów.

²⁾ Kwoty przedstawione w tabeli dla 2019 r. i 2020 r. stanowią prognozy, które mogą różnić się od limitów zapisanych w ustawie budżetowej na 2019 r. i w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r.

³⁾ Wycień za 2018 r. dokonano po kursach z dnia 31.12.2018 r.: 3,7597 USD/PLN; 4,3000 EUR/PLN; za 2019 r. i 2020 r. zgodnie z prognozami kursów: 3,8000 USD/PLN i 4,2955 EUR/PLN na koniec obydwu lat. Dla należności w RT wycień dokonano po kursie 21 gr/RT.

1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty

Prognozuje się, że należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty na koniec 2019 r. wzrosną o 7.714,6 mln zł, tj. o 5,6% w porównaniu z końcem 2018 r. Na koniec 2020 r. przewidywany jest wzrost o 13.420,9 mln zł r/r, tj. o 9,2%.

W przypadku należności podatkowych na koniec 2019 r. przewidywany jest ich wzrost o 7.298,0 mln zł, tj. o 6,5% w stosunku do końca 2018 r. Natomiast na koniec 2020 r. prognozuje się zwiększenie należności o 12.791,2 mln zł r/r, tj. o 10,7%. Wzrost należności podatkowych w latach 2019-2020 wynikać będzie przede wszystkim ze wzrostu należności z tytułu podatków pośrednich.

Należności podatkowe pozostałe do zapłaty obejmują zaległości zarówno wymagalne, jak i niewymagalne, tj.: płatne w ratach i odroczone, w postępowaniu egzekucyjnym, objęte decyzjami o wstrzymaniu wykonania decyzji ostatecznej, w postępowaniu ugodowym, układowym i upadłościowym, objęte egzekucją sądową, wynikające z decyzji nieostatecznych (bez nadanego rygoru natychmiastowej wykonalności) oraz te, w stosunku do których nie podjęto żadnych czynności.

Kształtowanie się należności pozostałych do zapłaty na wysokim poziomie spowodowane jest następującymi czynnikami:

- brak realizacji zobowiązań wynikających z deklaracji,
- nieregulowanie zobowiązań podatkowych wynikających ze złożonych korekt deklaracji będących m.in. następstwem prowadzonych postępowań kontrolnych - egzekucja jest bezskuteczna z powodu braku majątku,
- brak wpłat na zaległości podatkowe generowane przez nowych dłużników, którzy w latach poprzednich wywiązywali się z obowiązków podatkowych,
- znaczący udział długu należącego do podatników kwalifikowanych jako bardzo trudni – niewypłacalni,
- uchylanie się od regulowania zobowiązań przez podatników posiadających wysokie zaległości z lat ubiegłych, przy jednoczesnym powstawaniu nowych zaległości.

Duży wzrost niezapłaconych zobowiązań z tytułu podatków, w tym w szczególności w zakresie podatku VAT, związany jest paradoksalnie, ze zintensyfikowaniem działań kontrolnych i wykrywaniem oszustw podatkowych, w tym wprowadzaniem do obrotu fikcyjnych faktur.

Zobowiązania podatkowe określone w związku z wprowadzeniem do obrotu fikcyjnych faktur są trudno ściągalne z uwagi na to, że:

- kontrolowane podmioty często w momencie przeprowadzania kontroli nie prowadzą już działalności, a kontakt z nimi jest utrudniony lub wręcz niemożliwy. Siedziby tych podatników są rejestrowane pod wirtualnymi adresami lub nie posiadają aktualnego adresu,
- firmy mające zamiar działać w sposób fikcyjny wynajmują biuro wirtualne na bardzo krótki czas, generują ogromne zaległości, następnie rozwiązują umowy najmu, nie zmieniając zapisów w KRS,
- firmy niejednokrotnie nie aktualizują adresu prowadzenia działalności lub aktualizują w sposób niepełny, utrudniając w ten sposób wszczęcie postępowań egzekucyjnych,
- prezesami spółek były często osoby „przypadkowe”, nie posiadające majątku lub obcokrajowcy. Proceder ten ma na celu uniemożliwienie odzyskania należności po przeniesieniu odpowiedzialności na osoby trzecie,
- niejednokrotnie działalność gospodarcza rejestrowana była na osoby pochodzące z marginesu społecznego, udostępniające swoje dane, na podstawie których wystawiane były następnie „puste” faktury za drobne korzyści materialne, czyli tzw. „słupy”,
- w przypadku tzw. „znikających” spółek, wszystkie późniejsze działania wierzyciela (wyjawienie majątku, przeniesienia odpowiedzialności, zakaz prowadzenia działalności) skazane są na niepowodzenie, ponieważ sądy żądają od organu podatkowego wskazania adresów do korespondencji, które niejednokrotnie są nieaktualne lub niepełne.

Na wzrost poziomu niezapłaconych zobowiązań z tytułu podatków wpływ mają również poniższe czynniki, które mają negatywny wpływ na skuteczne przeprowadzenie egzekucji tych zaległości:

- brak rachunków bankowych lub środków na rachunkach, praw majątkowych oraz wierzytelności pieniężnych, akcji i udziałów w spółkach czy w jednostkach funduszy inwestycyjnych,
- brak majątku ruchomego lub jego niska wartość,
- uzyskiwanie przez zobowiązanych wynagrodzenia w wysokości nie przekraczającej kwoty wolnej od zajęcia,
- prowadzenie działalności z wykorzystaniem sprzętu przyjętego w leasing, dzierżawionego lub kredytowanego.

Ponadto na skuteczność prowadzonych postępowań egzekucyjnych, a tym samym na kształtowanie się poziomu niezapłaconych zobowiązań podatkowych wpływ ma również trudna i czasochłonna realizacja tytułów wykonawczych:

- wystawionych na podmioty, które w toku dalszych czynności okazują się być podmiotem zlikwidowanym,
- obejmujące duże kwoty zaległości, w szczególności przypisane na podstawie decyzji UCS oraz byłego UKS,
- wystawionych na zaległości będące wynikiem oszustw podatkowych,
- wystawionych na zobowiązanych posiadających już znaczne zaległości,
- wystawionych na podmioty, które siedzibę mają w tzw. biurach wirtualnych,
- w przypadku których prowadzone postępowania egzekucyjne okazały się bezskuteczne bądź wyjątkowo trudne,
- w przypadku których zastosowano bez skutku wszystkie możliwe czynności i środki egzekucyjne.

W przypadku należności niepodatkowych na koniec 2019 r. przewidywany jest ich wzrost o 416,6 mln zł, tj. o 1,6% względem końca 2018 r. Na koniec 2020 r. prognozowany jest wzrost należności o 629,8 mln zł, tj. o 2,4% w ujęciu r/r.

Na koniec 2019 r. przewidywany jest spadek należności z tytułu ceł o 51,3 mln zł, tj. 18,7%, a na koniec 2020 r. prognozowany jest dalszy spadek tych należności – o 22,0 mln zł, tj. 9,8%.¹

Wysokość należności z tytułu wpłat z zysku od przedsiębiorstw państwowych oraz spółek SP kształtuje się w ostatnich latach na podobnym poziomie, oscylując w granicach kilku milionów złotych. Należności te dotyczą przede wszystkim bieżących zobowiązań podmiotów prowadzących działalność, które są sukcesywnie egzekwowane, ale także tzw. „starych długów”, powstałych w latach dziewięćdziesiątych i na początku lat dwutysięcznych, dotyczących od lat tych samych podmiotów znajdujących się w upadłości lub likwidacji, które zostały zgłoszone do masy upadłości poszczególnych podmiotów.

2. Należności z tytułu przejściowego wykupu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych

Na koniec 2019 r. prognozowany jest spadek stanu należności z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych ze środków budżetu państwa o 259,3 mln zł, tj. o 40,1% względem końca 2018 r. W 2020 r. przewidywany jest dalszy spadek stanu należności o 191,0 mln zł, tj. o 49,2% względem końca 2019 r. Na zmniejszenie stanu

¹ W związku z utworzeniem Krajowej Administracji Skarbowej, od 1 marca 2017 r. zmieniły się organy właściwe do poboru ceł. Aktualnie właściwym do poboru należności celnych jest naczelnik urzędu skarbowego, i dochody z ceł klasyfikowane są w części 77 budżetu państwa razem z należnościami podatkowymi. W celu jednolitego prezentowania należności z tytułu ceł i podatków, należności z tytułu ceł zaprezentowano w kwotach głównych, analogicznie jak podatki.

należności w 2019 r., jak i w 2020 r. będzie miała wpływ szacowana wysokość umorzeń tych należności oraz spłaty zadłużenia dokonywane przez kredytobiorców.

3. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa

Przewiduje się, że w latach 2019-2020 nastąpi wzrost łącznej kwoty należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa. Prognozowany na koniec 2020 r. stan należności z tytułu pożyczek udzielonych z budżetu państwa uwzględnia przewidywane wykonanie 2019 r.

Na należności z tytułu pożyczek składają się:

a) pożyczki na prefinansowanie

Na należności SP z tytułu pożyczek na prefinansowanie składają się:

- należności z tytułu pożyczek udzielanych jednostkom sektora finansów publicznych realizujących programy i projekty finansowane z udziałem funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności,
- należności z tytułu pożyczek udzielanych przez BGK w ramach finansowania wyprzedzającego niektórych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz niespłaconych pożyczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Na koniec 2019 r. prognozuje się spadek stanu należności z tytułu pożyczek na prefinansowanie o 104,3 mln zł r/r, do poziomu 78,9 mln zł, co będzie wynikało z przewidywanego wzrostu liczby spłaconych przez beneficjentów pożyczek z tytułu PROW 2014-2020. Na koniec 2020 r. prognozuje się zmniejszenie należności – o 75,5 mln zł, tj. o 95,7% względem końca 2019 r. Będzie to wynikało z zakładanego dalszego zwiększenia liczby spłaconych pożyczek z tytułu PROW 2014-2020.

b) pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów

W latach 2019-2020 prognozowany jest wzrost kwoty należności z tytułu pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów – o 15,2 mln zł r/r (o 5,2%) w 2019 r. i o 15,1 mln zł r/r (o 4,9%) w 2020 r.

c) pożyczki dla KUKE S.A.

Należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych KUKE S.A. na koniec 2019 roku prognozuje się w wysokości 376,0 mln zł, przy założeniu udzielenia w bieżącym roku nowych pożyczek dla KUKE S.A. w wysokości 41,00 mln zł, tj. w kwocie przyjętej w zaktualizowanym planie rozchodów na 2019 r. Oznacza to spadek poziomu należności na koniec 2019 r. w stosunku do stanu na koniec 2018 r. o 15,3 mln zł. Jednocześnie, przy

założeniu udzielenia w 2020 r. nowych pożyczek dla KUKE S.A. w wysokości 33,0 mln zł (kwota przyjęta do planu rozchodów na 2020 r.) stan należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych KUKE S.A. na koniec 2020 r. wyniesie 313,9 mln zł.

Należy podkreślić, że wartość i ilość nowych pożyczek faktycznie udzielonych KUKE S.A. w latach 2019-2020 zależą będzie od szkodowości ubezpieczeń eksportowych objętych gwarancjami Skarbu Państwa oraz od wysokości środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku „Interes Narodowy” służącym do obsługi tych ubezpieczeń.

d) pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego

Należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego na koniec 2019 roku prognozuje się w wysokości 721,8 mln zł, co oznacza wzrost o 175,9 mln zł., tj. o 32,2%, w stosunku do osiągniętego stanu należności na koniec 2018 r. Wzrost ten będzie rezultatem: zwiększenia należności Skarbu Państwa w wyniku udzielonych pożyczek oraz zmniejszenia należności w wyniku spłat dokonywanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego.

Na koniec 2020 r. należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego prognozuje się w wysokości 933,1 mln zł, co oznacza wzrost o 211,3 tys. zł. tj. o 29,3%, w stosunku do przewidywanego stanu należności na koniec 2019 r. Prognozuje się, że limit możliwych do udzielenia pożyczek z budżetu państwa w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego w roku 2020 będzie wynosić 250,0 mln zł.

4. Należności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek zagranicznych

Stan należności Skarbu Państwa z tytułu kredytów udzielonych innym krajom obejmuje należności bieżące i zaległe w USD i EUR. W 2019 r. przewidywany jest wzrost należności o 1.080,4 mln zł r/r, a w 2020 r. o 929,2 mln zł.

Na powyższe zmiany mają wpływ m.in. następujące czynniki:

- 1) spłaty z tytułu kredytów udzielonych m.in. następującym krajom: Angola, Chiny, Etiopia, Indonezja, Serbia, Uzbekistan, Wietnam, Czarnogóra, Bośnia i Hercegowina, Kenia, Tanzania, Mjanma,
- 2) brak spłaty zobowiązań przez Irak,
- 3) planowane wypłaty z tytułu udzielonych kredytów oraz umów przewidywanych do zawarcia w 2019 i 2020 r.

5. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Stan należności SP z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na koniec 2019 r. prognozuje się na kwotę 230,9 mln zł, co oznaczać będzie spadek o 34,7 mln zł, tj. o 13,1% w stosunku do stanu na koniec 2018 r. Na koniec 2020 r. należności SP z tego tytułu prognozuje się w wysokości 242,4 mln zł, co oznacza wzrost o 11,4 mln zł, tj. o 5,0% w stosunku do prognozowanego stanu na koniec 2019 r. Wzrost ten będzie rezultatem zwiększenia należności w wyniku zaewidencjonowania odsetek ustawowych i za opóźnienie od wierzytelności SP.

6. Inne należności

Pozycja „Inne należności” obejmuje: należności z tytułu udzielonej pomocy publicznej w formie gwarancji i poręczeń SP², należności związane z wystąpieniem Polski z Międzynarodowego Banku Inwestycyjnego, należności z tytułu kredytów udostępnionych w ramach kredytów udzielonych przez b. ZSRR, dotyczących Porozumienia Generalnego z 1986 r. oraz należności z tytułu sald na rachunkach likwidacyjnych.

Przewiduje się, że stan należności SP z tych tytułów na koniec 2019 r. wyniesie 413,7 mln zł, co oznaczać będzie spadek o 0,1 mln zł względem końca 2018 r. Na koniec 2020 r. należności pozostaną na niezmiennym poziomie 413,7 mln zł.

² Należności te powstały w wyniku wydania przez Komisję Europejską Decyzji w sprawie pomocy państwa udzielonej przez Polskę Stoczni Gdynia, na mocy której gwarancje i poręczenia udzielone stoczni przez Skarb Państwa zostały uznane za niezgodne ze wspólnym rynkiem.

Rozdział XIII

Sektor finansów publicznych

1. Dochody, wydatki oraz saldo sektora finansów publicznych

Dochody i wydatki sektora finansów publicznych w 2020 r. determinowane są w głównej mierze przez budżet państwa, budżet środków europejskich oraz agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe i państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, których plany finansowe stanowią załącznik do projektu ustawy budżetowej.

Prezentowanie planowanego przez jednostki sektora finansów publicznych poziomu wydatków wynika z obowiązujących regulacji, zgodnie z którymi ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych wydatki stanowią nieprzekraczalny limit, a koszty ujęte w rocznych planach finansowych jednostek sektora finansów publicznych mogą ulec zwiększeniu jedynie w przypadku, gdy zrealizowano przychody wyższe od prognozowanych, a wzrost kosztów nie spowoduje zwiększenia dotacji z budżetu lub zwiększenia planowanego stanu zobowiązań (art. 52 ustawy o finansach publicznych).

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 uwzględniono środki na finansowanie działań/programów o dużym znaczeniu społecznym oraz rozwojowym. Jest to kolejny budżet w którym w sposób priorytetowy potraktowano wydatki na wspieranie rodzin, walkę z wykluczeniem społecznym oraz wyrównywanie szans rozwojowych regionów.

W szczególności zapewniono m.in. rozszerzenie finansowania Programu „Rodzina 500+”, finansowanie programu inwestującego w edukację polskich dzieci „Dobry start” obejmującego jednorazowym wsparciem wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny, a także finansowanie ze środków Funduszu Solidarnościowego programu dodatkowego wsparcia dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz dodatkowego, rocznego świadczenia pieniężnego dla wszystkich emerytów i rencistów w wysokości najniższej emerytury. Ponadto zapewniono finansowanie rządowych programów infrastrukturalnych (drogowych oraz kolejowych), w tym na szczeblu samorządowym poprzez Fundusz Dróg Samorządowych oraz Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (fundusz wspierający odbudowę sieci autobusowych połączeń lokalnych i walkę z wykluczeniem komunikacyjnym).

Planowany w ustawie budżetowej deficyt sektora finansów publicznych w 2020 r. wyniesie 32,2 mld zł, tj. 1,4% PKB, natomiast po wyeliminowaniu wyniku budżetu środków europejskich ukształtuje się w 2020 r. na poziomie 15,3 mld zł, tj. 0,6% PKB. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z metodyką unijną (ESA2010) rejestrowanie przepływów z budżetem UE odbywa się na zasadzie neutralności dla wyniku sektora instytucji rządowych

i samorządowych. Na wynik sektora finansów publicznych niewątpliwym wpływ będzie miał planowany zrównoważony budżet państwa, gdzie górny limit wydatków ustalany jest na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej zapisanej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 869).

Poniższa tabela przedstawia planowany wynik kasowy sektora finansów publicznych i jego relacji do PKB w latach 2019-2020 oraz wykonanie 2018 r.

Wyszczególnienie	2018	2019*	2020
Sektor finansów publicznych			
mld zł	3,7	-41,4	-32,2
% PKB	0,2	-1,9	-1,4

*) Projekt ustawy budżetowej na rok 2019 przekazany do Sejmu RP we wrześniu 2018 r.

Uwzględniając dostosowania metodyki krajowej do metodyki europejskiej oraz poziom wydatków zgodny z maksymalnymi limitami, wynikającymi ze stabilizującej reguły wydatkowej prognozowany deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodyki unijnej (ESA2010) wyniesie 1,2% PKB, tj. istotnie poniżej wartości referencyjnej dla deficytu nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych (3% PKB) określonego w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) w art. 126 ust. 1. Obowiązek ten został doprecyzowany także w *rozporządzeniu Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu*, które tworzy tzw. część korygującą *Paktu Stabilności i Wzrostu*. Jednocześnie po wyeliminowaniu czynników o charakterze jednorazowym, tj. dochodów z opłaty przekształceniowej oraz dodatkowych wpływów ze sprzedaży na aukcjach uprawnień do emisji CO₂ deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2020 r. wyniesie 2,2% PKB.

Planowany na 2020 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010) jest wyższy od prognozowanego przez KE¹ (0,2% PKB), co wynika przede wszystkim z uwzględnienia przez Komisję działań fiskalnych wskazanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 przekazanym do Sejmu RP i przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 24 września br.

¹ Jesienne prognozy Komisji Europejskiej opublikowane w listopadzie br.
https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-autumn-2019_en

2. Dług publiczny

W poniższej tabeli znajdują się prognozy poziomu państwowego długu publicznego i jego relacji do PKB na koniec 2019 r. i 2020 r.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Państwowy dług publiczny			
mld zł	984,3	993,7	1.039,8
% PKB	46,5	44,4	43,8
Kwota, o której mowa w art. 38a pkt 3 ustawy o finansach publicznych*			
mld zł	943,9	972,5	1.010,1
% PKB	44,6	43,5	42,6
Dług Skarbu Państwa**			
mld zł	954,3	972,7	1.025,3
% PKB	45,1	43,5	43,2
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE)			
mld zł	1.035,3	1.050,8	1.103,2
% PKB	48,9	47,0	46,5

*) Kwota ustalona w wyniku przeliczenia kwoty państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze roku budżetowego i pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym.

***) Kwota długu Skarbu Państwa uwzględnia, zgodnie z planem finansowym Funduszu Solidarnościowego, zobowiązania tego funduszu w ramach sektora finansów publicznych, niemające wpływu na państwowy dług publiczny ze względu na eliminację wzajemnych zobowiązań podmiotów należących do sektora.

Wartość państwowego długu publicznego na koniec 2018 r. wyniosła 984,3 mld zł, a jego relacja do PKB wyniosła 46,5%. Kwota ustalona w wyniku przeliczenia wartości państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze 2018 roku pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku w relacji do PKB wyniosła 44,6%.

Zakłada się, że państwowy dług publiczny w ujęciu nominalnym wzrośnie o 9,3 mld zł w 2019 r. i o 46,1 mld zł w 2020 r. Relacja długu do PKB obniży się do 44,4% w 2019 r., a następnie do 43,8% w 2020 r. Z kolei relacja do PKB kwoty ustalonej w wyniku przeliczenia państwowego długu publicznego z zastosowaniem średnich kursów walut obcych i pomniejszenia o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym wyniesie na koniec 2019 i 2020 r. odpowiednio 43,5% oraz 42,6%, tj. obniży się w 2020 r. poniżej progu 43% PKB zawartego w stabilizującej regule wydatkowej.

Przy przyjętych założeniach przewidywana relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg definicji UE) do PKB obniży się do 47,0% na koniec 2019 r. i 46,5% na koniec 2020 r.

Kształtowanie się długu w latach 2019-20 będzie głównie rezultatem finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa poprzez zaciąganie zobowiązań na rynku krajowym i rynkach zagranicznych.

Podobnie jak w latach poprzednich, znaczącą większość (powyżej 90%) państwowego długu publicznego będzie stanowić dług Skarbu Państwa.

Rozdział XIV

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2020

Art. 1 – stosownie do art. 110 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, ustala:

- łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa,
- kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego deficytu budżetu państwa.

Kwota wydatków obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych określa planowane wydatki podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) z wyłączeniem wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. W kwocie wydatków nie uwzględnia się przepływów pomiędzy podmiotami objętymi SRW z tytułu dotacji i subwencji oraz przepływów finansowych między funduszami zarządzanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kwota ta, pomniejszona o planowane koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, planowane wydatki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wydatki jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i samorządowych jednostek budżetowych, pomniejszone o dotacje i subwencje planowane do otrzymania od podmiotów objętych SRW, a także wydatki organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, stanowi nieprzekraczalny limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3.

Ustala się, że na ostatni dzień roku budżetowego, tj. na dzień 31 grudnia 2020 r., nie wystąpi deficyt budżetu państwa.

Dochody i wydatki budżetu państwa prezentowane są w załącznikach nr 1 i 2.

Art. 2 – określa łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich i łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich oraz wynik budżetu środków europejskich, stosownie do art. 110 pkt 4-6 ustawy o finansach publicznych.

Wprowadzenie do ustawy budżetowej odrębnego załącznika dotyczącego budżetu środków europejskich wynika z art. 117 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym budżet środków europejskich jest rocznym planem dochodów i podlegających refundacji wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich,

z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej oraz środków, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 549, ze zm.), jak również z art. 119 ww. ustawy przewidującego sposób ujmowania w ustawie budżetowej dochodów i wydatków budżetu środków europejskich.

Prognozowane dochody budżetu środków europejskich określone zostały w załączniku nr 3, a planowane wydatki – w załączniku nr 4.

Art. 3 – stosownie do postanowień art. 110 pkt 7-9 ustawy o finansach publicznych ustala łączną kwotę planowanych przychodów i łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa, których tytuły zostały wymienione w załączniku nr 5 oraz planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa. Planowane rozchody budżetu państwa, o których mowa w art. 110 pkt 8 ustawy o finansach publicznych i w konsekwencji planowane przychody nie zawierają kwot z tytułu zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, w tym samym roku budżetowym oraz kwot z tytułu operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, a jedynie saldo tych kwot. Kwoty z powyższych tytułów zostały z mocy art. 52 ust. 1a ustawy o finansach publicznych wyłączone z limitu rozchodów budżetu państwa, a w konsekwencji również z kwoty planowanych przychodów.

Art. 4 – ustala źródła finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, zgodnie z art. 110 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zobowiązującym do ustalenia źródeł pokrycia deficytu budżetu państwa.

Art. 5 – określa, zgodnie z postanowieniami art. 82, art. 95 ust. 2 oraz art. 110 pkt 10 ustawy o finansach publicznych, limity przyrostu zadłużenia w 2020 r. z tytułu zaciąganych i spłaconych kredytów i pożyczek oraz emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych, przy czym przez spłatę kredytów lub pożyczek należy rozumieć terminowe lub przedterminowe spłaty kapitału, natomiast w przypadku skarbowych papierów wartościowych spłata może nastąpić w szczególności w wyniku ich wykupu, przedterminowego wykupu, wcześniejszego wykupu, odkupu oraz zamiany. Uwzględniając postanowienia art. 78 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych przepis ust. 2 omawianego artykułu umożliwia dokonywanie operacji finansowych, które wpłyną na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa, jak również ma on zastosowanie do emisji skarbowych papierów wartościowych, których przekazanie wynika z innych ustaw, np. z ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. poz. 2161).

Art. 6 – określa łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy z dnia 8 maja 1997 r.

o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1808, z późn. zm.). W 2020 roku przewiduje się możliwość udzielania poręczeń i gwarancji wspierających m.in. realizację strategicznych programów rządowych, takich jak budowa infrastruktury drogowej oraz wspieranie rozwoju infrastruktury kolejowej. Kwota ww. limitu może być wykorzystana również dla działań, które mogą być potencjalnie podjęte w przypadku ewentualnego pogorszenia warunków działania polskiego systemu finansowego.

Art. 7 – jest wykonaniem postanowienia art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.

o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1378), zobowiązującego do określenia w ustawie budżetowej wysokości limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych. Limit na rok 2020 został ustalony w wysokości umożliwiającej przyjęcie do ubezpieczenia lub objęcia gwarancjami przez KUKE S.A. kolejnych projektów eksportowych, w tym w ramach programu rządowego „Finansowe Wspieranie Eksportu”.

Art. 8 – upoważnia Ministra Finansów do:

1. dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządów innych państw. Przepis ten ma na celu zwiększenie skuteczności instrumentów finansowych, które mogą być stosowane na podstawie zawieranych umów międzynarodowych i które mają na celu stymulowanie wzrostu polskiego eksportu. Umożliwi to elastyczne reagowanie na oczekiwania w relacjach międzynarodowych wobec Polski związane zarówno z realizacją bieżącej polityki finansowej, jak i średniookresowych oraz długookresowych celów wsparcia i rozwoju.

Zaplanowana na rok 2020 kwota dotyczy wypłat dla polskich eksporterów z tytułu zawartych umów kredytowych m.in. z Mołdawią, Ukrainą, Kenią, Tanzanią, Angolą i Mongolią oraz wypłat w ramach planowanych do udzielenia nowych kredytów, w tym między innymi dla Senegal i Mjanmy.

Możliwość udzielania kredytów z budżetu państwa wynika z art. 115 ustawy o finansach publicznych.

2. udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek:
 - a) dla Banku Gospodarstwa Krajowego na zwiększenie funduszy własnych Banku. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić Bankowi Gospodarstwa Krajowego pożyczki ze środków budżetu państwa na zwiększenie funduszy własnych Banku na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 14 marca

2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 2144). Aktualna sytuacja finansowa Banku Gospodarstwa Krajowego nie budzi zastrzeżeń, co ma swoje odzwierciedlenie w wysokiej ocenie ratingowej, jak i okresowych wynikach finansowych. W ramach swojej działalności Bank obsługuje liczne programy rządowe oraz fundusze celowe i może być zobowiązany do wykonywania innych zadań o charakterze publicznym jako zadań zleconych Rządowi. Szczególną rolę w działalności Banku Gospodarstwa Krajowego odgrywa realizacja zadań nałożonych na Bank w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Należy także uwzględnić zadania Banku Gospodarstwa Krajowego jako instytucji wspierającej sieć bezpieczeństwa (*safety net*) w przypadku ewentualnych zawirowań na rynkach finansowych lub problemów poszczególnych instytucji.

Proponowana kwota ma charakter ostrożnościowy i stanowi dodatkową możliwość wsparcia finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego w celu umożliwienia realizacji zadań rządowych,

- b) dla Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Przepis art. 270 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 795, z późn. zm.) przewiduje możliwość uzyskania przez Fundusz pożyczki ze środków budżetu państwa. Rozwiązanie to pełni głównie funkcję prewencyjną dla możliwości realizacji przez Fundusz zadań ustawowych na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej związanej np. z kumulacją w czasie negatywnych zjawisk, w postaci upadłości podmiotów i dokonywania wysokokwotowych wypłat środków gwarantowanych lub koniecznością prowadzenia kosztownych procesów przymusowej restrukturyzacji, które to zdarzenia mogłyby spowodować zaangażowanie środków Funduszu w znacznej wysokości i w konsekwencji spowodować wyczerpanie się zasobów Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny pełni szczególną rolę w zakresie wzmocnienia stabilności finansowej oraz tworzenia sieci bezpieczeństwa w polskim systemie finansowym. Rola ta jest tym bardziej widoczna w obliczu materializowania się negatywnych zjawisk. Zgodnie z ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji Fundusz jest organem ds. przymusowej restrukturyzacji banków, oddziałów banków zagranicznych, firm inwestycyjnych i kas (tzw. *resolution authority*). Realizacja zadań z zakresu przymusowej restrukturyzacji w założeniu ma przyczynić się m.in. do utrzymania ciągłości funkcji krytycznych podmiotu objętego przymusową restrukturyzacją (tj. możliwości niezakłóconego świadczenia usług finansowych), ograniczania ryzyka konieczności dokonywania

wypłat środków gwarantowanych, jak również sprzyjać ochronie środków podatników poprzez ograniczenie zaangażowania funduszy publicznych lub prawdopodobieństwa ich zaangażowania w ratowanie problematycznych instytucji finansowych.

Aktualną kondycję sektora bankowego charakteryzuje względna stabilność, nie wskazująca na konieczność ponoszenia nagłych, znaczących obciążeń przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Niemniej sytuacja ta może zmieniać się dynamicznie i nieprzewidywalnie, co powoduje, iż faktyczna skala oraz wielkość obciążeń dla Funduszu z tytułu ewentualnych interwencji jako *resolution authority* lub system gwarancji depozytów są trudne do przewidzenia. Potencjalnie może wystąpić ryzyko ponoszenia przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny obciążeń, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić Funduszowi prawidłową realizację zadań ustawowych. Możliwość udzielenia pożyczki ma zapobiec materializacji takiego ryzyka. Jednocześnie zapewnienie mechanizmów dla ochrony interesów klientów (deponentów) jest kluczowe z perspektywy zaufania na rynku finansowym będącego podstawą działania banków i kas. Z kolei stabilność instytucji kredytowych pozostaje w ogólnym interesie gospodarczym, biorąc pod uwagę funkcje, jakie pełnią te instytucje.

W takich okolicznościach utrzymanie mechanizmów służących awaryjnemu zwiększeniu zasobów Bankowego Funduszu Gwarancyjnego na wypadek wystąpienia zdarzeń kryzysowych, w tym obowiązującego obecnie limitu kwoty pożyczki dla Funduszu, zyskuje szczególne uzasadnienie,

- c) dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego. Udzielanie ww. pożyczek – zgodnie z treścią art. 115 w związku z art. 224 ustawy o finansach publicznych – stanowi istotny element polityki Rządu ukierunkowany na restrukturyzację zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego,
- d) dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, ustawa budżetowa określa kwotę, do wysokości której mogą być udzielone pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę odszkodowań z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych. Wysokość pożyczek z budżetu państwa dla KUKE S.A. została oszacowana w oparciu o bieżące prognozy dotyczące wypłat odszkodowań oraz stanu środków na wyodrębnionym rachunku bankowym „Interes Narodowy” służącym

do prowadzenia rozliczeń finansowych w zakresie ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa,

- e) dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo – zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.) określono wysokość nieoprocentowanej pożyczki dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeznaczonej na uzupełnienie środków na pełne i terminowe wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo,
- f) dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na finansowanie zadań związanych z realizacją „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry” i „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” – wobec zmiany w zakresie przepływu środków na finansowanie realizacji „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry” i „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”. W 2020 roku planuje się udzielenie pożyczki na rzecz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w uzgodnieniu i na podstawie umowy zawartej pomiędzy Ministrem Finansów, Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz PGW Wody Polskie.

Art. 9 – stanowi realizację postanowień art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2018 r. poz. 2288).

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 tej ustawy w ustawie budżetowej ustala się:

- kwoty wynagrodzeń dla osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- kwoty bazowe, które stanowią podstawę naliczania wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a, c i d,
- średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli – zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215) – ustalane jest na podstawie kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 – zgodnie z postanowieniem art. 10 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw – tworzy się:

- rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania, która jest przeznaczona tylko dla państwowych jednostek budżetowych i dotyczy wynagrodzeń przewidzianych do uruchomienia w roku 2020, w szczególności w związku z ewentualną realizacją nowych zadań, zwiększeniem zakresu realizowanych zadań lub powołaniem nowych

jednostek organizacyjnych w trakcie roku 2020; rezerwa ta jest tworzona na zadania, których nie można uwzględnić w ustawie budżetowej,

- rezerwę na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób; jednorazowe wypłaty na rzecz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie zależą od polityki kadrowej danej jednostki, stąd też istnieje potrzeba utworzenia tej rezerwy; natomiast w jednostkach, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, trudno jest wygospodarować środki na jednorazowe wypłaty, które są zmienne w poszczególnych latach,
- rezerwę na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej.

Art. 10 – określa zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, zawarte w załączniku nr 7, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Art. 11 – powołuje zamieszczony w załączniku nr 8 – stosownie do art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o finansach publicznych – wykaz jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji.

Art. 12 – wypełnia dyspozycję art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych zostały określone w załączniku nr 9.

Art. 13 – stanowi o zamieszczeniu w załączniku nr 10 zestawienia programów wieloletnich w układzie zadaniowym, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, zawierającego, stosownie do ust. 2 tego artykułu, nazwę programu i podstawę prawną jego utworzenia, jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, zadania programu, okres realizacji programu, łączne nakłady, w tym z budżetu państwa, na realizację programu, wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w kolejnych latach na realizację programu oraz mierniki określające stopień realizacji celu.

Art. 14 – określa kwotę bazową dla zawodowych kuratorów sądowych – zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1014, z późn. zm.).

Wynagrodzenie zasadnicze kuratorów zawodowych na równorzędnych stopniach służbowych jest równe i stanowi odpowiednio do rangi stopnia służbowego wielokrotność kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej.

Kwota bazowa dla zawodowych kuratorów sądowych jest waloryzowana corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Art. 15 – wynika z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, z późn. zm.), który stanowi, że etaty Policji określa ustawa budżetowa.

Art. 16 – określa kwotę ogólnej rezerwy budżetowej, która – zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – może być tworzona w wysokości do 0,2% wydatków budżetu.

Art. 17 – określa limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej – zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1559, z późn. zm.).

Art. 18 – określa prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten jest powszechnie wykorzystywany w planowaniu wydatków i dochodów oraz indeksowaniu różnego typu opłat. Stosujące go podmioty powinny mieć możliwość powołania się na oficjalne źródło, jakim jest przepis w ustawie budżetowej. Przykładowo, na prognozowany w ustawie budżetowej wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych powołuje się:

- art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1801),
- art. 66 ust. 4 i art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868, z późn. zm.),
- art. 6 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.),
- art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.),
- art. 383 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.),
- art. 12 ust. 5c, 5e i 5f ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2019 r. poz. 706).

Art. 19 – określa średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Na wskaźnik ten powołuje się art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1311, z późn. zm.).
Za podstawę ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w ust. 1

wymienionego wyżej artykułu, przyjmuje się przeciętną średnioroczną cenę detaliczną 1000 kg węgla kamiennego z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent ma być wypłacany, ogłaszaną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", skorygowaną o przewidywany w ustawie budżetowej średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów na rok planowany.

Art. 20 – stosownie do art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – określa wysokość odpisu z wyodrębnionych w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszy, ustalonego na podstawie planu finansowego tego Funduszu i stanowiącego przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 21 – stosownie do art. 57 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – określa kwotę wydatków na prewencję rentową.

Art. 22 – określa wysokość odpisu wynikającego z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), który zobowiązuje do ustalenia w ustawie budżetowej na dany rok kwoty odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych z przeznaczeniem na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na realizację kosztów wypłaty emerytur pomostowych.

Art. 23 – określa wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne; przepis art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że maksymalna wysokość tych należności wynosi nie więcej niż 0,4% kwoty przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych składek na to ubezpieczenie, zaś w ustawie budżetowej corocznie ustala się wysokość tej należności.

Art. 24 – ustala wysokość odpisu od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299, z późn. zm.) stanowi, iż odpis może wynosić do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego.

Art. 25 – określa prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej na rok 2020, którego obowiązek opublikowania w ustawie budżetowej na dany rok wynika w szczególności z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7 ww. ustawy (podmioty podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i dobrowolnie ubezpieczeni), w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności

prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone).

Art. 26 – stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego dokonują wpłat do budżetu państwa.

Obowiązek określenia w ustawie budżetowej kwot ww. wpłat wynika z art. 19 tej ustawy.

Zasady dokonywania wpłat przez gminy, powiaty i województwa, a także przeznaczanie środków podchodzących z tego tytułu, określają przepisy art. 29, 30 i 70a ww. ustawy.

Wysokość wpłat jest wynikiem relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw), w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek.

Art. 27 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

Art. 28 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 2192, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Solidarnościowy określa ustawa budżetowa.

Art. 29 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1433, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określa ustawa budżetowa.

Art. 30 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych agencji wykonawczych. Plany te zawiera załącznik nr 11.

Art. 31 – wynika z postanowień art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych zobowiązujących do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych instytucji gospodarki budżetowej. Plany te zawiera załącznik nr 12.

Art. 32 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załącznikach do ustawy budżetowej, planów

finansowych państwowych funduszy celowych. Plany te zawiera załącznik nr 13 odrębnie dla każdego funduszu.

Art. 33 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy. Plany te zawiera załącznik nr 14.

Art. 34 – określa łączną kwotę zobowiązań, do wysokości której organy administracji rządowej mogą w danym roku zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, zgodnie z dyspozycją art. 17 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1445, z późn. zm.). Ustalenie w ustawie budżetowej tego limitu nie powoduje automatycznego przekazywania organom administracji rządowej środków budżetowych na realizację przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, wydatki te są realizowane przez poszczególnych dysponentów w ramach posiadanych środków. Ponadto, zgodnie z art. 18 wymienionej wyżej ustawy, gdy przedsięwzięcie realizowane przez podmiot publiczny w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego będzie wymagało finansowania z budżetu państwa w kwocie przekraczającej 100 mln zł, zgodę na realizację takiego przedsięwzięcia wyraża minister właściwy do spraw finansów publicznych – z wyłączeniem środków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431, z późn. zm.).

Art. 35 – stanowi o ujęciu, zgodnie z art. 121 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 i 5 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o finansach publicznych, w załączniku nr 15 - planowanych dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2020–2022 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, a w załączniku nr 16 - wykazu programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Art. 36 – dotyczy zamieszczenia w ustawie budżetowej załącznika nr 17, stosownie do przepisu art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych. Załącznik obejmuje środki nieujęte w załączniku nr 16, które zgodnie z art. 117 ww. ustawy nie wchodzi do budżetu środków europejskich, co wymaga wprowadzenia w tym zakresie odrębnego załącznika do ustawy budżetowej.

Art. 37 – dotyczy prefinansowania zadań przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie wspólnej polityki rolnej wynikającego z art. 13 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie. Prefinansowanie tych zadań określa załącznik nr 18.

SPIS TABLIC

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2018-2023

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Tablica 3. Zestawienie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych w roku 2020

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2018 - 2023

Wyszczególnienie	jedn.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Procesy realne							
PKB	%	105,1	104,0	103,7	103,4	103,3	103,1
Eksport	%	106,3	105,3	104,8	104,8	104,8	104,8
Import	%	107,1	106,0	105,1	105,1	105,0	105,0
Popyt krajowy	%	105,5	104,2	103,8	103,5	103,4	103,2
Spożycie	%	104,5	104,3	103,5	103,1	103,0	102,9
- prywatne	%	104,4	104,0	103,8	103,4	103,3	103,2
- publiczne	%	104,7	105,3	102,3	101,9	102,2	101,6
Akumulacja	%	109,6	103,9	105,0	104,9	104,8	104,3
- nakłady brutto na środki trwałe	%	108,7	105,7	105,6	105,5	105,4	104,8
PKB w cenach bieżących	mld zł	2.115,7	2.236,5	2.373,3	2.514,8	2.662,0	2.809,6
Ceny							
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych							
- średnioroczna	%	101,6	101,8	102,5	102,5	102,5	102,5
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu							
- średnioroczna	%	102,1	101,7	102,2	102,2	102,2	102,2
Deflator PKB	%	101,1	101,7	102,4	102,5	102,4	102,4
Wynagrodzenia							
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej							
- w sektorze przedsiębiorstw	zł	4.585	4.932	5.227	5.529	5.846	6.179
	zł	4.852	5.226	5.555	5.888	6.230	6.566
Rynek pracy							
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej							
- w sektorze przedsiębiorstw	tys. etatów	10.620	10.853	10.908	10.908	10.908	10.908
	tys. etatów	6.230	6.398	6.443	6.443	6.443	6.443
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	969	908	851	809	775	719
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	5,8	5,5	5,1	4,9	4,7	4,4
Kurs walutowy							
PLN/EUR (średni w roku)	PLN	4,26	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30
Stopy procentowe							
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym							
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	1,5	1,5	1,5	1,5	2,1	2,6
Bilans płatniczy na bazie transakcji							
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	-0,6	-1,2	-1,4	-1,4	-1,5	-1,6

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Wyszczególnienie	2018	2019 PW	2020 Projekt
	w tys. zł		
1	2	3	4
DOCHODY OGÓŁEM	380.048.140	401.827.697	435.340.000
1. Dochody podatkowe	349.353.843	367.973.000	390.038.733
1.1. Podatek od towarów i usług	174.947.071	182.000.000	196.500.000
1.2. Podatek akcyzowy	72.108.486	71.889.000	75.083.000
1.3. Podatek od gier	1.901.915	2.320.000	2.660.000
1.4. Podatek dochodowy od osób prawnych	34.640.853	40.300.000	42.000.000
1.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych	59.558.738	65.275.000	66.555.000
1.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	1.689.121	1.500.000	1.700.000
1.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych	4.507.386	4.689.000	4.878.000
1.8. Podatek od sprzedaży detalicznej			662.733
1.8. Pozostałe dochody	273		
2. Dochody niepodatkowe	28.887.911	31.768.066	42.959.551
2.1. Dywidendy i wpłaty z zysku	2.792.216	3.517.136	1.545.637
2.2. Wpłaty z zysku z Narodowego Banku Polskiego			7.162.810
2.3. Cło	4.034.596	4.488.000	4.680.000
2.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	19.801.635	21.169.605	26.632.692
2.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	2.259.465	2.593.326	2.938.412
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	1.806.385	2.086.631	2.341.716

Tablica 3. ZESTAWIENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH W ROKU 2020

w mln zł

	Sektor finansów publicznych 1)	Konsolidacja międzyszczeblowa	Podsektor rządowy 2)	Konsolidacja podsektora rządowego	Podsektor samorządowy 2)	Konsolidacja podsektora samorządowego	Podsektor ubezpieczeń społecznych 2)	Konsolidacja podsektora ubezpieczeń społecznych
I. DOCHODY OGÓŁEM	981.733,4	301.227,4	548.549,5	42.065,7	337.626,7	15.071,9	396.784,6	9.408,1
1. Dochody podatkowe	486.391,1	1.006,5	389.556,5	482,2	97.841,1	453,8	0,0	0,0
- podatki pośrednie	273.239,7	571,5	273.811,2	431,8	0,0	0,0	0,0	0,0
- podatek dochodowy od osób prawnych	53.714,4	34,3	41.949,7	50,3	11.799,0	0,0	0,0	0,0
- podatek dochodowy od osób fizycznych	123.598,0	0,0	66.555,0	0,0	57.043,0	0,0	0,0	0,0
- inne podatki	35.839,0	400,7	7.240,6	0,1	28.999,1	453,8	0,0	0,0
2. Dochody niepodatkowe	495.342,3	300.220,9	158.993,0	41.583,5	239.785,6	14.618,1	396.784,6	9.408,1
- dywidenda	2.767,4	0,0	2.527,6	0,0	239,8	0,0	0,0	0,0
- wpłaty z zysku NBP	7.162,8	0,0	7.162,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- cło	4.680,0	0,0	4.680,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- składki	286.273,2	30.553,9	2.881,7	170,2	0,0	0,0	313.945,4	3.051,1
- pozostałe dochody	119.773,4	251.265,1	67.950,4	37.643,1	221.042,7	14.472,6	82.045,4	6.357,0
- środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	74.685,4	18.401,9	73.790,4	3.770,2	18.503,1	145,5	793,8	0,0
II. WYDATKI OGÓŁEM	1.013.976,1	301.227,4	586.231,7	42.065,7	340.489,4	15.071,9	388.482,4	9.408,1
1. Dotacje i subwencje	69.246,3	206.740,3	257.316,9	34.999,2	18.045,6	9.119,3	624,1	4.712,2
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	422.873,2	42.610,6	47.424,2	0,0	47.762,7	0,0	370.296,9	1.358,7
3. Inne wydatki bieżące	343.982,8	32.319,7	142.617,1	746,7	216.931,4	2.911,1	16.754,0	3.337,2
4. Wydatki majątkowe	124.680,9	18.927,9	88.174,9	6.007,1	54.631,5	3.041,4	802,4	0,0
5. Obsługa długu publicznego	29.865,3	628,9	27.371,0	312,7	3.118,2	0,1	5,0	0,0
6. Środki własne Unii Europejskiej	23.327,6	0,0	23.327,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III. DEFICYT / NADWYŻKA (I.-II.)	-32.242,8	0,0	-37.682,3	0,0	-2.862,7	0,0	8.302,2	0,0

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz podsektora.

Zadłużenie Skarbu Państwa 11/2019

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec listopada 2019 r. wyniosło **962.010,8 mln zł**, co oznaczało:

- wzrost o 1.131,0 mln zł (+0,1%) w listopadzie 2019 r.,
- wzrost o 7.741,6 mln zł (+0,8%) od początku 2019 r.

Tablica 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	XI 2019	I-XI 2019
Zmiana zadłużenia SP	1,1	7,7
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa:	9,8	-9,0
1.1. Deficyt budżetu państwa	-1,3	1,9
1.2. Deficyt budżetu środków europejskich	1,2	0,4
1.3. Saldo depozytów JSFP i depozytów sądowych	1,5	-13,3
1.4. Zarządzanie środkami europejskimi	8,5	3,2
1.5. Saldo pożyczek udzielonych	0,0	0,0
1.6. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ¹⁾	0,0	-1,3
2. Zmiany niewynikające z potrzeb pożyczkowych:	-9,2	12,7
2.1. Różnice kursowe	4,4	3,6
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	-13,4	5,7
2.3. Pozostałe czynniki ²⁾ , w tym:	-0,1	3,4
- przekazanie obligacji na podstawie innych ustaw niż ustawa budżetowa	0,0	4,3
3. Zmiany pozostałego długu SP:	0,5	4,0
3.1. Depozyty JSFP ³⁾	0,5	3,2
3.2. Pozostałe depozyty ⁴⁾	0,0	0,8
3.3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0

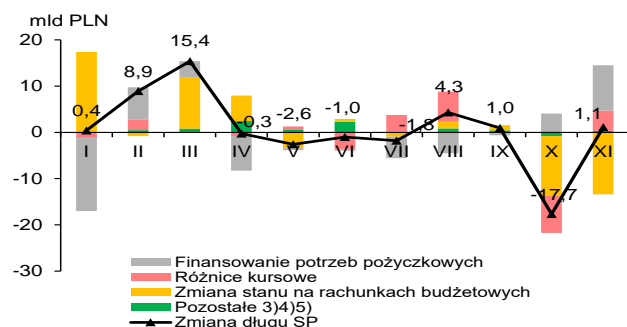
¹⁾ Saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, udziały w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz pozostałe rozliczenia krajowe i zagraniczne

²⁾ Dyskonto od SPW, indeksacja SPW, transakcje sell-buy-back

³⁾ Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną.

⁴⁾ Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP, depozyty sądowe od podmiotów spoza SFP i depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

Przyczyny zmian długu SP w okresie I-XI 2019 r.

Według wstępnych szacunkowych danych, **zadłużenie SP na koniec grudnia 2019 r.** wyniosło **ok. 973,3 mld zł**, co oznaczało wzrost o 11,3 mld zł (+1,2%) m/m^{*)} i wzrost o 19,0 mld zł (+2,0%) wobec końca 2018 r. Zadłużenie w podziale według kryterium miejsca emisji wyniosło:

- dług krajowy:** ok. 716,5 mld zł,
- dług w walutach obcych:** ok. 256,8 mld zł (tj. 26,4% całego długu SP).

^{*)}Wzrost zadłużenia w grudniu uwzględnia zobowiązania Funduszu Solidarnościowego w wysokości 8,7 mld zł w ramach SFP, niemające wpływu na państwowy dług publiczny ze względu na eliminację wzajemnych zobowiązań sektora.

Wzrost zadłużenia w listopadzie 2019 r. był głównie wypadkową:

- dodatkich potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (+9,8 mld zł), przy nadwyżce budżetu państwa w wysokości 1,3 mld zł oraz saldzie zarządzania środkami europejskimi (+8,5 mld zł),
- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-13,4 mld zł),
- różnic kursowych (+4,4 mld zł) – osłabienia PLN wobec EUR o 1,5%, wobec USD o 2,9%, wobec CHF o 1,6% oraz wobec JPY o 1,7%.

Wzrost zadłużenia od początku 2019 r. był głównie wypadkową:

- ujemnych potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (-9,0 mld zł), przy deficycie budżetu państwa w wysokości 1,9 mld zł, saldzie zarządzania środkami europejskimi (+3,2 mld zł) oraz saldzie depozytów JSFP i sądowych (-13,3 mld zł),
- zwiększenia stanu środków na rachunkach budżetowych (+5,7 mld zł) związanego z gromadzeniem środków na finansowanie potrzeb pożyczkowych,
- różnic kursowych (+3,6 mld zł) – osłabienia PLN wobec EUR o 0,5%, wobec USD o 4,5%, wobec CHF o 3,0% oraz wobec JPY o 5,1%.

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) **w listopadzie 2019 r.** wzrosło o 1,4 mld zł, co było wynikiem salda emisji skarbowych papierów wartościowych (+0,9 mld zł) oraz wzrostu pozostałego zadłużenia (+0,5 mld zł).

Instrument	Sprzedaż (w mld zł)	Odkup/Wykup (w mld zł)
WZ0120	-	-0,7
PS0420	-	-1,9
OK0720	-	-2,9
DS1020	-	-1,3
OK0722	0,7	-
PS1024	3,2	-
WZ0525	1,7	-
DS1029	0,7	-
WZ1129	0,5	-
WS0447	0,02	-

W listopadzie 2019 r. zadłużenie w walutach obcych spadło o 0,2 mld zł, co było wypadkową:

- ujemnego salda emisji długu:

Instrument	Ciągnięcie/Emisja	Splata/Wykup
kredyty z MIF*	0,001 mld EUR	0,8 mld EUR
Obligacja EUR	-	0,3 mld EUR

^{*)} MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

- różnic kursowych (+4,4 mld zł).

Od początku 2019 r. zadłużenie krajowe SP wzrosło o 28,2 mld zł. **Zadłużenie nominowane w walutach obcych** spadło w tym okresie o 20,5 mld zł, co było wynikiem:

- spadku długu w EUR (-2,2 mld EUR), w USD (-2,4 mld USD), CHF (-1,0 mld CHF), CNY (-3,0 mld CNY) przy braku zmian w zadłużeniu nominowanym w JPY,
- osłabienia złotego (+3,6 mld zł).

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

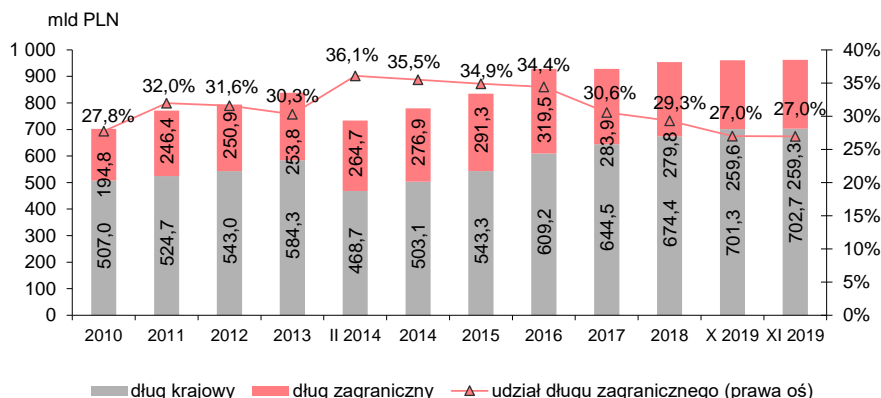
Wyszczególnienie	XII 2018	struktura XII 2018 w %	X 2019	struktura X 2019 w %	XI 2019	struktura XI 2019 w %	zmiana XI 2019 – X 2019		zmiana XI 2019 – XII 2018	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	954 269,3	100,0	960 879,8	100,0	962 010,8	100,0	1 131,0	0,1	7 741,6	0,8
I. Zadłużenie krajowe SP	674 422,0	70,7	701 311,3	73,0	702 671,8	73,0	1 360,5	0,2	28 249,7	4,2
1. Dług z tytułu SPW	646 894,9	67,8	670 279,4	69,8	671 131,1	69,8	851,7	0,1	24 236,1	3,7
1.1. Rynkowe SPW	627 157,3	65,7	644 404,3	67,1	644 400,4	67,0	-3,9	0,0	17 243,1	2,7
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	627 157,3	65,7	644 404,3	67,1	644 400,4	67,0	-3,9	0,0	17 243,1	2,7
1.2. Oszczędnościowe SPW	19 737,6	2,1	25 875,1	2,7	26 730,6	2,8	855,6	3,3	6 993,0	35,4
2. Pozostałe zadłużenie SP	27 527,1	2,9	31 031,9	3,2	31 540,7	3,3	508,8	1,6	4 013,6	14,6
II. Zadłużenie zagraniczne SP	279 847,2	29,3	259 568,6	27,0	259 339,1	27,0	-229,5	-0,1	-20 508,1	-7,3
1. Dług z tytułu SPW	211 128,1	22,1	195 363,0	20,3	197 523,0	20,5	2 160,0	1,1	-13 605,1	-6,4
2. Dług z tytułu kredytów	68 719,1	7,2	64 204,5	6,7	61 815,0	6,4	-2 389,5	-3,7	-6 904,1	-10,0
3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	1,1	5 168,8

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2018	struktura XII 2018 w %	X 2019	struktura X 2019 w %	XI 2019	struktura XI 2019 w %	zmiana XI 2019 – X 2019		zmiana XI 2019 – XII 2018	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	954 269,3	100,0	960 879,8	100,0	962 010,84	100,0	1 131,0	0,1	7 741,6	0,8
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	502 956,8	52,7	562 921,8	58,6	566 923,7	58,9	4 001,9	0,7	63 966,9	12,7
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	277 481,0	29,1	319 195,7	33,2	321 611,7	33,4	2 416,0	0,8	44 130,6	15,9
- instrumenty krajowe	264 143,2	27,7	303 921,3	31,6	305 357,0	31,7	1 435,7	0,5	41 213,8	15,6
- instrumenty zagraniczne	13 337,8	1,4	15 274,4	1,6	16 254,7	1,7	980,3	6,4	2 916,9	21,9
2. Krajowy sektor pozabankowy	225 475,7	23,6	243 726,1	25,4	245 312,0	25,5	1 585,9	0,7	19 836,3	8,8
- instrumenty krajowe	218 811,4	22,9	238 201,1	24,8	239 394,3	24,9	1 193,2	0,5	20 582,9	9,4
- instrumenty zagraniczne	6 664,4	0,7	5 525,0	0,6	5 917,7	0,6	392,7	7,1	-746,7	-11,2
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	451 312,5	47,3	397 958,0	41,4	395 087,1	41,1	-2 870,9	-0,7	-56 225,4	-12,5
- instrumenty krajowe	191 467,5	20,1	159 188,8	16,6	157 920,5	16,4	-1 268,3	-0,8	-33 547,0	-17,5
- instrumenty zagraniczne	259 845,0	27,2	238 769,2	24,8	237 166,7	24,7	-1 602,5	-0,7	-22 678,4	-8,7

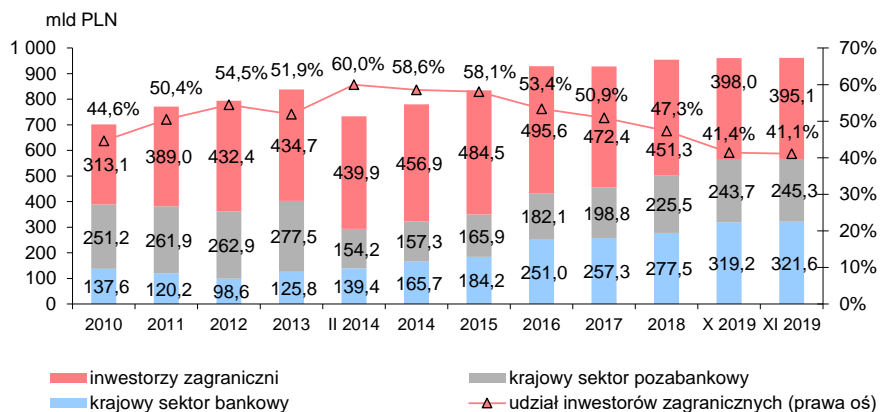
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W listopadzie 2019 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 27,0%, tj. spadł o 0,06 pkt proc. m/m oraz o 2,4 pkt proc. w porównaniu z końcem 2018 r. Strategia zarządzania długiem zakłada obniżenie udziału długu w walutach obcych w długu SP poniżej 25%.

Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W listopadzie 2019 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 41,1%, co oznaczało spadek o 0,3 pkt proc. m/m i spadek o 6,2 pkt proc. w porównaniu z końcem 2018 r. Do spadku udziału w listopadzie przyczyniło się przede wszystkim zmniejszenie zaangażowania nierezydentów zarówno w instrumenty krajowe, jak i zagraniczne.

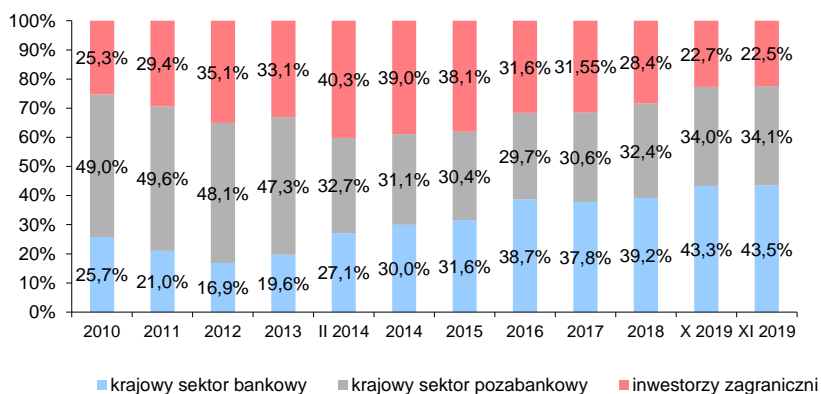
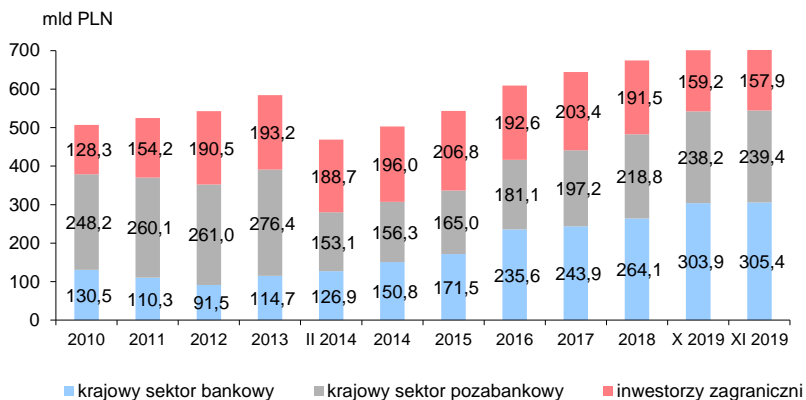

Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2019 r. nastąpił wzrost zadłużenia krajowego SP w posiadaniu rezydentów (+2,6 mld zł, w tym banki: +1,4 mld zł, inwestorzy pozabankowi: +1,2 mld zł) oraz spadek zadłużenia krajowego SP w posiadaniu inwestorów zagranicznych (-1,3 mld zł).

Od początku 2019 r. zmiana długu krajowego SP w posiadaniu poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +41,2 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +20,6 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -33,5 mld zł.

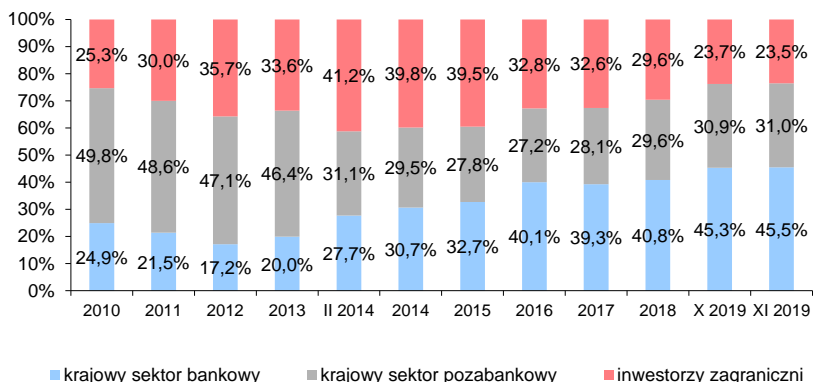
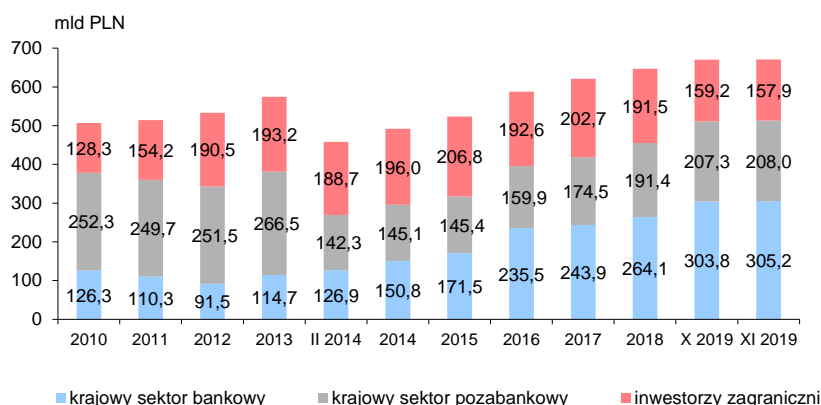

Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2019 r. rezydenci zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW łącznie o 2,1 mld zł (w tym banki: +1,4 mld zł, inwestorzy pozabankowi: +0,7 mld zł). W przypadku nierezydentów zanotowano spadek zaangażowania o 1,3 mld zł.

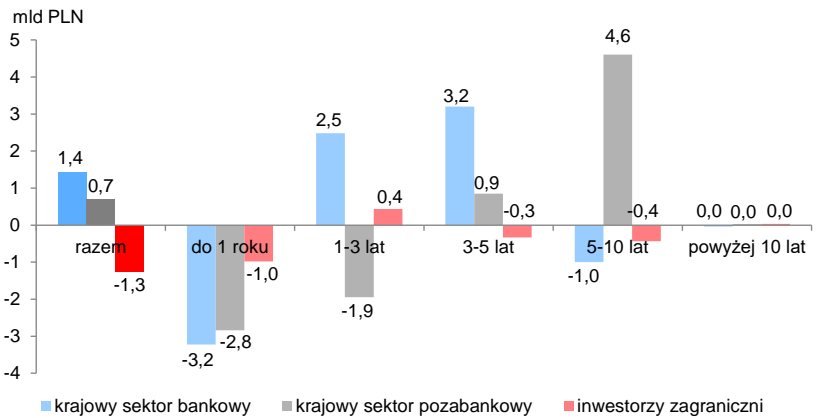
Od początku 2019 r. zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +41,2 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +16,6 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -33,6 mld zł.

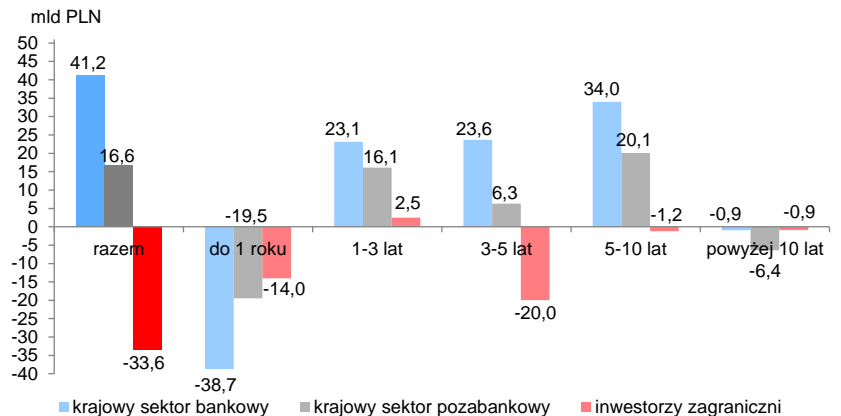
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w listopadzie 2019 r. m/m*

Wzrost zaangażowania banków w krajowe SPW w listopadzie 2019 r. był głównie wypadkową wzrostu zaangażowania w instrumenty o zapadalności od 1 do 5 lat oraz spadku zaangażowania w instrumenty o najkrótszych terminach zapadalności. Podmioty z sektora pozabankowego zwiększyły zaangażowanie w SPW, co było wypadkową głównie wzrostu zaangażowania w papiery o zapadalności od 3 do 10 lat oraz spadku zaangażowania w papiery o terminach zapadalności do 3 lat. Spadek zaangażowania nierezydentów był głównie wynikiem spadku portfela SPW o najkrótszych terminach zapadalności oraz o zapadalności od 3 do 10 lat.

Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w 2019 r.*

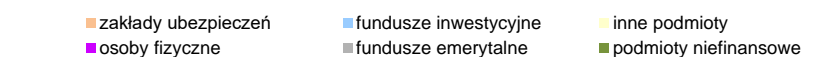
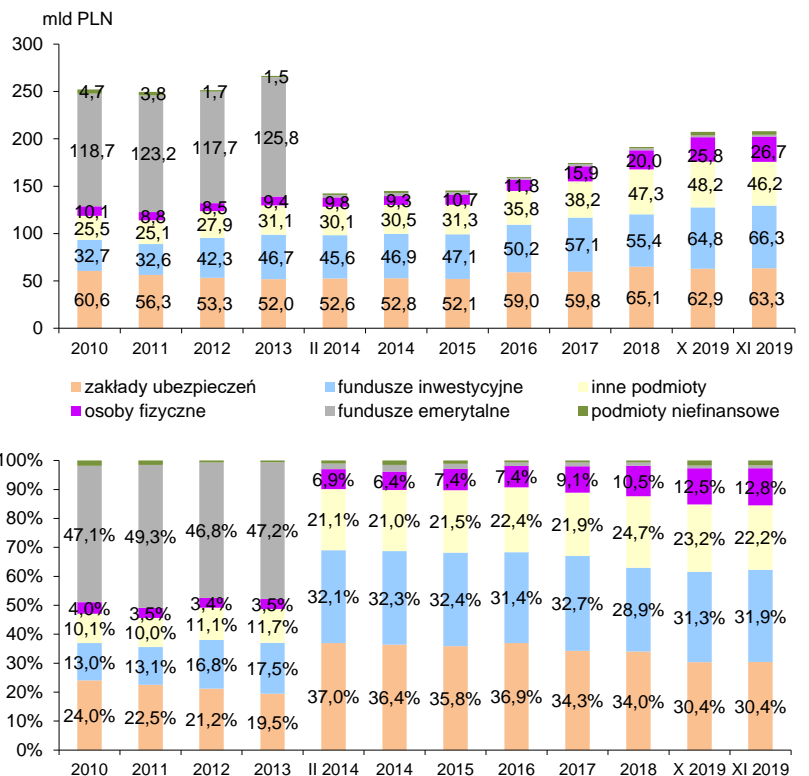
W okresie styczeń-listopad 2019 r. zarówno banki krajowe, jak i instytucje pozabankowe zwiększały swoje portfele SPW głównie w instrumentach o zapadalności od 1 do 10 lat. Inwestorzy zagraniczni z kolei redukowali portfel SPW o najkrótszych terminach zapadalności oraz terminach zapadalności powyżej 3 lat.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec krajowego sektora pozabankowego wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Głównymi posiadaczami krajowych SPW wśród podmiotów z krajowego sektora pozabankowego są fundusze inwestycyjne (31,9% udziału w listopadzie 2019 r.), zakłady ubezpieczeń (30,4%) oraz tzw. inne podmioty (22,2%, kategoria ta obejmuje m.in. Fundusz Gwarancyjny i Fundusz Rezerwy Demograficznej). Istotny udział stanowią również osoby fizyczne (12,8%).

Zadłużenie w krajowych SPW wobec sektora pozabankowego wzrosło o 0,7 mld zł m/m i o 16,6 mld zł względem końca 2018 r. Wzrost zadłużenia m/m był przede wszystkim wynikiem wzrostu zaangażowania funduszy inwestycyjnych (+1,5 mld zł m/m) i osób fizycznych (+0,8 mld zł m/m) przy spadku innych podmiotów (-2,0 mld zł).

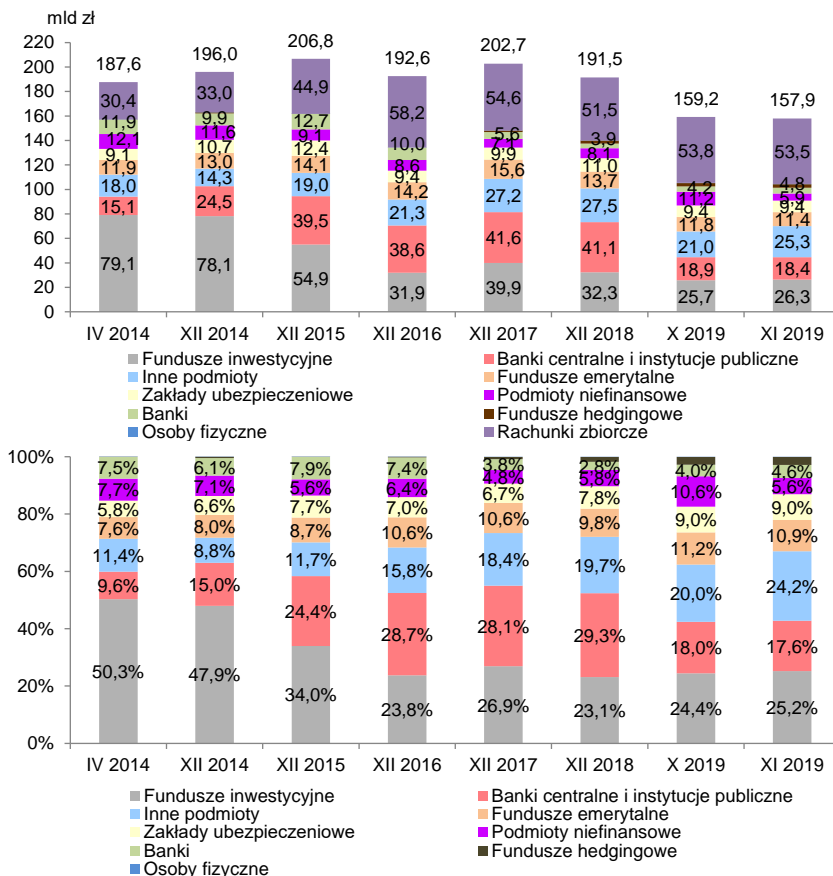

*) Zmiany wynikające z przepływów, tj. z wyłączeniem zmian klasyfikacji SPW do poszczególnych segmentów faktycznej zapadalności wynikających z upływu czasu.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

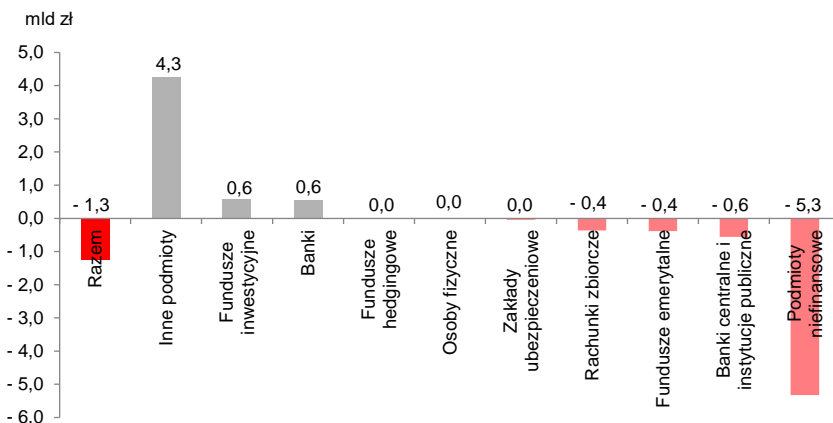
Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych: funduszy inwestycyjnych (25,2% udziału w listopadzie 2019 r.), banków centralnych i instytucji publicznych (17,6%), funduszy emerytalnych (10,9%) i zakładów ubezpieczeń (9,0%). Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (53,5 mld zł), które pozwalają inwestorom na nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

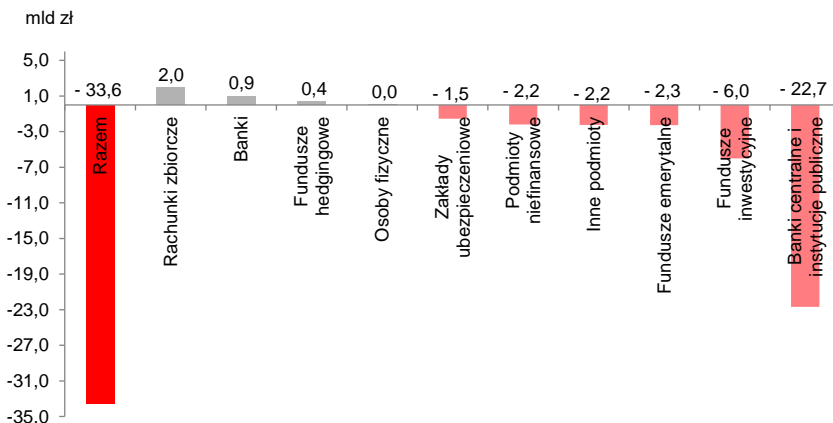
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w listopadzie 2019 r. m/m

W listopadzie 2019 r. inwestorzy zagraniczni zmniejszyli swoje zaangażowanie w krajowe SPW o 1,3 mld zł. Największy spadek portfela odnotowano w przypadku podmiotów niefinansowych (-5,3 mld zł), banków centralnych i instytucji publicznych (-0,6 mld zł), funduszy emerytalnych (-0,4 mld zł) oraz rachunków zbiorczych (-0,4 mld zł). Największy wzrost odnotowano w przypadku portfela innych podmiotów (+4,3 mld zł), funduszy inwestycyjnych (+0,6 mld zł) oraz wśród banków (+0,6 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w 2019 r.

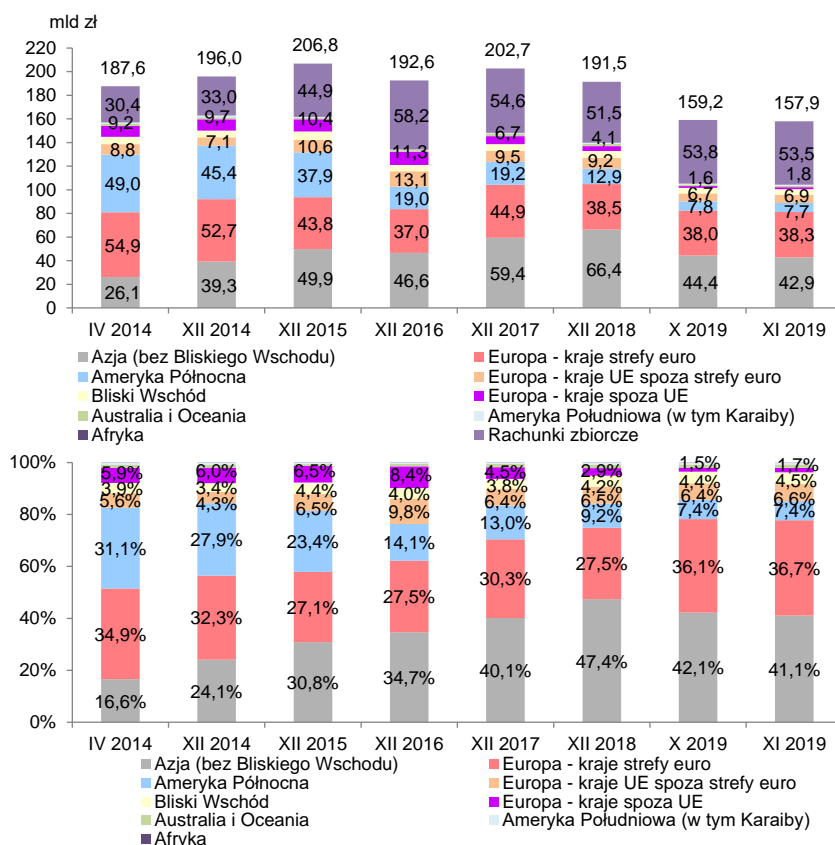
W okresie styczeń-listopad 2019 r. inwestorzy zagraniczni zmniejszyli portfel krajowych SPW o 33,6 mld zł. Największy spadek portfela dotyczył banków centralnych i instytucji publicznych (-22,7 mld zł, w tym banki centralne z Azji: -19,6 mld zł), funduszy inwestycyjnych (-6,0 mld zł) oraz funduszy emerytalnych (-2,3 mld zł). Wzrost zaangażowania odnotowano natomiast głównie na rachunkach zbiorczych (+2,0 mld zł), wśród banków (+0,9 mld zł) oraz funduszy hedgingowych (+0,4 mld zł).

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest zdywersyfikowana. W listopadzie 2019 r. największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z Azji – 41,1%, co odpowiadało zadłużeniu w wysokości 42,9 mld zł, z czego 22,6 mld zł znajdowało się w portfelach inwestorów z Japonii a 16,5 mld zł w portfelach azjatyckich banków centralnych. Drugi z kolei udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z krajów strefy euro: 36,7% (co odpowiadało portfelowi 38,3 mld zł, w tym nierezydenci z Luksemburga: 13,3 mld zł, Holandii: 8,2 mld zł oraz Irlandii: 6,9 mld zł). Znaczący udział w zadłużeniu w krajowych SPW wobec nierezydentów mieli także inwestorzy z krajów Ameryki Północnej: 7,4% (co odpowiadało portfelowi 7,7 mld zł, z czego 6,6 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów ze Stanów Zjednoczonych) oraz UE spoza strefy euro (6,6%, portfel o wartości 6,9 mld zł, z czego 4,2 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów z Wielkiej Brytanii). Inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 8,3%.

*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

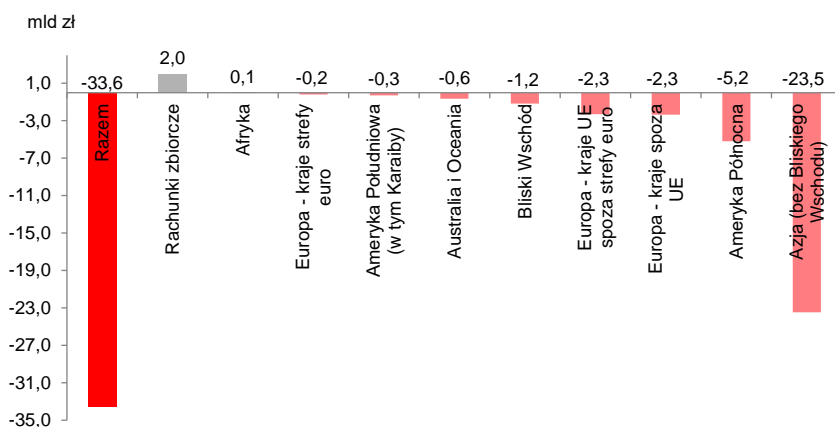
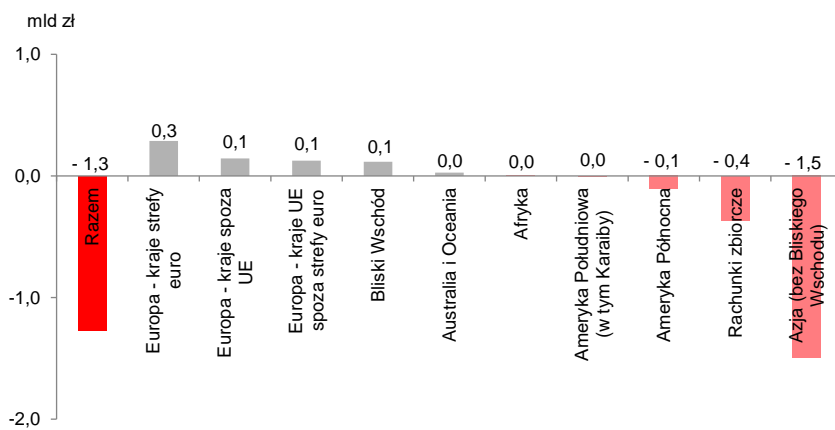

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w listopadzie 2019 r. m/m

W listopadzie 2019 r. do spadku zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczynił się przede wszystkim spadek portfela inwestorów z Azji (-1,5 mld zł), na rachunkach zbiorczych (-0,4 mld zł) oraz portfela inwestorów z Ameryki Północnej (-0,1 mld zł). Zwiększenie portfela zaobserwowano na rachunkach inwestorów z UE z krajów strefy euro (+0,3 mld zł), inwestorów z Europy z krajów spoza UE (+0,1 mld zł), inwestorów z UE z krajów spoza strefy euro (+0,1 mld zł) oraz inwestorów z Bliskiego Wschodu (+0,1 mld zł).

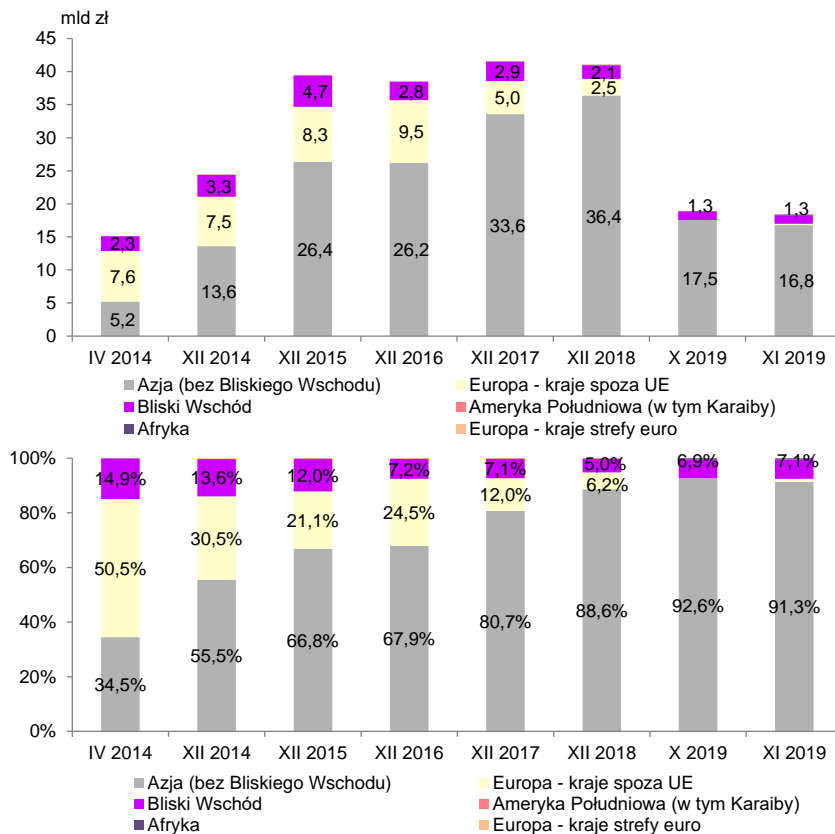
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w 2019 r.

Od początku 2019 r. do spadku zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczyniło się przede wszystkim zmniejszenie portfela inwestorów z Azji (-23,5 mld zł, za co głównie odpowiada ograniczenie portfela SPW w bankach centralnych i instytucjach publicznych) oraz inwestorów z Ameryki Północnej (-5,2 mld zł), inwestorów z Europy spoza UE (-2,3 mld zł) oraz portfela inwestorów z UE z krajów spoza strefy euro (-2,3 mld zł) przy wzroście portfela na rachunkach zbiorczych (+2,0 mld zł).

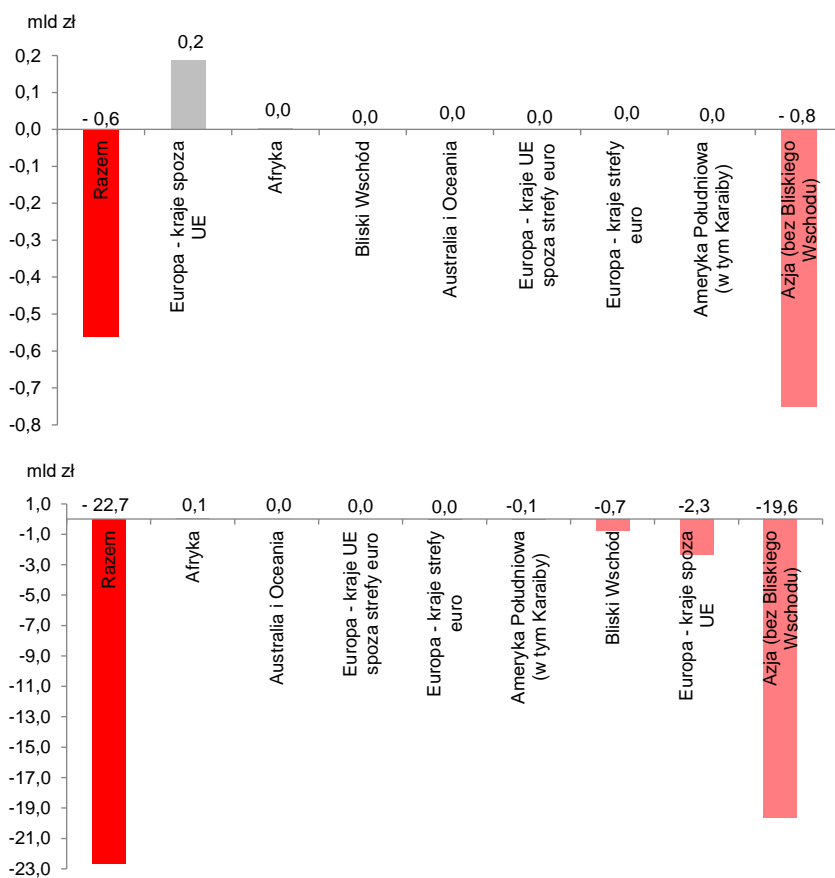
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (91,3% udziału w listopadzie 2019 r.). Nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z Bliskiego Wschodu (7,1%).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w listopadzie 2019 r. m/m

W listopadzie 2019 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych spadło w porównaniu z poprzednim miesiącem (-0,6 mld zł), do czego przyczynił się przede wszystkim spadek zaangażowania inwestorów z Azji (-0,8 mld zł).

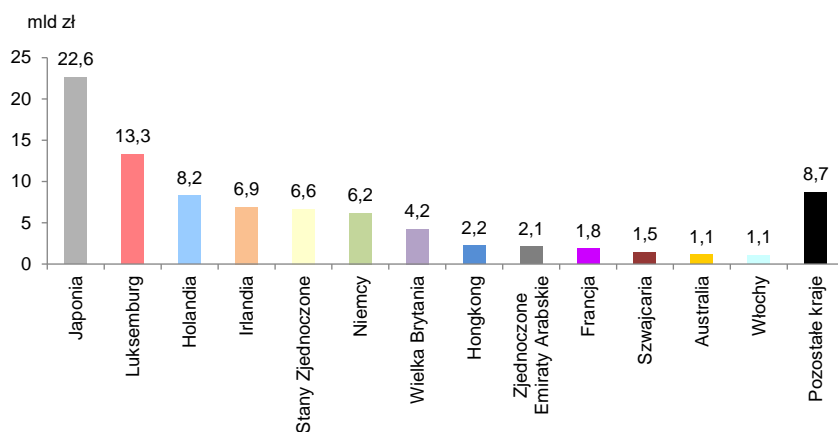
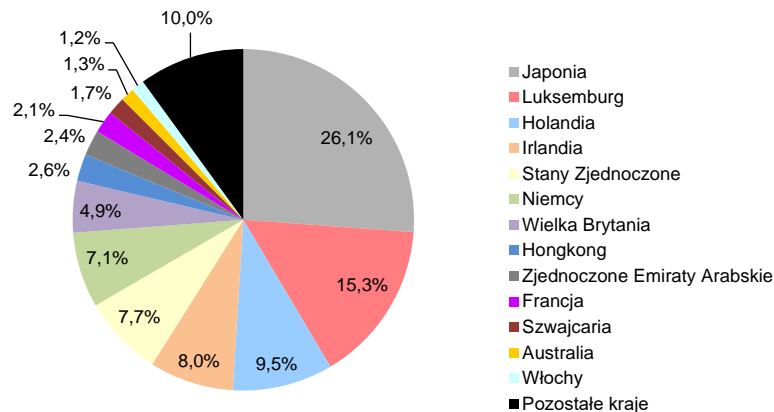

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w 2019 r.

Od początku roku zaangażowanie banków centralnych i instytucji publicznych w krajowych SPW spadło o 22,7 mld zł, do czego przyczynił się przede wszystkim spadek zaangażowania inwestorów z Azji (-19,6 mld zł), krajów europejskich spoza UE (-2,3 mld zł) oraz Bliskiego Wschodu (-0,7 mld zł).

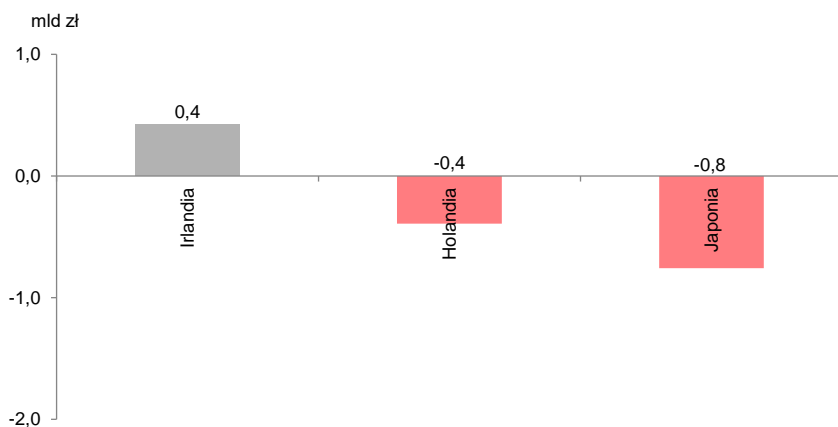
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w listopadzie 2019 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W listopadzie 2019 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 59 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierzysydyntów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z Japonii (z udziałem 26,1%, w tym głównie zakłady ubezpieczeniowe: 10,2% udziału w zadłużeniu nierzysydyntów w krajowych SPW oraz fundusze emerytalne: 6,3%), Luksemburga (15,3%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 10,2% i inne podmioty: 5,1%), Holandii (9,5%, w tym głównie inne podmioty: 7,2% i fundusze emerytalne: 2,3%), Irlandii (8,0%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,6% i inne podmioty: 0,3%), Stanów Zjednoczonych (7,7%, w tym głównie inne podmioty: 3,1% i fundusze inwestycyjne: 2,6%), Niemiec (7,1%, w tym głównie fundusze hedgingowe: 2,9% i fundusze inwestycyjne: 2,1%) oraz Wielkiej Brytanii (4,9%, w tym głównie banki: 2,7% i inne podmioty: 1,1%).

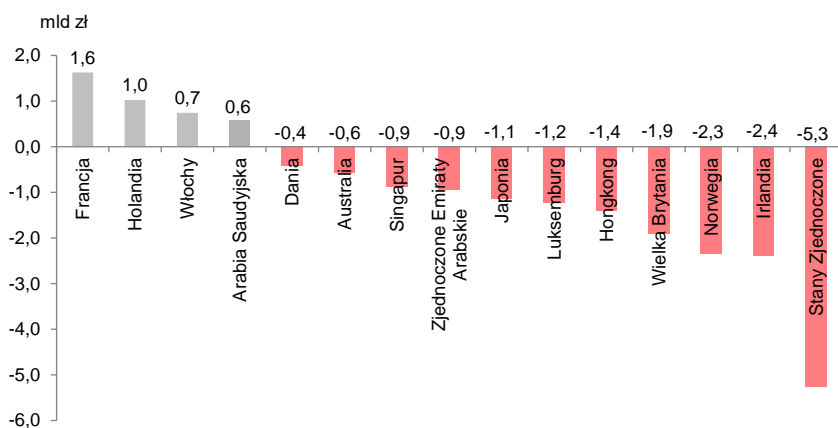
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w listopadzie 2019 r.** m/m

W listopadzie 2019 r. największe zmiany zaangażowania nierzysydyntów w krajowych SPW odnotowano w przypadku podmiotów z Japonii (-0,8 mld zł), Holandii (-0,4 mld zł) oraz Irlandii (+0,4 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w 2019 r.***

Zwiększenie zaangażowania nierzysydyntów w krajowe SPW w okresie styczeń-listopad dotyczyło przede wszystkim inwestorów z Francji (+1,6 mld zł), Holandii (+1,0 mld zł), Włoch (+0,7 mld zł) i Arabii Saudyjskiej (+0,6 mld zł). Największy spadek zaangażowania odnotowano w przypadku inwestorów ze Stanów Zjednoczonych (-5,3 mld zł), Irlandii (-2,4 mld zł), Norwegii (-2,3 mld zł) i Wielkiej Brytanii (-1,9 mld zł).

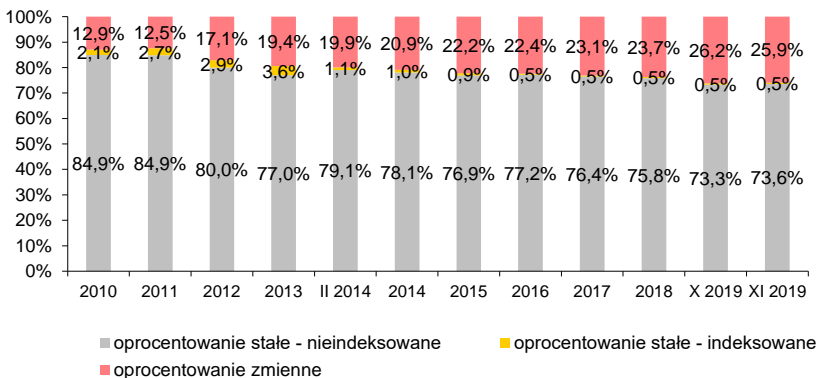
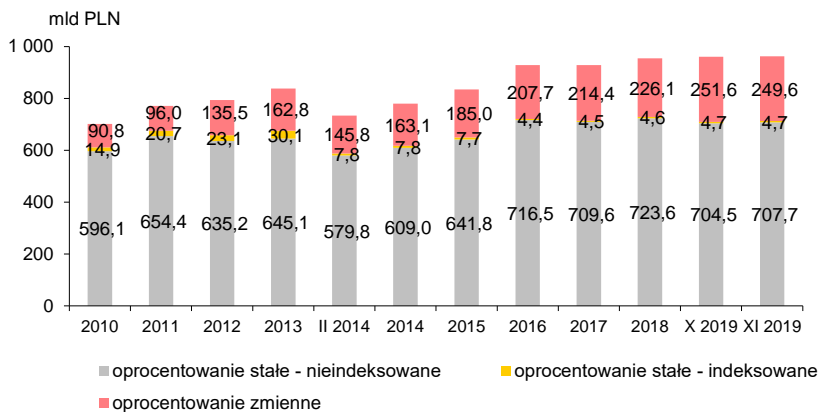
*) Bez rachunków zbiorczych i banków centralnych.

**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN.

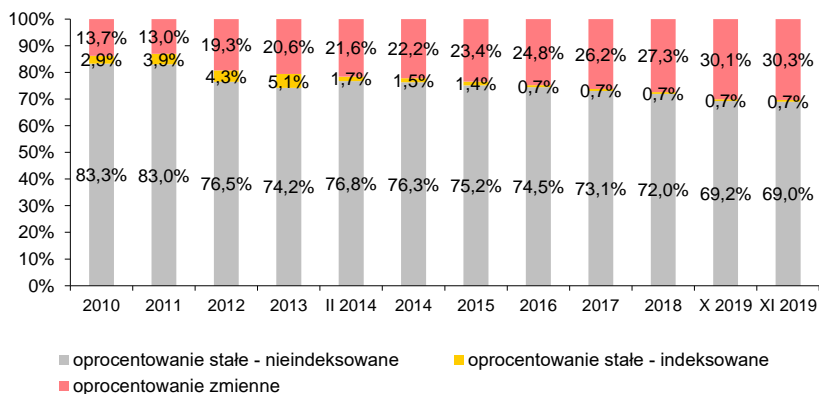
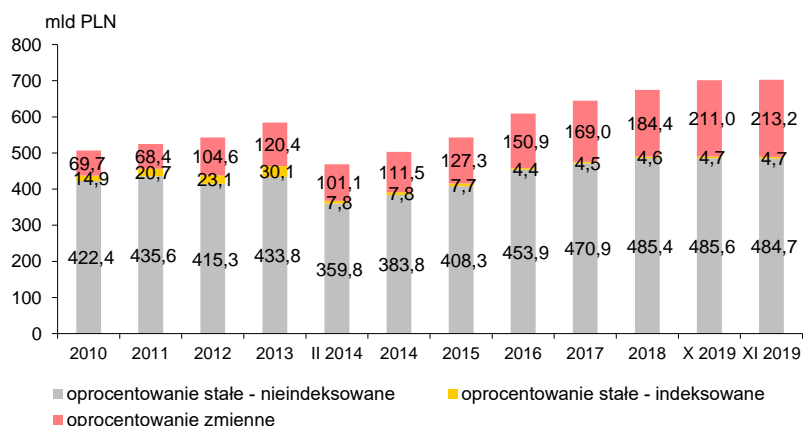
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w listopadzie 2019 r. ich udział wyniósł 74,1%. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 25,9%, co oznaczało spadek o 0,2 pkt proc. m/m i wzrost o 2,3 pkt proc. w porównaniu z końcem 2018 r.

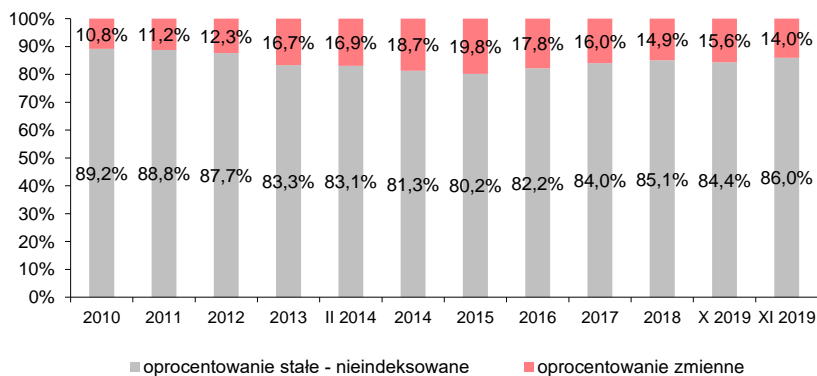
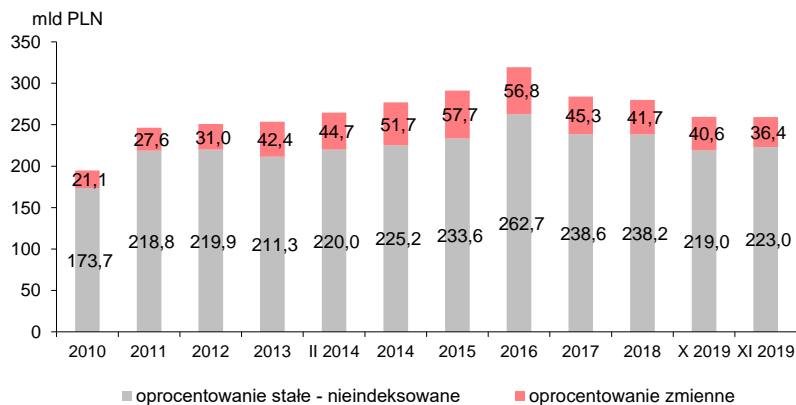
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2019 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długi krajowym wyniósł 30,3%, tj. wzrósł o 0,3 pkt proc. m/m i o 3,0 pkt proc. w porównaniu z końcem 2018 r.

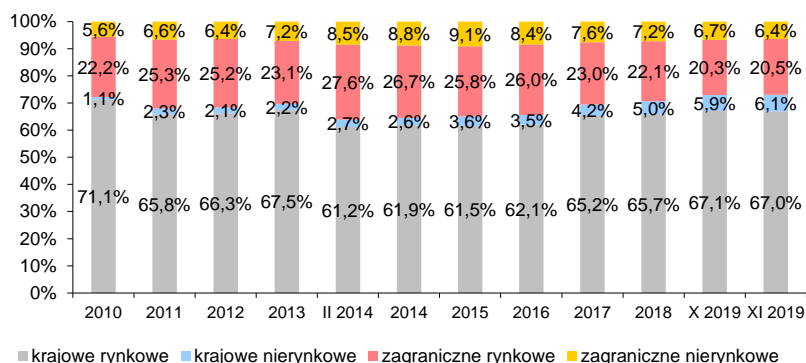
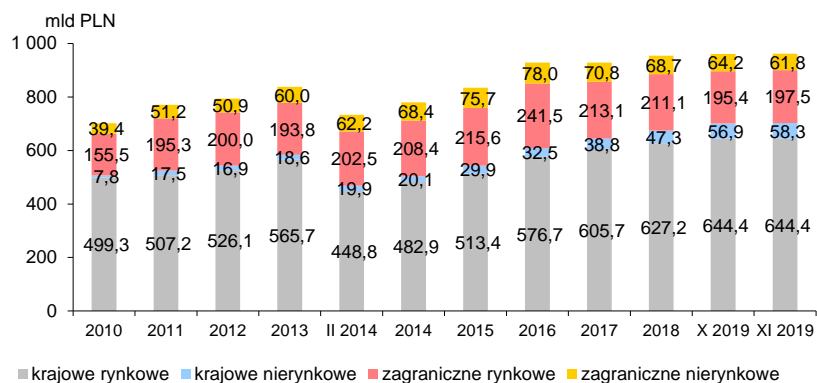
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2019 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w długu zagranicznym wyniósł 14,0%, tj. spadł o 1,6% m/m, co głównie wynikało ze spłaty kredytu z MIF o zmiennym oprocentowaniu, i o 0,9 pkt proc. w porównaniu z końcem 2018 r.

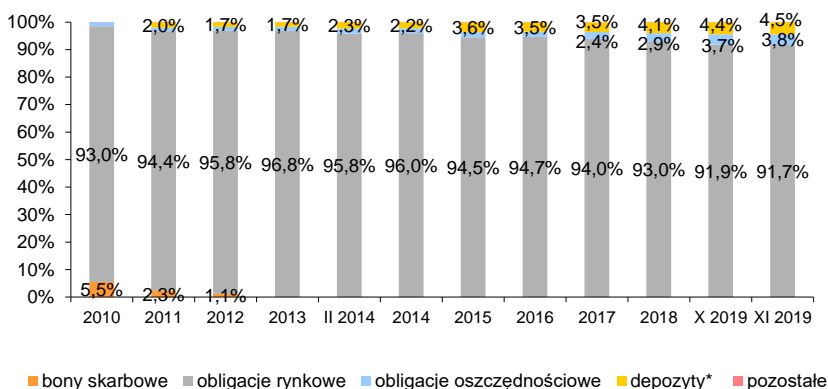
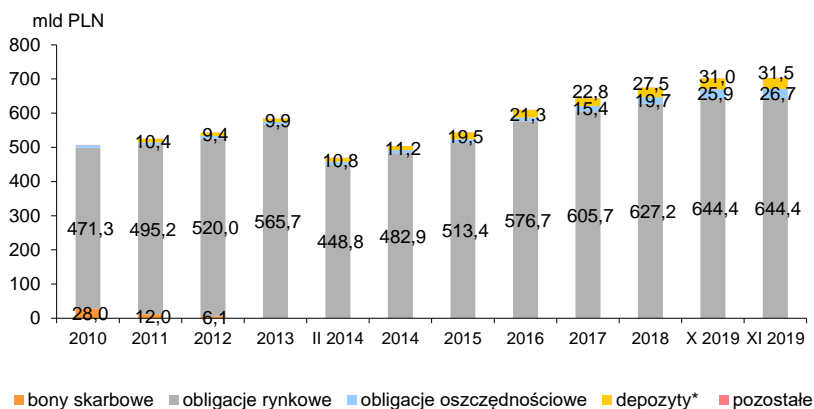
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu SP dominują rynkowe SPW (87,5% udziału w wrześniu 2019 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (67,0%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjmowane w ramach konsolidacji zarządzania płynnością.

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

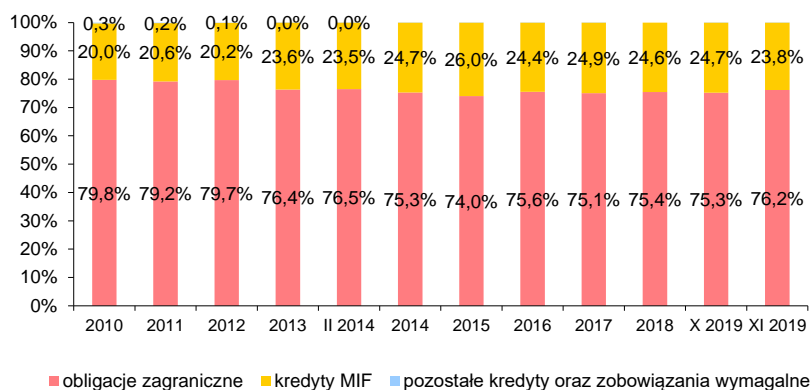
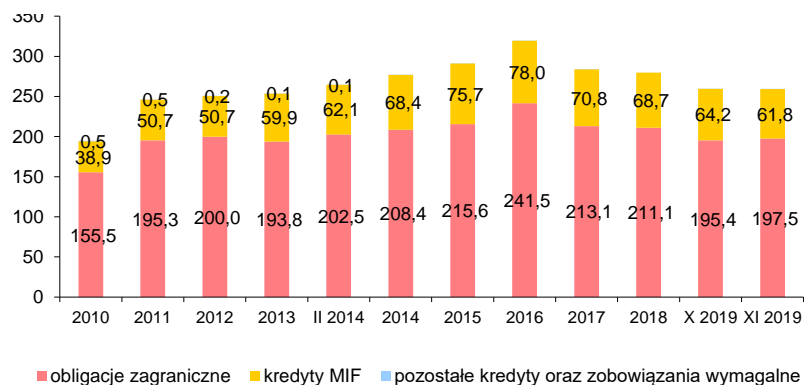
Dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w listopadzie 2019 r. wyniósł 91,7%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe (3,8%), a także przyjęte depozyty, których udział wyniósł 4,5%. Od sierpnia 2017 r. w strukturze długu nie występują bony skarbowe.

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną, depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP oraz depozyty zabezpieczające w ramach umów CSA.

Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

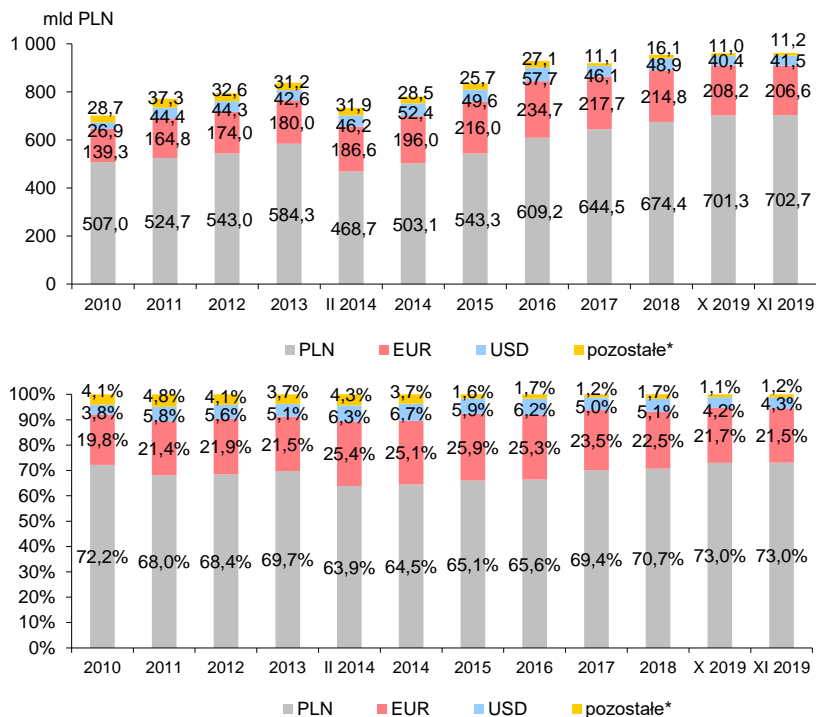
W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynkach międzynarodowych (76,2% udziału w listopadzie 2019 r.), przy istotnym udziale kredytów z międzynarodowych instytucji finansowych (23,8%).

Zadłużenie SP wg rodzaju waluty – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, podstawowym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Zadłużenie nominowane w złotych w listopadzie 2019 r. wyniosło 73,0% wobec 70,7% na koniec 2018 r. i 73,0% na koniec poprzedniego miesiąca. Udział długu w pozostałych walutach zmienił się następująco:

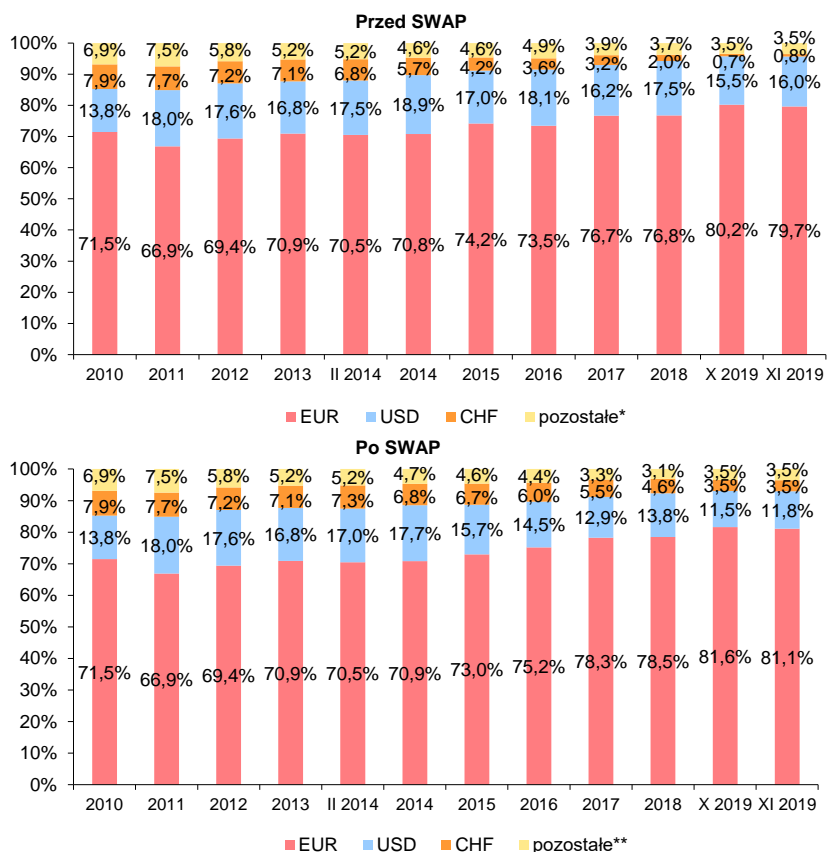
- EUR – spadek o 0,2 pkt proc. m/m i o 1,0 pkt proc. względem końca 2018 r.,
- USD – wzrost o 0,1 pkt proc. m/m i spadek o 0,8 pkt proc. względem końca 2018 r.,
- CHF – brak zmian m/m oraz spadek o 0,4 pkt proc. względem końca 2018 r.,
- JPY – wzrost o 0,02 pkt proc. m/m i wzrost o 0,04 pkt proc. względem końca 2018 r.,
- CNY – brak zmian m/m i spadek do 0, tj. o 0,2 pkt proc. względem końca 2018 r.

*) JPY, CHF oraz CNY (od sierpnia 2016 r.)

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W listopadzie 2019 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długu w walutach obcych, po uwzględnieniu transakcji pochodnych, wyniósł 81,1%, pozostając powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział długu w EUR spadł o 0,5 pkt proc. m/m i wzrósł o 2,6 pkt proc. względem końca 2018 r.

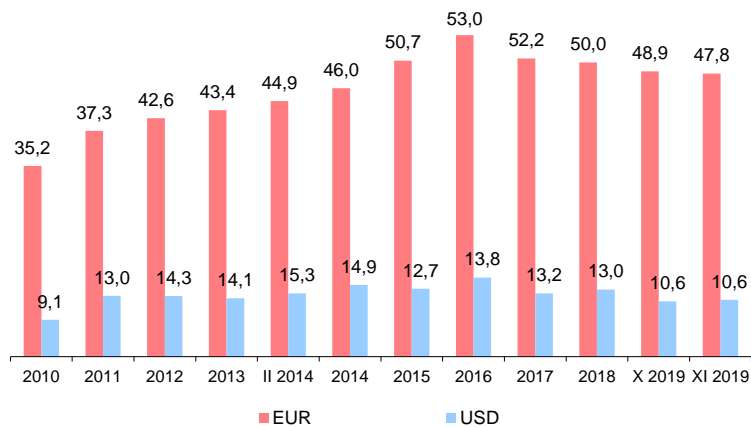

*) JPY oraz CNY (od listopada 2016 r. do lipca 2019r.)

**) JPY

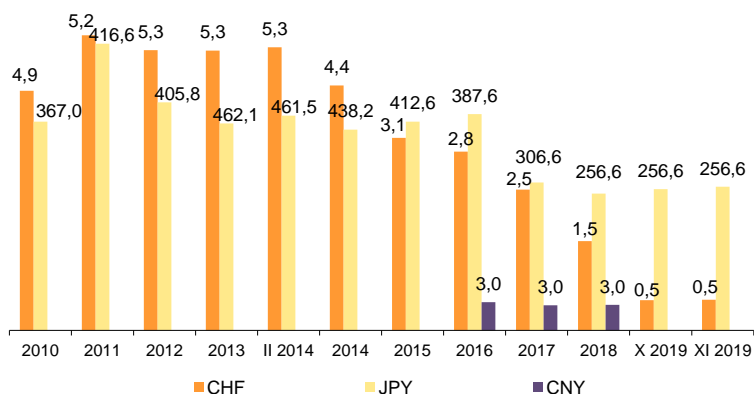
Zadłużenie zagraniczne SP w mld waluty emisji**)

W listopadzie 2019 r. wartość nominalna zadłużenia nominowanego w USD pozostała bez zmian i wyniosła 10,6 mld USD, wartość zadłużenia nominowanego w EUR spadła o 1,1 mld EUR i wyniosła 47,8 mld EUR. Zadłużenie nominowane w pozostałych walutach pozostało bez zmian względem poprzedniego miesiąca i wyniosło odpowiednio: 256,6 mld JPY i 0,5 mld CHF.

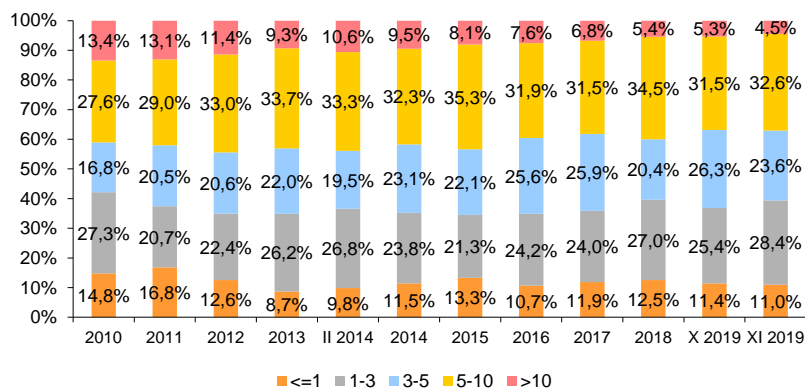
*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn na poszczególnych wykresach odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

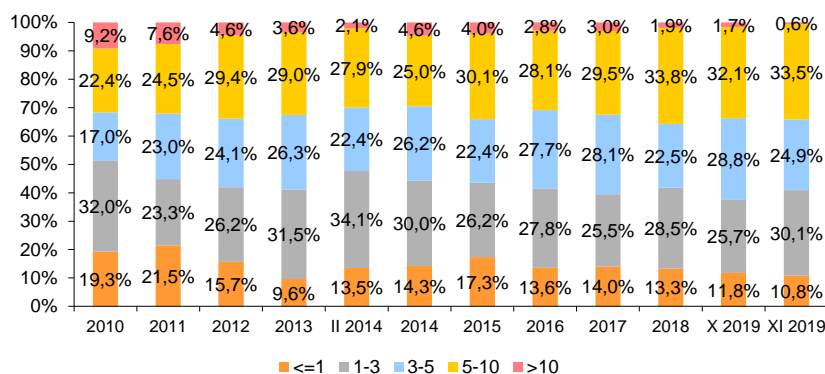
Zadłużenie SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W listopadzie 2019 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 37,1% długu SP, co oznaczało wzrost o 0,2 pkt proc. m/m i spadek o 2,9 pkt proc. wobec końca 2018 r. Udział zadłużenia o zapadalności poniżej 1 roku wyniósł 11,0%, tj. spadł o 0,4 pkt proc. m/m i o 1,6 pkt proc. wobec końca 2018 r.

Zadłużenie krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W listopadzie 2019 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 34,1%, co oznaczało wzrost o 0,4 pkt proc. m/m oraz spadek o 1,6 pkt. proc. względem końca 2018 r. Wpływ na udział instrumentów długoterminowych w listopadzie miała zmiana klasyfikacji obligacji WZ1129. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 10,8%, co oznaczało spadek o 1,0 pkt proc. m/m i spadek o 2,5 pkt proc. względem końca 2018 r. Wpływ na udział instrumentów krótkoterminowych w listopadzie miały przeprowadzone przetargi zamiany.

Średnia zapadalność zadłużenia SP

Na koniec listopada 2019 r. ATM długu SP wyniosło 5,04 roku (spadek o 0,03 roku m/m oraz wzrost o 0,06 roku od końca 2018 r.) pozostając na poziomie zgodnym ze strategią zarządzania długiem (tj. zbliżonym do 5 lat).

ATM długu krajowego wyniosło 4,60 roku, co oznaczało spadek o 0,03 roku m/m (wypadkowa starzenia się długu i aukcji zamiany) i wzrost o 0,12 roku w porównaniu z końcem 2018 r. ATM długu krajowego, zgodnie ze strategią zarządzania długiem, został utrzymany na poziomie zbliżonym do 4,5 roku.

ATM długu zagranicznego wyniosło 6,14 roku, co oznaczało spadek o 0,01 roku m/m i wzrost o 0,06 roku w porównaniu do końca 2018 r.

ATR zadłużenia SP

W listopadzie 2019 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) długu SP wyniósł 3,70 roku (wzrost o 0,05 roku m/m oraz o 0,01 roku wobec końca 2018 r.). Poziom ATR w listopadzie był wynikiem wzrostu zarówno ATR długu krajowego do 3,25 roku (o 0,04 roku m/m), jak i ATR długu w walutach obcych do 4,85 roku (o 0,09 roku m/m). Poziom ATR wynikał z kształtowania się ATM i udziału instrumentów o zmiennym oprocentowaniu. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem wskaźnik ATR długu krajowego pozostawał w przedziale 2,8-3,6 roku.

Duration* zadłużenia SP

W listopadzie 2019 r. duration długu SP wyniosło 3,58 roku (wzrost o 0,01 roku m/m i o 0,14 roku wobec końca 2018 r.) w wyniku spadku duration długu krajowego do poziomu 3,16 roku (o 0,02 roku m/m) oraz wzrostu o 0,09 roku m/m duration długu zagranicznego do poziomu 4,57 roku. Poziom duration był głównie wynikiem kształtowania się ATR i zmian rentowności obligacji skarbowych.

Poziomy ATR i duration wskazują na stabilny poziom ryzyka stopy procentowej zadłużenia SP.

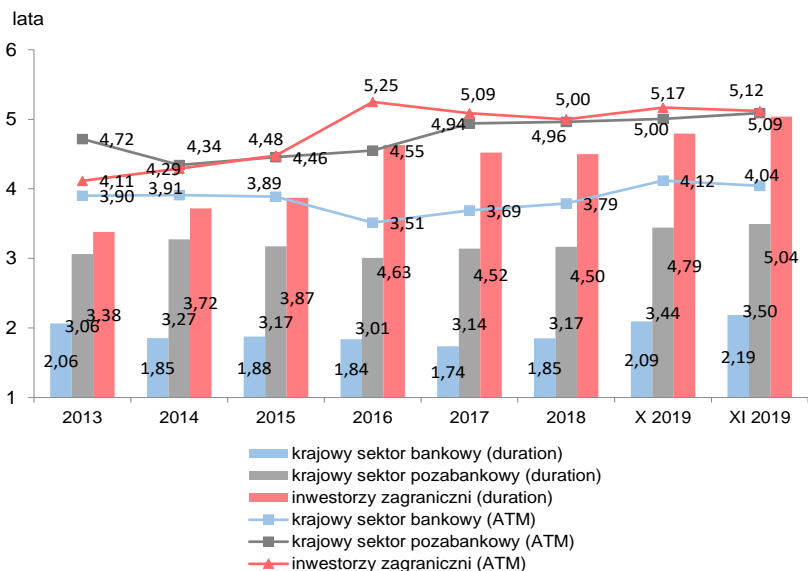
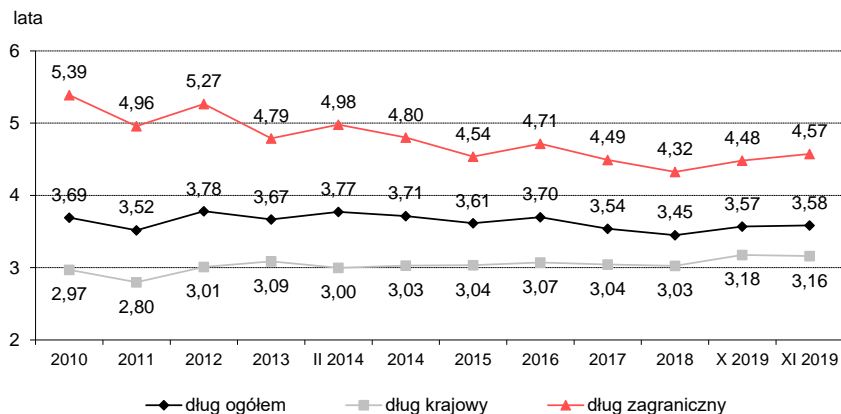
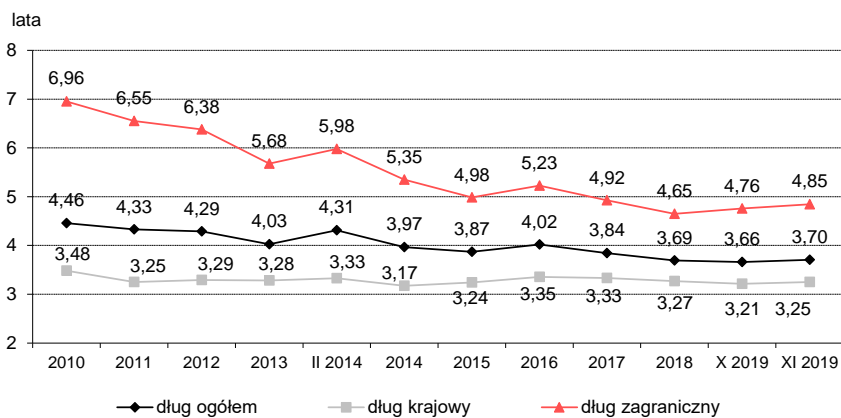
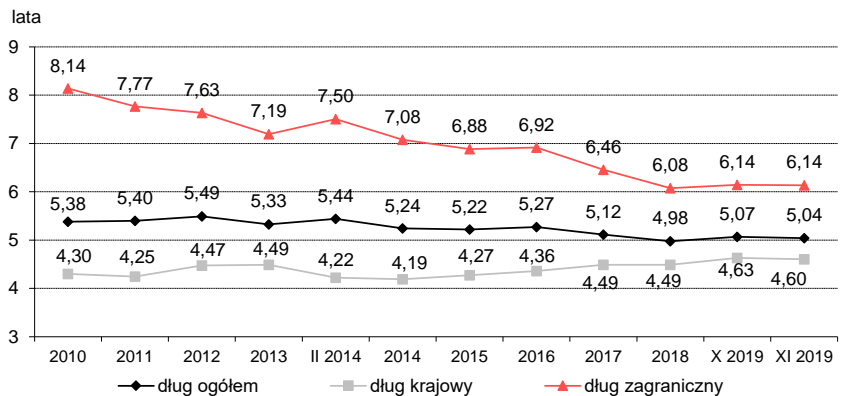
Średnia zapadalność (ATM) i duration* portfela krajowych SPW w posiadaniu poszczególnych inwestorów

W listopadzie 2019 r. ATM i duration portfela SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych wyniosło odpowiednio 5,12 roku (spadek o 0,05 roku m/m) i 5,09 roku (wzrost o 0,25 roku m/m).

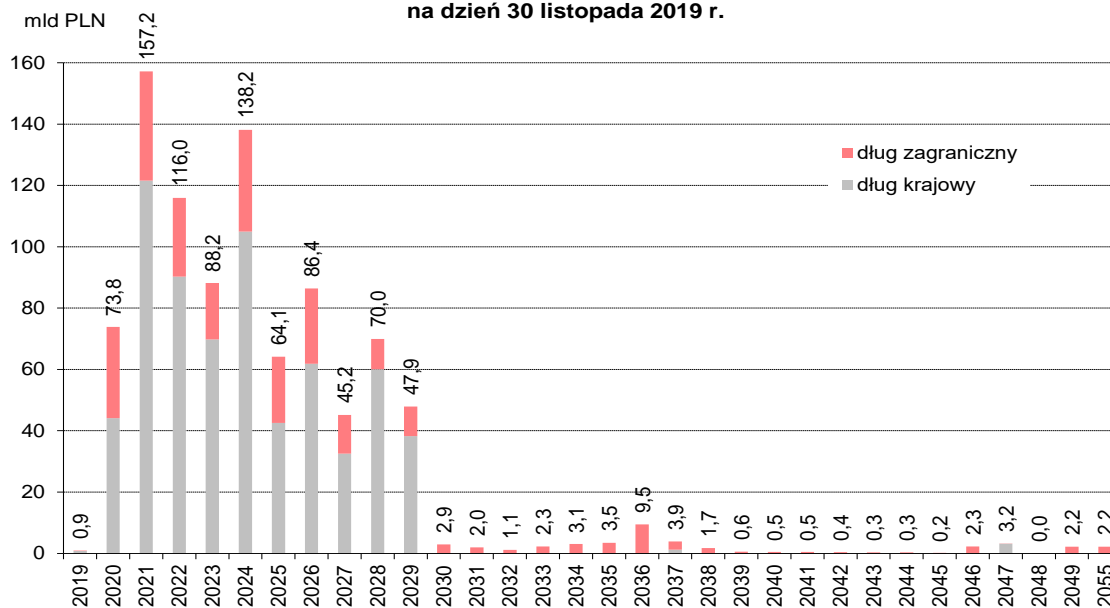
W przypadku inwestorów pozabankowych ATM i duration portfela SPW wyniosło odpowiednio 5,09 roku (wzrost o 0,09 roku m/m) i 3,50 roku (wzrost o 0,05 roku).

Portfel SPW w posiadaniu banków osiągnął średnią zapadalność na poziomie 4,04 roku (spadek o 0,07 roku m/m), a duration wyniosło 2,19 roku (wzrost o 0,09 roku).

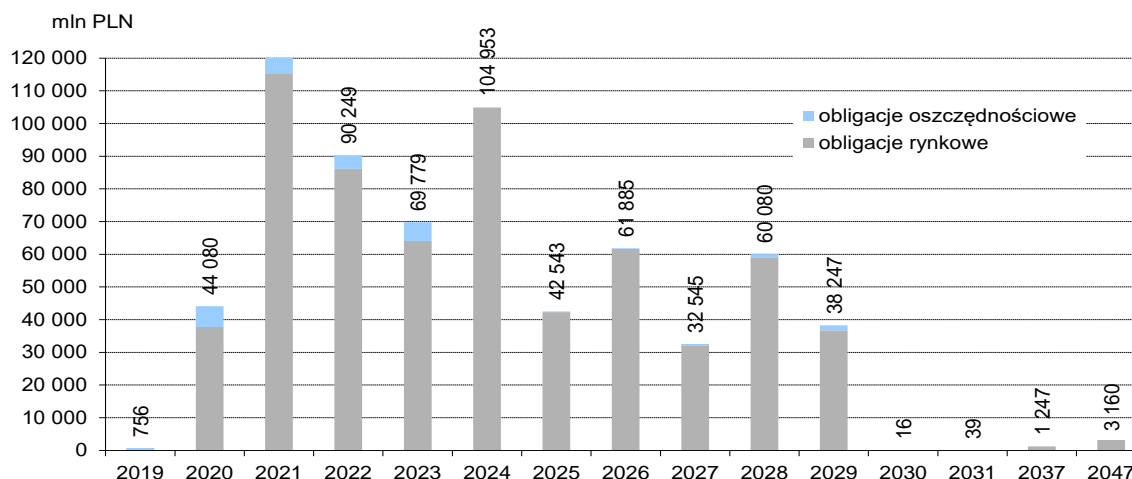
*] bez obligacji indeksowanych

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (obligacje skarbowe i kredyty) wg stanu na dzień 30 listopada 2019 r.

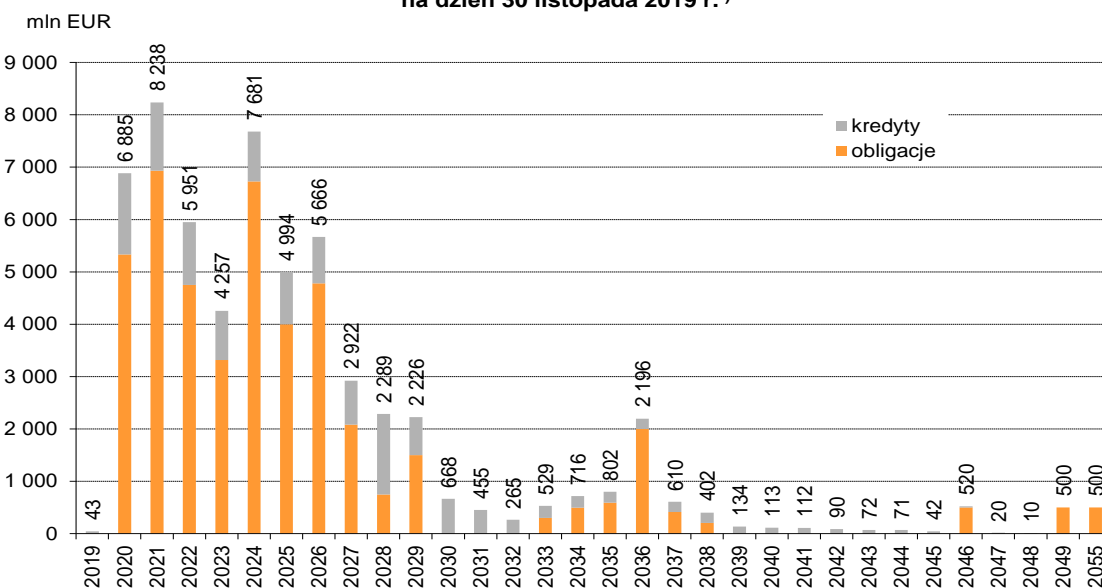

Zapadalność zadłużenia krajowego w obligacjach skarbowych wg stanu na dzień 30 listopada 2019 r.')

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2019 r. – pozostały dług SP - głównie przyjęte depozyty o wartości 23.506 mln zł, (b) o terminie zapadalności w 2020 r. – przyjęte depozyty o wartości 8.035 mln zł, (c) zobowiązania wymagalne.

Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu na dzień 30 listopada 2019 r.')

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia zagranicznego SP: zobowiązania wymagalne (0,001 mln zł)

Tablica 4. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2018	struktura XII 2018 w %	X 2019	struktura X 2019 w %	XI 2019	struktura XI 2019 w %	zmiana		zmiana	
							XI 2019 – X 2019		XI 2019 – XII 2018	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	954 269,3	100,0	960 879,8	100,0	962 010,8	100,0	1 131,0	0,1	7 741,6	0,8
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	674 422,0	70,7	701 311,3	73,0	702 671,8	73,0	1 360,5	0,2	28 249,7	4,2
1. Zadłużenie z tytułu SPW	646 894,9	67,8	670 279,4	69,8	671 131,1	69,8	851,7	0,1	24 236,1	3,7
1.1. Rynkowe SPW	627 157,3	65,7	644 404,3	67,1	644 400,4	67,0	-3,9	0,0	17 243,1	2,7
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	449 920,0	47,1	445 586,5	46,4	444 166,6	46,2	-1 419,9	-0,3	-5 753,4	-1,3
bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje OK	31 351,5	3,3	25 799,718	2,7	23 584,0	2,5	-2 215,8	-8,6	-7 767,6	-24,8
obligacje PS	181 365,9	19,0	181 067,9	18,8	182 357,8	19,0	1 289,9	0,7	991,9	0,5
obligacje DS	174 723,6	18,3	172 846,5	18,0	172 480,2	17,9	-366,3	-0,2	-2 243,4	-1,3
obligacje WS	62 479,0	6,5	65 872,4	6,9	65 744,6	6,8	-127,8	-0,2	3 265,6	5,2
oprocentowanie stałe - indeksowane	4 630,8	0,5	4 743,5	0,5	4 743,5	0,5	0,0	0,0	112,7	2,4
obligacje IZ	4 630,8	0,5	4 743,5	0,5	4 743,5	0,5	0,0	0,0	112,7	2,4
oprocentowanie zmienne	172 606,5	18,1	194 074,3	20,2	195 490,3	20,3	1 416,1	0,7	22 883,9	13,3
obligacje WZ	170 606,5	17,9	192 074,3	20,0	193 490,3	20,1	1 416,1	0,7	22 883,9	13,4
obligacje PP	2 000,0	0,2	2 000,0	0,2	2 000,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Oszczędnościowe SPW	19 737,6	2,1	25 875,1	2,7	26 730,6	2,8	855,6	3,3	6 993,0	35,4
oprocentowanie stałe	7 948,8	0,8	8 961,3	0,9	9 014,0	0,9	52,8	0,6	1 065,3	13,4
obligacje OTS	1 164,4	0,1	1 396,4	0,1	1 390,4	0,1	-6,0	-0,4	225,9	19,4
obligacje POS	367,6	0,0	565,2	0,1	564,4	0,1	-0,8	-0,1	196,7	53,5
obligacje DOS	6 416,7	0,7	6 999,7	0,7	7 059,3	0,7	59,6	0,9	642,6	10,0
oprocentowanie zmienne	11 788,8	1,2	16 913,8	1,8	17 716,6	1,8	802,8	4,7	5 927,8	50,3
obligacje TOZ	564,6	0,1	542,7	0,1	536,9	0,1	-5,7	-1,1	-27,6	-4,9
obligacje COI	6 480,7	0,7	10 899,4	1,1	11 578,0	1,2	678,6	6,2	5 097,3	78,7
obligacje ROS	23,4	0,0	48,7	0,0	54,6	0,0	5,9	12,0	31,1	132,9
obligacje EDO	4 694,2	0,5	5 365,8	0,6	5 482,5	0,6	116,8	2,2	788,3	16,8
obligacje ROD	25,9	0,0	57,3	0,0	64,6	0,0	7,3	12,7	38,7	149,2
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	27 527,1	2,9	31 031,9	3,2	31 540,7	3,3	508,8	1,6	4 013,6	14,6
depozyty JSFP*	21 678,1	2,3	24 398,6	2,5	24 873,5	2,6	474,9	1,9	3 195,4	14,7
pozostałe depozyty**	5 820,0	0,6	6 619,1	0,7	6 653,0	0,7	33,9	0,5	833,0	14,3
zobowiązania wymagalne	25,5	0,0	10,6	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	-14,9	-58,3
inne	3,5	0,0	3,5	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	279 847,2	29,3	259 568,6	27,0	259 339,1	27,0	-229,5	-0,1	-20 508,1	-7,3
1. Zadłużenie z tytułu SPW	211 128,1	22,1	195 363,0	20,3	197 523,0	20,5	2 160,0	1,1	-13 605,1	-6,4
1.1. Rynkowe SPW	211 128,1	22,1	195 363,0	20,3	197 523,0	20,5	2 160,0	1,1	-13 605,1	-6,4
oprocentowanie stałe	209 838,1	22,0	194 084,5	20,2	197 523,0	20,5	3 438,5	1,8	-12 315,1	-5,9
EUR	144 789,6	15,2	142 754,2	14,9	144 827,6	15,1	2 073,5	1,5	38,0	0,0
USD	48 923,1	5,1	40 351,9	4,2	41 529,4	4,3	1 177,6	2,9	-7 393,6	-15,1
CHF	5 724,9	0,6	1 934,1	0,2	1 965,0	0,2	31,0	1,6	-3 759,9	-65,7
JPY	8 756,2	0,9	9 044,4	0,9	9 200,9	1,0	156,5	1,7	444,7	5,1
CNY	1 644,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-1 644,3	-100,0
oprocentowanie zmienne	1 290,0	0,1	1 278,5	0,1	0,0	0,0	-1 278,5	-100,0	-1 290,0	-100,0
EUR	1 290,0	0,1	1 278,5	0,1	0,0	0,0	-1 278,5	-100,0	-1 290,0	-100,0
2. Kredyty zagraniczne	68 719,1	7,2	64 204,5	6,7	61 815,0	6,4	-2 389,5	-3,7	-6 904,1	-10,0
oprocentowanie stałe	28 342,4	3,0	24 865,0	2,6	25 441,8	2,6	576,8	2,3	-2 900,6	-10,2
EUR	28 342,4	3,0	24 865,0	2,6	25 441,8	2,6	576,8	2,3	-2 900,6	-10,2
oprocentowanie zmienne	40 376,8	4,2	39 339,5	4,1	36 373,2	3,8	-2 966,3	-7,5	-4 003,5	-9,9
EUR	40 376,8	4,2	39 339,5	4,1	36 373,2	3,8	-2 966,3	-7,5	-4 003,5	-9,9
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	1,1	5 168,8

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną.

**) Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP, depozyty sądowe od podmiotów spoza SFP i depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

Tablica 6. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji oraz faktycznych terminów wykupu (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2018	struktura XII 2018		struktura X 2019		struktura XI 2019		zmiana XI 2019 – X 2019		zmiana XI 2019 – XII 2018	
		w %	X 2019	w %	XI 2019	w %	XI 2019 – X 2019	w mln zł	w %	w mln zł	w %
Razem	954 269,3	100,0	960 879,8	100,0	962 010,8	100,0	1 131,0	0,1	7 741,6	0,8	
do 1 roku (włącznie)	119 699,9	12,5	109 661,7	11,4	105 620,3	11,0	-4 041,4	-3,7	-14 079,6	-11,8	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	258 006,9	27,0	244 020,6	25,4	272 972,2	28,4	28 951,7	11,9	14 965,4	5,8	
od 3 do 5 lat (włącznie)	195 135,0	20,4	252 910,3	26,3	226 696,2	23,6	-26 214,2	-10,4	31 561,1	16,2	
od 5 do 10 lat (włącznie)	329 435,2	34,5	302 886,4	31,5	313 658,0	32,6	10 771,7	3,6	-15 777,1	-4,8	
powyżej 10 lat	51 992,3	5,4	51 400,9	5,3	43 064,1	4,5	-8 336,7	-16,2	-8 928,2	-17,2	
I. Zadłużenie krajowe	674 422,0	70,7	701 311,3	73,0	702 671,8	73,0	1 360,5	0,2	28 249,7	4,2	
do 1 roku (włącznie)	89 873,8	9,4	82 559,2	8,6	76 024,6	7,9	-6 534,5	-7,9	-13 849,1	-15,4	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	191 971,9	20,1	180 265,9	18,8	211 771,1	22,0	31 505,2	17,5	19 799,2	10,3	
od 3 do 5 lat (włącznie)	151 611,3	15,9	201 863,7	21,0	175 078,4	18,2	-26 785,3	-13,3	23 467,1	15,5	
od 5 do 10 lat (włącznie)	228 222,8	23,9	224 771,5	23,4	235 334,5	24,5	10 563,0	4,7	7 111,7	3,1	
powyżej 10 lat	12 742,2	1,3	11 850,9	1,2	4 463,1	0,5	-7 387,9	-62,3	-8 279,2	-65,0	
1.1. SPW rynkowe	627 157,3	65,7	644 404,3	67,1	644 400,4	67,0	-3,9	0,0	17 243,1	2,7	
o oprocentowaniu stałym	449 920,0	47,1	445 586,5	46,4	444 166,6	46,2	-1 419,9	-0,3	-5 753,4	-1,3	
do 1 roku (włącznie)	50 656,8	5,3	38 191,4	4,0	31 944,8	3,3	-6 246,5	-16,4	-18 712,0	-36,9	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	137 700,3	14,4	142 567,3	14,8	143 205,4	14,9	638,1	0,4	5 505,0	4,0	
od 3 do 5 lat (włącznie)	110 390,4	11,6	104 905,7	10,9	108 322,0	11,3	3 416,2	3,3	2 068,4	-1,9	
od 5 do 10 lat (włącznie)	138 454,6	14,5	155 533,2	16,2	156 287,8	16,2	754,6	0,5	17 833,2	12,9	
powyżej 10 lat	12 717,9	1,3	4 388,9	0,5	4 406,6	0,5	17,7	0,4	-8 311,2	-65,4	
indeksowane	4 630,8	0,5	4 743,5	0,5	4 743,5	0,5	0,0	0,0	112,7	2,4	
od 3 do 5 lat (włącznie)	4 630,8	0,5	4 743,5	0,5	4 743,5	0,5	0,0	0,0	112,7	2,4	
o oprocentowaniu zmiennym	172 606,5	18,1	194 074,3	20,2	195 490,3	20,3	1 416,1	0,7	22 883,9	13,3	
do 1 roku (włącznie)	6 128,2	0,6	6 698,3	0,7	5 864,1	0,6	-834,2	-12,5	-264,1	-4,3	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	46 573,8	4,9	27 820,4	2,9	58 335,7	6,1	30 515,3	109,7	11 761,9	25,3	
od 3 do 5 lat (włącznie)	32 370,1	3,4	86 278,2	9,0	55 774,9	5,8	-30 503,3	-35,4	23 404,8	72,3	
od 5 do 10 lat (włącznie)	87 534,4	9,2	65 865,6	6,9	75 515,6	7,8	9 650,0	14,7	-12 018,8	-13,7	
powyżej 10 lat	0,0	0,0	7 411,8	0,8	0,0	0,0	-7 411,8	-100,0	0,0	-	
1.2. SPW oszczędnościowe	19 737,6	2,1	25 875,1	2,7	26 730,6	2,8	855,6	3,3	6 993,0	35,4	
o oprocentowaniu stałym	7 948,8	0,8	8 961,3	0,9	9 014,0	0,9	52,8	0,6	1 065,3	13,4	
do 1 roku (włącznie)	4 417,9	0,5	5 375,1	0,6	5 417,5	0,6	42,4	0,8	999,6	22,6	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	3 530,9	0,4	3 586,2	0,4	3 596,6	0,4	10,4	0,3	65,7	1,9	
o oprocentowaniu zmiennym	11 788,8	1,2	16 913,8	1,8	17 716,6	1,8	802,8	4,7	5 927,8	50,3	
do 1 roku (włącznie)	1 143,8	0,1	1 262,6	0,1	1 257,6	0,1	-5,0	-0,4	113,8	10,0	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	4 166,8	0,4	6 292,0	0,7	6 633,4	0,7	341,4	5,4	2 466,6	59,2	
od 3 do 5 lat (włącznie)	4 220,0	0,4	5 936,3	0,6	6 238,0	0,6	301,8	5,1	2 018,0	47,8	
od 5 do 10 lat (włącznie)	2 233,9	0,2	3 372,8	0,4	3 531,2	0,4	158,4	4,7	1 297,3	58,1	
powyżej 10 lat	24,4	0,0	50,2	0,0	56,4	0,0	6,3	12,5	32,1	131,4	
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	27 527,1	2,9	31 031,9	3,2	31 540,7	3,3	508,8	1,6	4 013,6	14,6	
do 1 roku (włącznie)	27 527,1	2,9	31 031,9	3,2	31 540,7	3,3	508,8	1,6	4 013,6	14,6	
II. Zadłużenie zagraniczne	279 847,2	29,3	259 568,6	27,0	259 339,1	27,0	-229,5	-0,1	-20 508,1	-7,3	
do 1 roku (włącznie)	29 826,1	3,1	27 102,6	2,8	29 595,7	3,1	2 493,1	9,2	-230,4	-0,8	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	66 035,0	6,9	63 754,7	6,6	61 201,1	6,4	-2 553,5	-4,0	-4 833,9	-7,3	
od 3 do 5 lat (włącznie)	43 523,7	4,6	51 046,6	5,3	51 617,7	5,4	571,1	1,1	8 094,1	18,6	
od 5 do 10 lat (włącznie)	101 212,3	10,6	78 114,8	8,1	78 323,5	8,1	208,6	0,3	-22 888,9	-22,6	
powyżej 10 lat	39 250,1	4,1	39 549,9	4,1	38 601,1	4,0	-948,9	-2,4	-649,0	-1,7	
1. Obligacje zagraniczne	211 128,1	22,1	195 363,0	20,3	197 523,0	20,5	2 160,0	1,1	-13 605,1	-6,4	
o oprocentowaniu stałym	209 838,1	22,0	194 084,5	20,2	197 523,0	20,5	3 438,5	1,8	-12 315,1	-5,9	
do 1 roku (włącznie)	22 943,7	2,4	22 373,9	2,3	23 057,5	2,4	683,5	3,1	113,7	0,5	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	53 400,1	5,6	49 885,1	5,2	50 524,0	5,3	638,9	1,3	-2 876,2	-5,4	
od 3 do 5 lat (włącznie)	33 964,6	3,6	42 587,1	4,4	43 429,5	4,5	842,4	2,0	9 464,9	27,9	
od 5 do 10 lat (włącznie)	78 159,0	8,2	55 777,5	5,8	56 695,1	5,9	917,7	1,6	-21 463,9	-27,5	
powyżej 10 lat	21 370,6	2,2	23 460,9	2,4	23 816,9	2,5	356,0	1,5	2 446,3	11,4	
o oprocentowaniu zmiennym	1 290,0	0,1	1 278,5	0,1	0,0	0,0	-1 278,5	-100,0	-1 290,0	-100,0	
do 1 roku (włącznie)	1 290,0	0,1	1 278,5	0,1	0,0	0,0	-1 278,5	-100,0	-1 290,0	-100,0	
2. Kredyty zagraniczne	68 719,1	7,2	64 204,5	6,7	61 815,0	6,4	-2 389,5	-3,7	-6 904,1	-10,0	
o oprocentowaniu stałym	28 342,4	3,0	24 865,0	2,6	25 441,8	2,6	576,8	2,3	-2 900,6	-10,2	
do 1 roku (włącznie)	4 215,4	0,4	1 587,7	0,2	4 771,3	0,5	3 183,6	200,5	555,8	13,2	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	6 378,5	0,7	6 426,4	0,7	3 462,8	0,4	-2 963,6	-46,1	-2 915,8	-45,7	
od 3 do 5 lat (włącznie)	3 623,9	0,4	3 642,8	0,4	3 769,0	0,4	126,1	3,5	145,1	4,0	
od 5 do 10 lat (włącznie)	10 128,0	1,1	9 425,3	1,0	9 593,1	1,0	167,8	1,8	-534,9	-5,3	
powyżej 10 lat	3 996,5	0,4	3 782,7	0,4	3 845,7	0,4	62,9	1,7	-150,8	-3,8	
o oprocentowaniu zmiennym	40 376,8	4,2	39 339,5	4,1	36 373,2	3,8	-2 966,3	-7,5	-4 003,5	-9,9	
do 1 roku (włącznie)	1 376,9	0,1	1 861,3	0,2	1 765,8	0,2	-95,5	-5,1	388,9	28,2	
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	6 256,3	0,7	7 443,1	0,8	7 214,4	0,7	-228,7	-3,1	958,1	15,3	
od 3 do 5 lat (włącznie)	5 935,2	0,6	4 816,7	0,5	4 419,3	0,5	-397,4	-8,3	-1 515,9	-25,5	
od 5 do 10 lat (włącznie)	12 925,3	1,4	12 912,1	1,3	12 035,3	1,3	-876,8	-6,8	-890,1	-6,9	
powyżej 10 lat	13 883,0	1,5	12 306,3	1,3	10 938,4	1,1	-1 367,8	-11,1	-2 944,5	-21,2	
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	1,1	5 168,8	
do 1 roku (włącznie)	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	1,1	5 168,8	

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2018	X 2019	XI 2019	zmiana		zmiana	
				XI 2019 – X 2019		XI 2019 – XII 2018	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	221 923,1	225 468,7	222 502,3	-2 966,4	-1,3	579,2	0,3
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	156 842,3	164 561,4	162 520,1	-2 041,3	-1,2	5 677,7	3,6
1. Dług z tytułu SPW	150 440,7	157 279,8	155 225,1	-2 054,8	-1,3	4 784,4	3,2
1.1. Rynkowe SPW	145 850,5	151 208,3	149 042,6	-2 165,7	-1,4	3 192,0	2,2
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	145 850,5	151 208,3	149 042,6	-2 165,7	-1,4	3 192,0	2,2
1.2. Obligacje oszczędnościowe	4 590,1	6 071,5	6 182,5	111,0	1,8	1 592,4	34,7
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	6 401,7	7 281,6	7 295,0	13,4	0,2	893,4	14,0
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	65 080,8	60 907,3	59 982,2	-925,1	-1,5	-5 098,5	-7,8
1. Dług z tytułu SPW	49 099,6	45 841,6	45 684,8	-156,7	-0,3	-3 414,7	-7,0
2. Dług z tytułu kredytów	15 981,2	15 065,5	14 297,1	-768,3	-5,1	-1 684,1	-10,5
2.1. Bank Światowy	6 754,5	6 618,7	6 519,5	-99,3	-1,5	-235,0	-3,5
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	9 005,8	8 235,7	7 565,9	-669,8	-8,1	-1 439,9	-16,0
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	220,9	211,0	211,8	0,7	0,4	-9,1	-4,1
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,3	0,3	0,0	-1,4	0,2	5 140,1
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	4,3000	4,2617	4,3236	0,1	1,5	0,0	0,5

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2018	X 2019	XI 2019	zmiana		zmiana	
				XI 2019 – X 2019		XI 2019 – XII 2018	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	253 815,3	251 710,5	244 861,2	-6 849,3	-2,7	-8 954,0	-3,5
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	179 381,9	183 714,4	178 851,5	-4 862,9	-2,6	-530,4	-0,3
1. Dług z tytułu SPW	172 060,2	175 585,3	170 823,4	-4 761,9	-2,7	-1 236,8	-0,7
1.1. Rynkowe SPW	166 810,5	168 807,1	164 019,7	-4 787,5	-2,8	-2 790,8	-1,7
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	166 810,5	168 807,1	164 019,7	-4 787,5	-2,8	-2 790,8	-1,7
1.2. Obligacje oszczędnościowe	5 249,8	6 778,2	6 803,8	25,6	0,4	1 554,0	29,6
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	7 321,6	8 129,1	8 028,1	-101,0	-1,2	706,4	9,6
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	74 433,4	67 996,2	66 009,7	-1 986,4	-2,9	-8 423,6	-11,3
1. Dług z tytułu SPW	56 155,6	51 177,0	50 275,7	-901,3	-1,8	-5 879,9	-10,5
2. Dług z tytułu kredytów	18 277,8	16 818,9	15 733,8	-1 085,1	-6,5	-2 544,0	-13,9
2.1. Bank Światowy	7 725,1	7 389,1	7 174,6	-214,5	-2,9	-550,5	-7,1
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	10 300,1	9 194,3	8 326,2	-868,1	-9,4	-1 973,9	-19,2
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	252,6	235,6	233,0	-2,5	-1,1	-19,6	-7,8
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,3	0,3	0,0	-2,8	0,3	4 942,1
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	3,7597	3,8174	3,9288	0,1	2,9	0,2	4,5

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych III kw./2019

Biuletyn kwartalny

1. **Państwowy dług publiczny** (PDP, zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji) na koniec **III kwartału 2019 r.** wyniósł **1.001.181,0 mln zł***, co oznaczało:

- wzrost o 2.961,5 mln zł (+0,3%) w III kwartale 2019 r.,
- wzrost o 16.867,6 mln zł (+1,7%) w porównaniu z końcem 2018 r.

2. **Zmiana PDP w III kwartale 2019 r.** była wypadkową:

- wzrostu zadłużenia podsektora rządowego o 2.340,0 mln zł (+0,3%), w tym zadłużenia Skarbu Państwa (SP) po konsolidacji o 2.243,7 mln zł (+0,2%),
- wzrostu zadłużenia podsektora samorządowego o 624,8 mln zł (+0,8%), w tym jednostek samorządu terytorialnego i ich związków (JST) o 431,3 mln zł (+0,6%),
- spadku zadłużenia podsektora ubezpieczeń społecznych o 3,3 mln zł (-5,4%).

3. **Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją** wyniosło na koniec **III kwartału 2019 r. 1.064.297,0 mln zł**, co oznaczało:

- wzrost o 4.181,0 mln zł (+0,4%) w III kwartale 2019r.,
- wzrost o 26.274,3 mln zł (+2,5%) w porównaniu z końcem 2018 r.

4. **Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych** (dług EDP) stanowiący jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht wyniósł na koniec **III kwartału 2019 r. 1.054.768,8 mln zł***, co oznaczało:

- wzrost o 3.561,8 mln zł (+0,3%) w III kwartale 2019 r.,
- wzrost o 19.514,0 mln zł (+1,9%) w porównaniu z końcem 2018 r.

5. **Na zmianę wysokości długu EDP w III kwartale 2019 r.**, poza zmianami w PDP, wpłynęły przede wszystkim:

- wzrost zadłużenia Krajowego Funduszu Drogowego (KFD) o 573,1 mln zł,
- wzrost zadłużenia przedsiębiorstw zaliczonych do sektora instytucji rządowych i samorządowych o 531,5 mln zł,
- spadek zadłużenia wynikający z wyceny transakcji CIRS w rezultacie zmian kursów walut obcych o 357,6 mln zł.

Różnice pomiędzy PDP i długiem EDP zostały zaprezentowane na wykresie 3 (strona 2) oraz w tabelicy 3 (strona 7).

* Dane za III kwartał 2019 r. są danymi wstępnymi. Dane za poprzednie okresy, jeżeli zaistniała taka konieczność, zostały skorygowane.

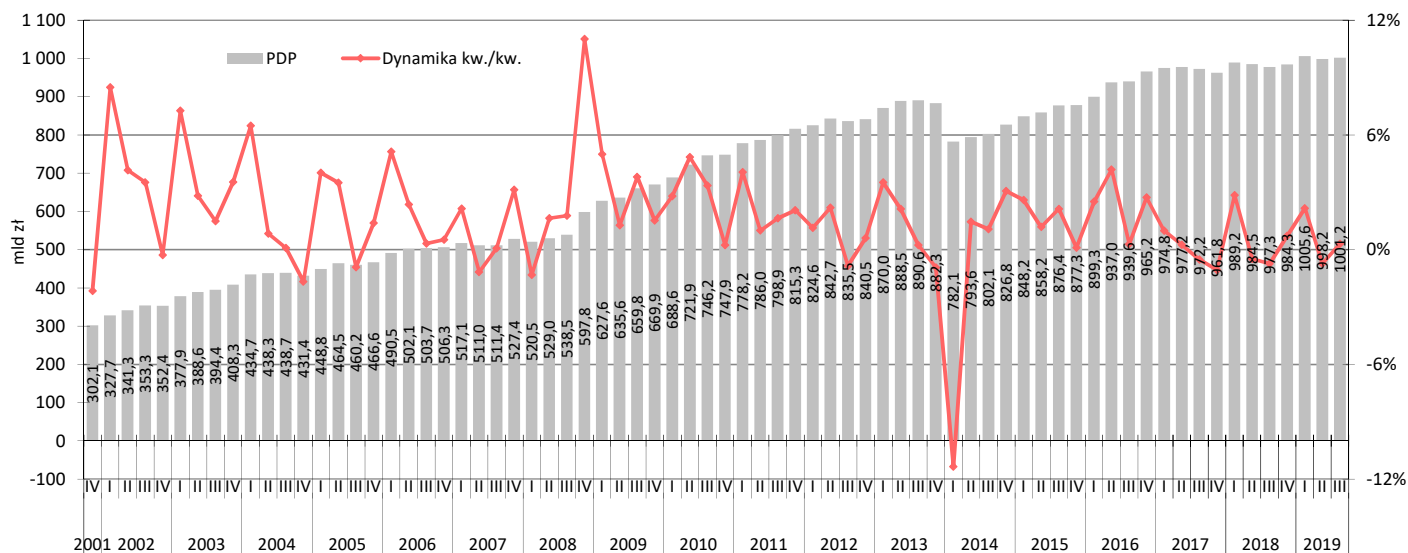
Tabela 1. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji wg kryterium miejsca emisji (wg nominatu, mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2018	struktura XII 2018	VI 2019	struktura VI 2019	IX 2019	struktura IX 2019	Zmiana IX 2019 - VI 2019		Zmiana IX 2019 - XII 2018	
							w mln zł	%	w mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych	984 313,5	100,0%	998 219,5	100,0%	1 001 181,0	100,0%	2 961,5	0,3%	16 867,6	1,7%
Dług krajowy	688 248,0	69,9%	708 263,5	71,0%	713 558,3	71,3%	5 294,8	0,7%	25 310,3	3,7%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	623 424,0	63,3%	641 485,1	64,3%	646 620,3	64,6%	5 135,2	0,8%	23 196,3	3,7%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	57 277,0	5,8%	58 270,7	5,8%	58 241,4	5,8%	-29,3	-0,1%	964,3	1,7%
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	7 547,0	0,8%	8 507,6	0,9%	8 696,6	0,9%	189,0	2,2%	1 149,7	15,2%
Dług zagraniczny	296 065,5	30,1%	289 956,1	29,0%	287 622,7	28,7%	-2 333,4	-0,8%	-8 442,8	-2,9%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	211 245,9	21,5%	206 858,6	20,7%	204 927,7	20,5%	-1 930,9	-0,9%	-6 318,2	-3,0%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	84 810,0	8,6%	83 087,3	8,3%	82 682,8	8,3%	-404,6	-0,5%	-2 127,2	-2,5%
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	9,6	0,0%	10,2	0,0%	12,3	0,0%	2,1	20,6%	2,6	27,4%

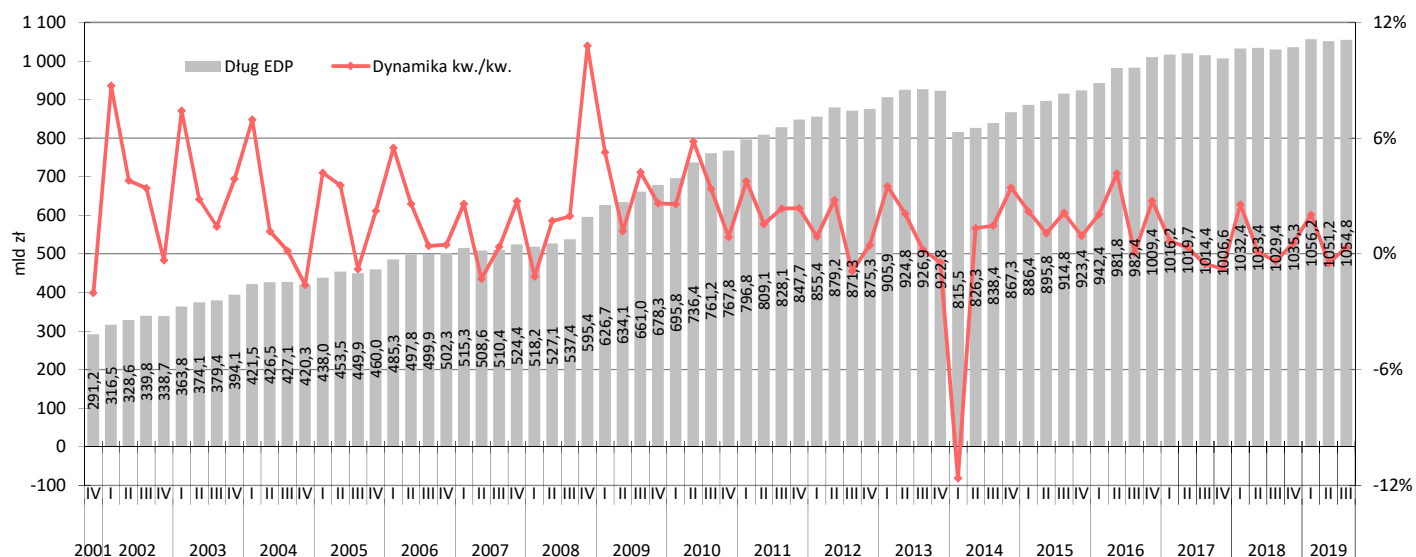
Tabela 2. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji wg kryterium rezydenta (wg nominatu, mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2018	struktura XII 2018	VI 2019	struktura VI 2019	IX 2019	struktura IX 2019	Zmiana IX 2019 - VI 2019		Zmiana IX 2019 - XII 2018	
							w mln zł	%	w mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych	984 313,5	100,0%	998 219,5	100,0%	1 001 181,0	100,0%	2 961,5	0,3%	16 867,6	1,7%
Dług krajowy (wobec rezydentów)	516 782,7	52,5%	556 365,2	55,7%	572 758,9	57,2%	16 393,7	2,9%	55 976,2	10,8%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	451 967,2	45,9%	489 596,5	49,0%	505 832,6	50,5%	16 236,1	3,3%	53 865,4	11,9%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	57 277,0	5,8%	58 270,7	5,8%	58 241,4	5,8%	-29,3	-0,1%	964,3	1,7%
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	7 538,5	0,8%	8 498,0	0,9%	8 685,0	0,9%	187,0	2,2%	1 146,5	15,2%
Dług zagraniczny (wobec nierezydentów)	467 530,7	47,5%	441 854,3	44,3%	428 422,1	42,8%	-13 432,2	-3,0%	-39 108,6	-8,4%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	382 702,7	38,9%	358 747,2	35,9%	345 715,4	34,5%	-13 031,8	-3,6%	-36 987,3	-9,7%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	84 810,0	8,6%	83 087,3	8,3%	82 682,8	8,3%	-404,6	-0,5%	-2 127,2	-2,5%
3. Pozostały dług sektora finansów publicznych	18,1	0,0%	19,8	0,0%	23,9	0,0%	4,1	20,8%	5,8	32,3%

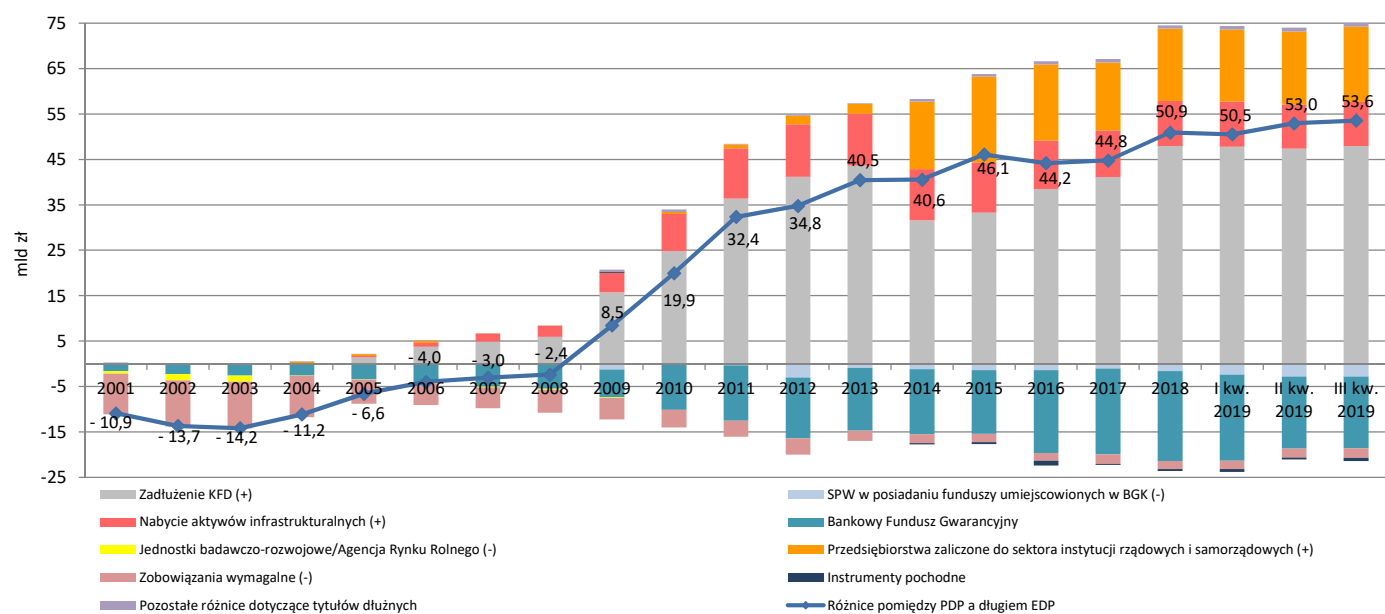
Wykres 1. Państwowy dług publiczny

Wykres 2. Dług EDP

Wykres 3. Różnice pomiędzy PDP a długiem EDP

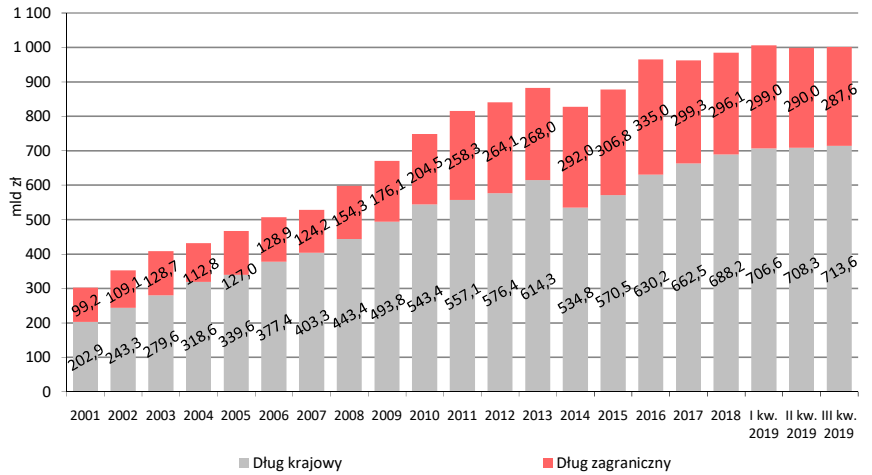

Wykres 4. Państwowy dług publiczny wg kryterium miejsca emisji

Na koniec III kwartału 2019 r. dług krajowy wg kryterium miejsca emisji wyniósł 713,6 mld zł, co oznaczało wzrost w porównaniu z II kwartałem 2019 r. o 5,3 mld zł (+0,7%).

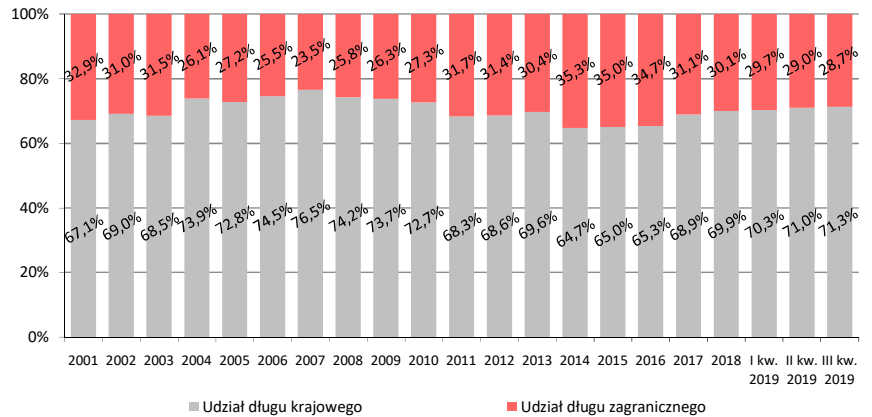
Natomiast dług zagraniczny w tym samym okresie spadł o 2,3 mld zł (-0,8%) do poziomu 287,6 mld zł, co było głównie wypadkową:

- spadku długu SP nominowanego w EUR (-0,7 mld EUR), w USD (-2,2 mld USD) oraz w CNY (-3,0 mld CNY),
- osłabienia złotego - wzrost długu z tego tytułu wyniósł 9,9 mld zł.

Wykres 5. Struktura państwowego długu publicznego wg kryterium miejsca emisji

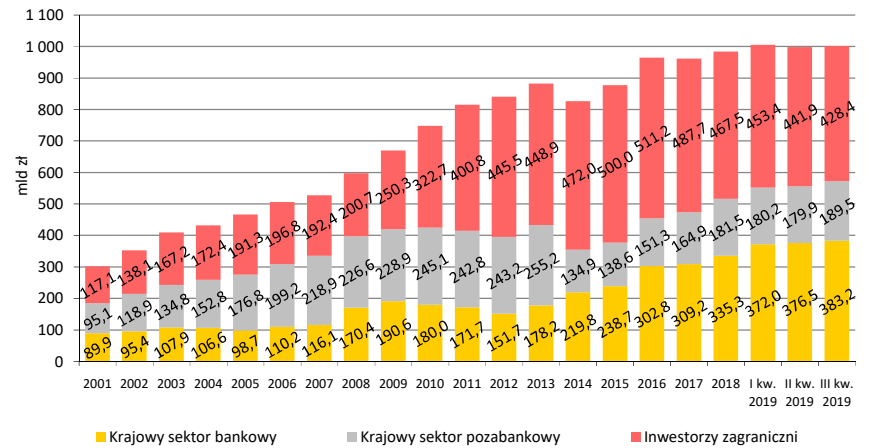
Na koniec III kwartału 2019 r. udział długu zagranicznego w PDP wyniósł 28,7%, co oznaczało spadek o 0,3 pp. w III kwartale 2019 r. oraz o 1,4 pp. porównaniu z końcem 2018 r. Był to najniższy poziom od II kwartału 2011 r. Spadek udziału długu zagranicznego w III kwartale był wynikiem spadku długu SP nominowanego w walutach obcych.

Wykres 6. Państwowy dług publiczny wg kryterium rezydenta

W III kwartale 2019 r. państwowy dług publiczny wzrósł o 3,0 mld zł, co było wypadkową:

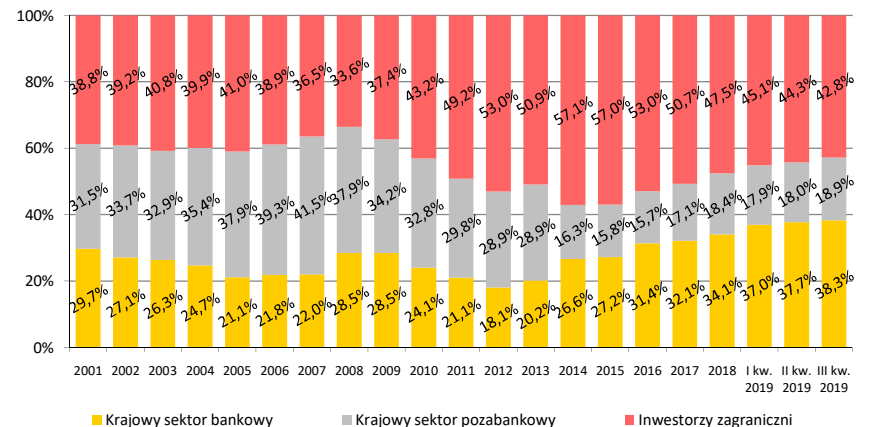
- wzrostu zobowiązań wobec krajowego sektora bankowego o 6,7 mld zł (+1,8%),
- wzrostu zobowiązań wobec krajowego sektora pozabankowego o 9,7 mld zł (+5,4%),
- spadku zobowiązań wobec nierezydentów o 13,4 mld zł (-3,0%).

Wykres 7. Struktura państwowego długu publicznego wg kryterium rezydenta

W III kwartale 2019 r. kontynuowany był trend spadkowy udziału zadłużenia wobec inwestorów zagranicznych w PDP. Spadł on o 1,5 pp. w III kwartale i o 4,7 pp. od początku roku do poziomu 42,8%. Oznacza to, że udział ten spadł do najniższego poziomu od III kwartału 2010 r. Spadek udziału nierezydentów w PDP był głównie wynikiem zmniejszenia zaangażowanie inwestorów zagranicznych w krajowe SPW oraz spadku długu SP nominowanego w walutach obcych.

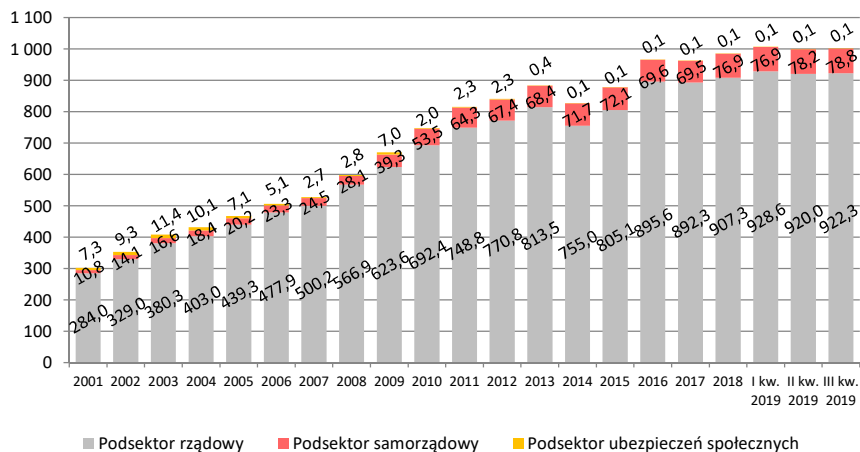
Udział krajowego sektora bankowego wzrósł w III kwartale 2019 r. o 0,6 pp. i wyniósł 38,3%, a udział zadłużenia wobec krajowego sektora pozabankowego wzrósł o 0,9 pp. do poziomu 18,9%.

Wykres 8. Państwowy dług publiczny w podziale na podsektory

Na koniec III kwartału 2019 r. na kwotę państwowego długu publicznego złożyły się:

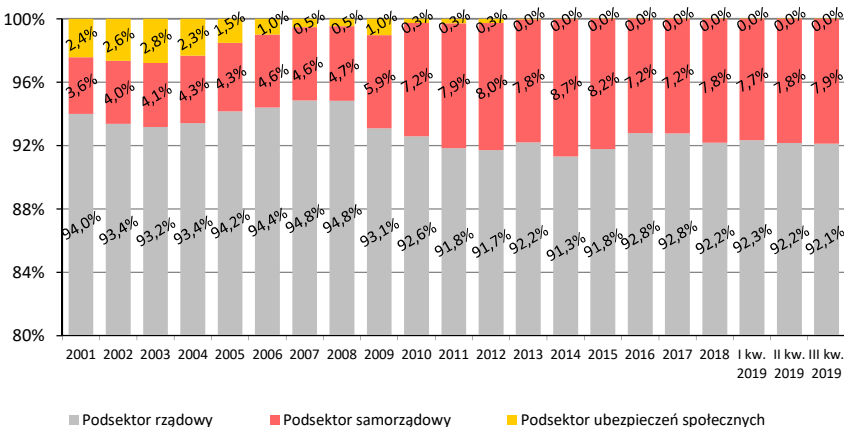
- zadłużenie podsektora rządowego: 922,3 mld zł,
- zadłużenie podsektora samorządowego: 78,8 mld zł,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych: 0,1 mld zł.

Wykres 9. Struktura państwowego długu publicznego w podziale na podsektory

Na koniec III kwartału 2019 r. udziały zadłużenia poszczególnych podsektorów w PDP wyniosły:

- podsektor rządowy: 92,1% (spadek o 0,1 pp. w III kwartale 2019 r.),
- podsektor samorządowy: 7,9% (wzrost o 0,1 pp. III kwartale 2019 r.), w tym udział JST: 7,3%,
- podsektor ubezpieczeń społecznych: 0,01% (bez zmian).

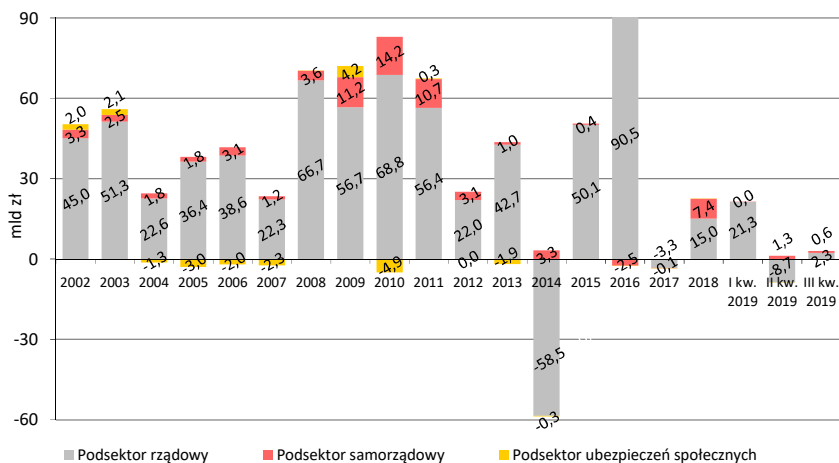

Wykres 10. Zmiana długu poszczególnych podsektorów (po konsolidacji)

Na zmianę PDP w III kwartale 2019 r. największy wpływ miała zmiana zadłużenia podsektora rządowego (głównie SP). W III kwartale PDP wzrósł o 3,0 mld zł (+0,3%) przy wzroście zadłużenia podsektora rządowego o 2,3 mld zł (+0,3%), w tym skonsolidowanego zadłużenia SP o 2,2 mld zł (+0,2%).

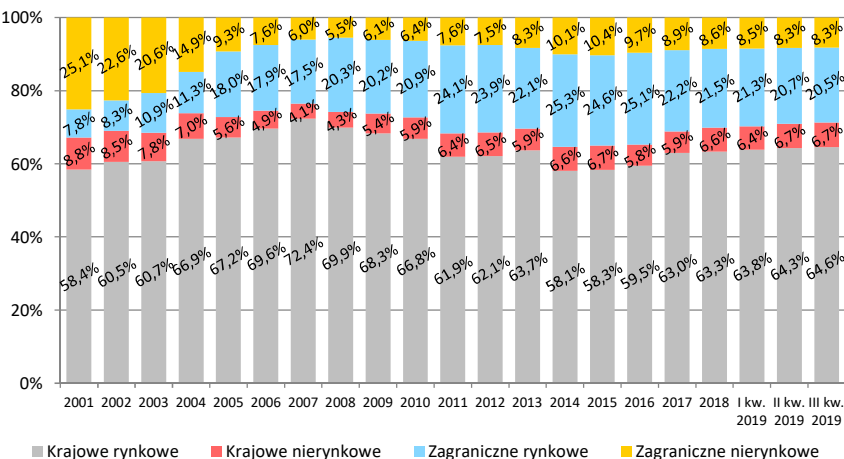
Zadłużenie podsektora samorządowego wzrosło w III kwartale 2019 r. o 0,6 mld zł (+0,8%), w tym zadłużenie JST o 0,4 mld zł (+0,6%).

Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych spadło w III kwartale 2019 r. o 3,3 mln zł (-5,4%).

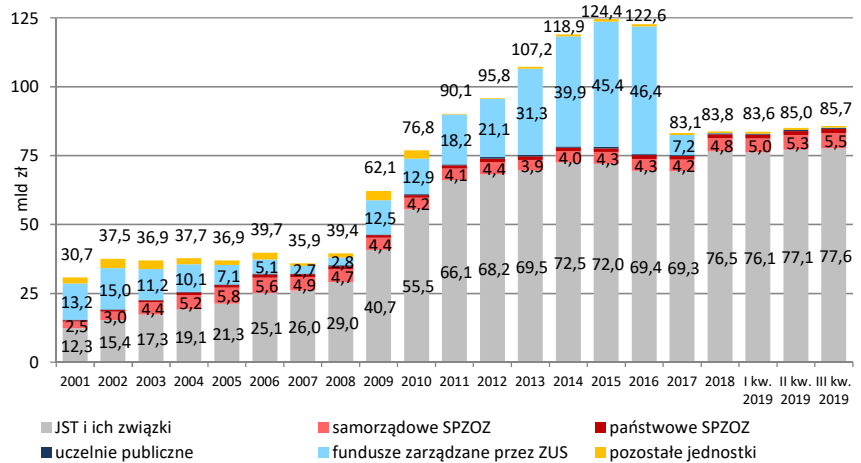
Wykres 11. Struktura państwowego długu publicznego wg instrumentów

W strukturze długu publicznego dominują instrumenty rynkowe (85,1% udziału na koniec III kwartału 2019 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (64,6%). Udział instrumentów rynkowych w PDP wzrósł w III kwartale o 0,1 pp.

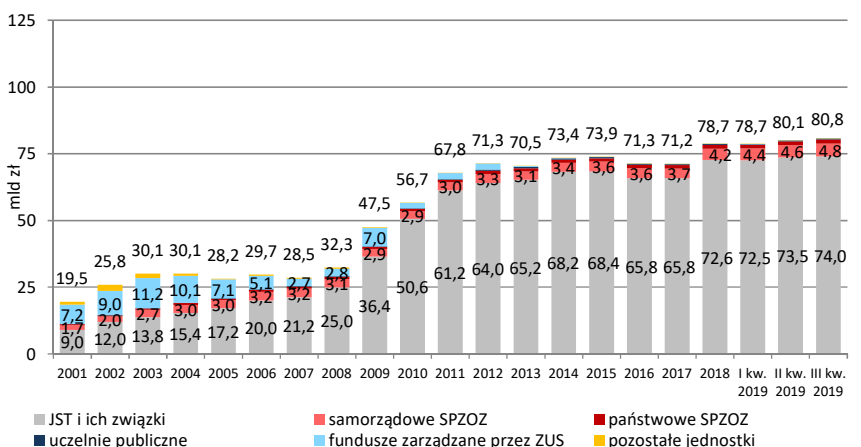
Wykres 12. Dług jednostek sektora finansów publicznych poza Skarbem Państwa przed konsolidacją

Dług podmiotów innych niż SP stanowił na koniec III kwartału 2019 r. 8,1% (wobec 8,0% na koniec II kwartału 2019 r.) długu sektora finansów publicznych przed konsolidacją. Największy udział w tej części długu miał dług JST i ich związków (7,3%, bez zmian w stosunku do II kwartału) oraz dług samorządowych SP ZOZ (0,5% udziału).

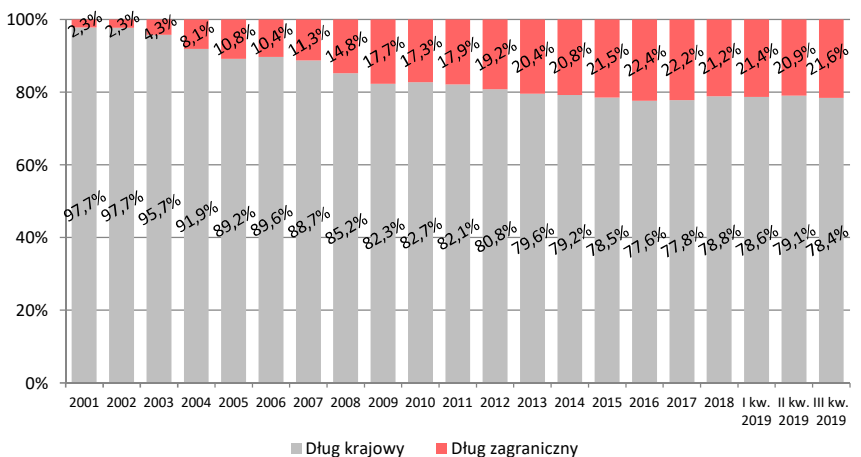
Wykres 13. Dług jednostek sektora finansów publicznych poza Skarbem Państwa po konsolidacji

Dług podmiotów innych niż SP po konsolidacji był na koniec III kwartału 2019 r. o 5,0 mld zł niższy niż przed konsolidacją. Wynika to z faktu, że 5,8% ich zadłużenia stanowiły zobowiązania wobec innych jednostek sektora finansów publicznych.

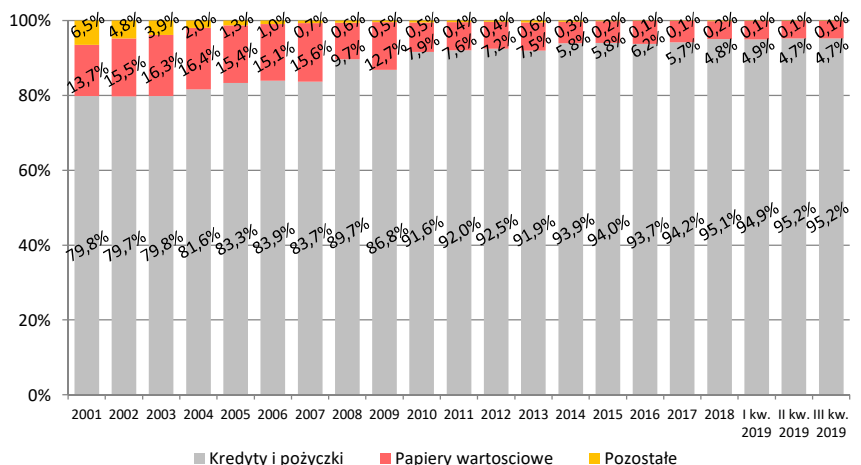
Wykres 14. Struktura długu jednostek samorządu terytorialnego i ich związków wg kryterium miejsca emisji (przed konsolidacją)

W strukturze zobowiązań JST i ich związków dominuje zadłużenie krajowe. Udział zadłużenia zagranicznego na koniec III kwartału 2019 r. wyniósł 21,6%, tj. wzrósł o 0,7 pp. w stosunku do II kwartału 2019 r. i o 0,4 pp. w porównaniu z końcem 2018 r.

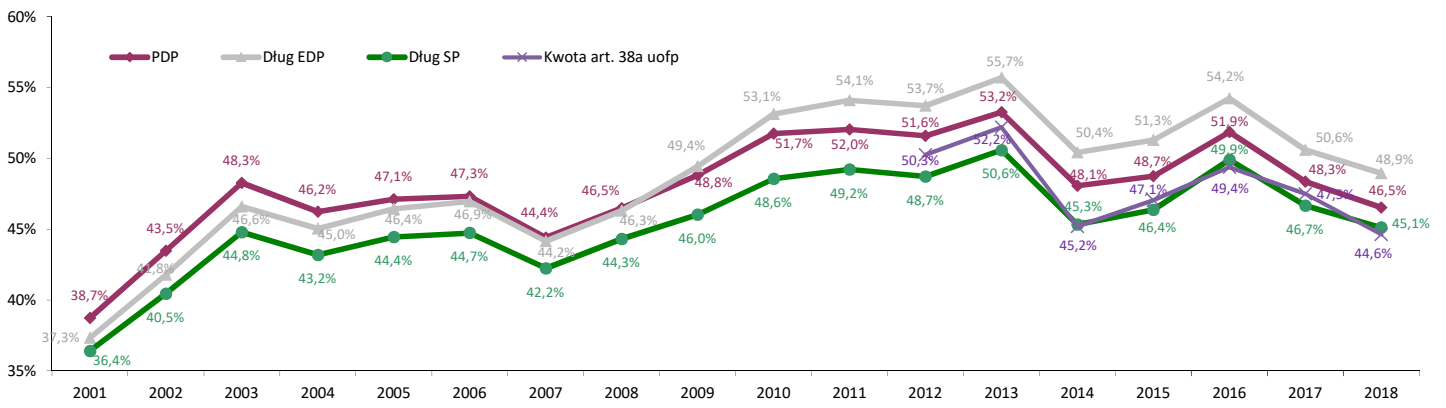

Wykres 15. Struktura długu jednostek samorządu terytorialnego i ich związków wg instrumentu (przed konsolidacją)

Największy udział w długu JST i ich związków miały kredyty i pożyczki - 95,2%. W 2019 r. udział kredytów i pożyczek wzrósł o 0,1 pp.

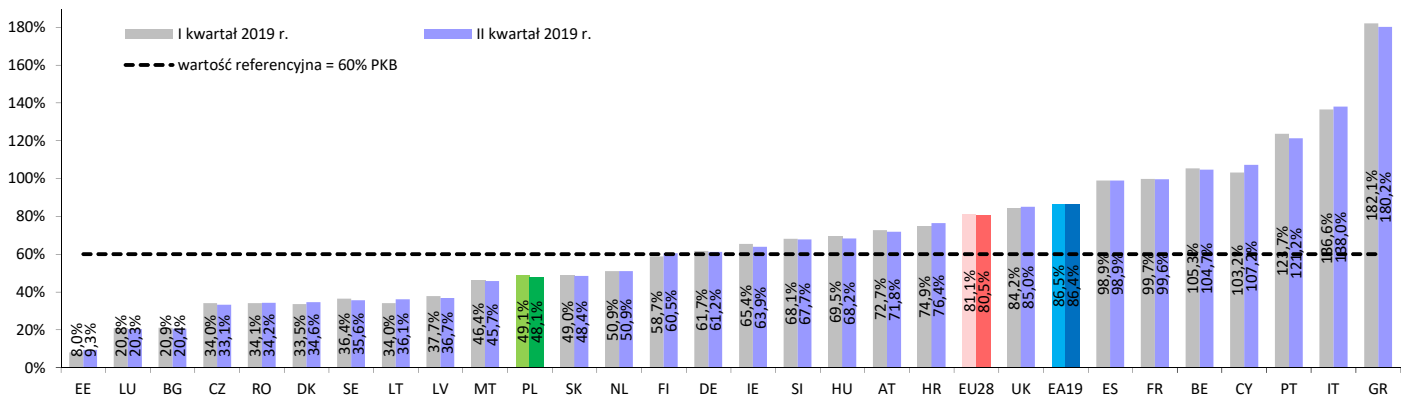

Wykres 16. Państwowy dług publiczny, dług EDP i dług Skarbu Państwa w relacji do PKB (stan na koniec lat)

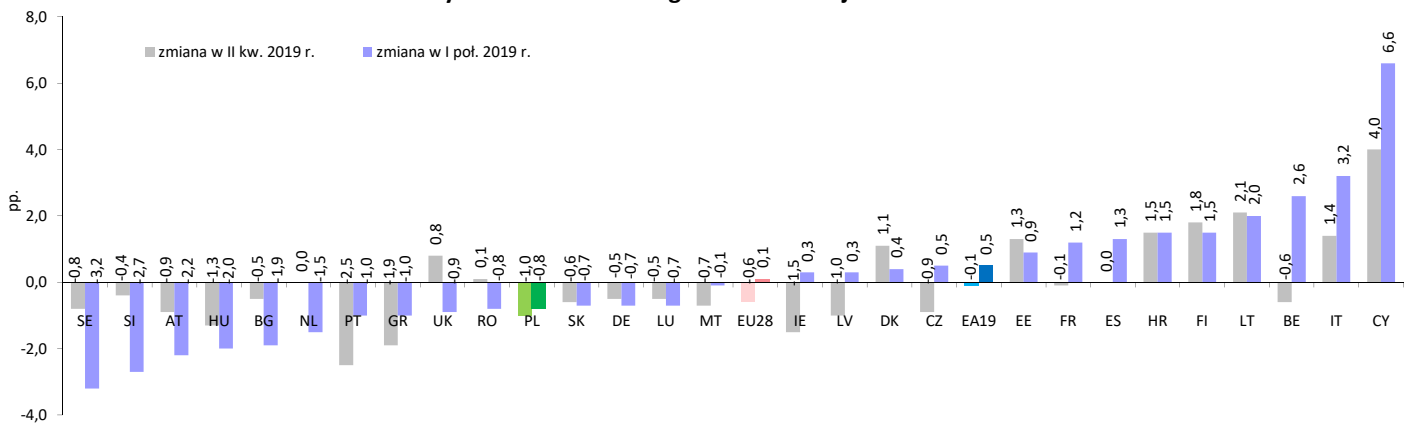
Źródło: Ministerstwo Finansów

Wykres 17. Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy euro w relacji do PKB

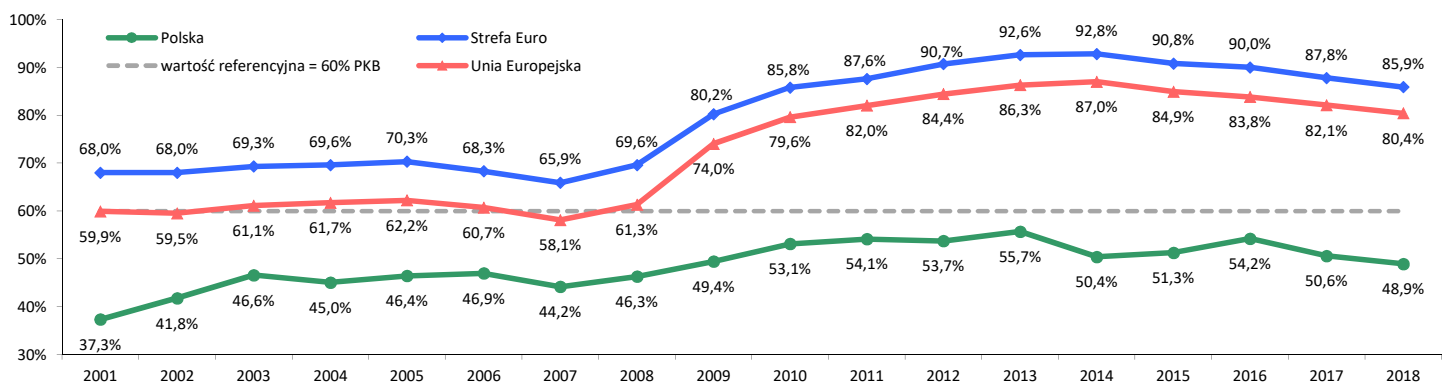
Źródło: Eurostat - <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, Ministerstwo Finansów

Wykres 18. Zmiana długu EDP* w relacji do PKB

Źródło: Eurostat - <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, Ministerstwo Finansów

Wykres 19. Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy euro w relacji do PKB (stan na koniec lat)

Źródło: Eurostat - <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, Ministerstwo Finansów

Tabela 3. Różnice pomiędzy PDP a długiem EDP (mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2012	XII 2013	XII 2014	XII 2015	XII 2016	XII 2017	XII 2018	III 2019	VI 2019	IX 2019
Państwowy dług publiczny	840 476,8	882 293,0	826 774,7	877 282,4	965 199,0	961 841,5	984 313,5	1 005 633,5	998 219,5	1 001 181,0
1) Dostosowania zakresu sektora	38 220,7	42 468,0	42 208,4	47 817,9	46 311,4	46 425,7	52 359,2	52 293,5	54 485,6	55 667,6
Zadłużenie Krajowego Funduszu Drogowego	41 197,4	43 644,7	31 626,3	33 312,4	38 467,0	41 087,8	47 952,3	47 800,1	47 407,5	47 980,6
SPW i depozyty na rachunku MF funduszy umieszczeniowych w BGK	-3 038,9	-895,2	-1 210,9	-1 410,9	-1 384,1	-1 023,1	-1 588,8	-2 373,8	-2 839,8	-2 839,8
Nabycie aktywów infrastrukturalnych (autostrady)	11 571,9	11 423,8	11 261,6	11 023,2	10 699,0	10 341,9	9 961,8	9 961,8	9 714,0	9 714,0
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-13 396,5	-13 862,9	-14 296,0	-14 039,8	-18 255,0	-18 930,5	-19 848,4	-18 954,9	-15 849,9	-15 772,5
Przedsiębiorstwa zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych	1 886,8	2 157,5	14 827,5	18 933,0	16 784,5	14 949,6	15 882,2	15 860,2	16 053,9	16 585,4
2) Różnice dotyczące tytułów dłużnych	-3 437,9	-2 005,8	-1 638,9	-1 708,8	-2 120,3	-1 617,7	-1 417,7	-1 754,3	-1 498,1	-2 079,8
zobowiązania wymagalne	-3 616,5	-2 202,1	-1 947,0	-1 795,0	-1 733,0	-2 106,1	-1 733,1	-1 843,2	-1 976,8	-2 107,3
przejęcia zadłużenia w wyniku uruchomienia gwarancji	20,0	1,6	0,2	0,0	0,1	2,3	2,1	2,3	0,0	0,4
zrestrukturizowane/zrefinansowane kredyty handlowe, leasing zwrotny i inne	158,6	194,8	609,2	569,4	693,2	725,5	763,5	752,1	865,5	771,5
instrumenty pochodne	0,0	0,0	-301,2	-483,2	-1 080,7	-239,5	-450,2	-665,4	-386,8	-744,4
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	875 259,6	922 755,2	867 344,2	923 391,5	1 009 390,1	1 006 649,6	1 035 254,9	1 056 172,7	1 051 207,1	1 054 768,8

Tabela 4. Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją (wg nominału, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2018	struktura XII 2018	VI 2019	struktura VI 2019	IX 2019	struktura IX 2019	zmiana		zmiana	
							IX 2019 - VI 2019 w mln zł	w %	IX 2019 - XII 2018 w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	1 038 022,7	100,0%	1 060 116,0	100,0%	1 064 297,0	100,0%	4 181,0	0,4%	26 274,3	2,5%
1. Zadłużenie podsektora rządowego	956 144,1	92,1%	977 174,3	92,2%	980 684,5	92,1%	3 510,2	0,4%	24 540,4	2,6%
1.1. Skarb Państwa	954 269,3	91,9%	975 114,1	92,0%	978 561,0	91,9%	3 446,9	0,4%	24 291,7	2,5%
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Uczelnie publiczne	376,9	0,0%	418,1	0,0%	396,2	0,0%	-21,9	-5,2%	19,2	5,1%
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1 408,2	0,1%	1 461,7	0,1%	1 547,6	0,1%	85,9	5,9%	139,5	9,9%
1.5. Państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	8,3	0,0%	10,5	0,0%	8,9	0,0%	-1,6	-14,9%	0,6	7,5%
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	1,1	0,0%	15,6	0,0%	15,6	0,0%	0,0	-0,2%	14,5	1331,9%
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne, w tym utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	80,3	0,0%	154,4	0,0%	155,2	0,0%	0,8	0,5%	74,9	93,2%
2. Zadłużenie podsektora samorządowego	81 809,5	7,9%	82 879,9	7,8%	83 554,1	7,9%	674,1	0,8%	1 744,5	2,1%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	76 464,5	7,4%	77 101,2	7,3%	77 607,5	7,3%	506,3	0,7%	1 143,1	1,5%
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	4 807,8	0,5%	5 291,2	0,5%	5 489,1	0,5%	197,9	3,7%	681,4	14,2%
2.3. Samorządowe instytucje kultury	83,7	0,0%	71,6	0,0%	84,7	0,0%	13,1	18,3%	1,0	1,2%
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	453,6	0,0%	415,9	0,0%	372,6	0,0%	-43,2	-10,4%	-81,0	-17,9%
3. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych	69,1	0,0%	61,8	0,0%	58,4	0,0%	-3,3	-5,4%	-10,6	-15,4%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-9,7%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	69,1	0,0%	61,8	0,0%	58,4	0,0%	-3,3	-5,4%	-10,6	-15,4%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-

Tabela 5. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji (wg nominału, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2018	struktura XII 2018	VI 2019	struktura VI 2019	IX 2019	struktura IX 2019	zmiana		zmiana	
							IX 2019 - VI 2019 w mln zł	w %	IX 2019 - XII 2018 w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	984 313,5	100,0%	998 219,5	100,0%	1 001 181,0	100,0%	2 961,5	0,3%	16 867,6	1,7%
1. Zadłużenie podsektora rządowego	907 315,9	92,2%	919 951,2	92,2%	922 291,3	92,1%	2 340,0	0,3%	14 975,3	1,7%
1.1. Skarb Państwa	905 593,7	92,0%	918 169,4	92,0%	920 413,1	91,9%	2 243,7	0,2%	14 819,4	1,6%
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Uczelnie publiczne	347,8	0,0%	358,1	0,0%	370,7	0,0%	12,5	3,5%	22,9	6,6%
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1 365,4	0,1%	1 413,2	0,1%	1 498,2	0,1%	85,0	6,0%	132,7	9,7%
1.5. Państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	6,0	0,0%	8,2	0,0%	6,3	0,0%	-1,9	-23,2%	0,3	5,2%
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	0,7	0,0%	0,5	0,0%	0,4	0,0%	0,0	-7,8%	-0,2	-34,7%
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne, w tym utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	2,4	0,0%	1,8	0,0%	2,6	0,0%	0,8	44,9%	0,2	7,8%
2. Zadłużenie podsektora samorządowego	76 928,5	7,8%	78 206,5	7,8%	78 831,3	7,9%	624,8	0,8%	1 902,8	2,5%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	72 635,1	7,4%	73 526,8	7,4%	73 958,2	7,4%	431,3	0,6%	1 323,1	1,8%
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	4 231,7	0,4%	4 630,0	0,5%	4 815,3	0,5%	185,2	4,0%	583,6	13,8%
2.3. Samorządowe instytucje kultury	57,7	0,0%	46,3	0,0%	56,9	0,0%	10,6	22,9%	-0,9	-1,5%
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	3,9	0,0%	3,4	0,0%	1,0	0,0%	-2,4	-69,7%	-2,9	-73,6%
3. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych	69,1	0,0%	61,8	0,0%	58,4	0,0%	-3,3	-5,4%	-10,6	-15,4%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-9,5%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	69,1	0,0%	61,8	0,0%	58,4	0,0%	-3,3	-5,4%	-10,6	-15,4%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-

DEFICYT / PKB

GEO/TIME	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
European Union - 28 countries	-6,6	-6,4	-4,6	-4,3	-3,3	-2,9	-2,4	-1,7	-1,0	-0,7
Euro area (19 countries)	-6,2	-6,3	-4,2	-3,7	-3,0	-2,5	-2,0	-1,4	-0,9	-0,5
Cyprus	-5,4	-4,7	-5,7	-5,6	-5,8	-8,7	-1,0	0,1	1,7	-4,4
Romania	-9,1	-6,9	-5,4	-3,7	-2,1	-1,2	-0,6	-2,6	-2,6	-3,0
Spain	-11,3	-9,5	-9,7	-10,7	-7,0	-5,9	-5,2	-4,3	-3,0	-2,5
France	-7,2	-6,9	-5,2	-5,0	-4,1	-3,9	-3,6	-3,5	-2,8	-2,5
Hungary	-4,7	-4,4	-5,2	-2,3	-2,5	-2,8	-2,0	-1,8	-2,4	-2,3
United Kingdom	-10,1	-9,3	-7,5	-8,2	-5,5	-5,6	-4,6	-3,4	-2,4	-2,3
Italy	-5,1	-4,2	-3,6	-2,9	-2,9	-3,0	-2,6	-2,4	-2,4	-2,2
Slovakia	-8,1	-7,5	-4,5	-4,4	-2,9	-3,1	-2,7	-2,5	-1,0	-1,1
Finland	-2,5	-2,5	-1,0	-2,2	-2,5	-3,0	-2,4	-1,7	-0,7	-0,8
Belgium	-5,4	-4,1	-4,3	-4,3	-3,1	-3,1	-2,4	-2,4	-0,7	-0,7
Latvia	-9,5	-8,6	-4,2	-1,2	-1,2	-1,4	-1,4	0,1	-0,5	-0,7
Estonia	-2,2	0,2	1,1	-0,3	0,2	0,7	0,1	-0,5	-0,8	-0,6
Portugal	-9,9	-11,4	-7,7	-6,2	-5,1	-7,4	-4,4	-1,9	-3,0	-0,4
Poland	-7,3	-7,4	-4,9	-3,7	-4,2	-3,6	-2,6	-2,4	-1,5	-0,2
Ireland	-13,8	-32,1	-12,8	-8,1	-6,2	-3,6	-1,9	-0,7	-0,3	0,1
Austria	-5,3	-4,4	-2,6	-2,2	-2,0	-2,7	-1,0	-1,5	-0,7	0,2
Croatia	-6,0	-6,5	-7,9	-5,4	-5,3	-5,3	-3,3	-1,1	0,8	0,3
Lithuania	-9,1	-6,9	-9,0	-3,1	-2,6	-0,6	-0,3	0,2	0,5	0,6
Denmark	-2,8	-2,7	-2,1	-3,5	-1,2	1,1	-1,2	0,2	1,7	0,8
Slovenia	-5,8	-5,6	-6,6	-4,0	-14,6	-5,5	-2,8	-1,9	0,0	0,8
Sweden	-0,7	0,0	-0,2	-1,0	-1,4	-1,5	0,0	1,0	1,4	0,8
Greece	-15,1	-11,2	-10,3	-8,9	-13,2	-3,6	-5,6	0,5	0,7	1,0
Czechia	-5,5	-4,2	-2,7	-3,9	-1,2	-2,1	-0,6	0,7	1,6	1,1
Netherlands	-5,1	-5,2	-4,4	-3,9	-2,9	-2,2	-2,0	0,0	1,3	1,5
Bulgaria	-4,0	-3,1	-2,0	-0,3	-0,4	-5,4	-1,7	0,1	1,1	1,8
Germany (until 1990 former GDR)	-3,2	-4,4	-0,9	0,0	0,0	0,6	0,9	1,2	1,2	1,9
Malta	-3,2	-2,4	-2,4	-3,5	-2,4	-1,7	-1,0	0,9	3,4	1,9
Luxembourg	-0,7	-0,7	0,5	0,3	1,0	1,3	1,4	1,8	1,4	2,7

DŁUG / PKB

GEO/TIME	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
European Union - 28 countries	74,0	79,6	82,0	84,4	86,3	87,0	84,9	83,8	82,1	80,4
Euro area (19 countries)	80,2	85,8	87,6	90,7	92,6	92,8	90,8	90,0	87,8	85,9
Estonia	7,2	6,6	6,1	9,8	10,2	10,6	10,0	10,2	9,3	8,4
Luxembourg	15,7	19,8	18,7	22,0	23,7	22,7	22,0	20,1	22,3	21,0
Bulgaria	13,7	15,4	15,2	16,7	17,1	27,1	26,0	29,3	25,3	22,3
Czechia	33,6	37,4	39,8	44,5	44,9	42,2	40,0	36,8	34,7	32,6
Lithuania	28,0	36,3	37,2	39,8	38,7	40,6	42,7	39,9	39,3	34,1
Denmark	40,2	42,6	46,1	44,9	44,0	44,3	39,8	37,2	35,5	34,2
Romania	21,8	29,6	34,0	37,0	37,6	39,2	37,8	37,3	35,1	35,0
Latvia	36,2	47,3	43,1	41,6	39,4	40,9	36,7	40,2	38,6	36,4
Sweden	40,9	38,2	37,3	37,7	40,5	45,2	43,9	42,3	40,7	38,8
Malta	67,6	67,5	70,2	67,7	68,4	63,4	57,8	55,5	50,3	45,8
Poland	49,4	53,1	54,1	53,7	55,7	50,4	51,3	54,2	50,6	48,9
Slovakia	36,4	41,0	43,5	51,8	54,7	53,5	51,9	52,0	51,3	49,4
Netherlands	56,8	59,2	61,7	66,2	67,7	67,8	64,6	61,9	56,9	52,4
Finland	41,5	46,9	48,3	53,6	56,2	59,8	63,0	62,6	60,9	59,0
Germany (until 1990 former GDR)	73,0	82,4	79,8	81,1	78,7	75,7	72,1	69,2	65,3	61,9
Ireland	61,5	86,0	111,1	119,9	119,9	104,4	76,7	73,9	67,8	63,6
Hungary	78,2	80,6	80,8	78,5	77,3	76,8	76,1	75,5	72,9	70,2
Slovenia	34,5	38,3	46,5	53,6	70,0	80,3	82,6	78,7	74,1	70,4
Austria	79,9	82,7	82,4	81,9	81,3	84,0	84,9	82,9	78,3	74,0
Croatia	48,7	57,8	64,4	70,1	81,2	84,7	84,4	81,0	78,0	74,8
United Kingdom	63,3	74,6	80,1	83,2	84,2	86,2	86,9	86,8	86,2	85,9
Spain	53,3	60,5	69,9	86,3	95,8	100,7	99,3	99,2	98,6	97,6
France	83,0	85,3	87,8	90,6	93,4	94,9	95,6	98,0	98,4	98,4
Belgium	100,2	100,3	103,5	104,8	105,5	107,0	105,2	104,9	101,8	100,0
Cyprus	54,3	56,4	65,9	80,3	104,0	109,2	107,5	103,4	93,9	100,6
Portugal	87,8	100,2	114,4	129,0	131,4	132,9	131,2	131,5	126,0	122,2
Italy	116,6	119,2	119,7	126,5	132,4	135,4	135,3	134,8	134,1	134,8
Greece	126,7	146,2	172,1	159,6	177,4	178,9	175,9	178,5	176,2	181,2

Indywidualny Wskaźnik Zadłużenia Samorządu z Ustawy o finansach publicznych (od 01.2014)

Art. 243.

1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,

2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,

3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji

do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

R – planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90,

O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,

Db – dochody bieżące,

Sm – dochody ze sprzedaży majątku,

Wb – wydatki bieżące,

n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-1 – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-2 – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Z ustawy z dnia 13 listopada 2003 r.
o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Art. 4

2. Wysokość udziału we wpływach z **podatku dochodowego od osób fizycznych**, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze **gminy** wynosi **39,34%**, z zastrzeżeniem art. 89.

3. Wysokość udziału we wpływach z **podatku dochodowego od osób prawnych**, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze **gminy**, wynosi **6,71%**.

Art. 5

2. Wysokość udziału we wpływach z **podatku dochodowego od osób fizycznych**, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze **powiatu** wynosi **10,25%**.

3. Wysokość udziału we wpływach z **podatku dochodowego od osób prawnych**, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze **powiatu**, wynosi **1,40%**.

Art. 6

2. Wysokość udziału we wpływach z **podatku dochodowego od osób fizycznych**, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze **województwa** wynosi **1,60%**.

3. Wysokość udziału we wpływach z **podatku dochodowego od osób prawnych**, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze **województwa**, wynosi **14,75%**.